

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

15936 *Llei 36/2011, de 10 d'octubre, reguladora de la jurisdicció social.*

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.

Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

ÍNDEX

Preàmbul.

Llibre primer. Part general.

Títol I. De l'exercici de la potestat jurisdiccional.

Capítol I. De la jurisdicció.

Capítol II. De la competència.

Capítol III. Dels conflictes de competència i de les qüestions de competència.

Capítol IV. De l'abstenció i de la recusació.

Títol II. De les parts processals.

Capítol I. De la capacitat i legitimació processal.

Capítol II. De la representació i defensa processals.

Capítol III. De la intervenció i crida a judici del Fons de Garantia Salarial.

Títol III. De l'acumulació d'accions, processos i recursos.

Capítol I. De l'acumulació d'accions, processos i recursos.

Secció 1a Acumulació d'accions.

Secció 2a Acumulació de processos.

Secció 3a Acumulació de recursos.

Secció 4a Disposicions comunes.

Capítol II. De l'acumulació d'execucions.

Títol IV. Dels actes processals.

Capítol I. De les actuacions processals.

Capítol II. De les resolucions processals.

Capítol III. Dels actes de comunicació.

Títol V. De l'evitació del procés.

Capítol I. De la conciliació o mediació prèvies i dels laudes arbitrals.

Capítol II. De l'esgotament de la via administrativa prèvia a la via judicial.

Títol VI. Dels principis del procés i dels deures processals.

Llibre segon. Del procés ordinari i de les modalitats processals.

Títol I. Del procés ordinari.

Capítol I. Dels actes preparatoris i diligències preliminars, de l'anticipació i assegurament de la prova i de les mesures cautelars.

Secció 1a Actes preparatoris i diligències preliminars.

Secció 2a Anticipació i assegurament de la prova.

Secció 3a Mesures cautelars.

Capítol II. Del procés ordinari.

Secció 1a Demanda.

Secció 2a Conciliació i judici.

Secció 3a De les proves.

Secció 4a Sentència.

Secció 5a Procés monitori.

Títol II. De les modalitats processals.

Capítol I. Disposició general.

Capítol II. Dels acomiadaments i sancions.

Secció 1a Acomiadament disciplinari.

Secció 2a Procés d'impugnació de sancions.

Capítol III. De la reclamació a l'Estat del pagament de salaris de tramitació en judicis per acomiadament.

Capítol IV. De l'extinció del contracte per causes objectives i altres causes d'extinció.

Secció 1a Extinció per causes objectives.

Secció 2a Acomiadaments col·lectius per causes econòmiques, organitzatives, tècniques o de producció.

Capítol V. Vacances, matèria electoral, mobilitat geogràfica, modificacions substancials de condicions de treball i drets de conciliació de la vida personal, familiar i laboral reconeguts legalment o convencionalment.

Secció 1a Vacances.

Secció 2a Matèria electoral.

Subsecció 1a Impugnació dels laudes.

Subsecció 2a Impugnació de la resolució administrativa que denegui el registre i de la certificació de la representativitat sindical.

Secció 3a Classificació professional.

Secció 4a Mobilitat geogràfica i modificacions substancials de condicions de treball.

Secció 5a Drets de conciliació de la vida personal, familiar i laboral reconeguts legalment o convencionalment.

Capítol VI. De les prestacions de la Seguretat Social.

Capítol VII. Del procediment d'ofici i del d'impugnació d'actes administratius en matèria laboral i de Seguretat Social no prestacionals.

Secció 1a Del procediment d'ofici.

Secció 2a Del procediment d'impugnació d'actes administratius en matèria laboral i de Seguretat Social exclosos els prestacionals.

Capítol VIII. Del procés de conflictes col·lectius.

Capítol IX. De la impugnació de convenis col·lectius.

Capítol X. De les impugnacions relatives als estatuts dels sindicats i de les associacions empresarials o a la seva modificació.

Secció 1a Impugnació de la resolució administrativa que denegui el dipòsit.

Secció 2a Impugnació dels estatuts dels sindicats.

Secció 3a Estatuts de les associacions empresarials.

Capítol XI. De la tutela dels drets fonamentals i llibertats públiques.

Títol III. De l'audiència al mandat rebel.

Llibre tercer. Dels mitjans d'impugnació.

Títol I. Dels recursos contra provisions, interlocutòries, diligències d'ordenació i decrets.

Títol II. Del recurs de suplicació.

Títol III. Del recurs de cassació i altres processos atribuïts al coneixement del Tribunal Suprem.

Títol IV. Del recurs de cassació per a la unificació de doctrina.

Títol V. De les disposicions comunes als recursos de suplicació i cassació.

Títol VI. De la revisió de sentències i laudes arbitrals fermes, i del procés d'error judicial.

Llibre quart. De l'execució de sentències.

Títol I. De l'execució de sentències i altres títols executius.

Capítol I. Disposicions de caràcter general.

Secció 1a Normes generals.

Secció 2a Normes sobre execucions col·lectives.

Capítol II. De l'execució dinerària.

Secció 1a Normes generals.

Secció 2a L'embargament.

Secció 3a Realització dels béns embargats.

Secció 4a Pagament als creditors.

Secció 5a Insolvència empresarial.

Capítol III. De l'execució de les sentències fermes d'acomiadament.

Capítol IV. De l'execució de sentències contra ens públics.

Títol II. De l'execució provisional.

Capítol I. De les sentències condemnatòries al pagament de quantitats.

Capítol II. De les sentències condemnatòries en matèria de Seguretat Social.

Capítol III. De les sentències d'acomiadament.

Capítol IV. De les sentències condemnatòries recaigudes en altres processos.

Capítol V. Normes comunes a l'execució provisional.

Disposició addicional primera. Especialitats processals.

Disposició addicional segona. Autorització d'actuacions a entitats públiques o privades.

Disposició addicional tercera. Aplicació de la Llei 22/2003, de 9 de juliol, concursal.

Disposició transitòria primera. Normes aplicables als processos en tramitació.

Disposició transitòria segona. Normes aplicables en matèria de recursos i execució forçosa de sentències dictades a partir de l'entrada en vigor de la Llei.

Disposició transitòria tercera. Execució de sentències i altres títols executius. Mesures cautelars.

Disposició transitòria quarta. Competència de l'ordre jurisdiccional social.

Disposició transitòria cinquena. Reclamacions al Fons de Garantia Salarial efectuades a l'empara de la disposició transitòria tercera de la Llei 35/2010, de 17 de setembre, de mesures urgents per a la reforma del mercat de treball.

Disposició derogatòria única. Derogació de normes.

Disposició final primera. Modificació de la disposició addicional dissetena de l'Estatut dels treballadors.

Disposició final segona. Modificació de la regulació del treball autònom econòmicament dependent.

Disposició final tercera. Títol competencial.

Disposició final quarta. Normes supletòries.

Disposició final cinquena. Sistema de valoració de danys derivats d'accidents de treball i de malalties professionals.

Disposició final sisena. Habilitació al Govern per a la modificació de quanties.

Disposició final setena. Entrada en vigor.

PREÀMBUL

I

L'ordenament laboral regula un àmbit fonamental de les relacions socials, essencial per al desenvolupament econòmic i el benestar de la societat. La naturalesa singular de les relacions laborals i les seves necessitats de tutela específiques expliquen i justifiquen l'especial configuració de la tradicionalment coneguda com a branca social del dret. L'articulació de les relacions laborals a partir de posicions negociadores desiguals influïdes pel context socioeconòmic, la multiplicitat de formes en les quals se substancien aquestes relacions o la importància de la negociació col·lectiva constitueixen peculiaritats destacades amb transcendència en el terreny normatiu, tant substantiu com processal.

La configuració dels mecanismes de solució dels conflictes i reclamacions en l'àmbit laboral, en particular la determinació de les regles específiques de procediment, integren aquesta especialitat del dret del treball, reconeguda al nostre país des d'antic, a través de les normes de procediment laboral, caracteritzades per la seva agilitat, flexibilitat i capacitat d'adaptació, i també pel fet de possibilitar una resolució de conflictes més ràpida i eficaç, com també per les àmplies potestats del jutge o tribunal de direcció del procés i la proximitat i immediació d'aquells respecte de les parts i de l'objecte litigiós, normes que han inspirat poc o molt la majoria de les reformes processals adoptades en altres ordres jurisdiccionals a partir de la Constitució. La nova Llei reguladora de la jurisdicció social desplega els manaments constitucionals de tutela judicial efectiva i de seguretat jurídica per reforçar-los i adaptar-los a les particularitats d'aquesta esfera del dret. Tota disposició ritual està estretament vinculada amb el dret fonamental que conté l'article 24 de la Constitució espanyola. La seva aplicació efectiva en l'ordre jurisdiccional laboral és la raó de ser d'aquesta Llei.

En definitiva, la norma aspira a oferir una protecció més gran i millor als treballadors i als beneficiaris de la Seguretat Social, enfortint la tutela judicial en un espai vertebrador de la vida social i econòmica. Alhora es reforça la seguretat jurídica del marc de trobada entre els operadors socials i econòmics, així com en l'actuació de les entitats o organismes gestors o col·laboradors de les prestacions socials esmentades. Aquesta Llei persegueix dotar els òrgans judicials d'instruments que agilitin els processos de resolució de controvèrsies, evitin abusos equilibrant la protecció i tutela dels diferents interessos en conflicte, protegeixin millor els treballadors davant els accidents laborals i proporcionin més seguretat jurídica al mercat laboral. Aquesta Llei presenta, en definitiva, una resposta més eficaç i àgil als litigis que es puguin suscitar en les relacions de treball i seguretat social, i ofereix un tractament unitari a la diversitat d'elements inclosos en l'àmbit laboral per a una protecció millor dels drets.

II

Aquesta Llei manté l'estructura de la seva antecessora, el Text refós de la Llei de procediment laboral, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/1995, de 7 d'abril. D'aquesta manera, el text actual consolida els principis rectors, distribució de regles i organització interna de l'anterior, d'eficàcia provada per a la resolució dels conflictes en un temps menor que el que es requereix en altres ordres jurisdiccionals i altament valorada pels professionals que l'han hagut d'aplicar. La continuïtat en el disseny processal ha permès respectar l'evolució tradicional de la nostra legislació en aquest ordenament i evitar una reforma que podria distorsionar, si més no mínimament, el funcionament normal del mercat de treball o els marcs laborals assentats.

No per això es renuncia a introduir millores importants que impliquen una estimulació de la jurisdicció per projectar-la com a autènticament social. Es modifica en conseqüència l'àmbit de coneixement de l'ordre jurisdiccion social, que s'amplia, es racionalitza i s'aclareix respecte a la normativa anterior, fet que constitueix la novetat principal. Aquesta Llei reguladora de la jurisdicció social concentra en l'ordre social, per la seva més gran especialització, el coneixement de totes les matèries que, de manera directa o per connexió essencial, es puguin qualificar de socials. La més gran nitidesa del contorn competencial de la jurisdicció requeria una expansió per unificar el coneixement dels conflictes i pretensions que es produeixen en l'àmbit laboral, sindical o en el de la Seguretat Social. L'objectiu últim és aconseguir l'efectivitat, la coordinació i la seguretat de la resposta judicial, i generar així un marc adequat a l'exercici efectiu dels drets i llibertats per part de la ciutadania. Un marc que s'articula a partir de la comprensió del treball no exclusivament com a mitjà en els sistemes productius sinó com un fi en si mateix del qual es deriven drets necessitats d'una tutela jurídica especial.

Un segon eix explicatiu d'aquesta nova Llei és la seva inequívoca voluntat modernitzadora del procediment. La norma s'incardina en el Pla estratègic de modernització del sistema de justícia (2009-2012), com a marc de reforma estructural de l'Administració de justícia espanyola. La garantia als ciutadans, de manera efectiva, d'un servei públic de la justícia àgil, transparent, responsable i plenament conforme als valors constitucionals constitueix un objectiu crucial i inajornable del nostre temps i determina el progrés social i econòmic.

La modernització de la justícia, amb l'objectiu de millorar-ne la qualitat i fer més eficient i àgil el servei, afecta necessàriament les normes rituals. Una primera fase de l'actualització i agilitació processal va tenir lloc amb l'aprovació de la Llei 13/2009, de 3 de novembre, de reforma de la legislació processal per a la implantació de la nova oficina judicial, on ja es modificaven diversos preceptes de la norma que regula el procés en l'ordre social. La present Llei completa la modernització processal en aquest ordre i racionalitza i fixa un nou text normatiu consolidat i actualitzat a la realitat de l'organització actual del treball.

A aquests dos nous aspectes s'hi afegixen altres millores tècniques i adaptacions a la normativa vigent que, en conjunt, justifiquen aquesta iniciativa legislativa. Raons de tècnica normativa i en concret les directrius sobre això aprovades mitjançant l'Acord del Consell de Ministres de 22 de juliol de 2005 han aconsellat l'adopció d'una nova disposició que eviti la dispersió normativa i les dificultats en la localització dels preceptes vigents i per tant la fragmentació en la resposta jurídica.

D'altra banda, aquesta Llei pretén donar compliment al que disposa la Llei 35/2010, de 17 de setembre, de mesures urgents per a la reforma del mercat de treball, la disposició addicional quinzena de la qual disposa que «en el termini de 6 mesos el Govern ha d'aprovar un projecte de llei de reforma del Text refós de la Llei de procediment laboral, aprovat pel Reial decret legislatiu 2/1995, de 7 d'abril, que prevegi l'atribució a l'ordre jurisdiccion social, entre altres qüestions, dels recursos contra les resolucions administratives de l'autoritat laboral en els procediments de suspensió temporal de relacions laborals, reducció de jornada i acomiadament col·lectiu, regulats en els articles 47 i 51 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1995, de 24 de març».

III

L'objectiu principal d'aquesta nova Llei és establir, ampliar, racionalitzar i definir amb més claredat l'àmbit de coneixement de l'ordre jurisdiccional social, amb fonament en la seva especialització més gran, coneixement més complet de la matèria social i marc processal especialment adequat als interessos objecte de tutela d'aquest ordre.

En efecte, el Text refós de la Llei de procediment laboral fins ara vigent ja recollia a l'apartat 3 del seu article 3 l'habilitació legal al Govern per incorporar-hi les modalitats i especialitats processals corresponents a pretensions sobre impugnació de resolucions administratives, tradicionalment tutelades en l'ordre contenciós administratiu. L'any 1998 el legislador va voler abordar de manera global i racional la qüestió del repartiment de competències entre els ordres jurisdiccionals social, contenciós administratiu i civil, però circumstàncies posteriors van evitar el desplegament previst, amb la qual cosa les previsions competencials de l'ordre social recollides a l'article esmentat no van ser objecte de desplegament.

Igualment, la necessitat de consolidar l'àmbit material de l'ordre social també s'ha fet patent en la pràctica jurisdiccional, on han estat freqüents els conflictes dimanats de l'heterogeneïtat en les resolucions d'òrgans judicials inscrits en ordres diferents. Fins ara, els tribunals que integren l'ordre social, malgrat el seu funcionament raonable, no estaven sempre en condicions d'assegurar la tutela judicial efectiva en un temps raonable i amb respecte al principi de seguretat jurídica. Això s'ha degut fonamentalment a la disgregació del coneixement de determinades i essencials matèries socials entre diverses jurisdiccions diferents de la social, com la contenciosa administrativa o la civil. Aquestes són les dificultats que han generat el denominat «pelegrinatge de jurisdiccions», que provocava fins ara greus disfuncions i una minva en la protecció efectiva dels drets de les persones.

Ha arribat doncs el moment de racionalitzar la distribució competencial entre els ordres jurisdiccionals en l'àmbit de les relacions laborals. Amb la nova Llei reguladora de la jurisdicció social es respon a una modernització de la norma a partir de la concentració de la matèria laboral, individual i col·lectiva, i de Seguretat Social en l'ordre social i d'una agilitat més gran en la tramitació processal. D'aquesta manera, es pretenen superar els problemes de disparitat dels criteris jurisprudencials, dilació en la resolució dels assumptes i, en conseqüència, fragmentació en la protecció jurídica dispensada. Aquests problemes són incompatibles amb els principis constitucionals de seguretat jurídica i tutela judicial efectiva, com també amb el funcionament eficient del sistema socioeconòmic.

Amb aquesta consolidació competencial es tanca el procés de maduració del procés social iniciat per la Llei de 1908 i continuat pel Text refós de 1995, com a jurisdicció amb competència unificada per conèixer tots els litigis sobre matèries socials.

L'ordenació de les matèries objecte de coneixement per l'ordre social es porta a terme en els tres primers articles de la Llei, on es poden destacar algunes novetats significatives.

D'una banda, es produeix una unificació de la matèria laboral que permet donar una cobertura més especialitzada i coherent als diferents elements de la matèria laboral. És el cas de la concentració en l'ordre jurisdiccional social de totes les qüestions litigioses relatives als accidents de treball i que fins ara obligaven els afectats a acudir necessàriament per intentar aconseguir la tutela judicial efectiva als diferents jutjats i tribunals enquadrats en els ordres civil, contenciós administratiu i social.

Amb aquesta fórmula es pretén que la jurisdicció social sigui competent per enjudiciar conjuntament tots els subjectes que hagin concorregut en la producció del dany sofert pel treballador en el marc laboral o en connexió directa amb aquest, i crear un àmbit unitari de tutela jurisdiccional per al rescabament integral del dany causat. En aquest punt la Llei segueix el pacte social concretat en l'Estratègia espanyola de seguretat i salut en el treball (2007-2012), així com un ampli consens de la doctrina científica.

Així mateix, aquesta unificació permet de manera general convertir l'ordre social en el garant del compliment de la normativa de prevenció de riscos laborals, encara que no s'hagin derivat danys concrets per aquests incompliments. D'aquesta manera no només s'enforteixen els instruments judicials per protegir les víctimes d'accidents de treball, sinó que a més es disposen els recursos per fer efectiu el deute de protecció de l'empresari i la

prevenció de riscos laborals. Aquesta assignació de competències s'efectua amb caràcter ple, incloent-hi els funcionaris o personal estatutari, els quals hauran de plantejar, si s'escau, les seves reclamacions davant l'ordre jurisdiccional social en igualtat de condicions amb els treballadors per compte d'altri, inclosa la responsabilitat derivada dels danys soferts com a conseqüència de l'incompliment de la normativa de prevenció de riscos laborals que forma part de la relació funcional o estatutària o laboral. S'inclouen a més competències sobre mesures cautelars. Finalment, s'assigna a l'ordre social la competència sobre les qüestions relatives als òrgans de representació de personal en matèria relacionada amb la prevenció de riscos en el treball, a través, si s'escau, dels delegats de prevenció i els comitès de seguretat i salut, amb independència del tipus de personal que intervingui en la seva designació o composició.

Modernitzar la normativa processal laboral facilita, en conseqüència, el compliment efectiu de les polítiques de promoció de la salut i seguretat en el lloc de treball, evita la necessitat d'intervenció successiva de diversos ordres jurisdiccionals, que ocasiona dilacions, despeses innecessàries i pronunciaments diversos contradictoris, alhora que proporciona un marc normatiu que garanteixi la seguretat jurídica.

D'altra banda, la unificació de la matèria laboral en l'ordre social també el converteix en el garant ordinari dels drets fonamentals i llibertats públiques d'empresaris i treballadors en l'àmbit de la relació de treball. A més de la dita atracció competencial dels litigis vinculats a la salut i seguretat en el treball, s'unifica el coneixement de qualsevol altra vulneració de drets fonamentals i llibertats públiques connectada a la relació laboral, com pot ser el cas de l'assetjament.

En aquest punt, es pretén així mateix donar resposta a les exigències de la doctrina constitucional emanada de la Sentència del Tribunal Constitucional 250/2007, de 17 de desembre. Aquesta sentència possibilita l'extensió competencial de l'ordre social contra els tercers subjectes causants de la vulneració d'un dret fonamental i interpreta que també pot ser subjecte actiu de l'assetjament el treballador d'una tercera empresa. Correspon a l'ordre social conèixer de totes les pretensions que es dedueixin en aquest aspecte, contra l'empresari o contra els tercers esmentats, ja que l'actuació d'aquests es produeix en connexió directa amb la relació laboral, i s'exclou expressament per aquesta Llei la competència residual que tradicionalment ha assumit l'ordre jurisdiccional civil respecte de litigis sobre danys en la intervenció dels quals hagi intervingut alguna persona diferent del directe empresari o ocupador.

Una altra de les qüestions més transcendents en l'àmbit laboral és la impugnació dels actes administratius, singulars o generals, en matèria laboral i de seguretat social i, especialment, de les resolucions contractuals col·lectives per causes objectives, per la qual cosa, finalment, s'especifica la seva atribució a l'ordre social. Aquesta Llei pretén aclarir la jurisdicció competent sobre les matèries essencials relatives a l'assistència i protecció social pública, assigna a l'ordre jurisdiccional social les relatives a la valoració, reconeixement i qualificació del grau de discapacitat i les incloses a la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, i les altres continuen com a objecte de coneixement de l'ordre contenciós administratiu. Amb això s'adapta la normativa processal laboral a la doctrina constitucional en la seva interpretació de la protecció social, conforme a l'article 41 de la Constitució i, d'aquesta manera, la jurisdicció social queda configurada com el jutge natural de totes les polítiques públiques essencials relatives a la protecció social. No obstant això, l'entrada en vigor de l'atribució competencial sobre les prestacions de dependència a favor de l'ordre jurisdiccional social es demora quant a la seva efectivitat, i amb aquesta finalitat es concedeix al Govern el termini de tres anys perquè remeti a les Corts el projecte de llei corresponent, per poder tenir en compte la incidència de les diferents fases d'aplicació de la Llei de dependència amb vista a una resposta judicial més àgil.

No obstant això, s'han mantingut les excepcions recollides en la normativa concursal, així com la competència de l'ordre contenciós administratiu respecte a determinats actes administratius en matèria de seguretat social més directament vinculats amb la recaptació

de les quotes i altres recursos d'aquesta i l'actuació de la Tresoreria General de la Seguretat Social.

IV

En un segon eix es desplega la modernització de la normativa del procediment social envers una agilitació de la tramitació processal. En la consecució d'un procediment més àgil i eficaç, s'ha fet un ajust íntegre de la normativa processal social a les previsions de la supletòria Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil, així com a la interpretació efectuada de la normativa processal social per la jurisprudència social i constitucional. Aquest ajust ha permès precisar harmònicament uns principis més conformes amb el procés social en aspectes com la regulació de les mesures cautelars, essencials quan es tracta de vulneracions de drets fonamentals i llibertats públiques, la reforma de les modalitats processals de tutela de drets fonamentals i llibertats públiques, de conciliació de la vida personal, familiar i laboral i de matèria electoral per incloure en el seu àmbit la impugnació del preavis d'eleccions sindicals.

S'agilita la tramitació processal a partir de l'establiment d'un conjunt de mesures i de regles entre les quals s'inclouen disposicions especials sobre acumulació i repartiment, en matèries relatives a accidents de treball i malalties professionals, supressió de tràmits superflus o eliminació de trasllats materials d'actuacions innecessaris amb les noves tecnologies, a la progressiva implantació de les quals la Llei es mostra oberta en diferents disposicions. En la mateixa línia, es reforça la conciliació extrajudicial i la mediació, l'arbitratge, amb regulació d'una modalitat processal d'impugnació del laude i amb previsió de la revisió dels laudes arbitrals fermes, i la possibilitat de transacció judicial en qualsevol moment del procés, inclosa l'execució.

També en fase de recurs s'ha procurat racionalitzar el procediment. Se sistematitza així el recurs de suplicació, per actualitzar-ne les quanties, que es mantenien inalterades malgrat l'evolució de les possibles magnituds econòmiques de referència com els índexs de preus i els salaris mínims i pensions, i ajustar-lo a les noves competències, seguint, respecte d'aquestes últimes, criteris similars als continguts en la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, així com a les propostes efectuades pel Ple del Consell General del Poder Judicial el 28 de gener de 2010, relatives al procés social. Es generalitza l'accés a la suplicació en supòsits de tancament anticipat del procés, situació que, com que fins ara no tenia recurs, ha donat lloc a un excessiu nombre de recursos d'empara, precisament en la fase en què la garantia de la tutela judicial efectiva es desplega amb més intensitat. Es tractava d'una deficiència estructural, la solució de la qual contribueix a reduir la càrrega del Tribunal Constitucional. Aquesta preocupació ha inspirat igualment altres regles al llarg de la Llei, com l'exigència d'especificació del dret o llibertat fonamental vulnerats, tant en la demanda com en la sentència, en els processos de tutela d'aquests drets, la reestructuració del procés de tutela d'aquests, com a mitjà d'obtenir l'empara judicial ordinària, la sistematització de la nul·litat de resolucions definitives, la revisió i l'audiència al rebel, la possibilitat d'utilitzar les sentències del Tribunal Constitucional i del Tribunal Europeu de Drets Humans com a doctrina de contrast i, en general, l'assignació al jutge social de la funció de garant ordinari dels drets fonamentals, tant en les relacions de treball com en el procés social. El present text normatiu també amplia l'àmbit del recurs de cassació per a la unificació de doctrina i faculta el Ministeri Fiscal per al seu plantejament a instància d'associacions empresarials o sindicals i entitats públiques, de manera que amplia l'àmbit de les matèries que poden ser objecte d'una ràpida unificació doctrinal en cassació.

En altres casos s'introdueixen, amb la mateixa finalitat, normes que la pràctica forense aconsellava per tenir més certesa i unificació en l'ordre social, així com més garanties per a la defensa. És el cas de les normes específiques sobre processos complexos per mantenir l'oralitat sense indefensió en l'examen i pràctica de la prova i conclusions, o els supòsits en què s'eviten com a regla les meres ratificacions innecessàries del personal mèdic o inspector en les seves intervencions prèvies durant la tramitació administrativa, com també les proves testificals d'escàs valor probatori. En la mateixa línia s'incardina

una important reforma de les regles d'acumulació, per tal d'afavorir l'economia processal, l'homogeneïtat i la rapidesa en la resposta judicial.

Mitjançant aquest segon eix de reforma, la nova Llei permet integrar i aprofitar les potencialitats que ofereix la nova oficina judicial. S'articulen les previsions legals necessàries per a la implantació plena de les noves tecnologies, s'harmonitza el text amb les modificacions recents de la Llei 13/2009, de 3 de novembre, esmentada, i es completa el disseny processal necessari per a la implantació de la nova estructura funcional dels jutjats i tribunals.

L'agilitació de la tramitació processal pretén oferir als tribunals espanyols i als qui actuïn davant seu un marc processal que asseguri més precisió i eficàcia en la definició i aplicació jurisdiccional dels drets i deures de treballadors i empresaris, així com dels nivells de cobertura de seguretat social davant de situacions de necessitat. Aquests efectes redunden en una certesa, seguretat i confiança més grans dels agents socials i econòmics en el marc de l'espai social europeu.

V

L'agilitació del procés no ha d'anar en detriment de la tutela judicial efectiva i la protecció dels interessos de les parts. En aquest sentit, es recullen una sèrie de regles sobre la càrrega probatòria, especialment en matèria d'accidents de treball, conforme a la jurisprudència social, per garantir la igualtat entre les parts. Es regulen, així mateix, la possible utilització de procediments de presentació i de formularis, que facilitin la tasca dels interessats i professionals, i els procediments d'assenyalament immediat de la vista, que igualment es puguin establir, així com la formulació de peticions inicials monitòries, en supòsits de presumible determinació, liquiditat i falta de controvèrsia del deute i amb aportació d'un principi de prova sobre això que, en cas d'oposició, dona lloc a la conversió del procediment en ordinari. Totes aquestes mesures, en relació amb la nova estructura de l'oficina judicial, poden permetre una tramitació i un tractament informàtic més àgils d'un nombre no menyspreable de procediments, i permetre així concentrar l'atenció de l'òrgan jurisdiccional en altres processos de més entitat quantitativa i qualitativa.

Igualment, el nou text normatiu reforça la presència en judici del Fons de Garantia Salarial (FOGASA) i de les entitats gestores i col·laboradores, en la seva funció de vetllar pels interessos públics. En particular, es destaca el paper del FOGASA en el procés social, atorgant-li els poders processals necessaris per portar a terme la seva funció de tutela d'interessos públics, i es demana la seva col·laboració activa des del primer moment. S'han tingut en compte les conclusions de la doctrina jurisprudencial, sentències del Tribunal Suprem de 22 d'octubre de 2002 i de 14 d'octubre de 2005, i constitucional, sentències del Tribunal Constitucional 60/1992 i 90/1994, en la línia d'aclarir la incidència de les al·legacions del FOGASA i el seu eventual efecte preclusiu.

També s'estableix una forma d'interrelació entre els òrgans judicials socials i el FOGASA, per sol·licitar i aportar informació en defensa dels interessos públics, com també es fa respecte a la Tresoreria General de la Seguretat Social i entitats o organismes gestors de prestacions de Seguretat Social. S'ha de destacar igualment, amb una finalitat anàloga, la previsió expressa de notificació a aquests organismes públics de les resolucions que els puguin comportar perjudicis. La norma prevista ara, a més, pot ser útil en litigis dels quals es podrien derivar en el futur prestacions de garantia salarial, encara que en el dit moment l'empresa no estigui desapareguda o en situació d'insolvència actual.

Es pot destacar d'altra banda l'exempció expressa que es fa a favor dels sindicats d'efectuar dipòsits i consignacions en les seves actuacions davant l'ordre social. Hi havia el risc que, en absència d'indicació legal concreta, es pogués qüestionar per als titulars de les accions col·lectives en defensa dels interessos dels treballadors, l'exempció de dipòsits i consignacions en els recursos de reposició i en altres diferents dels de suplicació i cassació. S'afavoreix així la intervenció col·lectiva sindical que, en un pla d'economia de recursos, fa innecessaris múltiples i costosos processos individuals. La Llei reforça, d'altra banda, la legitimació dels sindicats amb implantació en l'àmbit del conflicte per a la

defensa dels interessos col·lectius conforme a la doctrina constitucional, i destaca que, en la fase d'execució, aquest interès ha d'estar referit essencialment al manteniment de l'activitat i a la conservació dels llocs de treball.

La Llei també ha volgut regular a través de diferents previsions concretes les conseqüències de l'atribució a l'ordre social, per la Llei 20/2007, d'11 de juliol, de l'Estatut del treball autònom, de les reclamacions dels treballadors autònoms econòmicament dependents, amb l'objectiu de millorar la seva tutela jurisdiccional davant les decisions de l'empresari client que està en una posició de preponderància econòmica davant d'ells. El plantejament de la delimitació jurídica entre dues relacions possibles d'ordre materialment diferent, com són la relació civil o mercantil de serveis i la relació laboral, pot generar inconvenients processals amb risc de pèrdua de drets per als demandants. Es procura així establir regles per als supòsits, freqüents en la pràctica, en què el demandant, en accionar per acomiadament, pugui pretendre que la relació és laboral i no de treball autònom econòmicament dependent, fent possible que, amb caràcter eventual, i en cas de desestimació de la primera, s'exercitin les accions que correspondrien si es tractés d'un treballador en el règim d'autònoms, sense obligar a un nou procediment en aquesta segona hipòtesi. Altrament, es pot generar, o bé l'efecte que se segueixin dos processos successius quan el primer no qualifica de laboral la relació, o bé que preclogui el seu dret si no el va fer valer en la primera ocasió. S'aprofita igualment aquesta Llei per modificar la Llei de l'Estatut del treball autònom en el punt relatiu a considerar merament declaratiu i no constitutiu el contracte escrit entre el treballador autònom econòmicament dependent i el seu client, així com a aclarir l'accés a la jurisdicció com a via de reconeixement d'aquesta condició.

La nova Llei inclou novetats molt destacades, cridades a agilitar la jurisdicció social, entre les quals mereix destacar-se l'impuls que es dona tant a la mediació prèvia com a la intraprocessal. També es mereix una menció especial l'ampliació de l'àmbit del recurs de cassació unificadora ja que se'n regula una modalitat que pot ser interposada pel Ministeri Fiscal en defensa de la legalitat i sense necessitat que concorri el pressupòsit de contradicció de sentències, amb la qual cosa s'aconseguirà més celeritat en la unificació de doctrina i en temes que fins ara serien de molt difícil accés a aquest recurs.

També és destacable en matèria d'execució l'extensió dels efectes de les sentències en matèria de conflicte col·lectiu, que reforça l'eficàcia real de les sentències recaigudes en aquest tipus de processos, que podrà anar més enllà de la mera interpretació o declaració amb eficàcia general de la nul·litat o validesa de normes convencionals o pràctiques empresarials, per comprendre l'execució individualitzada dels pronunciaments susceptibles d'aquesta determinació, amb legitimació dels subjectes col·lectius, no només en condemnes amb traducció econòmica sinó fins i tot en processos sobre mobilitat geogràfica o modificació substancial de condicions de treball d'efectes col·lectius o altres pràctiques empresarials de possible desagregació en actuacions individuals. I, igualment, es pot destacar la previsió expressa, fins ara només possible per la via, no exempta de dificultats, de l'aplicació subsidiària de la regulació processal civil, sobre condemnes de futur i la possibilitat d'arribar a acords transaccionals en execució.

VI

Pel que es refereix a l'estructura de la norma, aquesta està formada per 305 articles, tres disposicions addicionals, cinc disposicions transitòries, una disposició derogatòria i set de finals. Els capítols es distribueixen en quatre llibres: part general, procés ordinari i altres modalitats processals, mitjans d'impugnació i execució de resolucions judicials.

El llibre primer conté la part general. En el títol I, el capítol I delimita les matèries que són conegudes pels òrgans de la jurisdicció social. L'article 2 conté una enumeració exhaustiva, en termes positius, dels assumptes encomanats a aquest ordre jurisdiccional, mentre que l'article 3 fa una delimitació negativa de la competència. El segon capítol recull les normes generals de competència de jutjats i tribunals de l'ordre social i les concreta per a cada òrgan (jutjats, sales dels tribunals superiors de justícia de les comunitats autònomes, Audiència Nacional i Tribunal Suprem). El tercer capítol es refereix

als conflictes i qüestions de competència i ordena la forma de resoldre els conflictes de competència que es produeixen entre els òrgans jurisdiccionals de l'ordre social i els d'altres ordres, sense que s'hagin introduït modificacions respecte de la regulació anterior, ja que se segueix remetent a les normes de la Llei d'enjudiciament civil. Finalment, el capítol quart recull el règim d'abstenció i recusació i es remet a les normes de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, i de la Llei d'enjudiciament civil. Es defineixen, per a l'ordre jurisdiccionals social, els òrgans competents per instruir i decidir els incidents de recusació, en els mateixos termes de la Llei anterior.

El títol II conté les normes relatives a les parts processals. El capítol I regula els requisits de capacitat i legitimació processal. En els articles 16 i 17, en matèria de capacitat i legitimació, es mantenen les normes generals previstes a la legislació anterior i a la Llei d'enjudiciament civil, i es fan els ajustos necessaris per preveure la capacitat i legitimació processal en el cas dels actes o negocis que s'atribueixen «ex novo» a aquesta jurisdicció. A més, en coherència amb el que preveuen els articles 6 i 7 de la Llei d'enjudiciament civil, ara s'atribueix legitimació passiva a les comunitats de béns i grups sense personalitat que actuen com a empresaris, amb l'objectiu de garantir l'existència d'un subjecte susceptible de ser demandat pels treballadors en cas que sigui necessari.

En el capítol II, relatiu a la representació i defensa processals, respectant els principis generals del nostre ordenament jurídic, s'introdueixen novetats la finalitat de les quals és evitar pràctiques de desacumulació de demandes quan les accions exercitades són legalment acumulables. Igualment s'estableix una regulació tendent a facilitar la designació de representant comú quan la part demandada estigui integrada per més de deu subjectes, i no només quan són demandants, com fins ara, cosa que és relativament freqüent en la pràctica i origina greus dilacions, ja que actualment no està previst un sistema de designació comuna amb les garanties necessàries. Finalment s'introdueix un nou paràgraf a l'article 19 a fi de facilitar l'atribució de capacitat processal a la representació unitària o sindical quan la demanda pugui afectar tots o la major part dels treballadors d'una empresa.

El capítol III conté les normes relatives a la intervenció i crida a judici del Fons de Garantia Salarial. A més de millorar la redacció i sistemàtica del text, s'ha reformat el text de l'article 23, de manera que s'estableix la necessitat de citar el FOGASA en els supòsits en què la seva responsabilitat pugui derivar de la seva obligació de pagament d'una part de les indemnitzacions.

El títol III es refereix a l'acumulació d'accions, processos i recursos. El capítol I regula l'acumulació d'accions, processos i recursos regulant cada una d'aquestes en seccions diferents. En aquest capítol s'han recollit novetats importants respecte de l'acumulació d'accions, totes elles tendents a garantir més coherència en la resposta judicial, eficiència i agilitat en la resolució dels litigis que es plantegin davant la jurisdicció social, particularment en processos derivats d'accidents de treball i altres relacionats entre si, com les diferents impugnacions d'un mateix acte o resolució, o la impugnació de diferents actes empresarials coetanis amb significació extintiva, de la mateixa manera que el plantejament i resolució conjunta de les accions d'acomiadament i de salaris pendents d'abonament en aquell moment, excepte quan es comprometí la resolució prioritària sobre l'acomiadament. El capítol II, sobre l'acumulació d'execucions, gairebé no ha tingut variacions respecte de la regulació anterior.

El títol IV regula els actes processals. En el primer capítol, «De les actuacions processals», la principal novetat és l'addició entre els processos en què els dies del mes d'agost s'han de considerar hàbils, dels relatius a processos d'impugnació de resolucions administratives en expedients de regulació d'ocupació, així com de suspensió del contracte o reducció de jornada per causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció, per la urgència normal de les mesures, i per analogia al que passa respecte dels acomiadaments individuals i plurals i modificació de condicions de treball, individuals o col·lectives.

A més, a l'article 48 s'inclouen previsions per adaptar l'Administració de justícia a les noves tecnologies, de manera que es possibiliti la substitució del lliurament material de

les actuacions pel seu accés informàtic o lliurament en suports informàtics, fet que podrà evitar desplaçaments a professionals i usuaris de l'Administració de justícia, i reduir el temps de tramitació, sobretot en la fase de recursos de cassació o suplicació.

El capítol II d'aquest títol regula el contingut i la forma de les resolucions processals. A l'article 50, com a principal novetat s'han simplificat els supòsits en què és procedent dictar sentència oral, relacionant-los directament amb els processos o modalitats processals en què, per raó de la matèria o de la quantia, no és procedent el recurs de suplicació, incloent-hi el supòsit d'aplanament total, amb independència de la matèria o de la quantia.

El capítol III, relatiu als actes de comunicació, a més de recollir el repartiment de càrregues processals definit per la jurisprudència constitucional, conté novetats que enllacen amb la regulació de la nova oficina judicial i la introducció de procediments telemàtics de comunicació en l'àmbit de l'Administració de justícia, de manera que la norma sigui coherent amb el nou marc processal.

El títol V conté normes orientades a evitar el procés. En el capítol I, que fins ara es referia exclusivament a la conciliació prèvia, s'hi ha afegit ara la referència a la mediació i als laudes arbitrals, ja que en aquest capítol es regula l'eficàcia i impugnació d'aquests últims.

A més d'introduir les modificacions necessàries per donar coherència a la norma amb l'ordenament jurídic vigent, incloent-hi referències a l'Estatut dels treballadors, s'afegeix, igualment, una menció en l'article 64 als processos que exigeixin una altra forma d'esgotament de la via administrativa diferent de la reclamació prèvia, en concret, la interposició del recurs d'alçada o reposició. D'altra banda, a l'article 66 s'ha substituït la imposició de multa en cas de no comparèixer a l'acte obligatori de conciliació o mediació, inoperant en la pràctica, per la imposició de costes, relacionada amb el principi de venciment objectiu i que no requereix apreciar temeritat o mala fe.

El capítol II regula l'esgotament de la via administrativa prèvia a la via judicial. En la legislació anterior s'esmentava tan sols la reclamació prèvia a la via judicial, en relació amb els litigis entre l'Administració i els seus treballadors o entre l'Administració de Seguretat Social, les seves entitats gestores i els seus beneficiaris, i ara ha estat modificat a fi de comprendre les diverses formes d'esgotament de la via administrativa per mitjà de recurs administratiu ordinari com a conseqüència de l'atracció a l'ordre social del coneixement sobre els recursos contra resolucions administratives en matèria laboral.

Així, la principal novetat que conté l'article 69 és la introducció d'una menció expressa dels processos que exigeixin una altra forma d'esgotament de la via administrativa, diferent de la reclamació prèvia, i es deixen obertes les dues possibilitats. D'altra banda, a l'article 70 s'ha inserit la regla general, en matèria de drets fonamentals i llibertats públiques, de no ser exigible l'esgotament previ de la via administrativa, conforme al criteri generalment seguit per la doctrina constitucional.

En el títol VI es regulen els principis del procés, així com els deures processals. No s'han produït grans novetats en aquest aspecte. La Llei de procediment laboral de 1990 ja va ser pionera en l'establiment de constreyniments pecuniaris i multes coercitives per obtenir l'execució del que s'ha resolt, però aquestes només es van establir en el procés d'execució. Les normes posteriors, contingudes tant en la Llei reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa com en la Llei d'enjudiciament civil de l'any 2000, han possibilitat, amb caràcter general, l'aplicabilitat dels mecanismes esmentats també al procés declaratiu i a la fase de recurs. Amb aquesta finalitat s'ha inclòs aquesta possibilitat general en la present Llei.

El llibre segon conté les especialitats relatives al procés ordinari i les modalitats processals. El títol I regula el procés ordinari i el títol II es refereix a les modalitats processals pròpiament dites.

Pel que fa al procés ordinari, s'ha ampliat el text originari a l'article 76, amb la finalitat de fer referència a la legitimació, i la possibilitat de proporcionar normes d'utilitat per als supòsits en què s'hagi de determinar l'empresari o unitat empresarial responsables, sovint no coneguts amb precisió pel treballador demandant, per poder formular correctament la

demanda. S'ha mantingut la regla clàssica del procés social, relativa als testimonis, que s'integra amb el principi general, ex article 293.1 de la Llei d'enjudiciament civil, sobre les causes d'anticipació de la prova.

En matèria d'anticipació i assegurament de prova, així com de mesures cautelars, s'ha efectuat una regulació conforme amb la Llei d'enjudiciament civil, deixant a banda les especialitats del procés social, especialment la relativa a l'exempció de caucions, garanties i indemnitzacions relacionades amb determinades mesures cautelars, i s'han introduït mesures cautelars en processos d'extinció a instància del treballador i la possibilitat d'execució provisional de la sentència.

En el capítol II, que regula el procediment ordinari, la regulació continguda respecta el que preveu el text anteriorment vigent i introdueix les modificacions necessàries per concordar aquests articles amb els continguts en el llibre primer relatiu a la legitimació activa i passiva, així com a les noves competències assumides per la jurisdicció social.

A més, l'article 81 conté novetats importants que enllacen amb les noves funcions dels secretaris judicials en la nova oficina judicial. En concret, s'atribueix al secretari judicial la comprovació de la concurrència dels requisits processals necessaris, sense introduir una distinció, que seria artificiosa i formalista, entre defectes substantius i formals, ja que, en aquesta fase processal, tots els apreciables són d'aquesta última classe, sense perjudici que la inadmissió preliminar hagi de quedar reservada a la decisió jurisdiccional. Així mateix, el secretari judicial ha d'advertir les parts de possibles defectes en la demanda, als efectes d'esmena, en relació amb els pressupòsits processals necessaris que podrien impedir la vàlida prossecució i terme del procés i el dictat d'una sentència de fons, d'acord amb el que preveuen l'apartat 4 de l'article 399 i l'apartat 1 de l'article 405 de la Llei d'enjudiciament civil, així com en relació amb els documents d'aportació preceptiva amb la mateixa demanda. Quant a la possible manca de jurisdicció o competència, el secretari ha de donar compte al jutge o tribunal perquè resolgui el que sigui procedent. Tot això d'acord amb la funció d'esmena processal que té l'admissió preliminar de la demanda en el judici laboral, en què no hi ha audiència preliminar, com en el procés civil ordinari, i revesteix per això la màxima importància l'esmena de tota classe de defectes processals que puguin resultar de la demanda en el moment de presentar-la, tant si responen a omissions, imprecisions o defectes en aquesta, manca de capacitat o representació, inadequació, amb eventual transformació d'ofici del procés seguit segons el procediment que s'hagi de seguir, litisconsorci passiu necessari o qualsevol altra causa obstativa d'ordre processal, segons la pràctica habitualment seguida des d'antic en el procés social.

En matèria de prova, el jutge o tribunal ha de resoldre sobre la pertinència de les proves proposades i determinar la naturalesa i classe de cada una d'aquestes segons el que preveuen l'article 299 de la Llei d'enjudiciament civil i la present Llei. Així mateix ha de resoldre sobre les possibles diligències complementàries o d'adveració de les proves admeses i sobre les preguntes que puguin formular les parts. Es regulen les condicions de pràctica de l'interrogatori de part delimitant la intervenció dels qui hagin actuat en els fets en nom o interès de l'empresari, així com de la prova testifical. Es possibilita l'aportació anticipada i l'examen, amb al·legacions complementàries si s'escau, quan la prova presenti un especial volum o complexitat, i s'estableixen garanties quan l'accés a documents o arxius pugui afectar la intimitat personal o un altre dret fonamental.

Es regula el plantejament per l'òrgan jurisdiccional a les parts de qüestions que hagin de ser resoltes d'ofici o per connexió obligada amb les al·legacions de les parts a fi de fer possible l'exhaustivitat del pronunciament, exigida per l'article 218 de la Llei d'enjudiciament civil, assegurant l'audiència de les parts sobre això, que en cas que sigui necessari es farà mitjançant un breu tràmit addicional.

El títol II conté la regulació relativa a les modalitats processals, s'estableix la regla general de la transformació del procés a la modalitat adequada i s'exclouen, en la mesura que sigui possible, els pronunciaments absolutoris per inadequació de procediment i la remissió a un procés ulterior, encara que respectant en la major part la regulació vigent fins ara. En el cas dels processos d'acomiadament s'integra la possibilitat, fins ara només

prevista per a sancions inferiors, d'autoritzar una mesura sancionadora alternativa, per afavorir la represa de la relació davant la indemnització compensatòria de la pèrdua del lloc de treball. Es regulen així mateix en termes semblants als anteriors, amb precisions addicionals derivades de modificacions legislatives o criteris jurisprudencials, les reclamacions a l'Estat del pagament de salaris de tramitació en judicis per acomiadament, extinció del contracte laboral per causes objectives o altres, així com els processos relatius als acomiadaments col·lectius per causes econòmiques, organitzatives, tècniques o de producció. En relació amb aquests, es regulen ara expressament els efectes derivats de la declaració jurisdiccional d'ineficàcia de la resolució administrativa, el coneixement de la qual s'atribueix en aquesta Llei a l'ordre social, per la qual cosa no és suficient una regla general de declaració de nul·litat dels acomiadaments individuals, a més de donar resposta a les qüestions suscitées per la resolució que invalida l'autorització administrativa que va sustentar al seu moment les extincions individuals, qüestió que ha estat objecte de diversos pronunciaments a propòsit del rescabament dels perjudicats.

També es regulen en aquest títol II, com a modalitats processals, els processos que afecten les matèries electorals. S'ha inclòs un incís que té per finalitat aclarir l'àmbit d'aquesta modalitat processal, en relació amb els preceptes de l'Estatut dels treballadors modificat per comprendre tota la matèria electoral a partir de la impugnació de preavisos electorals, que respon a l'originària motivació de la introducció al seu dia de l'arbitratge electoral i a la necessitat d'aclarir, com més aviat millor, la representativitat dels negociadors del banc social, sigui a l'empresa o en sectors laborals més amplis.

Igualment troben el seu ajust en aquest títol els processos relatius a la classificació professional, mobilitat geogràfica, modificacions substancials de les condicions de treball, així com els drets de conciliació de la vida personal i familiar, i s'afavoreix l'aplicació dels criteris convencionals i de les mesures promocionals de la igualtat i els processos relatius a Seguretat Social, inclosa la protecció per desocupació.

En el capítol VI, sobre els processos en matèria de Seguretat Social, es manté la doble via de reclamació prèvia o altres formes d'esgotament de la via administrativa en sentit ampli. En el capítol VII, relatiu al procediment d'ofici i al d'impugnació d'actes administratius en matèria laboral, s'ha portat a terme una tasca de coordinació dels supòsits enquadrables en el primer ja que, en assumir la jurisdicció social gran part de les competències per conèixer dels actes administratius en matèria laboral, sindical, riscos laborals i part de seguretat social, el procediment d'ofici derivat de les comunicacions de l'autoritat laboral a la qual es referia el text anterior deixava de complir, en la major part dels supòsits, la seva finalitat coordinadora de les jurisdiccions contenciosa administrativa i social. Es regula específicament una nova modalitat processal, a partir d'una demanda contenciosa laboral anàloga al recurs contenciós administratiu anteriorment tramitat en l'ordre jurisdiccional esmentat, que serveix de via a la impugnació dels actes administratius en matèria laboral.

Els capítols VIII i IX regulen els processos en matèria de conflictes col·lectius i la impugnació de convenis col·lectius d'eficàcia general i dels laudes substitutius d'aquests, i remetent, en el cas de les demandes contra qualsevol altre tipus de pactes o acords, exclusivament al procés de conflictes col·lectius. El capítol X regula, sense novetats destacables respecte del règim anterior, la impugnació dels estatuts dels sindicats i de les associacions empresarials o de la seva modificació, mentre que l'onzè i últim regula la tutela dels drets fonamentals i llibertats públiques, i l'ajusta a la doctrina constitucional, amb una regulació més completa i estructurada que l'actual, particularment quant als termes dels pronunciaments a dictar i respecte del rescabament de la víctima i el seu estatut processal, i amplia l'àmbit de la modalitat processal de manera decidida més enllà de la invocació principal de drets fonamentals laborals específics, com la llibertat sindical, per comprendre amb amplitud tota possible vulneració d'aquests drets i llibertats fonamentals en l'àmbit de les relacions de treball, siguin genèrics o específicament laborals, excepte quan sigui necessari seguir una determinada modalitat processal especial per incloure-hi aquesta al·legació, en tot cas amb aplicació de les garanties

pròpies d'aquesta modalitat processal especial, tot això en termes que evitin les diferències d'interpretació actuals.

El llibre tercer conté el règim relatiu als mitjans d'impugnació, és a dir, els recursos contra provisions, interlocutòries, diligències d'ordenació, decrets i sentències. El llibre s'organitza en sis títols i cadascun, llevat del cinquè, regula un mitjà d'impugnació diferent. Les principals novetats en aquest àmbit comprenen, en primer lloc, el reconeixement de legitimació per recórrer també a la part afavorida aparentment per la decisió, d'acord amb els criteris constitucionals sobre l'afectació real o gravamen causat pel pronunciament; en segon lloc, la regulació d'un tràmit d'impugnació eventual de la sentència per part de qui és objecte del recurs, quan pretengui al·legar altres fonaments diferents dels aplicats per la recurrent, en el cas que aquests últims no siguin convincents per al tribunal que coneix del recurs, amb possibilitat d'al·legacions de la recurrent sobre això, novament d'acord amb criteris de la doctrina constitucional; i, finalment, la interposició i impugnació del recurs davant el tribunal autor de la sentència objecte de recurs, remetent al Tribunal Suprem el recurs ja tramitat sense citació a termini prèvia davant d'aquest, segons l'experiència positiva resultant de la tramitació tradicionalment aplicada per a la suplicació. En el títol IV, que regula el recurs de cassació per a unificació de doctrina, s'han intentat superar els tradicionals obstacles que venien donats per l'exigència del requisit de contradicció de sentències que dificultava i endarrerava l'accés, cosa que s'intenta corregir donant legitimació al Ministeri Fiscal per recórrer en defensa de la legalitat en supòsits transcendents encara que no concorri aquell pressupòsit. A més, no s'han estat admetent, com a doctrina de contradicció o contrast als efectes d'aquest recurs, les sentències dictades pel Tribunal Constitucional, pels òrgans jurisdiccionals d'àmbit supranacional en matèria de drets fonamentals, ni pel Tribunal de Justícia de la Unió Europea en interpretació del dret comunitari, malgrat la vinculació dels òrgans jurisdiccionals a les anteriors, en aplicació, respectivament, de l'apartat 1 de l'article 5 de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial, de l'apartat 2 de l'article 10 i de l'apartat 1 de l'article 96 de la Constitució. Per aquesta raó, la present norma amplia l'àmbit del recurs unificador per aconseguir la millora en el compliment efectiu de la seva finalitat amb les cauteles necessàries per salvaguardar la posició constitucional del Tribunal Suprem. Finalment, s'ha procurat relacionar entre si la sol·licitud de nul·litat d'actuacions contra resolucions definitives, l'audiència al rebel i la revisió de sentències fermes, per evitar la complexa i difícil situació que pot arribar a generar-se en la pràctica amb la regulació actual, quant a la procedència en cada cas d'un mitjà impugnatori o un altre.

Per acabar, el llibre quart regula les normes relatives a l'execució de sentències. Cal destacar, en la sistemàtica d'aquests articles, l'adaptació a les particularitats de la nova oficina judicial quant a la distribució de funcions en el si dels jutjats i tribunals, i molt especialment, l'atribució de competències específiques en matèria d'execució als secretaris judicials. També s'han introduït millores tècniques per equiparar plenament, als efectes de l'execució definitiva, tots els títols executius laborals, tant els constituïts amb intervenció judicial com els constituïts sense intervenció judicial. Es regula per primera vegada, com ja s'ha apuntat, la possibilitat d'execució de determinades sentències dictades en processos de conflicte col·lectiu quan es puguin determinar els afectats i la possibilitat de transacció en l'execució, amb les necessàries cauteles per assegurar l'efectivitat d'allò jutjat.

En les disposicions finals s'estableix com a supletòria la Llei d'enjudiciament civil i, si s'escau, la Llei reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, amb l'adaptació necessària a les particularitats del procés social i quan siguin compatibles amb els seus principis. S'estableix també una habilitació al Govern per modificar les quanties corresponents als recursos de suplicació i de cassació ordinària, si s'escau, i per a l'adopció de les mesures necessàries per aprovar un sistema de valoració de danys derivats d'accidents de treball i de malalties professionals, mitjançant un sistema específic de barem d'indemnitzacions actualitzables anualment. Finalment, es regula el règim transitori dels processos iniciats abans de l'entrada en vigor de la Llei.

LLIBRE PRIMER

Part general

TÍTOL I

De l'exercici de la potestat jurisdiccional

CAPÍTOL I

De la jurisdicció

Article 1. *Ordre jurisdiccional social.*

Els òrgans jurisdiccional de l'ordre social coneixen de les pretensions que es promoguin dins de la branca social del dret, tant en el vessant individual com col·lectiu, incloent-hi les que versin sobre matèries laborals i de Seguretat Social, així com de les impugnacions de les actuacions de les administracions públiques realitzades en l'exercici de les seves potestats i funcions sobre les matèries anteriors.

Article 2. *Àmbit de l'ordre jurisdiccional social.*

Els òrgans jurisdiccional de l'ordre social, per aplicació del que estableix l'article anterior, coneixen de les qüestions litigioses que es promoguin:

a) Entre empresaris i treballadors com a conseqüència del contracte de treball i del contracte de posada a disposició, amb l'excepció del que disposa la Llei 22/2003, de 9 de juliol, concursal; i en l'exercici dels altres drets i obligacions en l'àmbit de la relació de treball.

b) En relació amb les accions que puguin exercitar els treballadors o els seus drethavents contra l'empresari o contra aquells a qui s'atribueixi legalment, convencionalment o contractualment responsabilitat, pels danys originats en l'àmbit de la prestació de serveis o que tinguin la causa en accidents de treball o malalties professionals, inclosa l'acció directa contra l'asseguradora i sense perjudici de l'acció de repetició que pugui correspondre davant l'ordre competent.

c) Entre les societats laborals o les cooperatives de treball associat, i els seus socis treballadors, exclusivament per la prestació dels seus serveis.

d) En relació amb el règim professional, tant en el vessant individual com col·lectiu, dels treballadors autònoms econòmicament dependents a què es refereix la Llei 20/2007, d'11 de juliol, de l'Estatut del treball autònom, inclosos els litigis que derivin de l'exercici per ells de les reclamacions de responsabilitat que preveu l'apartat b) d'aquest article.

e) Per garantir el compliment de les obligacions legals i convencionals en matèria de prevenció de riscos laborals, tant davant l'empresari com davant d'altres subjectes obligats legalment o convencionalment, així com per conèixer de la impugnació de les actuacions de les administracions públiques en aquesta matèria respecte de tots els seus empleats, tant si aquests són funcionaris, personal estatutari dels serveis de salut com personal laboral, que poden exercir les seves accions, amb aquests fins, en igualtat de condicions amb els treballadors per compte d'altri, inclosa la reclamació de responsabilitat derivada dels danys soferts com a conseqüència de l'incompliment de la normativa de prevenció de riscos laborals que forma part de la relació funcional, estatutària o laboral; i sempre sense perjudici de les competències plenes de la Inspecció de Treball i Seguretat Social en l'exercici de les seves funcions.

f) Sobre tutela dels drets de llibertat sindical, vaga i altres drets fonamentals i llibertats públiques, inclosa la prohibició de la discriminació i l'assetjament, contra l'empresari o tercers vinculats a aquest per qualsevol títol, quan la vulneració al·legada tingui connexió directa amb la prestació de serveis; sobre les reclamacions en matèria de llibertat sindical i de dret de vaga davant d'actuacions de les administracions públiques

referides exclusivament al personal laboral; sobre les controvèrsies entre dos o més sindicats, o entre aquests i les associacions empresarials, sempre que el litigi versí sobre qüestions objecte de la competència de l'ordre jurisdiccional social, inclosa en tots els supòsits d'aquest apartat la responsabilitat per danys; i sobre les altres actuacions que preveu aquesta Llei conforme a l'apartat 4 de l'article 117 de la Constitució espanyola en garantia de qualsevol dret.

- g) En processos de conflictes col·lectius.
- h) Sobre impugnació de convenis col·lectius i acords, sigui quina sigui la seva eficàcia, inclosos els concertats per les administracions públiques quan siguin aplicables exclusivament a personal laboral; així com sobre impugnació de laudes arbitrals de naturalesa social, inclosos els dictats en substitució de la negociació col·lectiva, en conflictes col·lectius, en procediments de resolució de controvèrsies i en procediments de consulta en mobilitat geogràfica, modificacions col·lectives de condicions de treball i acomiadaments col·lectius. Si s'han dictat respecte de les administracions públiques, quan els laudes esmentats afectin en exclusiva el personal laboral.
- i) En processos sobre matèria electoral, incloses les eleccions a òrgans de representació del personal al servei de les administracions públiques.
- j) Sobre constitució i reconeixement de la personalitat jurídica dels sindicats, impugnació dels seus estatuts i la seva modificació.
- k) En matèria de règim jurídic específic dels sindicats, tant legal com estatutari, en tot el relatiu al seu funcionament intern i a les relacions amb els seus afiliats.
- l) Sobre constitució i reconeixement de la personalitat jurídica de les associacions empresarials en els termes esmentats a la disposició derogatòria de la Llei orgànica 11/1985, de 2 d'agost, de llibertat sindical, impugnació dels seus estatuts i la seva modificació.
- m) Sobre la responsabilitat dels sindicats i de les associacions empresarials per infracció de normes de la branca social del dret.
- n) En impugnació de resolucions administratives de l'autoritat laboral en procediments de suspensió temporal de relacions laborals, reducció de jornada i acomiadament col·lectiu, regulats en els articles 47 i 51 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1995, de 24 de març, així com les recaigudes en l'exercici de la potestat sancionadora en matèria laboral i sindical i, respecte de la resta de les impugnacions d'altres actes de les administracions públiques subjectes al dret administratiu en l'exercici de les seves potestats i funcions en matèria laboral i sindical que posin fi a la via administrativa, sempre que en aquest cas el seu coneixement no estigui atribuït a un altre ordre jurisdiccional.
- ñ) Contra les administracions públiques, inclòs el Fons de Garantia Salarial, quan els atribueixi responsabilitat la legislació laboral.
- o) En matèria de prestacions de Seguretat Social, incloses la protecció per desocupació i la protecció per cessament d'activitat dels treballadors per compte propi, així com sobre la imputació de responsabilitats a empresaris o tercers respecte de les prestacions de Seguretat Social en els casos legalment establerts. Igualment les qüestions litigioses relatives a la valoració, reconeixement i qualificació del grau de discapacitat, així com sobre les prestacions derivades de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, que tenen a tots els efectes d'aquesta Llei la mateixa consideració que les relatives a les prestacions i els beneficiaris de la Seguretat Social.
- p) En matèria d'intermediació laboral, en els conflictes que sorgeixin entre els treballadors i els serveis públics d'ocupació, les agències de col·locació autoritzades i altres entitats col·laboradores d'aquells i entre aquestes últimes entitats i el servei públic d'ocupació corresponent.
- q) En l'aplicació dels sistemes de millores de l'acció protectora de la Seguretat Social, inclosos els plans de pensions i contractes d'assegurança, sempre que la seva causa derivi d'una decisió unilateral de l'empresari, un contracte de treball o un conveni, pacte o acord col·lectiu; així com dels complements de prestacions o de les

indemnitzacions, especialment en els supòsits d'accidents de treball o malaltia professional, que puguin establir les administracions públiques a favor de qualsevol beneficiari.

r) Entre els associats i les mutualitats, excepte les establertes pels col·legis professionals, en els termes que preveuen els articles 64 i següents del Text refós de la Llei d'ordenació i supervisió de les assegurances privades, aprovat pel Reial decret legislatiu 6/2004, de 29 d'octubre, així com entre les fundacions laborals o entre aquestes i els seus beneficiaris, sobre compliment, existència o declaració de les seves obligacions específiques i drets de caràcter patrimonial, relacionats amb els fins i obligacions propis d'aquestes entitats.

s) En impugnació d'actes de les administracions públiques, subjectes a dret administratiu i que posin fi a la via administrativa, dictades en l'exercici de les seves potestats i funcions en matèria de Seguretat Social, diferents de les compreses a l'apartat o) d'aquest article, incloent-hi les recaigudes en l'exercici de la potestat sancionadora en aquesta matèria i amb excepció de les especificades a la lletra f) de l'article 3.

t) En qualsevol altres qüestions que els siguin atribuïdes per aquesta o altres normes amb rang de llei.

Article 3. *Matèries excloses.*

No coneixen els òrgans jurisdiccionals de l'ordre social:

a) De la impugnació directa de disposicions generals de rang inferior a la llei i decrets legislatius quan excedeixin els límits de la delegació, fins i tot en les matèries laborals, sindicals o de Seguretat Social enumerades a l'article anterior.

b) De les qüestions litigioses en matèria de prevenció de riscos laborals que se suscitin entre l'empresari i els obligats a coordinar amb aquest les activitats preventives de riscos laborals i entre qualsevol dels anteriors i els subjectes o entitats que hagin assumit davant d'ells, per qualsevol títol, la responsabilitat d'organitzar els serveis de prevenció.

c) De la tutela dels drets de llibertat sindical i del dret de vaga relativa als funcionaris públics, personal estatutari dels serveis de salut i al personal a què es refereix la lletra a) de l'apartat 3 de l'article 1 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors.

d) De les disposicions que estableixin les garanties tendents a assegurar el manteniment dels serveis essencials de la comunitat en cas de vaga i, si s'escau, dels serveis o dependències i els percentatges mínims de personal necessaris amb aquesta finalitat, sense perjudici de la competència de l'ordre social per conèixer de les impugnacions exclusivament referides als actes de designació concreta del personal laboral inclòs en els mínims esmentats, així com per al coneixement dels altres actes dictats per l'autoritat laboral en situacions de conflicte laboral conforme al Reial decret llei 17/1977, de 4 de març, sobre relacions de treball.

e) Dels pactes o acords concertats per les administracions públiques de conformitat amb el que preveu la Llei 7/2007, de 12 d'abril, de l'Estatut bàsic de l'empleat públic, que siguin aplicables al personal funcionari o estatutari dels serveis de salut, ja sigui de manera exclusiva o conjunta amb el personal laboral; i sobre la composició de les meses de negociació sobre les condicions de treball comunes al personal de relació administrativa i laboral.

f) De les impugnacions dels actes administratius en matèria de Seguretat Social relatius a inscripció d'empreses, formalització de la protecció contra riscos professionals, tarifació, afiliació, alta, baixa i variacions de dades de treballadors, així com en matèria de liquidació de quotes, actes de liquidació i actes d'infracció vinculades amb la liquidació de quotes i respecte als actes de gestió recaptadora, incloses les resolucions dictades en aquesta matèria per la seva respectiva entitat gestora, en el supòsit de quotes de recaptació conjunta amb les quotes de Seguretat Social i, en general, els altres actes administratius connexos als anteriors dictats per la Tresoreria General de la Seguretat

Social; així com dels actes administratius sobre assistència i protecció social públiques en matèries que no estiguin compreses en les lletres o) i s) de l'article 2.

g) De les reclamacions sobre responsabilitat patrimonial de les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social, així com de les altres entitats, serveis i organismes del Sistema Nacional de Salut i dels centres sanitaris concertats amb elles, siguin estatals o autonòmics, pels danys i perjudicis causats per l'assistència sanitària o en ocasió de l'assistència sanitària, i les reclamacions corresponents, encara que en la producció del dany concorrin amb particulars o disposin d'una assegurança de responsabilitat.

h) De les pretensions el coneixement i decisió de les quals estigui reservat per la Llei concursal a la jurisdicció exclusiva i exclouent del jutge del concurs.

CAPÍTOL II

De la competència

Article 4. *Competència funcional per connexió.*

1. La competència dels òrgans jurisdiccional de l'ordre social s'estén al coneixement i decisió de les qüestions prèvies i prejudicials no pertanyents a aquest ordre, que estiguin directament relacionades amb les que té atribuïdes, llevat del que preveuen l'apartat 3 d'aquest article i la Llei 22/2003, de 9 de juliol, concursal.

2. Les qüestions prèvies i prejudicials s'han de decidir en la resolució judicial que posi fi al procés. La decisió que es pronuncï no produeix efecte fora del procés en què es dicti.

3. Fins que no les resolgui l'òrgan judicial competent, les qüestions prejudicials penals suspenen el termini per adoptar la deguda decisió només quan es basin en falsedat documental i la seva solució sigui absolutament indispensable per dictar-la.

4. La suspensió de l'execució per existència d'una qüestió prejudicial penal només és procedent si la falsedat documental en què es basi s'ha produït després de constituït el títol executiu i s'ha de limitar a les actuacions executives condicionades directament per la resolució d'aquella.

Article 5. *Apreciació d'ofici de la manca de jurisdicció o de competència.*

1. Si els òrgans jurisdiccional aprecien la manca de jurisdicció o de competència internacional, o es consideren incompetents per conèixer de la demanda per raó de la matèria, del territori o de la funció, han de dictar interlocutòria en què ho declarin així i previnguin el demandant davant de qui i com pot fer ús del seu dret.

2. Han de fer la mateixa declaració en els mateixos supòsits en dictar sentència i s'han d'abstenir d'entrar en el coneixement del fons de l'assumpte.

3. La declaració d'ofici de la manca de jurisdicció o de competència en els casos dels dos paràgrafs anteriors requereix audiència prèvia de les parts i del Ministeri Fiscal en un termini comú de tres dies.

4. Contra la interlocutòria de declaració de manca de jurisdicció o de competència es poden exercitar els recursos que preveu aquesta Llei. Si en la interlocutòria es declara la jurisdicció i competència de l'òrgan de la jurisdicció social, la qüestió es pot tornar a suscitar en el judici i, si s'escau, en el recurs ulterior.

5. Si l'acció exercitada està sotmesa a termini de caducitat, s'ha d'entendre suspesa des de la presentació de la demanda fins que la interlocutòria que declari la manca de jurisdicció o de competència sigui ferma.

Article 6. *Jutjats socials.*

1. Els jutjats socials coneixen en única instància de tots els processos atribuïts a l'ordre jurisdiccional social, amb excepció dels assignats expressament a la competència d'altres òrgans d'aquest ordre jurisdiccional en els articles 7, 8 i 9 d'aquesta Llei i a la Llei concursal.

2. En aplicació del que estableix l'apartat anterior, coneixen també en única instància dels processos d'impugnació d'actes d'administracions públiques atribuïts a l'ordre jurisdiccional social a les lletres n) i s) de l'article 2, quan hagin estat dictats per:

a) Els òrgans de l'Administració General de l'Estat i dels organismes públics vinculats o que en depenen sempre que el seu nivell orgànic sigui inferior al de ministre o secretari d'Estat, amb excepció dels expedients de regulació d'ocupació, suspensió del contracte o reducció de jornada per causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció.

b) Les administracions de les comunitats autònomes, llevat dels que procedeixen del consell de govern respectiu.

c) Les administracions de les entitats locals.

d) Qualsevol altre organisme o entitat de dret públic que pugui ostentar alguna de les competències administratives a les quals es refereixen les lletres esmentades de l'article 2 d'aquesta Llei.

Article 7. *Sales socials dels tribunals superiors de justícia.*

Les sales socials dels tribunals superiors de justícia coneixen:

a) En única instància, dels processos sobre les qüestions a què es refereixen les lletres f), g), h), j), k) i l) de l'article 2 quan estenguin els seus efectes a un àmbit territorial superior al de la circumscripció d'un jutjat social i no superior al de la comunitat autònoma, així com de tots aquells que expressament els atribueixin les lleis.

b) També en única instància, dels processos d'impugnació d'actes de les administracions públiques atribuïts a l'ordre jurisdiccional social a les lletres n) i s) de l'article 2, quan hagin estat dictats pel consell de govern de la comunitat autònoma o per òrgans de l'Administració General de l'Estat amb nivell orgànic de ministre o secretari d'Estat, sempre que, en aquest últim cas, l'acte hagi confirmat, en via de recurs o en procediment de fiscalització o tutela, els que hagin estat dictats per òrgans o ens diferents amb competència en tot el territori nacional.

c) Dels recursos de suplicació establerts en aquesta Llei contra les resolucions dictades pels jutjats socials de la seva circumscripció.

d) De les qüestions de competència que se suscitin entre els jutjats socials de la seva circumscripció.

Article 8. *Sala Social de l'Audiència Nacional.*

1. La Sala Social de l'Audiència Nacional coneix en única instància dels processos a què es refereixen les lletres f), g), h), j), k) i l) de l'article 2, així com de les resolucions administratives recaigudes en expedients de regulació d'ocupació, suspensió del contracte o reducció de jornada per causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció, quan els processos o resolucions esmentats estenguin els seus efectes a un àmbit territorial superior al d'una comunitat autònoma o, quan es tracti d'impugnació de laudes, si hagués correspost, si s'escau, a aquesta Sala el coneixement de l'assumpte sotmès a arbitratge.

2. També, amb independència del seu àmbit territorial d'afectació, coneix en única instància dels processos d'impugnació d'actes d'administracions públiques atribuïts a l'ordre jurisdiccional social a les lletres n) i s) de l'article 2, quan hagin estat dictats per òrgans de l'Administració General de l'Estat i dels organismes públics vinculats o que en depenen el nivell orgànic dels quals sigui de ministre o secretari d'Estat o bé amb caràcter originari o bé quan rectifiquin per via de recurs o en procediment de fiscalització o tutela els dictats per òrgans o ens diferents amb competència en tot el territori nacional.

Article 9. *Sala Social del Tribunal Suprem.*

La Sala Social del Tribunal Suprem coneix:

- a) En única instància dels processos d'impugnació d'actes d'administracions públiques atribuïts a l'ordre jurisdiccional social quan hagin estat dictats pel Consell de Ministres.
- b) Dels recursos de cassació establerts a la Llei.
- c) De la revisió de sentències fermes dictades pels òrgans jurisdiccionals de l'ordre social i de la revisió de laudes arbitrals fermes sobre matèries objecte de coneixement de l'ordre social.
- d) De les demandes d'error judicial quan l'òrgan a qui s'imputi l'error pertanyi a l'ordre jurisdiccional social, excepte quan aquest s'atribueixi a la mateixa Sala Social del Tribunal Suprem o a alguna de les seves seccions en què la competència correspon a la Sala que s'estableix a l'article 61 de la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial.
- e) De les qüestions de competència suscidades entre òrgans de l'ordre jurisdiccional social que no tinguin un altre superior jeràrquic comú.

Article 10. *Competència territorial dels jutjats socials.*

La competència dels jutjats socials es determina d'acord amb les regles següents:

1. Amb caràcter general és jutjat competent el del lloc de prestació dels serveis o el del domicili del demandat, a elecció del demandant.

Si els serveis es presten en llocs de diferents circumscripcions territorials, el treballador pot escollir entre aquell d'ells en què tingui el seu domicili, el del contracte, si trobant-s'hi el demandat pogués ser citat, o el del domicili del demandat.

En cas que siguin diversos els demandats, i s'opta pel fur del domicili, l'actor pot escollir el de qualsevol dels demandats.

En les demandes contra les administracions públiques ocupadores és jutjat competent el del lloc de prestació dels serveis o el del domicili del demandant, a elecció d'aquest; excepte per als treballadors que prestin serveis a l'estranger, en què és jutjat competent el del domicili de l'Administració pública demandada.

2. En els processos que s'indiquen en els paràgrafs següents és en cada cas jutjat competent:

a) En els que versin sobre les matèries especificades a les lletres o) i p) de l'article 2, aquell en la circumscripció del qual s'hagi produït la resolució originària, expressa o presumpta, o l'actuació impugnada en el procés, o, a elecció del demandant, el jutjat del seu domicili, si bé, quan el recurs tingui per objecte actes de les administracions de les comunitats autònomes o de les entitats de l'Administració local, l'elecció s'entén limitada als jutjats compresos dins de la circumscripció de la sala social del tribunal superior de justícia en què tingui la seu l'òrgan que hagi dictat l'acte originari impugnat.

b) En els que versin sobre les matèries especificades a les lletres q) i r) de l'article 2, el del domicili del demandat o el del demandant, a elecció d'aquest. En els processos entre mutualitats de previsió, regeix en tot cas el fur de la demandada.

c) En els de reclamació de salaris de tramitació contra l'Estat, coneix el jutjat que va dictar la sentència d'acomiadament.

d) En els que versin sobre les matèries especificades a les lletres j) i l) de l'article 2, el de la seu del sindicat o de l'associació empresarial.

e) En els que versin sobre la matèria especificada a les lletres k) i m) de l'article 2, el del lloc en què es produeixen els efectes de l'acte o actes que van donar lloc al procés.

f) En els que versin sobre la matèria especificada a la lletra f) de l'article 2, el del lloc on es va produir o, si s'escau, al qual s'estenguin els efectes de la lesió, o les decisions o actuacions respecte de les quals es demana la tutela.

g) En els processos electorals especificats a la lletra i) de l'article 2, el del lloc en la circumscripció del qual estigui situada l'empresa o centre de treball; si els centres estan situats en municipis diferents, en què exerceixen jurisdicció jutjats diferents, amb unitat de comitè d'empresa o d'òrgan de representació del personal al servei de les administracions públiques, el del lloc en què inicialment s'havia de constituir o s'hagi constituït la mesa electoral. Quan es tracti d'impugnació de la resolució administrativa que denegui el

registre de les actes electorals o les relatives a expedició de certificacions de la capacitat representativa dels sindicats o dels resultats electorals, la competència correspon al jutjat social en la circumscripció del qual hi hagi l'oficina pública corresponent.

h) En els d'impugnació de convenis col·lectius o laudes substitutius d'aquells i en els de conflictes col·lectius, especificats a les lletres h) i g) de l'article 2, el de la circumscripció a què es refereixi l'àmbit d'aplicació del conveni o laude impugnat, o en què es produeixin els efectes del conflicte, respectivament. En les accions d'impugnació i recursos judicials d'impugnació dels altres tipus de laudes arbitrals el coneixement dels quals correspongui a l'ordre social, el de la circumscripció del jutjat al qual hauria correspost, si s'escau, el coneixement de l'assumpte sotmès a arbitratge.

3. La determinació de la competència dels jutjats i tribunals de l'ordre social en els processos a què es refereix la Llei 10/1997, de 24 abril, d'Informació i consulta dels treballadors en les empreses i grups de dimensió comunitària, es regeix per les regles fixades en els articles 6 a 11 de la present Llei atenent la modalitat processal de què es tracti. En els processos de conflictes col·lectius, sobre impugnació de convenis col·lectius i sobre tutela dels drets de llibertat sindical s'ha d'atendre l'extensió dels seus efectes en territori espanyol. Amb aquesta finalitat, en absència d'acord o de determinació expressa sobre això, s'entén que el domicili de la comissió negociadora i del comitè d'empresa europeu és el de la direcció central.

4. En els processos d'impugnació d'actes d'administracions públiques no compresos en els apartats anteriors i atribuïts als jutjats socials, la competència territorial d'aquests es determina conforme a les regles següents:

a) Amb caràcter general, és competent el jutjat en la circumscripció del qual tingui la seu l'òrgan que hagi dictat l'acte originari impugnat.

b) En la impugnació d'actes que tinguin un destinatari individual, a elecció del demandant, es pot interposar la demanda davant el jutjat del domicili d'aquest, si bé, quan el recurs tingui per objecte actes de les administracions de les comunitats autònomes o de les entitats de l'Administració local, l'elecció s'entén condicionada al fet que el jutjat del domicili estigui comprès dins de la circumscripció de la sala social del tribunal superior de justícia en què tingui la seu l'òrgan que hagi dictat l'acte originari impugnat. Si l'acte afecta una pluralitat de destinataris s'aplica la regla general.

Article 11. *Competència territorial de les sales socials dels tribunals superiors de justícia.*

1. La competència territorial per al coneixement dels processos atribuïts en instància a les sales socials dels tribunals superiors de justícia correspon:

a) En els d'impugnació de convenis col·lectius o laudes substitutius dels anteriors i en els de conflictes col·lectius, especificats a les lletres g) i h) de l'article 2, a la del tribunal en la circumscripció del qual es produeixin els efectes del conflicte o a la d'aquell a la circumscripció del qual s'estengui l'àmbit d'aplicació de les clàusules del conveni, acord o laude impugnat o, quan es tracti d'impugnació de laudes, si hagués correspost, si s'escau, a aquestes sales el coneixement de l'assumpte sotmès a arbitratge.

b) En els que versin sobre la matèria especificada a les lletres j) i l) de l'article 2, a la del tribunal en la circumscripció del qual tinguin la seu el sindicat i l'associació empresarial a què es refereixi.

c) En els que versin sobre les matèries especificades a les lletres k) i m) de l'article 2, a la del tribunal en la circumscripció del qual es produeixin els efectes de l'acte que dona lloc al procés.

d) En els que versin sobre la matèria especificada a la lletra f) de l'article 2, a la del tribunal en la circumscripció del qual es produeixi o, si s'escau, s'estenguin els efectes de la lesió, les decisions o actuacions respecte de les quals es demana la tutela.

2. Quan hi hagi diverses sales socials en un mateix tribunal superior, la competència territorial de cada una d'aquestes es determina per aplicació de les regles establertes a l'apartat anterior, referida a la circumscripció territorial de la sala.

3. En cas que els efectes de la qüestió litigiosa s'estenguin a les circumscripcions de diverses sales, sense excedir l'àmbit territorial d'una comunitat autònoma, coneix la que correspongui segons les regles de repartiment que hagi aprovat a l'efecte la sala de govern del tribunal superior de justícia.

4. En les matèries a què es refereixen les lletres n) i s) de l'article 2 i atribuïdes a l'article 7 al coneixement de les sales socials dels tribunals superiors de justícia:

a) Quan l'acte impugnat procedeixi del consell de govern de la comunitat autònoma, la competència correspon a la sala social del tribunal superior de justícia en la circumscripció del qual tingui la seu l'òrgan de govern esmentat.

b) Quan l'acte impugnat procedeixi d'un ministre o secretari d'Estat, conforme a la lletra b) de l'article 7, el coneixement de l'assumpte correspon a la sala social en la circumscripció de la qual tingui la seu l'òrgan autor de l'acte originari impugnat, o, quan tingui un destinatari individual, a la sala social en la circumscripció de la qual tingui el domicili el demandant, a elecció d'aquest. Si l'acte afecta una pluralitat de destinataris i són diverses les sales competents segons la regla anterior, la competència ve atribuïda a la sala de la seu de l'òrgan autor de l'acte originari impugnat.

CAPÍTOL III

Dels conflictes de competència i de les qüestions de competència

Article 12. Règim legal.

Els conflictes de competència entre els òrgans jurisdiccionalment de l'ordre social i els d'altres ordres de la jurisdicció es regeixen pel que disposa la Llei orgànica 6/1985, d'1 de juliol, del poder judicial.

Article 13. Qüestions de competència.

1. No es poden suscitar qüestions de competència entre jutges i tribunals subordinats entre si, i en aquest aspecte cal atènyer-se al que disposa l'article 52 de la Llei orgànica del poder judicial.

2. Les qüestions de competència que se suscitin entre òrgans de l'ordre social de la jurisdicció les decideix l'immediat superior comú.

Article 14. Tramitació de les qüestions de competència.

Les qüestions de competència s'han de substanciar i decidir amb subjecció al que disposa la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil, llevat del que disposen les regles següents:

1a Les declinatòries s'han de proposar com a excepcions i s'han de resoldre prèviament en la sentència, sense suspendre el curs de les actuacions.

2a Si s'estima la declinatòria, el demandant pot deduir la seva demanda davant l'òrgan territorialment competent, i si l'acció està sotmesa a termini de caducitat s'ha d'entendre suspesa des de la presentació de la demanda fins que la sentència que estimi la declinatòria esdevingui ferma.

CAPÍTOL IV

De l'abstenció i de la recusació

Article 15. *Règim legal i procediment.*

1. L'abstenció i la recusació es regeixen, quant a les seves causes, per la Llei orgànica del poder judicial, i quant al procediment, pel que disposa la Llei d'enjudiciament civil.

No obstant això, la recusació s'ha de proposar en instància amb anterioritat a la celebració dels actes de conciliació i judici i, en recursos, abans del dia assenyalat per a la votació i decisió o, si s'escau, per a la vista.

En tot cas, la proposició de la recusació no suspèn l'execució.

2. Instrueixen els incidents de recusació:

a) Quan el recusat sigui el president o un o més magistrats de la Sala Social del Tribunal Suprem, de la sala social dels tribunals superiors de justícia o de la Sala Social de l'Audiència Nacional, un magistrat de la sala a la qual pertanyi el recusat, designat en virtut d'un torn establert per ordre d'antiguitat.

b) Quan es recusin tots els magistrats d'una sala de justícia, el magistrat que correspongui per torn d'antiguitat dels que integrin el tribunal corresponent, sempre que no estigui afectat per la recusació, i si es recusen tots els magistrats que integren la sala social del tribunal corresponent, un magistrat de la sala contenciosa administrativa designat per sorteig entre tots els seus integrants.

c) Quan el recusat sigui un jutge social, un magistrat de la sala social del tribunal superior de justícia, designat en virtut d'un torn establert per ordre d'antiguitat.

L'antiguitat es regeix per l'ordre d'escalafó en la carrera judicial.

En els casos en què no sigui possible complir el que preveuen els paràgrafs anteriors, la sala de govern del tribunal corresponent ha de designar l'instructor, procurant que sigui de més categoria o, com a mínim, de més antiguitat que el recusat o recusats.

3. Decideixen els incidents de recusació:

a) La sala prevista a l'article 61 de la Llei orgànica del poder judicial, quan el recusat sigui el president de la sala social o dos o més dels magistrats de la sala esmentada.

b) La Sala Social del Tribunal Suprem, quan es recusi un dels magistrats que la integren.

c) La sala a què es refereix l'article 77 de la Llei orgànica del poder judicial, quan s'hagi recusat el president de la sala social del tribunal superior esmentat.

d) La sala a què es refereix l'article 69 de la Llei orgànica del poder judicial, quan s'hagi recusat el president de la Sala Social de l'Audiència Nacional o més de dos magistrats d'una secció d'aquesta Sala.

e) Quan es recusi un o dos magistrats de la Sala Social de l'Audiència Nacional, la secció en la qual no estigui integrat el recusat o la secció que segueixi en ordre numèric aquella de la qual el recusat formi part.

f) Quan es recusi un o dos magistrats de la sala social dels tribunals superiors de justícia, la sala en ple si no està dividida en seccions o, en cas contrari, la secció en la qual no estigui integrat el recusat o la secció que segueixi en ordre numèric aquella de la qual el recusat formi part.

g) Quan el recusat sigui un jutge social, la sala social del tribunal superior de justícia corresponent en ple, si no està dividida en seccions o, en cas contrari, la secció primera.

4. L'abstenció i la recusació dels secretaris judicials i dels membres dels altres cossos de funcionaris al servei de l'Administració de justícia es regeixen pel que disposa per a cada un d'ells la Llei d'enjudiciament civil.

TÍTOL II

De les parts processals

CAPÍTOL I

De la capacitat i legitimació processal

Article 16. *Capacitat processal i representació.*

1. Poden comparèixer en judici en defensa dels seus drets i interessos legítims els qui es trobin en el ple exercici dels seus drets civils.

2. Tenen capacitat processal els treballadors més grans de setze anys i menors de divuit respecte dels drets i interessos legítims derivats dels seus contractes de treball i de la relació de Seguretat Social, quan legalment no necessitin per a la formalització d'aquests contractes autorització dels pares, tutors o de la persona o institució que els tingui a càrrec seu, o hagin obtingut autorització per contractar dels pares, tutors o persona o institució que els tingui a càrrec seu conforme a la legislació laboral o la legislació civil o mercantil respectivament. Igualment tenen capacitat processal els treballadors autònoms econòmicament dependents més grans de setze anys.

3. En els supòsits previstos a l'apartat anterior, els treballadors més grans de setze anys i menors de divuit tenen igualment capacitat processal respecte dels drets de naturalesa sindical i de representació, així com per a la impugnació dels actes administratius que els afectin.

4. Pels qui no estiguin en el ple exercici dels seus drets civils han de comparèixer els seus representants legítims o els que hagin de suplir la seva incapacitat conforme a dret.

5. Per les persones jurídiques han de comparèixer els qui legalment les representin. Per les entitats sense personalitat a les quals la llei reconegui capacitat per ser part han de comparèixer els qui legalment les representin en judici. Per les masses patrimonials o patrimonis separats que no tenen titular o el titular de les quals hagi estat privat de les seves facultats de disposició i administració han de comparèixer els qui conforme a la llei les administrin. Per les entitats que, no havent complert els requisits legalment establerts per constituir-se en persones jurídiques, estiguin formades per una pluralitat d'elements personals i patrimonials posats al servei d'un fi determinat, han de comparèixer els qui de fet o en virtut de pactes de l'entitat, actuïn en nom seu contra tercers o davant els treballadors. Per les comunitats de béns i grups han de comparèixer els qui apareguin, de fet o de dret, com a organitzadors, directors o gestors d'aquests, o si no n'hi ha, com a socis o partícips d'aquests i sense perjudici de la responsabilitat que, conforme a la llei, pugui correspondre a aquestes persones físiques.

Article 17. *Legitimació.*

1. Els titulars d'un dret subjectiu o un interès legítim poden exercitar accions davant els òrgans jurisdiccionals de l'ordre social, en els termes establerts en les lleis.

2. Els sindicats de treballadors i les associacions empresarials tenen legitimació per a la defensa dels interessos econòmics i socials que els són propis.

Els sindicats amb implantació suficient en l'àmbit del conflicte estan legitimats per accionar en qualsevol procés en què estiguin en joc interessos col·lectius dels treballadors, sempre que hi hagi un vincle entre aquest sindicat i l'objecte del plet de què es tracti; també es poden personar i ser tinguts per part en aquests processos, sense que aquesta intervenció faci aturar o retrocedir el curs de les actuacions.

Especialment, en els termes establerts en aquesta llei, poden actuar, a través del procés de conflicte col·lectiu, en defensa dels drets i interessos d'una pluralitat de treballadors indeterminada o difícil de determinar; i, en particular, per aquesta via poden

actuar en defensa del dret a la igualtat de tracte entre dones i homes en totes les matèries atribuïdes a l'ordre social.

En el procés d'execució s'han de considerar interessos col·lectius els tendents a la conservació de l'empresa i a la defensa dels llocs de treball.

3. Les organitzacions de treballadors autònoms tenen legitimació per a la defensa dels acords d'interès professional signats per elles.

4. El Ministeri Fiscal està legitimat per intervenir en tots els supòsits que preveu aquesta Llei.

5. Contra les resolucions que les afectin desfavorablement les parts poden interposar els recursos que estableix aquesta Llei per haver vist desestimada qualsevol de les seves pretensions o excepcions, perquè en resulten directament gravamen o perjudici, per revisar errors de fet o prevenir els eventuais efectes del recurs de la part contrària o per la possible eficàcia de cosa jutjada del pronunciament sobre altres processos ulteriors.

CAPÍTOL II

De la representació i defensa processals

Article 18. *Intervenció en el judici.*

1. Les parts poden compareixer per elles mateixes o conferir la seva representació a un advocat, procurador, graduat social col·legiat o qualsevol persona que estigui en el ple exercici dels seus drets civils. La representació es pot conferir mitjançant poder atorgat per compareixença davant el secretari judicial o per escriptura pública.

2. En el cas que s'atorgui la representació a un advocat s'han de seguir els tràmits que preveu l'apartat 2 de l'article 21.

Article 19. *Presentació de la demanda i pluralitat d'actors o demandats.*

1. La demanda es pot presentar o bé individualment, o bé de manera conjunta, en un sol escrit o en diversos i, en aquest cas, la seva admissió a tràmit equival a la decisió de la seva acumulació, que no es pot denegar llevat que les accions no siguin acumulables segons aquesta Llei.

2. En els processos en què demandin de forma conjunta més de deu actors, aquests han de designar un representant comú, amb el qual s'han d'entendre les successives diligències del litigi. Aquest representant ha de ser necessàriament advocat, procurador, graduat social col·legiat, un dels demandants o un sindicat. Aquesta representació es pot conferir mitjançant poder atorgat per compareixença davant el secretari judicial, per escriptura pública o mitjançant compareixença davant el servei administratiu que tingui atribuïdes les competències de conciliació, mediació o arbitratge o l'òrgan que assumeixi aquestes funcions. Juntament amb la demanda s'ha d'aportar el document corresponent d'atorgament d'aquesta representació.

3. Quan s'acordi l'acumulació dels processos corresponents a diverses demandes presentades contra un mateix demandat, i d'aquesta manera el procés afecti més de deu actors, com també quan la demanda o demandes es dirigeixin contra més de deu demandats, sempre que no hi hagi contraposició d'interessos entre ells, el secretari judicial els ha de requerir perquè designin un representant comú, designació que pot recaure en qualsevol dels subjectes esmentats a l'apartat anterior. A aquest efecte, juntament amb la comunicació als actors de la resolució d'acumulació, el secretari judicial els ha de citar a dia cert dins els quatre dies següents per al nomenament del representant comú; si el dia de la compareixença no assisteix algun dels citats en la forma escaient, s'ha de procedir a la designació del representant comú, i s'entén que qui no comparegui accepta el nomenament efectuat per la resta.

4. Qualsevol dels demandants o demandats en el cas de l'apartat anterior pot expressar la seva voluntat justificada de compareixer per ell mateix o de designar un

representant propi, diferenciat del designat de forma conjunta per la resta dels actors o demandats.

5. Quan per raó de la tutela exercitada la pretensió no afecti de manera directa i individual treballadors determinats s'ha d'entendre, als efectes de citació a termini i compareixença en el procés, que els òrgans representatius unitaris i, si s'escau, la representació sindical, tenen la representació en judici dels interessos genèrics del col·lectiu laboral corresponent, sempre que no hi hagi contraposició d'interessos entre ells, i sense perjudici de la facultat dels treballadors que indirectament puguin resultar afectats, de comparèixer per ells mateixos o de designar un representant propi.

Article 20. *Representació pels sindicats.*

1. Els sindicats poden actuar en un procés, en nom i interès dels treballadors i dels funcionaris i personal estatutari afiliats a ells que els ho autoritzin així, per a la defensa dels seus drets individuals, i recau en els afiliats esmentats els efectes d'aquella actuació.

2. En la demanda, el sindicat ha d'acreditar la condició d'afiliat del treballador o empleat i l'existència de la comunicació a l'afiliat de la seva voluntat d'iniciar el procés. L'autorització es presumeix concedida llevat de declaració en contra de l'afiliat. En cas que no s'hagi atorgat aquesta autorització, el treballador o empleat pot exigir al sindicat la responsabilitat que sigui procedent, que s'ha de decidir en procés social independent.

3. Si en qualsevol fase del procés l'afiliat expressa a l'oficina judicial que no havia rebut la comunicació del sindicat o que havent-la rebut hauria negat l'autorització d'actuació en nom seu, el jutge o tribunal, prèvia audiència del sindicat, ha d'acordar l'arxivament de les actuacions sense més tràmit.

4. Els sindicats estan exempts d'efectuar dipòsits i consignacions en totes les seves actuacions davant l'ordre social i gaudeixen del benefici legal de justícia gratuïta quan exercitin un interès col·lectiu en defensa dels treballadors i beneficiaris de la seguretat social.

Article 21. *Intervenció d'advocat, graduat social col·legiat o procurador.*

1. La defensa per un advocat i la representació tècnica per un graduat social col·legiat té caràcter facultatiu en la instància. En el recurs de suplicació els litigants han d'estar defensats per un advocat o representats tècnicament per un graduat social col·legiat. En el recurs de cassació i en les actuacions processals davant el Tribunal Suprem és preceptiva la defensa d'advocat. Quan la defensa sigui facultativa, amb excepció del que preveu l'article següent, la pot fer servir tanmateix qualsevol dels litigants, cas en què és a compte seu el pagament dels honoraris o drets respectius amb les excepcions que preveu la legislació sobre assistència jurídica gratuïta.

2. Si el demandant pretén comparèixer en el judici assistit d'un advocat o representat tècnicament per un graduat social col·legiat o representat per un procurador, ho ha de fer constar en la demanda. Així mateix, el demandat ha de posar aquesta circumstància en coneixement del jutjat o tribunal per escrit, dins els dos dies següents al de la seva citació per al judici, a fi que, traslladada aquesta intenció a l'actor, aquest pugui estar representat tècnicament per un graduat social col·legiat o representat per un procurador, designar un advocat en un altre termini igual o sol·licitar-ne la designació a través del torn d'ofici. La manca de compliment d'aquests requisits suposa la renúncia de la part al dret de valer-se en l'acte de judici d'un advocat, procurador o graduat social col·legiat.

3. Si en qualsevol altra actuació, diferent de l'acte de judici, qualsevol de les parts pretén actuar assistit d'un lletrat, el secretari judicial ha d'adoptar les mesures oportunes per garantir la igualtat de les parts.

4. La sol·licitud de designació d'advocat pel torn d'ofici pels treballadors i els beneficiaris del sistema de seguretat social que, per disposició legal, tenen tots el dret a l'assistència jurídica gratuïta, dóna lloc a la suspensió dels terminis de caducitat o la interrupció de la prescripció d'accions. Quan l'advocat designat per a un procés consideri

insostenible la pretensió ha de seguir el procediment que preveuen els articles 32 a 35 de la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta.

5. Els funcionaris i el personal estatutari en la seva actuació davant l'ordre jurisdiccional social com a empleats públics gaudeixen del dret a l'assistència jurídica gratuïta en els mateixos termes que els treballadors i beneficiaris del sistema de seguretat social.

Article 22. *Representació i defensa de l'Estat.*

1. La representació i defensa de l'Estat i altres ens del sector públic es regeix, segons que correspongui, pel que disposen la Llei orgànica del poder judicial, la Llei d'assistència jurídica a l'Estat i institucions públiques i les altres normes que li siguin aplicables.

2. La representació i defensa de les entitats gestores i dels serveis comuns de la Seguretat Social correspon als lletrats de l'Administració de la Seguretat Social, sense perjudici que per a supòsits determinats es pugui conferir la representació conforme a les regles generals de l'article 18 o designar advocat a aquest efecte.

CAPÍTOL III

De la intervenció i crida a judici del Fons de Garantia Salarial

Article 23. *Intervenció del Fons de Garantia Salarial.*

1. El Fons de Garantia Salarial, quan resulti necessari en defensa dels interessos públics que gestiona i per exercitar les accions o recursos oportuns, pot comparèixer com a part en qualsevol fase o moment de la seva tramitació, en els processos dels quals es puguin derivar prestacions de garantia salarial, sense que aquesta intervenció faci retrocedir ni aturar el curs de les actuacions.

2. En supòsits d'empreses incurses en procediments concursals, així com de les ja declarades insolvents o desaparegudes, i en les demandes de les quals pugui derivar la responsabilitat prevista a l'apartat 8 de l'article 33 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, el secretari judicial ha de citar com a part el Fons de Garantia Salarial i li ha de donar trasllat de la demanda a fi que aquest pugui assumir les seves obligacions legals i instar el que convingui en dret.

Igualment han de ser notificades al Fons de Garantia les resolucions d'admissió a tràmit, assenyalament de la vista o incident i altres resolucions, inclosa la que posi fi al tràmit corresponent, quan es puguin derivar responsabilitats per al Fons.

3. El Fons de Garantia Salarial disposa de plenes facultats d'actuació en el procés com a part i pot oposar tota classe d'excepcions i mitjans de defensa, fins i tot els personals del demandat, i tots els fets obstatius, impeditius o modificatius que puguin donar lloc a la desestimació total o parcial de la demanda, així com proposar i practicar prova i interposar tota classe de recursos contra les resolucions interlocutòries o definitives que es dictin.

4. El Fons de Garantia Salarial té la consideració de part en la tramitació dels procediments arbitrals, a l'efecte d'assumir les obligacions que preveu l'article 33 de l'Estatut dels treballadors. Igualment, el Fons de Garantia Salarial pot impugnar els laudes arbitrals, les conciliacions extrajudicials o judicials, els aplanaments i les transaccions aprovades judicialment, si d'aquests títols es poden derivar obligacions de garantia salarial, i a aquest efecte l'autoritat que els dicti o aprovi li ha de donar trasllat d'aquests en els casos esmentats.

5. En els supòsits de l'apartat 2 d'aquest article, així com quan comparegui en judici en virtut del que disposa l'apartat 1, el Fons de Garantia Salarial ha d'al·legar tots els motius d'oposició que es refereixin a l'existència de la relació laboral, circumstàncies de la prestació, classe o extensió del deute o a la manca de qualsevol altre requisit processal o substantiu. L'estimació d'aquestes al·legacions dóna lloc al pronunciament que

correspongui al motiu d'oposició al·legat, segons la seva naturalesa, i a l'exclusió o reducció del deute, i afecta totes les parts.

L'estimació de la caducitat o prescripció de l'acció dóna lloc a l'absolució de l'empresari i del mateix Fons de Garantia, si han al·legat la prescripció o si s'aprecia d'ofici o a instància de part la caducitat. No obstant això, si s'aprecia interrupció de la prescripció perquè hi ha hagut reclamació extrajudicial contra l'empresari o reconeixement per aquest del deute, aquests no produeixen efectes interruptius de la prescripció contra el Fons de Garantia i se l'ha d'absoldre, sense perjudici del pronunciament que escaigui contra l'empresari, llevat que el reconeixement de deute hagi tingut lloc davant un servei administratiu de mediació, arbitratge o conciliació, o en acta de conciliació en un procés judicial, cas en què la interrupció de la prescripció també afecta el Fons de Garantia.

La concurrència dels requisits per a la prestació de garantia segons el que disposa l'article 33 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors no ha de ser objecte del procediment judicial que es dirigeixi contra l'empresari per a la determinació del deute sinó del procediment administratiu davant el Fons de Garantia, i si s'escau del procés judicial ulterior que resolguin sobre la sol·licitud de prestació de garantia salarial.

6. Si el Fons de Garantia ha estat citat a termini amb caràcter preceptiu segons el que disposa l'apartat 2, està vinculat per la sentència que es dicti. En els altres casos, l'entitat de garantia està vinculada en el procediment relatiu a la prestació de garantia i davant el treballador pel títol judicial que hagi determinat la naturalesa i quantia del deute empresarial, sempre que concorrin els requisits per a la prestació de garantia salarial i sense perjudici dels recursos o impugnacions que pugui haver deduït en el procediment seguit contra l'empresari, si bé pot exercitar accions contra qui consideri vertader empresari o grup empresarial o qualsevol persona interposada o contra els qui hagin pogut contribuir a generar prestacions indegudes de garantia salarial.

7. En els procediments seguits contra el Fons de Garantia Salarial a l'empara de la legislació laboral, les afirmacions de fet contingudes en l'expedient i en les quals s'hagi fonamentat la resolució d'aquest fan fe, llevat de prova en contra.

8. L'òrgan jurisdiccional pot sol·licitar al Fons de Garantia Salarial els antecedents de què disposi en relació amb els fets objecte del procediment en els processos en què es pugui derivar responsabilitat per a aquest organisme. El Fons de Garantia, amb independència de la seva facultat de personació, també pot aportar els antecedents esmentats, encara que no s'hagi personat en les actuacions, en el que pugui afectar la prestació de garantia salarial, i als efectes de completar els elements de coneixement de l'òrgan jurisdiccional en la resolució de l'assumpte.

Article 24. *Pagament de prestacions pel Fons de Garantia Salarial i subrogació en els drets i accions dels treballadors.*

1. Si el pagament de les prestacions legalment a càrrec del Fons de Garantia Salarial s'ha produït amb anterioritat a l'inici de l'execució, en instar-se aquesta, en subrogació dels drets i accions dels treballadors que figurin en el títol executiu, s'ha d'acreditar fefaentment l'abonament de les quantitats satisfetes i que aquestes corresponen, en tot o en part, a les reconegudes en el títol.

2. Despatxada execució, el secretari judicial ha de dictar decret en què faci constar la subrogació produïda, que s'ha de notificar als treballadors afectats o als seus representants, als quals, per si poguessin conservar crèdits derivats del mateix títol contra l'empresa executada per la part no satisfeta pel Fons, se'ls ha d'oferir la possibilitat de constituir-se com a executants en el termini de quinze dies. Les quantitats obtingudes s'han d'abonar prorratejades entre el Fons i els treballadors en proporció als imports dels seus crèdits respectius.

TÍTOL III

De l'acumulació d'accions, processos i recursos

CAPÍTOL I

De l'acumulació d'accions, processos i recursos

Secció 1a Acumulació d'accions

Article 25. *Requisits de l'acumulació objectiva i subjectiva d'accions i reconvenció.*

1. L'actor pot acumular en la seva demanda totes les accions que li competeixin contra el demandat, encara que procedeixin de diferents títols, sempre que totes es puguin tramitar davant el mateix jutjat o tribunal.

2. El demandat pot reconvenir en els mateixos termes.

3. També es poden acumular, i exercitar-se simultàniament, les accions que un o diversos actors tinguin contra un o diversos demandats, sempre que entre aquestes accions hi hagi un nexa per raó del títol o raó petitòria. S'entén que el títol o raó petitòria és idèntic o connex quan les accions es fundin en els mateixos fets.

4. En reclamacions sobre accident de treball i malaltia professional es poden acumular totes les pretensions de rescabament de danys i perjudicis derivades d'un mateix fet, fins i tot sobre millores voluntàries, que el treballador perjudicat o els seus drethavents dirigeixin contra l'empresari o altres tercers que hagin de respondre de resultes del fet causant, incloses les entitats asseguradores, llevat que s'hagin hagut de tramitar mitjançant procediment administratiu separat, cas en què cal atènr-se al que disposa l'article 30.

5. En demandes derivades del mateix accident de treball o malaltia professional, quan hi hagi més d'un jutjat o secció de la mateixa sala i tribunal, en el moment de la presentació s'han de repartir al jutjat o secció que conegui o hagi conegut del primer d'aquests processos, les demandes ulteriors relatives a l'esmentat accident de treball o malaltia professional, sempre que consti aquesta circumstància o es posi de manifest en la demanda.

6. L'actor pot acumular en la seva demanda les pretensions que es dedueixin en relació amb un mateix acte o resolució administrativa, així com les que es refereixin a diversos actes o resolucions administratives quan hi hagi entre ells connexió directa.

7. Quan l'acte administratiu impugnat afecti una pluralitat de destinataris, si hi ha més d'un jutjat o secció de la mateixa sala i tribunal, les demandes o recursos ulteriors relatius a aquest acte s'han de repartir al jutjat o secció que conegui o hagi conegut del primer dels processos esmentats, sempre que consti aquesta circumstància o es posi de manifest en la demanda. Amb aquesta finalitat, l'Administració autora de l'acte impugnat ha de comunicar al jutjat o tribunal, tan aviat com li consti, si té coneixement de l'existència d'altres demandes o recursos en què puguin concórrer els supòsits d'acumulació que preveu aquesta Llei.

Article 26. *Supòsits especials d'acumulació d'accions.*

1. Sense perjudici del que disposen els apartats 3 i 5 d'aquest article, l'apartat 1 de l'article 32 i l'article 33, no es poden acumular entre si ni a altres de diferents en un mateix judici, ni tan sols per via de reconvenció, les accions d'acomiadament i altres causes d'extinció del contracte de treball, les de modificacions substancials de condicions de treball, les de gaudi de vacances, les de matèria electoral, les d'impugnació d'estatuts dels sindicats o de la seva modificació, les de mobilitat geogràfica, les de drets de conciliació de la vida personal, familiar i laboral a les quals es refereix l'article 139, les d'impugnació de convenis col·lectius, les d'impugnació de sancions imposades pels empresaris als treballadors i les de tutela de drets fonamentals i llibertats públiques.

2. El que disposa l'apartat anterior s'entén sense perjudici de la possibilitat de reclamar en els judicis anteriors, quan s'hagin de seguir les modalitats processals esmentades per imperatiu del que disposa l'article 184, la indemnització derivada de discriminació o lesió de drets fonamentals i llibertats públiques i altres pronunciaments propis de la modalitat processal de tutela d'aquests drets fonamentals i llibertats públiques, conforme als articles 182, 183 i 184.

3. Es poden acumular en una mateixa demanda les accions d'acomiadament i extinció del contracte sempre que l'acció d'acomiadament acumulada s'exerciti dins el termini establert per a la modalitat processal d'acomiadament. Quan per a l'acció d'extinció del contracte de treball de l'article 50 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors s'invoqui la manca de pagament del salari pactat, prevista a la lletra b) de l'apartat 1 d'aquell precepte, la reclamació salarial es pot acumular a l'acció sol·licitant l'extinció indemnitzada del vincle i, si s'escau, es pot ampliar la demanda per incloure les quantitats posteriorment degudes.

El treballador pot acumular a l'acció d'acomiadament la reclamació de la liquidació de les quantitats degudes fins en aquella data conforme a l'apartat 2 de l'article 49 de l'Estatut dels treballadors, sense que per això s'alteri l'ordre d'intervenció de l'apartat 1 de l'article 105 d'aquesta Llei. No obstant això, si per la complexitat especial dels conceptes reclamats es poden derivar demores excessives al procés per acomiadament, el jutjat pot disposar, tot seguit a la celebració del judici, que es tramitin en processos separats les pretensions d'acomiadament i quantitat, per a la qual cosa ha de disposar la deducció de testimoni o còpia de les actuacions i elements de prova que estimi necessaris a fi de poder dictar sentència sobre les pretensions de quantitat en el nou procés resultant.

4. Igualment es pot acumular a la reclamació de classificació professional per realització de treballs de categoria o grup professional superior la reclamació de les diferències retributives derivades.

5. En el cas dels treballadors conceptuats pel seu client com a autònoms econòmicament dependents, si s'acciona per acomiadament al·legant l'existència de relació laboral, poden acumular en una mateixa demanda a l'acció principal d'acomiadament i, dins del mateix termini de caducitat que aquesta, la que puguin formular contra la decisió del client d'extingir la relació, amb caràcter eventual i en el cas de desestimació de la primera. S'ha de seguir la mateixa regla d'acumulabilitat quan s'al·legui com a principal la relació d'autònom dependent i com a subsidiària la relació laboral, així com en l'exercici d'un altre tipus d'accions quan es qüestionï la naturalesa laboral o autònoma econòmicament dependent de la relació.

6. No són acumulables entre si les reclamacions en matèria de Seguretat Social, excepte quan tinguin la mateixa raó petitòria i llevat de la possibilitat d'al·legar la lesió de drets fonamentals i llibertats públiques a què es refereix l'apartat 1 de l'article 140.

7. Quan es presentin demandes que acumulin objectivament o subjectivament accions, el secretari judicial ha de verificar que concorren els pressupòsits indicats a l'article 25 i en els apartats precedents, per donar compliment si s'escau al que disposa l'article 19.

Article 27. *Accions indegudament acumulades.*

1. Si s'exerciten accions indegudament acumulades, el secretari judicial ha de requerir el demandant perquè en el termini de quatre dies solucioni el defecte i elegeixi l'acció que pretén mantenir. En cas que no ho faci, o si es manté la circumstància de no-acumulabilitat entre les accions, ha de donar compte al tribunal perquè aquest, si s'escau, acordi l'arxivament de la demanda.

2. No obstant això, quan es tracti d'una demanda sotmesa a termini de caducitat, a la qual s'hagi acumulat una altra acció, fora dels supòsits que preveu aquesta Llei, encara que l'actor no opti, s'ha de seguir la tramitació del judici per aquella, i el jutge o tribunal ha de tenir per no formulada l'altra acció acumulada, i s'ha d'advertir el demandant del seu dret a exercitar-la per separat.

3. Si s'ha acumulat indegudament una acció subjecta a termini de caducitat i una altra o altres accions sotmeses igualment a aquest termini de caducitat, encara que l'actor no opti, s'ha de seguir la tramitació del judici per la primera de les pretensions exercitada en la pètitia de la demanda, i en tot cas per la d'acomiadament si se n'ha fet ús, i el jutge o tribunal ha de tenir per no formulades les altres accions acumulades, i s'ha d'advertir el demandant del seu dret a exercitar-les per separat.

Secció 2a Acumulació de processos

Article 28. Acumulació de processos seguits davant el mateix jutjat o tribunal.

1. Si en el mateix jutjat o tribunal es tramiten diverses demandes contra un mateix demandat, encara que els actors siguin diferents, i s'hi exerciten accions idèntiques o susceptibles d'haver estat acumulades en una mateixa demanda, s'ha d'acordar, d'ofici o a instància de part, l'acumulació dels processos.

2. Quan en matèria de prestacions de Seguretat Social o sobre recàrrec de prestacions, s'impugni un mateix acte administratiu, o actes de reproducció, confirmació o execució d'un altre d'anterior, o actes entre els quals hi hagi connexió directa, s'ha d'acordar l'acumulació dels processos encara que no coincideixin totes les parts ni la posició processal que ocupin. Aquesta regla s'aplica a la impugnació d'un mateix acte administratiu en la resta de les matèries competència de l'ordre social.

3. El secretari judicial ha de vetllar pel compliment del que disposa aquesta secció i ha de posar en coneixement del jutge o tribunal els processos en què es compleixin els requisits esmentats, a fi que es resolgui sobre l'acumulació.

Article 29. Acumulació de processos seguits davant de diferents jutjats.

Si en el cas de l'article anterior les demandes estan pendents en diferents processos davant dos o més jutjats socials d'una mateixa circumscripció, també s'ha d'acordar l'acumulació de totes elles, d'ofici o a petició de part. Aquesta petició s'ha de formular davant el jutjat o tribunal que conegui de la demanda que hagi tingut entrada abans en el Registre.

Article 30. Processos acumulables.

1. També s'ha d'acordar, d'ofici o a instància de part, l'acumulació de processos que estiguin pendents en el mateix o diferent jutjat o tribunal quan entre els objectes dels processos l'acumulació dels quals es pretén hi hagi tal connexió que, si se seguissin per separat, es podrien dictar sentències amb pronunciaments o fonaments contradictoris, incompatibles o mútuament excloents.

2. Així mateix, s'han d'acumular els processos que tinguin l'origen en un mateix accident de treball o malaltia professional, encara que no coincideixin totes les parts o la seva posició processal, llevat que s'hagin hagut de tramitar mitjançant procediments administratius separats, cas en què només es poden acumular les impugnacions referides a un mateix procediment.

3. El jutge o tribunal ha de resoldre decidint l'acumulació, si es compleixen els requisits legals. Contra aquesta interlocutòria no és possible cap altre recurs que el de reposició.

Article 31. Acumulació amb processos iniciats a instància de l'autoritat laboral.

Als processos d'ofici iniciats en virtut de comunicació de l'autoritat laboral regulats a l'article 148 s'hi han d'acumular, d'acord amb les regles anteriors, les demandes individuals en què concorrin identitat de persones i de raó petitòria respecte de la demanda d'ofici, encara que estiguin pendents en diferents jutjats de la mateixa circumscripció. Aquesta acumulació l'ha d'acordar el jutjat o tribunal mitjançant interlocutòria.

Article 32. Acumulació de processos relatius a l'extinció del contracte de treball o que es refereixin a actes administratius amb pluralitat de destinataris.

1. Quan el treballador formuli per separat demandes per alguna de les causes que preveu l'article 50 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors i per acomiadament, la demanda que es promogui posteriorment s'ha d'acumular a la primera d'ofici o a petició de qualsevol de les parts, i totes les qüestions plantejades s'han de debatre en un sol judici. A aquests efectes, el treballador ha de fer constar en la segona demanda la litispèndència del primer procés i el jutjat que coneix de l'assumpte.

En aquest supòsit, quan les accions exercitades estiguin fundades en les mateixes causes o en una mateixa situació de conflicte, la sentència ha d'analitzar conjuntament les dues accions i les conductes subjacents, donar resposta en primer lloc a l'acció que consideri que està en la base de la situació de conflicte i resoldre després la segona, amb els pronunciaments indemnitzatoris que siguin procedents. Si les causes d'una acció o l'altra són independents, la sentència ha de donar prioritat a l'anàlisi i resolució de l'acció que hagi nascut abans, atès el fet constitutiu d'aquesta, si bé la seva estimació no pot impedir l'examen, i decisió si s'escau, de l'altra acció.

2. En processos per acomiadament, el treballador pot acumular en la demanda la impugnació dels actes empresarials amb efecte extintiu de la relació que l'hagin afectat, quan entre les accions hi hagi connexió directa i mentre no hagi transcorregut el termini legal d'impugnació dels anteriorment produïts. Amb els mateixos requisits s'ha de procedir a l'assignació en repartiment a un mateix jutjat de les demandes contra els actes extintius esmentats, si consten aquestes circumstàncies, o a l'acumulació de processos que se segueixin davant el mateix o diferents jutjats d'acord amb les disposicions d'aquest capítol.

3. A les demandes d'impugnació d'un acte administratiu que afecti una pluralitat de destinataris s'hi han d'acumular les que es presentin amb posterioritat contra aquest acte, encara que inicialment el seu coneixement hagués correspost a un altre jutjat.

Secció 3a Acumulació de recursos

Article 33. Regles de l'acumulació de recursos.

L'acumulació de recursos de suplicació i cassació es regeix pel que disposa l'article 234.

Secció 4a Disposicions comunes

Article 34. Moment de l'acumulació. Separació d'un o diversos processos d'una acumulació acordada.

1. L'acumulació d'accions i processos s'ha de formular i acordar abans de la celebració dels actes de conciliació, si s'escau, i de judici, llevat que es proposi per via de reconvençió.

2. Acordada l'acumulació de processos, el jutge o tribunal la pot deixar sense efecte respecte d'un o diversos processos, si concorren causes que en justifiquin la tramitació separada.

Article 35. Efectes de l'acumulació.

L'acumulació d'accions i processos quan escaigui, produeix l'efecte de discutir-se i resoldre's conjuntament totes les qüestions plantejades.

CAPÍTOL II

De l'acumulació d'execucions

Article 36. *Supòsits d'acumulació d'execucions contra un mateix deutor.*

1. En les execucions de sentències i altres títols executius contra un mateix deutor i davant un mateix òrgan, se'n pot disposar l'acumulació d'ofici o a instància de part, en els termes establerts en aquesta Llei.

2. Regeix la mateixa regla en les execucions seguides contra un mateix deutor i davant jutjats socials diferents de la mateixa o de diversa circumscripció.

Article 37. *Acumulació d'execucions dineràries.*

1. Quan les accions exercitades tendeixin a obtenir el lliurament d'una quantitat de diners i hi hagi indicis que els béns del deutor o deutors podrien ser insuficients per satisfer la totalitat dels crèdits que s'executin, el secretari judicial ha d'acordar l'acumulació d'execucions, d'ofici o a instància de part, si se segueixen davant un mateix jutjat, o a instància de part, si en coneixen jutjats diferents.

2. En els altres supòsits, el secretari judicial ha d'acordar l'acumulació, d'ofici o a instància de part, quan ho imposin així els criteris d'economia i de connexió entre les diverses obligacions l'execució de les quals es pretengui.

Article 38. *Regles de l'acumulació.*

1. Els processos d'execució s'han d'acumular al primer en què es va ordenar el despatx de l'execució. Si aquesta ordre és de la mateixa data, s'han d'acumular atenent l'antiguitat del títol, i en últim cas cal atènyer-se a la data de presentació de la demanda.

2. Si les execucions l'acumulació de les quals es pretén es tramiten davant òrgans judicials de diversa circumscripció, i en la iniciada amb anterioritat no està inclosa la major part dels treballadors i crèdits afectats ni embargada amb prioritat la major part dels béns del deutor comú, l'acumulació correspon decretar-la al secretari judicial que amb prioritat va embargar la totalitat o la major part dels dits béns.

Article 39. *Tramitació de l'incident d'acumulació.*

1. L'incident d'acumulació pot ser plantejat pel jutjat o tribunal competent per decretar l'acumulació de les execucions, o davant seu, en els termes indicats a l'article anterior, d'ofici o a instància de qualsevol de les parts.

2. Si estima procedent l'acumulació, el secretari judicial ha d'acordar mitjançant decret, oïdes les parts, reclamar la remissió de les execucions a acumular als òrgans judicials en què es tramitin.

3. Si el secretari judicial de l'òrgan requerit estima procedent el requeriment, ha de dictar decret en què hi accedeixi i acordi la remissió de les actuacions. Contra aquest decret es pot interposar recurs directe de revisió.

4. Si el secretari judicial competent per decretar l'acumulació l'estima improcedent o si el requerit no hi accedeix, després de dictar el decret corresponent i quan aquest sigui ferm, ha d'elevat tot seguit a la sala social del tribunal superior immediat comú als dos òrgans judicials testimoni suficient de les seves actuacions i, si s'escau, de totes les realitzades en l'incident d'acumulació, i ho ha de comunicar a l'altre afectat perquè aquest faci el mateix i remeti, si encara no ha intervingut, l'informe oportú. La sala ha de resoldre sobre la procedència de l'acumulació i determinar el jutjat competent per conèixer de les execucions.

Article 40. *No-suspensió de les execucions.*

La tramitació de l'incident d'acumulació no suspèn la de les execucions afectades, llevat de les actuacions relatives al pagament als executants de les quantitats obtingudes amb posterioritat al plantejament de l'incident.

Article 41. *Limitació temporal a l'acumulació d'execucions i no-alteració de la prelación de crèdits.*

1. L'acumulació d'execucions només es pot instar o acordar mentre no quedi complerta l'obligació que s'executi o fins que, si s'escau, es declari la insolvència de l'executat.

2. L'acumulació no altera les preferències que per al cobrament dels seus crèdits puguin tenir legalment els diversos creditors.

TÍTOL IV

Dels actes processals

CAPÍTOL I

De les actuacions processals

Article 42. *Competència del secretari judicial.*

Les actuacions processals han de ser autoritzades pel secretari judicial en la forma que estableixen la Llei orgànica del poder judicial i la Llei d'enjudiciament civil amb les especialitats que preveu la present Llei.

Article 43. *Temps de les actuacions judicials.*

1. Les actuacions processals s'han de practicar en dies i hores hàbils.
2. Les actuacions s'han d'efectuar en el terme o dins el termini fixat per a la seva pràctica. Transcorreguts aquests, s'ha de donar d'ofici al procés el curs que correspongui.
3. Llevat dels terminis assenyalats per dictar resolució, tots els terminis i termes són peremptoris i improrrogables, i només es poden suspendre i tornar a obrir en els casos taxativament establerts en les lleis.

4. Els dies del mes d'agost són inhàbils, excepte en les modalitats processals d'acomiadament, extinció del contracte de treball dels articles 50 i 52 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, impugnació de resolucions administratives en expedients de regulació d'ocupació, suspensió del contracte o reducció de jornada per causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció, mobilitat geogràfica, modificació substancial de les condicions de treball, drets de conciliació de la vida personal, familiar i laboral de l'article 139, impugnació d'altres mèdiques, vacances, matèria electoral, conflictes col·lectius, impugnació de convenis col·lectius i tutela de drets fonamentals i llibertats públiques, tant en el procés declaratiu com en tràmit de recurs o d'execució.

Tampoc no són inhàbils els dies esmentats per a l'adopció d'actes preparatoris, mesures precautòries i mesures cautelars, en particular en matèria de prevenció de riscos laborals, accidents de treball i malalties professionals, així com per a altres actuacions que tendeixin directament a assegurar l'efectivitat dels drets reclamats o per a aquelles que, si no s'adoptessin, podrien donar lloc a un perjudici difícil de reparar.

És hàbil el mes d'agost per a l'exercici de les accions laborals derivades dels drets establerts a la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.

5. El jutge o tribunal pot habilitar dies i hores inhàbils per a la pràctica d'actuacions quan no sigui possible practicar-les en temps hàbil o siguin necessàries per assegurar l'efectivitat d'una resolució judicial. Aquesta habilitació l'han de fer els secretaris judicials

quan tingui per objecte la realització d'actuacions processals que s'hagin de practicar en matèries de la seva exclusiva competència, quan es tracti d'actuacions ordenades per ells o quan siguin tendents a donar compliment a les resolucions dictades per jutges o tribunals. Iniciada una actuació en temps hàbil, pot continuar fins a la conclusió sense necessitat d'habilitació.

6. Als efectes del termini per interposar recursos, quan en les actuacions hi hagi una festa oficial de caràcter local o autonòmic, s'ha de fer constar per diligència.

Article 44. *Lloc de presentació d'escrius i documents.*

1. Les parts han de presentar tots els escrits i documents en els registres de l'oficina judicial adscrita als jutjats i sales socials.

2. Quan les oficines judicials i els subjectes que intervenen en un procés disposin de mitjans tècnics que permetin l'enviament i la recepció normal d'escrius iniciadors i altres escrits i documents, de manera que estigui garantida l'autenticitat de la comunicació i quedi constància fefaent de la remissió i recepció íntegres i de la data, els escrits i documents es poden enviar i rebre per aquells mitjans, amb plens efectes processals, amb el resguard acreditatiu que escaigui de conformitat amb el que disposa l'apartat 5 de l'article 135 de la Llei d'enjudiciament civil.

Article 45. *Termini i lloc de presentació d'escrius.*

1. Quan la presentació d'un escrit està subjecta a termini, es pot efectuar fins a les quinze hores del dia hàbil següent al del venciment del termini en el servei comú processal creat a aquest efecte o, si aquest no existeix, a la seu de l'òrgan judicial.

2. En cap cas s'admet la presentació d'escrius adreçats a l'ordre social en el jutjat que presti el servei de guàrdia.

Article 46. *Constància de la presentació d'escrius i la seva tramitació immediata.*

1. En la presentació d'escrius i documents, el funcionari designat per a això ha d'estampar el segell corresponent en què es faci constar l'oficina judicial davant la qual es presenta i el dia i l'hora de la presentació. En tot cas, s'ha de donar a l'interessat un rebut amb aquesta indicació. També es pot fer constar la recepció d'escrius i documents en còpia simple presentada per la part. Quan s'utilitzin els mitjans tècnics a què es refereix l'article 44, el sistema ha de retornar a l'interessat el resguard acreditatiu de la presentació a l'oficina judicial que escaigui de conformitat amb el que disposa l'apartat 5 de l'article 135 de la Llei d'enjudiciament civil.

2. El mateix dia o el següent dia hàbil, el secretari judicial ha de donar als escrits i documents el curs que correspongui.

Article 47. *Custòdia de l'expedient i accés a aquest.*

1. Les actuacions han d'estar a l'oficina judicial sota la custòdia del secretari, on poden ser examinades pels interessats que acreditin interès legítim, als quals s'han de lliurar testimonis, certificacions o còpies simples quan ho sol·licitin, tot això en els suports i amb els mitjans tècnics dels quals es disposi.

2. Tot interessat pot tenir accés al llibre de sentències i al llibre de decrets a què es refereixen, respectivament, els articles 213 i 213 bis de la Llei d'enjudiciament civil, en la forma i amb els mitjans tècnics disponibles a l'oficina judicial.

Article 48. *Lliurament de les actuacions.*

1. Només es lliuren les actuacions quan la llei ho ordena expressament i pel termini assenyalat. S'entén que el termini comença a transcórrer des que es notifiqui a l'interessat que les actuacions estan a la seva disposició, i es pot substituir el trasllat material de les actuacions pel lliurament de suport informàtic o mitjançant l'accés telemàtic, si es disposa

dels mitjans necessaris per a això, o pel lliurament per qualsevol d'aquests procediments de còpia dels particulars que siguin procedents.

2. En el cas del lliurament material de les actuacions, si transcorregut el termini concedit per examinar-les no són retornades, el secretari judicial ha d'imposar al responsable mitjançant decret una multa de vint a dos-cents euros diaris. Passats dos dies sense que hagin estat retornades, el secretari judicial n'ha d'ordenar la recollida; si en intentar-ho no li són lliurades a l'acte, n'ha de donar compte al jutge perquè disposi el que sigui procedent pel retard en la devolució.

CAPÍTOL II

De les resolucions processals

Article 49. *Classes de resolucions.*

1. Els jutges i tribunals socials han d'adoptar les seves decisions per mitjà de provisions, interlocutòries i sentències en els casos i amb les formalitats legalment previstes.

2. Els secretaris judicials han de resoldre per mitjà de diligències i decrets, igualment en els casos i amb les formalitats legalment previstes.

3. Poden dictar resolucions orals el jutge, tribunal o secretari judicial durant la celebració del judici o altres actes que presideixin, i s'han de documentar en l'acta amb expressió de la decisió i motivació succinta d'aquelles resolucions.

Article 50. *Sentències orals.*

1. El jutge, en el moment d'acabar el judici, i excepte quan per raó de la matèria o de la quantia escaigui recurs de suplicació, pot pronunciar sentència de viva veu, amb el contingut i els requisits que estableix l'apartat 2 de l'article 97. En aquest supòsit, les parts poden sol·licitar que se'ls lliuri un document que contingui la transcripció per escrit de la sentència.

Igualment pot aprovar mitjançant sentència de viva veu, sigui quina sigui la matèria i la quantia, l'aplanament total efectuat, així com, si s'escau, els termes d'execució de la sentència que li siguin proposats de comú acord per les parts, sempre que, si escau recurs, aquestes manifestin la seva decisió de no recórrer.

2. El jutge també es pot limitar a pronunciar la decisió, sigui quina sigui la quantia o la matèria, amb motivació succinta d'aquella, sense perjudici de la redacció posterior de la sentència dins el termini i en la forma legalment previstos.

3. Les parts queden notificades de les sentències dictades oralment. Si, coneguda la sentència de viva veu o la decisió anticipada, les parts expressen la seva decisió de no recórrer, el jutge en el mateix acte ha de declarar la fermesa de la sentència.

4. Si alguna de les parts no ha comparegut se li ha de fer la notificació oportuna.

Article 51. *Interlocutòries orals.*

En les mateixes condicions establertes a l'article anterior el jutge o tribunal pot dictar verbalment interlocutòries al terme de la compareixença celebrada en qualsevol incident suscitat durant el procés.

Article 52. *Forma de les resolucions.*

Tota resolució ha d'incloure la menció del lloc i data en què s'adopti, el nom de qui la dicti, l'expressió de si aquesta és ferma o no i, si s'escau, els recursos que siguin procedents, l'òrgan davant el qual s'han d'interposar i el termini i requisits per a això, com també els dipòsits i les consignacions que siguin necessaris i la forma d'efectuar-los.

CAPÍTOL III

Dels actes de comunicació

Article 53. *Indicació del lloc de les comunicacions.*

1. Els actes de comunicació s'han de fer en la forma que estableix el capítol V del títol V del llibre I de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil, amb les especialitats previstes en aquesta Llei, i sempre s'han d'exhaurir totes les possibles vies existents per aconseguir l'efectivitat de les notificacions.

2. En el primer escrit o compareixença davant l'òrgan judicial, les parts o interessats, i si s'escau els professionals designats, han d'assenyalar un domicili i dades complets per a la pràctica d'actes de comunicació.

El domicili i les dades de localització facilitats amb aquesta finalitat tenen plens efectes i les notificacions intentades en aquests sense efecte són vàlides fins que no siguin facilitades altres dades alternatives; és càrrega processal de les parts i dels seus representants mantenir-les actualitzades. Així mateix han de comunicar els canvis relatius al seu número de telèfon, fax, adreça electrònica o similars, sempre que aquests últims estiguin sent utilitzats com a instruments de comunicació amb el tribunal.

Article 54. *Temps de la comunicació.*

1. Les resolucions processals s'han de notificar el mateix dia de la seva data, o de la publicació si s'escau, a tots els qui siguin part en el judici, i si no és possible, el dia hàbil següent.

2. També s'han de notificar les resolucions, quan es mani així, a les persones i entitats a qui es refereixin o puguin perjudicar o tinguin interès legítim en l'assumpte debatut. Especialment, a més de la resolució que posi fi al procés, se'ls han de notificar l'admissió a tràmit i l'assenyalament de la vista.

3. Si durant el procés el jutge o la sala han d'adoptar mesures tendents a garantir els drets que puguin correspondre a les parts, o a assegurar l'efectivitat de la resolució judicial, i la notificació immediata a l'afectat de les actuacions processals o de la mesura cautelar, preventiva o executiva adoptada podria posar en perill la seva efectivitat, l'òrgan judicial, motivadament, pot acordar la demora en la pràctica de la notificació durant el temps indispensable per aconseguir l'efectivitat esmentada.

Article 55. *Lloc de les comunicacions.*

Les citacions, notificacions, citacions a termini i requeriments s'han de fer en el local de l'oficina judicial, si els interessats hi compareixen per iniciativa pròpia i, altrament, en el domicili assenyalat a aquests efectes.

Article 56. *Comunicacions fora de l'oficina judicial.*

1. Les citacions, notificacions i citacions a termini que es practiquin fora de la seu de l'oficina judicial s'han de fer, sigui qui sigui el destinatari, per correu certificat amb justificant de recepció; el secretari ha de donar fe en les actuacions del contingut del sobre remès i el justificant de recepció s'ha d'unir a les actuacions.

2. A l'exterior del sobre han de constar les advertències que conté l'apartat 3 de l'article 57 adreçades al receptor en cas que no sigui l'interessat.

3. En el document de justificant de recepció s'ha de fer constar la data del lliurament, i l'ha de signar l'empleat de correus i el receptor. En cas que aquest no sigui l'interessat, se n'ha de consignar el nom, el document d'identificació, el domicili i la relació amb el destinatari.

4. Es pot disposar que la comunicació es practiqui pel servei de telègraf, fax, correu electrònic o per qualsevol altre mitjà idoni de comunicació o de transmissió de textos si els interessats faciliten les dades indicatives per utilitzar-los. S'han d'adoptar les mesures

oportunes per assegurar el contingut de l'enviament i la unió, si s'escau, del justificant de recepció de l'acte comunicat, de la qual cosa ha de quedar constància en les actuacions. Igualment es pot deixar constància mitjançant diligència del resultat de les gestions i trucades telefòniques o altres mitjans relacionats amb els actes de localització i comunicació i amb el tràmit de les actuacions.

5. Quan la comunicació tingui lloc utilitzant mitjans electrònics, telemàtics, infotelecomunicacions o d'una altra classe semblant, s'ha de portar a terme d'acord amb el que estableix l'article 162 de la Llei d'enjudiciament civil.

Article 57. *Regles subsidiàries per a les comunicacions.*

1. Si els actes de comunicació no es poden efectuar en la forma indicada, s'han de practicar mitjançant lliurament de la còpia de la resolució o de cèdula al destinatari; si no és trobat, aquella s'ha de lliurar al parent més pròxim o familiar o empleat, més grans de catorze anys, que es trobin en el domicili i, si no, a qui exerceixi funcions de porteria o consergeria de la finca.

2. Sense necessitat de constituir-se en el domicili de l'interessat o interessada, es pot lliurar la còpia de la resolució o la cèdula a qualsevol de les persones abans esmentades, així com a qui per la seva relació amb el destinatari pugui garantir el compliment eficaç de l'acte de comunicació.

3. S'ha de fer saber al receptor que ha de complir el deure públic que se li encomana; que està obligat a lliurar la còpia de la resolució o la cèdula al destinatari, o a donar-li avís si en sap el parador, amb l'advertència que pot ser sancionat amb multa de vint a dos-cents euros si es nega a la recepció o no en fa el lliurament tan aviat com sigui possible; que ha de comunicar a l'oficina judicial la impossibilitat de lliurar la comunicació a l'interessat, i que té dret al rescabament de les despeses que se li ocasionin.

4. En tot cas, la comunicació per mitjà de lliurament de còpia de la resolució o cèdula s'ha de fer conforme al que estableixen els articles 152 i 161 de la Llei d'enjudiciament civil.

Article 58. *Contingut de les cèdules.*

1. Les cèdules han de contenir els requisits següents:

a) El jutge, tribunal o secretari judicial que ha dictat la resolució, la data d'aquesta i l'assumpte en què ha recaigut.

b) El nom i cognoms de la persona a qui es fa la citació o citació a termini.

c) L'objecte de la citació o citació a termini.

d) Lloc, dia i hora en què ha de comparèixer el citat, o el termini dins del qual s'ha de realitzar l'actuació a què es refereix la citació a termini.

e) La prevenció que si no compareix li recaurà el perjudici que escaigui en dret.

f) Data d'expedició de la cèdula i signatura.

2. El lliurament de la còpia de la resolució o de la cèdula s'ha de documentar per mitjà de diligència en què s'ha de fer constar:

a) Data de la diligència.

b) Nom de la persona destinatària.

c) Nom i signatura de la persona a qui s'ha fet el lliurament i, si no és l'interessat, el seu número del document nacional d'identitat en el cas d'espanyols o el seu número d'identitat reflectit en la documentació equivalent i que acrediti la identitat i nacionalitat de l'interessat en el cas d'estrangers, domicili i relació amb el destinatari.

d) Signatura del funcionari o encarregat de documentar el lliurament.

Article 59. *Comunicació edictal.*

1. Quan una vegada intentat l'acte de comunicació i havent utilitzat els mitjans oportuns per a la investigació del domicili, inclòs si s'escau l'esbrinament a través dels registres, organismes, col·legis professionals, entitats i empreses, aquests hagin resultat infructuosos i no consti el domicili de l'interessat o se n'ignori el parador, s'ha de consignar per diligència.

2. En aquest cas, el secretari judicial ha de manar que l'acte de comunicació es faci per mitjà d'edictes, inserint un extracte suficient de la resolució o de la cèdula en el butlletí oficial corresponent, amb l'advertència que les comunicacions següents es faran fixant còpia de la resolució o de la cèdula a l'oficina judicial, pel mitjà establert a l'efecte, llevat del supòsit de la comunicació de les resolucions que hagin de revestir forma d'interlocutòria o sentència, o de decret quan posi fi al procés o resolgui un incident, o quan es tracti de citació a termini.

Article 60. *Inadmissibilitat de respostes en les comunicacions. Supòsits especials de comunicació.*

1. En les notificacions, citacions i citacions a termini no s'admet ni es pot consignar cap resposta de l'interessat, llevat que s'hagi manat en la resolució. En els requeriments s'admet la resposta que doni el requerit, i s'ha de consignar succintament en la diligència.

2. Quan els actes de comunicació s'hagin d'entendre amb una persona jurídica s'han de practicar, si s'escau, en les delegacions, sucursals, representacions o agències establertes a la població on radiqui el jutjat o tribunal que conegui de l'assumpte, encara que no tinguin poder per comparèixer en judici les persones que hi estiguin al capdavant.

3. Els actes de comunicació amb l'advocat de l'Estat o el lletrat de les Corts Generals, així com amb els lletrats de l'Administració de la Seguretat Social, s'han de practicar a la seva seu oficial respectiva, de conformitat amb la Llei 52/1997, de 27 de novembre, d'assistència jurídica a l'Estat i altres institucions públiques, i la normativa que la desplega i complementa. Si disposen dels mitjans tècnics a què es refereix l'apartat 5 de l'article 56 d'aquesta Llei, els actes de comunicació es poden efectuar per aquells mitjans. Aquests actes s'han d'entendre, respecte de les comunitats autònomes, amb qui estableixi la seva legislació pròpia.

Els actes de comunicació al Ministeri Fiscal, a l'Advocacia de l'Estat, als lletrats de les Corts Generals i als lletrats de les comunitats autònomes i de l'Administració de la Seguretat Social, així com les notificacions a les parts, incloses les que es realitzin a través dels serveis organitzats pels col·legis professionals, es tenen per realitzats l'endemà de la data de recepció que consti a la diligència o en el resguard acreditatiu de la recepció quan l'acte de comunicació s'hagi efectuat pels mitjans i amb els requisits que estableix l'apartat 1 de l'article 162 de la Llei d'enjudiciament civil.

4. Quan es tracti de comitès d'empresa, les diligències avantdites s'han d'entendre amb el seu president o secretari i, si no, amb qualsevol dels seus membres.

Article 61. *Nul·litat de les comunicacions.*

Són nul·les les notificacions, citacions i citacions a termini que no es practiquin d'acord amb el que disposa aquest capítol. Amb tot, si l'interessat s'ha donat per assabentat o consta de forma suficient el seu coneixement processal o extraprocessal dels elements essencials de la resolució, la diligència té efecte des d'aquell moment.

Article 62. *Competència del secretari judicial per a la remissió d'oficis, manaments i exhorts.*

El secretari judicial ha d'expedir oficis, manaments, exhorts i qualssevol altres actes de comunicació que s'acordin en què se sol·liciti la pràctica d'actuacions.

TÍTOL V

De l'evitació del procés

CAPÍTOL I

De la conciliació o mediació prèvies i dels laudes arbitrals

Article 63. *Conciliació o mediació prèvies.*

És requisit previ per a la tramitació del procés l'intent de conciliació o, si s'escau, de mediació davant el servei administratiu corresponent o davant l'òrgan que assumeixi aquestes funcions que es pot constituir mitjançant els acords interprofessionals o els convenis col·lectius a què es refereix l'article 83 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, així com mitjançant els acords d'interès professional a què es refereixen l'article 13 i l'apartat 1 de l'article 18 de la Llei de l'Estatut del treball autònom.

Article 64. *Excepcions a la conciliació o mediació prèvies.*

1. S'exceptuen del requisit de l'intent de conciliació o, si s'escau, de mediació els processos que exigeixin la reclamació prèvia en via administrativa o una altra forma d'esgotament d'aquesta via, si s'escau, els que versin sobre Seguretat Social, els relatius al gaudi de vacances i a matèria electoral, mobilitat geogràfica, modificació substancial de les condicions de treball, drets de conciliació de la vida personal, familiar i laboral als quals es refereix l'article 139, els iniciats d'ofici, els d'impugnació de convenis col·lectius, els d'impugnació dels estatuts dels sindicats o de la seva modificació, els de tutela dels drets fonamentals i llibertats públiques, els processos d'anul·lació de laudes arbitrals, els d'impugnació d'acords de conciliacions, de mediacions i de transaccions, així com aquells en què s'exercitin accions laborals de protecció contra la violència de gènere.

2. Igualment, en queden exceptuats:

a) Els processos en què, sent part demandada l'Estat o un altre ens públic, també ho siguin persones privades, sempre que la pretensió s'hagi de sotmetre al tràmit de reclamació prèvia en via administrativa o a una altra forma d'esgotament d'aquesta via i es pugui decidir en aquest l'assumpte litigiós.

b) Els supòsits en què, en qualsevol moment del procés, després d'haver dirigit la papereta o la demanda contra persones determinades, sigui necessari dirigir-la o ampliar-la contra persones diferents de les inicialment demandades.

3. Quan per la naturalesa de la pretensió exercitada pugui tenir eficàcia jurídica l'acord de conciliació o de mediació a què es pugui arribar, fins i tot estant exceptuat el procés del requisit de l'intent previ, si les parts acudeixen en temps oportú voluntàriament i de comú acord a aquestes vies prèvies, s'han de suspendre els terminis de caducitat o s'han d'interrompre els de prescripció en la forma establerta a l'article següent.

Article 65. *Efectes de la sol·licitud de conciliació o de mediació prèvia. Els laudes arbitrals.*

1. La presentació de la sol·licitud de conciliació o de mediació suspèn els terminis de caducitat i interromp els de prescripció. El còmput de la caducitat es reprèn l'endemà d'intentada la conciliació o mediació o transcorreguts quinze dies hàbils, excloent del còmput els dissabtes, des de la seva presentació sense que s'hagi celebrat.

2. En tot cas, transcorreguts trenta dies, comptats en la forma indicada en el número anterior, sense que s'hagi efectuat l'acte de conciliació o sense que s'hagi iniciat la mediació o arribat a acord en la mediació, s'ha de considerar acabat el procediment i complert el tràmit.

3. També se suspeneu els terminis de caducitat i s'interrompen els de prescripció per la subscripció d'un compromís arbitral, subscrit en virtut dels acords interprofessionals i els convenis col·lectius a què es refereix l'article 83 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors o dels derivats dels acords d'interès professional conforme a l'apartat 4 de l'article 18 de la Llei de l'Estatut del treball autònom.

En aquests casos el còmput de la caducitat es reprèn l'endemà del dia que esdevingui ferm el laude arbitral; si s'interposa un recurs judicial d'anul·lació del laude, la represa té lloc des de l'endemà de la fermesa de la sentència que es dicti.

Es produeix el mateix efecte encara que en el procediment arbitral s'aprecii la incompetència, i es reprèn el còmput de la caducitat des de la fermesa de la resolució que posi fi a l'arbitratge.

4. Les accions d'impugnació i recursos judicials d'anul·lació de laudes arbitrals el coneixement dels quals correspongui a l'ordre social, quan no tinguin establert un procediment especial, inclosos els laudes arbitrals establerts per acords d'interès professional dels treballadors autònoms econòmicament dependents, s'han de substanciar, a instància dels interessats, pels tràmits del procediment ordinari, davant el jutjat o tribunal al qual hauria correspost el coneixement de l'assumpte sotmès a arbitratge, amb fonament en excés sobre l'arbitratge, haver resolt aspectes no sotmesos a aquest o que no poden ser-ne objecte, vici essencial de procediment o infracció de normes imperatives. L'acció caduca en el termini de trenta dies hàbils, exclosos els dissabtes, diumenges i festius, des de la notificació del laude.

Si formula la impugnació el Fons de Garantia Salarial, en relació amb possibles obligacions de garantia salarial, o altres tercers possibles perjudicats, es pot fonamentar en il·legalitat o lesivitat i el termini per a l'exercici de l'acció compta des que puguin haver conegut l'existència del laude arbitral.

Article 66. *Conseqüències de la no-assistència a l'acte de conciliació o de mediació.*

1. L'assistència a l'acte de conciliació o de mediació és obligatòria per als litigants.

2. Quan estiguin degudament citades les parts per a l'acte de conciliació o de mediació i el sol·licitant no hi comparegui ni al·legui causa justa, s'ha de tenir per no presentada la papereta de conciliació o la sol·licitud de mediació i s'han d'arxivar les actuacions.

3. Si no compareix l'altra part, degudament citada, s'ha de fer constar expressament en la certificació de l'acte de conciliació o de mediació, s'ha de tenir la conciliació o la mediació per intentada sense efecte, i el jutge o tribunal han d'imposar les costes del procés a la part que no hagi comparegut sense causa justificada, inclosos honoraris, fins al límit de sis-cents euros, del lletrat o graduat social col·legiat de la part contrària que hagin intervingut, si la sentència que dicti en el moment oportú coincideix essencialment amb la pretensió continguda en la papereta de conciliació o en la sol·licitud de mediació.

Article 67. *Impugnació de l'acord de conciliació o de mediació.*

1. L'acord de conciliació o de mediació pot ser impugnat per les parts i pels qui puguin patir-ne un perjudici, davant el jutjat o tribunal al qual hauria correspost el coneixement de l'assumpte objecte de la conciliació o de la mediació, mitjançant l'exercici per les parts de l'acció de nul·litat per les causes que invaliden els contractes o pels possibles perjudicats amb fonament en la seva il·legalitat o lesivitat.

2. L'acció caduca al cap de trenta dies hàbils, exclosos els dissabtes, diumenges i festius, següents a aquell en què es va adoptar l'acord. Per als possibles perjudicats el termini compta des que l'hagin pogut conèixer.

Article 68. *Executivitat de l'acord de conciliació o de mediació i dels laudes arbitrals fermes.*

1. Allò acordat en conciliació o en mediació constitueix títol per iniciar accions executives sense necessitat de ratificació davant el jutge o tribunal, i es pot portar a efecte pels tràmits que preveu el llibre quart d'aquesta Llei.

2. S'entenen equiparats a les sentències fermes als efectes d'execució definitiva els laudes arbitrals igualment fermes, individuals o col·lectius, dictats per l'òrgan que es pugui constituir mitjançant els acords interprofessionals i els convenis col·lectius a què es refereix l'article 83 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, els laudes arbitrals establerts per acords d'interès professional dels treballadors autònoms econòmicament dependents conforme a l'apartat 4 de l'article 18 de la Llei de l'Estatut del treball autònom, així com els laudes recaiguts en matèria electoral, els que posin fi a la vaga o a conflictes col·lectius o altres el coneixement dels quals correspongui a l'ordre social, exclusivament en els pronunciaments concrets de condemna que per la seva naturalesa siguin susceptibles de l'execució esmentada i llevat dels pronunciaments que tinguin eficàcia normativa o interpretativa.

CAPÍTOL II

De l'esgotament de la via administrativa prèvia a la via judicial

Article 69. *Reclamació administrativa prèvia o esgotament de la via administrativa prèvia a la via judicial social.*

1. Per poder demandar l'Estat, comunitats autònomes, entitats locals o entitats de dret públic amb personalitat jurídica pròpia vinculades o dependents d'aquests és requisit necessari haver interposat reclamació prèvia a la via judicial social o, si s'escau, haver esgotat la via administrativa, quan sigui procedent, d'acord amb el que estableix la normativa de procediment administratiu aplicable.

En tot cas, l'Administració pública ha de notificar als interessats les resolucions i actes administratius que afectin els seus drets i interessos, i la notificació ha de contenir el text íntegre de la resolució, amb indicació de si és o no definitiu en la via administrativa, l'expressió dels recursos o de la reclamació administrativa prèvia que siguin procedents, òrgan davant el qual s'han de presentar i termini per interposar-los, sense perjudici que els interessats en puguin exercitar, si s'escau, qualsevol altre que estimin procedent.

Les notificacions que continguin el text íntegre de l'acte i ometin algun dels altres requisits previstos en el paràgraf anterior mantenen suspesos els terminis de caducitat i interromputs els de prescripció i únicament tenen efecte a partir de la data en què l'interessat realitzi actuacions que suposin el coneixement del contingut i abast de la resolució o acte objecte de la notificació o resolució, o interposi qualsevol recurs o reclamació que sigui procedent.

2. Notificada la denegació de la reclamació o transcorregut un mes sense que aquesta hagi estat notificada, o des que s'hagi d'entendre esgotada la via administrativa en els altres casos, l'interessat pot formalitzar la demanda en el termini de dos mesos davant el jutjat o la sala competent. S'ha d'adjuntar a la demanda còpia de la resolució denegatòria o document acreditatiu de la presentació de la reclamació o de la interposició o resolució del recurs administratiu, segons correspongui, i s'ha d'adjuntar còpia de tot això per a l'entitat demandada.

3. En les accions derivades d'acomiadament i altres accions subjectes a termini de caducitat, el termini d'interposició de la demanda és de vint dies hàbils o l'especial que sigui aplicable, comptats a partir de l'endemà d'aquell en què s'hagi produït l'acte o la notificació de la resolució impugnada, o des que s'hagi d'entendre esgotada la via administrativa en els altres casos, per bé que la interposició de la reclamació prèvia suspèn el termini de caducitat, en els termes de l'article 73.

Article 70. Excepcions a la reclamació administrativa prèvia o a l'esgotament de la via administrativa.

1. S'exceptuen del requisit de reclamació prèvia els processos relatius a gaudi de vacances, matèria electoral, mobilitat geogràfica, modificació substancial de les condicions de treball, drets de conciliació de la vida personal, familiar i laboral als quals es refereix l'article 139, procediments d'ofici, conflictes col·lectius, impugnació de convenis col·lectius, impugnació d'estatuts dels sindicats o de la seva modificació, tutela de drets fonamentals i llibertats públiques, que en aquests últims és potestatiu, i reclamacions contra el Fons de Garantia Salarial, a l'empara del que preveu l'article 33 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors.

2. No és necessari esgotar la via administrativa per interposar demanda de tutela de drets fonamentals i llibertats públiques contra actes de les administracions públiques en l'exercici de les seves potestats en matèria laboral i sindical, si bé el termini per interposar la demanda és de vint dies des de l'endemà de la notificació de l'acte o del transcurs del termini fixat per a la resolució, sense més tràmits; quan la lesió del dret fonamental tingui l'origen en la inactivitat administrativa o en actuació en vies de fet, o s'hagi interposat potestativament un recurs administratiu, el termini de vint dies s'inicia transcorreguts vint dies des de la reclamació contra la inactivitat o via de fet, o des de la presentació del recurs, respectivament.

3. També s'exceptua del requisit de reclamació prèvia l'exercici de les accions laborals derivades dels drets que estableix la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.

Article 71. Reclamació administrativa prèvia en matèria de prestacions de Seguretat Social.

1. És requisit necessari per formular demanda en matèria de prestacions de Seguretat Social que els interessats interposin reclamació prèvia davant l'entitat gestora d'aquestes prestacions. Se n'exceptuen els procediments d'impugnació de les resolucions administratives expresses en les quals s'acorda l'alta mèdica emeses pels òrgans competents de les entitats gestores de la Seguretat Social en esgotar-se el termini de durada de tres-cents seixanta-cinc dies de la prestació d'incapacitat temporal.

2. La reclamació prèvia s'ha d'interposar davant l'òrgan competent que hagi dictat resolució sobre la sol·licitud inicial de l'interessat, en el termini de trenta dies des de la notificació, si és expressa, o des de la data en què, d'acord amb la normativa reguladora del procediment de què es tracti, s'hagi d'entendre produït el silenci administratiu.

En els procediments d'impugnació d'altres mèdiques no exempts de reclamació prèvia segons l'apartat 1 d'aquest article la reclamació prèvia s'ha d'interposar en el termini d'onze dies des de la notificació de la resolució.

3. Si la resolució, expressa o presumpta, ha estat dictada per una entitat col·laboradora, la reclamació prèvia s'ha d'interposar, en el mateix termini, davant la mateixa entitat col·laboradora si té atribuïda la competència per resoldre, o en un altre cas davant l'òrgan corresponent de l'entitat gestora o organisme públic gestor de la prestació.

4. Quan en el reconeixement inicial o la modificació d'un acte o dret en matèria de Seguretat Social l'entitat corresponent estigui obligada a procedir d'ofici, en cas que no es produeixi acord o resolució, l'interessat pot sol·licitar que es dicti, i aquesta sol·licitud té valor de reclamació prèvia. De la mateixa manera es pot reiterar la reclamació prèvia si ha caducat l'anterior, mentre no hagi prescrit el dret i sense perjudici dels efectes retroactius que sigui procedent donar-li.

5. Formulada reclamació prèvia en qualsevol dels casos esmentats en el present article, l'entitat l'ha de contestar expressament en el termini de quaranta-cinc dies. En cas contrari s'entén denegada la reclamació per silenci administratiu.

En els procediments d'impugnació d'altres mèdiques en els quals s'hagi d'interposar reclamació prèvia, el termini per contestar-la és de set dies, i s'entén desestimada una vegada transcorregut el termini esmentat.

6. La demanda s'ha de formular en el termini de trenta dies, a comptar de la data en què es notifiqui la denegació de la reclamació prèvia o des del dia en què s'entengui denegada per silenci administratiu.

En els processos d'impugnació d'altres mèdiques el termini anterior és de vint dies, que quan no sigui exigible reclamació prèvia es computa des de l'adquisició de plens efectes de l'alta mèdica o des de la notificació de l'alta definitiva acordada per l'entitat gestora.

7. Les entitats o organismes gestors de la Seguretat Social han d'expedir rebut de presentació o segellar degudament, amb indicació de la data, les còpies de les reclamacions que es dirigeixin en compliment del que disposa la present Llei. Aquest rebut o còpia segellada, o el justificant de presentació pels procediments i registres alternatius que estiguin establerts per la normativa administrativa aplicable, s'han d'acompanyar inexcusablement amb la demanda.

Article 72. Vinculació respecte a la reclamació o via administrativa prèvia.

En el procés les parts no poden introduir variacions substancials de temps, quantitats o conceptes respecte dels quals siguin objecte del procediment administratiu i de les actuacions dels interessats o de l'Administració, bé en fase de reclamació prèvia o de recurs que esgoti la via administrativa, excepte pel que fa als fets nous o que no s'hagin pogut conèixer amb anterioritat.

Article 73. Efectes de la reclamació administrativa prèvia o de la via administrativa.

La reclamació prèvia interromp els terminis de prescripció i suspèn els de caducitat, i aquests últims es reprenen l'endemà de la notificació de la resolució o del transcurs del termini en què s'hagi d'entendre desestimada.

TÍTOL VI

Dels principis del procés i dels deures processals

Article 74. Principis del procés.

1. Els jutges i tribunals de l'ordre jurisdiccional social i els secretaris judicials en la seva funció d'ordenació del procediment i altres competències atribuïdes per l'article 456 de la Llei orgànica del poder judicial han d'interpretar i aplicar les normes reguladores del procés social ordinari segons els principis d'immediació, oralitat, concentració i celeritat.

2. Els principis que indica l'apartat anterior han d'orientar la interpretació i aplicació de les normes processals pròpies de les modalitats processals regulades a la present Llei.

Article 75. Deures processals de les parts.

1. Els òrgans judicials han de rebutjar d'ofici en resolució fundada les peticions, incidents i excepcions formulades amb finalitat dilatòria o que comportin abús de dret. Així mateix, han de corregir els actes que, a l'empara del text d'una norma, persegueixin un resultat contrari al que preveuen la Constitució i les lleis per a l'equilibri processal, la tutela judicial i l'efectivitat de les resolucions.

2. Els qui no siguin part en el procés han de complir les obligacions que els imposin els jutges i tribunals ordenades a garantir els drets que puguin correspondre a les parts i a assegurar l'efectivitat de les resolucions judicials.

3. Si es produeix un dany avaluable econòmicament, el perjudicat pot reclamar la indemnització oportuna davant el jutjat o tribunal que estigui coneixent o hagi conegut l'assumpte principal.

4. Tots s'han d'ajustar en les seves actuacions en el procés a les regles de la bona fe. Si aquestes es vulneren, així com en cas de formulació de pretensions temeràries, sense perjudici del que disposa el número anterior, el jutge o tribunal pot imposar mitjançant interlocutòria, en una peça separada, de forma motivada i respectant el principi de proporcionalitat, ponderant les circumstàncies del fet, la capacitat econòmica i els perjudicis causats al procés i a altres intervinents o a tercers, una multa que pot oscil·lar de cent vuitanta a sis mil euros, sense que en cap cas pugui superar la quantia de la tercera part del litigi.

Aquell a qui s'hagi imposat la multa que preveu el paràgraf anterior pot ser escoltat en justícia. L'audiència en justícia es demana en el termini dels tres dies següents al de la notificació de la multa, mitjançant un escrit presentat davant del jutge o tribunal que l'hagi imposat. L'audiència ha de ser resolta mitjançant una interlocutòria contra la qual es pot interposar recurs d'alçada en cinc dies davant la Sala de Govern corresponent, que l'ha de resoldre amb l'informe previ del jutge o Sala que va imposar la multa.

Si s'aprecia temeritat o mala fe en la sentència o en la resolució dels recursos de suplicació o cassació, cal atènyer-se al que disposen les seves regles respectives.

5. L'incompliment de les obligacions de col·laboració amb el procés i de complir les resolucions dels jutges i tribunals i dels secretaris judicials en la seva funció d'ordenació del procediment i altres competències atribuïdes per l'article 456 de la Llei orgànica del poder judicial, sense perjudici del que preveuen els apartats 3 i 4 anteriors, donen lloc, respectivament, a l'aplicació dels constrenyiments pecuniaris a les parts i de les multes coercitives als altres intervinents o tercers, en els termes que estableixen els apartats 2 i 3 de l'article 241, i poden ser escoltats en justícia en la forma que preveu l'apartat anterior.

LLIBRE SEGON

Del procés ordinari i de les modalitats processals

TÍTOL I

Del procés ordinari

CAPÍTOL I

Dels actes preparatoris i diligències preliminars, de l'anticipació i assegurament de la prova i de les mesures cautelars

Secció 1a Actes preparatoris i diligències preliminars

Article 76. *Sol·licitud d'actes preparatoris i diligències preliminars.*

1. Qui pretengui demandar pot sol·licitar a l'òrgan judicial que aquell contra qui es proposi dirigir la demanda presti declaració sobre algun fet relatiu a la personalitat, capacitat, representació o legitimació d'aquest, o amb la mateixa finalitat aporti algun document, el coneixement del qual sigui necessari per al judici.

Igualment pot sol·licitar, qui pretengui demandar, la determinació de qui són els socis, partícips, membres o gestors d'una entitat sense personalitat i les diligències necessàries encaminades a la determinació de l'empresari i els integrants del grup o unitat empresarial, així com la determinació de les persones concurrents a la producció d'un dany amb la persona a la qual es pretengui demandar i la cobertura del risc si s'escau.

2. El judici també es pot preparar per petició de qui pretengui iniciar un procés per a la defensa dels interessos col·lectius, per tal de concretar els integrants del grup d'afectats quan, no estant determinats, siguin fàcilment determinables. A aquest efecte el tribunal ha

d'adoptar les mesures oportunes per esbrinar els integrants del grup, d'acord amb les circumstàncies del cas i de conformitat amb les dades subministrades pel sol·licitant, inclòs el requeriment al demandat perquè col·labori en la determinació esmentada.

3. També es pot formular petició de pràctica d'altres diligències i investigacions necessàries per preparar el judici de les previstes a l'article 256 de la Llei d'enjudiciament civil.

4. Quan la realització de la diligència sol·licitada pugui afectar la intimitat personal o un altre dret fonamental, el jutjat o tribunal, si no té el consentiment de l'afectat, pot autoritzar l'actuació en la forma i amb les garanties que estableixen els apartats 4 a 6 de l'article 90.

5. La Inspecció de Treball i Seguretat Social i, si s'escau, l'Administració laboral, en l'exercici de les seves funcions, quan el centre de treball sotmès a inspecció coincideixi amb el domicili de la persona afectada, pot sol·licitar l'autorització judicial corresponent, si el titular s'hi oposa o hi ha risc de tal oposició, en relació amb els procediments administratius dels quals conegui o pugui conèixer posteriorment la jurisdicció social, o per possibilitar qualsevol altra mesura d'inspecció o control que pugui afectar drets fonamentals o llibertats públiques.

6. Contra la resolució judicial que denega la pràctica d'aquestes diligències, no s'hi pot interposar cap recurs, sense perjudici del que al seu moment es pugui interposar contra la sentència.

Article 77. *Exhibició prèvia de documents.*

1. En tots els supòsits en què l'examen de llibres i comptes o la consulta de qualsevol altre document es demostrï imprescindible per fonamentar la demanda o la seva oposició, qui pretengui demandar o prevegi que serà demandat pot sol·licitar a l'òrgan judicial la comunicació dels dits documents. Quan es tracti de documents comptables el sol·licitant pot ser assessorat per un expert en la matèria, que està sotmès als deures que li puguin incumbir professionalment en relació amb la salvaguarda del secret de la comptabilitat. Les costes originades per l'assessorament de l'expert van a càrrec de qui sol·liciti els seus serveis.

2. L'òrgan judicial ha de resoldre per interlocutòria, dins del segon dia, el que consideri procedent, fixant la forma de portar a efecte la comunicació dels elements esmentats i adoptant, si s'escau, les mesures necessàries perquè l'examen es porti a efecte de la forma menys costosa i sense que la documentació surti del poder del seu titular, i a aquest efecte pot disposar que la part en poder de la qual estiguin els documents en faciliti a la part interessada o al seu expert comptable una còpia, en suport preferiblement electrònic, i permeti la confrontació d'aquesta còpia o versió amb el document original.

3. Les mesures anteriors poden ser sol·licitades igualment per les parts durant el procés amb l'antelació que preveu l'apartat 3 de l'article 90, sempre que no donin lloc a la suspensió de l'acte de judici.

Secció 2a *Anticipació i assegurament de la prova*

Article 78. *Causas i normes aplicables a l'anticipació de la prova.*

1. Qui pretengui demandar o presumeixi que serà demandat pot sol·licitar prèviament al jutge o tribunal la pràctica anticipada d'algun mitjà de prova quan existeixi el temor fundat que, per causa de les persones o de l'estat de les coses, els actes esmentats no es puguin realitzar en el moment processal generalment previst o la realització dels quals presenti dificultats greus en l'esmentat moment, inclòs l'examen de testimonis quan per l'edat avançada d'algun d'aquests, perill imminent de la seva vida, proximitat d'una absència o estada en un lloc amb el qual siguin impossibles o difícils les comunicacions o qualsevol altre motiu greu i justificat, sigui presumible que no serà possible mantenir el seu dret per falta de justificació.

2. Qualsevol de les parts una vegada iniciat el procés, però en tot cas sense donar lloc a suspensió de l'acte de judici, pot sol·licitar la pràctica anticipada de proves que no puguin ser realitzades en l'acte del judici, o la realització de les quals presenti dificultats greus en l'esmentat moment. El jutge o tribunal ha de decidir el que sigui pertinent per a la seva pràctica en els termes previstos per la norma que reguli el mitjà de prova corresponent i amb subjecció en la resta, en tot el que resulti aplicable, al que disposen els articles 293 a 297 i apartat 1 de l'article 298 de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil. Contra la resolució denegatòria no es pot interposar cap recurs, sense perjudici del que, per aquest motiu, es pugui interposar al seu moment contra la sentència.

Secció 3a *Mesures cautelars*

Article 79. *Règim aplicable per a l'adopció de mesures cautelars.*

1. Les mesures cautelars que siguin necessàries per assegurar l'efectivitat de la tutela judicial que es pugui acordar en sentència es regeixen pel que disposen els articles 721 a 747 de la Llei d'enjudiciament civil amb l'adaptació necessària a les particularitats del procés social i escoltades les parts, si bé es pot anticipar en forma motivada l'efectivitat de les mesures quan el sol·licitant ho demani i acrediti que concorren raons d'urgència o que l'audiència prèvia pot comprometre el bon fi de la mesura cautelar.

Quan el procés versí sobre la impugnació d'actes d'administracions públiques en matèria laboral i de seguretat social, l'adopció de mesures cautelars es regeix, en el que no preveu aquesta Llei, pel que disposa la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, en els articles 129 a 136.

Els treballadors i beneficiaris de prestacions de Seguretat Social i els sindicats, en la mesura en què tenen la representació col·lectiva dels seus interessos, així com les associacions representatives dels treballadors autònoms econòmicament dependents, estan exempts de la prestació de caucions, garanties i indemnitzacions relacionades amb les mesures cautelars que es puguin acordar.

2. L'òrgan judicial, d'ofici o a instància de part interessada o del Fons de Garantia Salarial, en els casos en què es pugui derivar la seva responsabilitat, pot decretar l'embargament preventiu de béns del demandat en la quantia suficient per cobrir el que es reclama en la demanda i el que es calculi per a les costes d'execució, quan aquell realitzi qualsevol actes dels quals es pugui presumir que pretén situar-se en estat d'insolvència o impedir l'efectivitat de la sentència.

3. L'òrgan judicial pot requerir al sol·licitant de l'embargament, en el terme d'una audiència, perquè presenti documents, informació testifical o qualsevol altra prova que justifiqui la situació al·legada. En els casos en què es pugui derivar responsabilitat del Fons de Garantia Salarial, aquest ha de ser citat a fi d'assenyalar béns.

4. La sol·licitud d'embargament preventiu pot ser presentada en qualsevol moment del procés abans de la sentència, sense que per això se suspengui el curs de les actuacions.

5. En reclamacions derivades d'accident de treball i malaltia professional, sense perjudici de les mesures anteriors, es poden acordar les indicades a l'apartat 1 de l'article 142 en relació amb l'assegurament empresarial en aquest aspecte, així com l'embargament preventiu i altres mesures cautelars previstes en aquest article respecte de qualsevol classe de responsabilitats empresarials i de tercers derivades de les dites contingències.

6. En procediments referits a les resolucions de l'autoritat laboral sobre paralització de treballs per risc per a la seguretat i salut dels treballadors, així com en cas de responsabilitat empresarial sobre malalties professionals per falta de reconeixements mèdics, es poden adoptar les mesures a què es refereix l'apartat anterior d'aquest article a efectes de l'assegurament de les responsabilitats empresarials derivades, de conformitat amb el que disposen l'article 195 i apartat 2 de l'article 197 del Text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny.

7. En els processos en què s'exerciti l'acció d'extinció del contracte de treball a instància del treballador amb fonament a l'article 50 de l'Estatut dels treballadors en els casos en què es justifiqui que la conducta empresarial perjudica la dignitat o la integritat física o moral de treballador, pugui comportar una possible vulneració dels seus altres drets fonamentals o llibertats públiques o possibles conseqüències de tal gravetat que puguin fer inexigible la continuïtat de la prestació en la seva forma anterior, es pot acordar, a instància del demandant, alguna de les mesures cautelars que preveu l'apartat 4 de l'article 180 d'aquesta Llei, amb manteniment del deure empresarial de cotitzar i d'abonar els salaris sense perjudici del que es pugui resoldre en la sentència.

CAPÍTOL II

Del procés ordinari

Secció 1a Demanda

Article 80. *Forma i contingut de la demanda.*

1. La demanda s'ha de formular per escrit, es poden utilitzar els formularis i procediments facilitats a l'efecte a l'oficina judicial on s'hagi de presentar, i ha de contenir els requisits generals següents:

a) La designació de l'òrgan davant del qual es presenti, així com l'expressió de la modalitat processal a través de la qual entengui que s'hagi d'enjudiciar la seva pretensió.

b) La designació del demandant, en els termes de l'article 16 d'aquesta Llei, amb expressió del número del document nacional d'identitat o del número i tipus de document d'identificació dels ciutadans estrangers, i d'aquells altres interessats que hagin de ser cridats al procés i els seus domicilis, indicant el nom i cognoms de les persones físiques i la denominació social de les persones jurídiques. Si la demanda es dirigeix contra una massa patrimonial, patrimoni separat, entitat o grup que no té personalitat, a més d'identificar-los suficientment, s'han de fer constar el nom i cognoms dels qui apareguin com a administradors, organitzadors, directors, gestors, socis o partícips, i els seus domicilis, sense perjudici de les responsabilitats legals de la massa patrimonial, entitat o grup i dels seus gestors i integrants.

c) L'enumeració clara i concreta dels fets sobre els quals versí la pretensió i de tots aquells que, segons la legislació substantiva, siguin imprescindibles per resoldre les qüestions plantejades. En cap cas poden al·legar-se fets diferents dels adduïts en conciliació o mediació ni introduir-se respecte de la via administrativa prèvia variacions substancials en els termes que preveu l'article 72, llevat dels fets nous o que no s'hagin pogut conèixer amb anterioritat.

d) La súplica corresponent, en els termes adequats al contingut de la pretensió exercitada.

e) Si el demandant litiga per si mateix, ha de designar un domicili, si és possible a la localitat on resideixi el jutjat o tribunal, en el qual s'han de practicar totes les diligències que s'hagin d'entendre amb ell. La designació s'ha d'efectuar amb indicació completa de totes les dades d'identificació del domicili facilitat, així com número de fax, telèfon i adreça electrònica si en té, per a la pràctica de tota classe de comunicacions pels mitjans esmentats. Si designa un lletrat, graduat social col·legiat o procurador ha d'anar subscripta pel professional, que s'entén que assumeix la seva representació amb plenes facultats processals i ha de facilitar les mateixes dades anteriors, sense perjudici de la ratificació posterior en judici del demandant llevat que amb anterioritat atorgui poder en forma, per algun dels mitjans admesos en dret o que, amb posterioritat, s'efectuï revocació o renúncia comunicada de forma efectiva.

f) Data i signatura.

2. De la demanda i documents que l'acompanyin l'actor n'ha de presentar tantes còpies com demandats i altres interessats en el procés hi hagi, així com per al Ministeri Fiscal, en els casos en què legalment hagi d'intervenir, així com dels altres documents requerits segons la modalitat processal aplicable.

3. A la demanda s'hi ha d'adjuntar la documentació justificativa d'haver intentat la conciliació o mediació prèvia, o d'haver transcorregut el termini exigible per a la seva realització sense que s'hagin efectuat, o de l'exhauriment de la via administrativa, quan escaigui, o al·legació de no ser necessàries aquestes, així com els restants documents d'aportació preceptiva amb la demanda segons la modalitat processal aplicable.

Article 81. *Admissió de la demanda.*

1. El secretari judicial, dins dels tres dies següents a la recepció de la demanda, n'ha de donar compte al jutge o tribunal, si entén que concorren els supòsits de falta de jurisdicció o competència o, si passa altrament, sense perjudici dels procediments d'assenyalament immediat que es puguin establir, ha de resoldre sobre l'admissió a tràmit d'aquella, amb assenyalament de judici en la forma que preveu l'article següent, o ha d'advertir la part dels defectes o omissions en què hagi incorregut en redactar la demanda en relació amb els pressupòsits processals necessaris que puguin impedir la vàlida prossecució i terme del procés, així com en relació amb els documents de preceptiva aportació amb aquesta, llevat del que disposa l'apartat 3 d'aquest mateix article per a la conciliació o mediació prèvia, a fi que els repari dins el termini de quatre dies.

2. Realitzada la reparació, el secretari judicial dins dels tres dies següents ha d'admetre la demanda. Si passa altrament, n'ha de donar compte al jutge o tribunal perquè aquest resolgui, dins dels tres dies següents, sobre la seva admissibilitat.

3. Si la demanda no s'acompanya amb certificació de l'acte de conciliació o mediació prèvia, o de la papereta de conciliació o de la sol·licitud de mediació, de no haver-se efectuat en termini legal, el secretari judicial, sense perjudici de resoldre sobre l'admissió i procedir a l'assenyalament, ha d'advertir el demandant que ha d'acreditar la celebració o l'intent de l'acte expressat en el termini de quinze dies, comptats a partir de l'endemà de la recepció de la notificació, amb advertència d'arxivament de les actuacions en cas contrari, i queda sense efecte l'assenyalament efectuat.

4. Si la demanda és admissible, o una vegada solucionada, i s'hi sol·liciten diligències de preparació de la prova a practicar en judici, així com en els casos de sol·licitud posterior dins el termini legal d'aquestes diligències o de qualsevol altra diligència d'anticipació o assegurament de la prova, se n'ha de donar compte al jutge o tribunal perquè resolgui el que sigui procedent, dins dels tres dies següents, i s'ha de notificar la resolució corresponent juntament amb l'admissió a tràmit de la demanda i la notificació de l'assenyalament.

Article 82. *Assenyalament dels actes de conciliació i judici.*

1. Si és admesa la demanda, una vegada verificada la concurrència dels requisits exigits, a la mateixa resolució d'admissió a tràmit el secretari judicial ha d'assenyalar el dia i l'hora en què hagin de tenir lloc successivament els actes de conciliació i judici, i hi ha d'haver un mínim de deu dies entre la citació i la celebració efectiva dels actes, excepte en els casos en què la Llei en disposi un altre de diferent i en els casos de nou assenyalament després d'una suspensió.

En l'assenyalament de les vistes i judicis el secretari judicial ha d'atendre els criteris que estableix l'article 182 de la Llei d'enjudiciament civil i ha de procurar, en la mesura que sigui possible, assenyalar en un mateix dia els que es refereixin als mateixos interessats i no puguin ser acumulats, així com relacionar els assenyalaments dels processos en els quals s'hagi d'intentar la conciliació prèvia per part del secretari judicial amb els exempts d'aquest tràmit. En especial, les audiències i vistes que requereixin la presència del representant del Ministeri Fiscal, advocat de l'Estat, lletrats de les Corts Generals, lletrats de l'Administració de la Seguretat Social, de les comunitats autònomes

o de l'Administració local, han de ser agrupades, i s'han d'assenyalar de forma consecutiva.

2. La celebració dels actes de conciliació i judici, el primer davant el secretari judicial i el segon davant del jutge o magistrat, té lloc en única convocatòria però en actes successius, i a aquest efecte la citació s'ha de fer en forma, amb lliurament als demandats, als interessats i, si s'escau, al Ministeri Fiscal, d'una còpia de la demanda i la resta de documents; així com requerint a l'Administració pública la remissió de l'expedient administratiu, quan escaigui, dins els deu dies següents a la notificació.

3. A les cèdules de citació s'ha de fer constar que els actes de conciliació i judici no es poden suspendre per incompareixença del demandat, així com que els litigants han de concórrer al judici amb tots els mitjans de prova de què intentin valer-se i que poden formalitzar conciliació en evitació del judici, per mitjà de compareixença davant l'oficina judicial, sense esperar a la data de l'assenyalament, així com sotmetre la qüestió als procediments de mediació que puguin estar constituïts d'acord amb el que disposa l'article 63 d'aquesta Llei, adoptant les mesures oportunes amb aquesta finalitat, sense que això doni lloc a la suspensió, llevat que de comú acord ho sol·licitin les dues parts, justificant la submissió a la mediació, i pel temps màxim establert en el procediment corresponent, que en tot cas no pot excedir els quinze dies.

4. D'ofici o a petició de part, es pot requerir el trasllat previ entre les parts o l'aportació anticipada, en suport preferiblement informàtic, amb cinc dies d'antelació a l'acte de judici, de la prova documental o pericial que, pel seu volum o complexitat, sigui convenient que se'n possibiliti l'examen previ al moment de la pràctica de la prova.

5. Quan la representació i defensa en judici sigui atribuïda a l'advocat de l'Estat, se li ha de concedir un termini de vint-i-dos dies per a la consulta a l'Advocacia General de l'Estat-Direcció del Servei Jurídic de l'Estat. Quan la representació i defensa en judici sigui atribuïda al lletrat de l'Administració de la Seguretat Social, se li ha de concedir igualment un termini de vint-i-dos dies per a la consulta a la Direcció del Servei Jurídic de l'Administració de la Seguretat Social. Aquest mateix termini s'entén, respecte de les comunitats autònomes, per a consulta a l'organisme que estableixi la seva legislació pròpia, així com quan la representació i presència en judici sigui atribuïda al lletrat de les Corts Generals. L'assenyalament del judici s'ha de fer de manera que tingui lloc en data posterior al termini indicat.

Secció 2a Conciliació i judici

Article 83. Suspensió dels actes de conciliació i judici.

1. Només a petició de les dues parts o per motius justificats, acreditats davant el secretari judicial, aquest pot suspendre, per una sola vegada, els actes de conciliació i judici, i assenyalar-los novament dins dels deu dies següents a la data de la suspensió. Excepcionalment i per circumstàncies transcendents adequadament provades, es pot acordar una segona suspensió.

En cas de coincidència d'assenyalaments, si no és possible la substitució dins de la mateixa representació o defensa, una vegada justificats els requisits de l'ordinal 6è de l'apartat 1 de l'article 188 de la Llei d'enjudiciament civil, prèvia comunicació pel sol·licitant als altres professionals sempre que constin les seves dades en el procediment, s'ha de procurar, abans que res, acomodar l'assenyalament dins de la mateixa data i, si no, habilitar un nou assenyament, adoptant les mesures necessàries per evitar noves coincidències.

2. Si l'actor, citat en forma, no compareix ni al·lega causa justa que motivi la suspensió de l'acte de conciliació o del judici, el secretari judicial en el primer cas i el jutge o tribunal en el segon, l'han de tenir per desistit de la seva demanda.

3. La incompareixença injustificada del demandat no impedeix la celebració dels actes de conciliació i judici, i aquest continua sense necessitat de declarar la seva rebel·lia.

Article 84. *Celebració de l'acte de conciliació.*

1. El secretari judicial ha d'intentar la conciliació, portant a terme la labor mediadora que li és pròpia, i advertir les parts dels drets i les obligacions que els puguin correspondre. Si les parts assoleixen l'avenença, ha de dictar decret que l'aprovi i acordar, a més, l'arxivament de les actuacions. De la mateixa manera, correspon al secretari judicial l'aprovació de l'acord assolit per les parts abans del dia assenyalat per als actes de conciliació i judici. La conciliació i la resolució aprovatòria, oral o escrita, s'han de documentar en la mateixa acta de compareixença.

La conciliació assolida davant el secretari judicial i els acords aconseguits entre les parts aprovats per aquell tenen, a tots els efectes legals, la consideració de conciliació judicial.

2. Si el secretari judicial estima que el que s'ha convingut és constitutiu de lesió greu per a alguna de les parts o per a tercers, de frau de llei o d'abús de dret o contrari a l'interès públic, no ha d'aprovar l'acord, i advertir les parts que han de comparèixer a presència judicial per a la celebració de l'acte del judici.

3. En cas que no hi hagi avenença davant el secretari judicial i es procedeix a celebrar el judici, l'aprovació de l'acord conciliatori que, si s'escau, assoleixin les parts en el moment esmentat correspon al jutge o tribunal davant del qual s'hagi obtingut mitjançant resolució oral o escrita documentada en el mateix acord. Només hi pot haver una nova intervenció del secretari judicial aprovant un acord entre les parts si l'acte del judici s'arriba a suspendre per qualsevol causa.

4. De l'acte de conciliació, se n'ha d'estendre l'acta corresponent.

5. La conciliació i els acords entre les parts aprovats pel secretari judicial o, si s'escau, pel jutge o tribunal s'han de portar a efecte pels tràmits de l'execució de sentències.

6. L'acció per impugnar la validesa de la conciliació s'ha d'exercitar davant el mateix jutjat o tribunal al qual ha correspost la demanda, pels tràmits i amb els recursos que estableix aquesta Llei. L'acció caduca al cap de trenta dies de la data de la celebració. Per als tercers perjudicats el termini compta des que poden haver conegut l'acord. Les parts poden exercitar l'acció de nul·litat per les causes que invaliden els contractes i la impugnació pels possibles tercers perjudicats es pot fonamentar en il·legalitat o lesivitat.

Article 85. *Celebració del judici.*

1. Si no hi ha avenença en conciliació, s'ha de passar seguidament a judici i s'ha de donar compte del que s'ha actuat.

Amb caràcter previ s'ha de resoldre, motivadament, en forma oral i oïdes les parts, sobre les qüestions prèvies que es puguin formular en aquest acte, així com sobre els recursos o altres incidències pendents de resolució, sense perjudici de la ulterior succinta fonamentació en la sentència, quan escaigui. Igualment s'han d'escoltar les parts i, si s'escau, resoldre, motivadament i en forma oral, el que sigui procedent sobre les qüestions que el jutge o tribunal pugui plantejar en aquell moment sobre la seva competència, els pressupòsits de la demanda o l'abast i límits de la pretensió formulada, respectant les garanties processals de les parts i sense perjudicar el fons de l'assumpte.

A continuació, el demandant ha de ratificar o ampliar la demanda, encara que en cap cas hi pot fer cap variació substancial.

2. El demandat ha de contestar afirmant o negant concretament els fets de la demanda, i al·legant totes les excepcions que estimi procedents.

3. Únicament pot formular reconvençió quan l'hagi anunciat en la conciliació prèvia al procés o en la contestació a la reclamació prèvia o resolució que esgoti la via administrativa, i hagi expressat en essència els fets en què es funda i la petició en què es concreta. No s'admet la reconvençió, si l'òrgan judicial no és competent, si l'acció que s'exercita s'ha de ventilar en modalitat processal diferent i l'acció no és acumulable, i quan no existeixi connexió entre les seves pretensions i les que siguin objecte de la demanda principal.

No és necessària la reconvençió per al·legar compensació de deutes, sempre que siguin vençuts i exigibles i no es formuli pretensió de condemna reconvençional, i en general quan el demandat esgrimeixi una pretensió que tendeixi exclusivament a ser absolt de la pretensió o pretensions objecte de la demanda principal; és suficient que s'al·legui en la contestació a la demanda. Si l'obligació necessita determinació judicial per no ser líquida amb antelació al judici, és necessari expressar concretament els fets que fonamentin l'excepció i la forma de liquidació del deute, així com haver-la anunciat en la conciliació o mediació prèvies, o en la reclamació o resolució que exhaureixin la via administrativa. Formulada la reconvençió, se n'ha de donar trasllat a les altres parts per a la seva contestació en els termes establerts per a la demanda. El mateix tràmit de trasllat s'ha d'acordar per donar resposta a les excepcions processals, en cas de ser al·legades.

4. Les parts han de fer ús de la paraula tantes vegades com el jutge o tribunal ho consideri necessari.

5. Així mateix, en aquest acte, les parts poden al·legar tot el que considerin convenient als efectes del que disposa la lletra b) de l'apartat 3 de l'article 191, i oferir, per al moment processal oportú, els elements de judici necessaris per fonamentar les seves al·legacions. No cal aportar cap prova sobre aquesta qüestió concreta quan el fet que el procés afecta molts treballadors o beneficiaris sigui notori per la seva pròpia naturalesa.

6. Si no se susciten qüestions processals o si, suscitées, s'han contestat, les parts o els seus defensors amb el tribunal han de fixar els fets sobre els quals existeixi conformitat o disconformitat dels litigants, i s'ha de consignar en cas que sigui necessari en l'acta o, si s'escau, per diligència, succinta referència a aquells punts essencials conformes, als efectes d'ulterior recurs. Igualment les parts poden facilitar unes notes breus de càlcul o resum de dades numèriques.

7. En cas d'aplanament total o parcial ha de ser aprovat per l'òrgan jurisdiccional, oïdes les altres parts, si no incorre en renúncia prohibida de drets, frau de llei o perjudici a tercers, o és contrari a l'interès públic, mitjançant resolució que es pot dictar en forma oral. Si l'aplanament és total s'ha de dictar sentència condemnatòria d'acord amb les pretensions de l'actor. Quan l'aplanament sigui parcial, es pot dictar interlocutòria aprovatòria, que es pot portar a efecte pels tràmits de l'execució definitiva parcial, sempre que per la naturalesa de les pretensions objecte d'aplanament sigui possible un pronunciament separat que no prejudgi les restants qüestions no aplanades, respecte de les quals continua l'acte de judici.

8. El jutge o tribunal, una vegada practicada la prova i abans de les conclusions, llevat que hi hagi oposició d'alguna de les parts, pot suscitar la possibilitat d'arribar a un acord i si no s'hi arriba en aquell moment ha de prosseguir la celebració del judici.

Article 86. *Prejudicialitat penal i social.*

1. En cap cas s'ha de suspendre el procediment per seguir-se causa criminal sobre els fets debatuts.

2. En el cas que sigui al·legada per una de les parts la falsedat d'un document que pugui ser d'influència notòria en el plet, perquè no es pugui prescindir de la resolució de la causa criminal per a la deguda decisió o condicioni directament el contingut d'aquesta, ha de continuar l'acte de judici fins al final, i en cas que el jutge o tribunal consideri que el document pugui ser decisiu per resoldre sobre el fons de l'assumpte, ha d'acordar la suspensió de les actuacions posteriors i concedir un termini de vuit dies a l'interessat perquè aporti el document que acrediti haver presentat la querella. La suspensió ha de durar fins que es dicti sentència o interlocutòria de sobreseïment en la causa criminal, fet que ha de ser posat en coneixement del jutge o tribunal per qualsevol de les parts.

3. Si qualsevol altra qüestió prejudicial penal dóna lloc a sentència absolutòria per inexistència del fet o perquè el subjecte no hi ha participat, queda oberta contra la sentència dictada pel jutge o sala social la via de la revisió regulada a la Llei d'enjudiciament civil.

4. La tramitació d'un altre procediment davant l'ordre social no dóna lloc a la suspensió del procés excepte en els casos que preveu la present Llei, sense perjudici

dels efectes propis de la litispendència quan s'apreciï la concurrència de la situació processal esmentada. No obstant això, a sol·licitud de les dues parts, es pot suspendre el procediment fins que recaigui resolució ferma en un altre procediment diferent, quan en aquest s'hagi de resoldre la que constitueixi objecte principal del primer procés.

Article 87. Pràctica de la prova a l'acte de judici.

1. S'han d'admetre les proves que es formulin i es puguin practicar a l'acte, respecte dels fets sobre els quals no hi hagi conformitat excepte en els casos en què la matèria objecte del procés estigui fora del poder de disposició dels litigants, sempre que aquelles siguin útils i directament pertinents al que sigui l'objecte del judici i a les al·legacions o motius d'oposició prèviament formulats per les parts en el tràmit de ratificació o de contestació de la demanda. També es poden admetre les que requereixin la translació del jutge o tribunal fora del local de l'audiència, si s'estimen imprescindibles. En aquest cas, s'ha de suspendre el judici pel temps estrictament necessari.

2. El jutge o tribunal ha de resoldre sobre la pertinència de les proves proposades i determinar la naturalesa i classe de mitjà de prova de cada una d'aquestes segons el que preveuen l'article 299 del la Llei d'enjudiciament civil i la present Llei. Així mateix ha de resoldre sobre les possibles diligències complementàries o d'adveració de les proves admeses i sobre les preguntes que puguin formular les parts.

La part proponent pot fer constar la seva protesta a l'acte contra la inadmissió de qualsevol mitjà de prova, diligència o pregunta, consignant a l'acta la pregunta o la prova sol·licitada, la resolució denegatòria, la fonamentació raonada de la denegació i la protesta, tot a efectes del recurs corresponent contra la sentència.

Una vegada començada la pràctica d'una prova admesa, si hi renuncia la part que la va proposar, l'òrgan judicial, sense recurs ulterior, pot acordar que continuï.

3. L'òrgan judicial pot fer, tant a les parts com als pèrits i testimonis, les preguntes que consideri necessàries per aclarir els fets. Els litigants i els defensors poden exercitar el mateix dret.

El jutge o tribunal, sense apartar-se de les pretensions i raó petitòria que expressin les parts a la demanda i contestació, pot sotmetre a les parts per a al·legacions durant el judici tantes qüestions com hagin de ser resoltes d'ofici o resultin de la fonamentació jurídica aplicable, encara que hagi estat al·legada de forma incompleta o incorrecta. Igualment pot sol·licitar al·legacions sobre els possibles pronunciaments derivats que per manament legal, o per connexió o conseqüència, resultin necessàriament de les pretensions formulades per les parts. Si l'acte de judici ha quedat conclús, l'audiència en aquesta qüestió s'ha de substanciar pel termini comú de tres dies, mitjançant al·legacions escrites i preferiblement per mitjà informàtic o telemàtic, seguint el tràmit de l'apartat 6 d'aquest mateix article.

4. Practicada la prova, les parts o els seus defensors o representants, si s'escau, han de formular oralment les seves conclusions d'una manera concreta i precisa, determinant en virtut del resultat de la prova, de manera líquida i sense alterar els punts fonamentals i els motius petitoris invocats a la demanda o a la reconvenió, si n'hi ha, les quantitats que, per qualsevol concepte, siguin objecte de petició de condemna principal o subsidiària; o bé, si s'escau, han de formular la sol·licitud concreta i precisa de les mesures amb què pot ser satisfeta la pretensió exercitada. Si les parts no ho fan en aquest tràmit, el jutge o tribunal les ha de requerir perquè ho facin, sense que en cap cas es pugui reservar tal determinació per a l'execució de sentència.

5. Si l'òrgan judicial no es considera suficientment il·lustrat sobre les qüestions de qualsevol gènere objecte del debat, ha de concedir a les dues parts el temps que cregui convenient, perquè informin o donin explicacions sobre els particulars que els designi.

6. Si les proves documentals o pericials practicades resulten d'extraordinari volum o complexitat, el jutge o tribunal pot concedir a les parts la possibilitat d'efectuar succintes conclusions complementàries, per escrit i preferiblement per mitjans telemàtics, sobre els particulars que indiqui, en relació exclusiva amb els elements de prova esmentats, dins dels tres dies següents, justificant haver-ne efectuat remissió prèvia a les altres parts

comparegudes pels mateixos mitjans. Durant el període esmentat, els documents o perícies han d'estar a disposició de les parts a l'oficina judicial i una vegada transcorregut, s'hagin dictat al·legacions o no, s'inicia el termini per dictar sentència.

Article 88. *Diligències finals.*

1. Acabat el judici, dins el termini per dictar sentència, el jutge o tribunal pot acordar la pràctica de tantes proves com estimi necessàries, com a diligències finals, amb intervenció de les parts i en la forma establerta per a les proves de la seva classe. A la mateixa provisió s'ha de fixar el termini dins del qual s'hagi de practicar la prova, que no ha d'excedir els vint dies, o s'ha d'assenyalar compareixença per practicar-la i que les parts en valorin el resultat. Si no s'ha assenyalat compareixença, el resultat de la diligència final s'ha de posar de manifest durant tres dies a les parts a l'oficina judicial per a al·legacions sobre el seu abast i importància, llevat que se'n pugui donar trasllat per via telemàtica amb els mateixos fins i pel mateix termini.

2. Transcorregut el termini inicial de pràctica sense haver-se pogut portar a efecte, l'òrgan judicial ha de dictar una nova resolució, i fixar un nou termini no superior a deu dies per a l'execució de l'acord i lliurar les comunicacions oportunes. Si dins d'aquest tampoc s'ha pogut practicar la prova, el jutge o tribunal, prèvia audiència de les parts, ha d'acordar que les actuacions quedin definitivament concluses per a sentència.

3. Si la diligència consisteix en l'interrogatori de part o en l'aportació d'algun document per alguna de les parts i aquesta no compareix o no el presenta sense causa justificada en el termini fixat, es poden estimar provades les al·legacions fetes per la part contrària en relació amb la prova acordada.

Article 89. *Documentació de l'acte de judici.*

1. El desenvolupament de les sessions del judici oral s'ha de registrar en un suport apte per a la gravació i reproducció del so i de la imatge. El secretari judicial ha de custodiar el document electrònic que serveixi de suport a la gravació. Les parts poden demanar, a costa seva, còpia de les gravacions originals.

2. Sempre que es disposi dels mitjans tecnològics necessaris, el secretari judicial ha de garantir l'autenticitat i integritat del que s'ha gravat o reproduït mitjançant la utilització de la signatura electrònica reconeguda o un altre sistema de seguretat que de conformitat amb la llei ofereixi aquestes garanties. En aquest cas, la celebració de l'acte no requereix la presència a la sala del secretari judicial llevat que ho hagin sol·licitat les parts, almenys dos dies abans de la celebració de la vista, o que excepcionalment ho consideri necessari el secretari judicial, atenent la complexitat de l'assumpte, el nombre i la naturalesa de les proves a practicar, el nombre d'intervinents, la possibilitat que es produeixin incidències que no es puguin registrar, o la concurrència d'altres circumstàncies igualment excepcionals que ho justifiquin, supòsit en el qual el secretari judicial n'ha d'estendre acta succinta en els termes que preveu l'apartat següent.

3. Si els mecanismes de garantia que preveu l'apartat anterior no es poden utilitzar, el secretari judicial ha de consignar a l'acta, almenys, les dades següents: lloc i data de celebració, jutge o tribunal que presideix l'acte, peticions i propostes de les parts, mitjans de prova proposats per elles, declaració de la seva pertinència o impertinència, resolucions que adopti el jutge o tribunal, així com les circumstàncies i incidències que no puguin constar en aquell suport.

4. Quan els mitjans de registre que preveu aquest article no es puguin utilitzar per qualsevol causa, el secretari judicial ha d'estendre acta de cada sessió, en la qual s'ha de fer constar:

a) Lloc, data, jutge o tribunal que presideix l'acte, parts compareixents, representants i defensors que els assisteixen.

b) Breu resum de les alegacions de les parts, mitjans de prova proposats per elles, declaració expressa de la seva pertinència o impertinència, raons de la negació i protesta, si s'escau.

c) Quant a les proves admeses i practicades:

1r Resum suficient de les d'interrogatori de part i de testimonis.

2n Relació circumstanciada dels documents presentats, o dades suficients que permetin identificar-los, en cas que el seu nombre excessiu faci desaconsellable la dita relació.

3r Relació de les incidències plantejades en el judici respecte a la prova documental.

4t Resum suficient dels informes pericials, així com també de la resolució del jutge o tribunal al voltant a les recusacions proposades dels pèrits.

5è Resum de les declaracions dels assessors, en cas que el dictamen d'aquests no hagi estat elaborat per escrit i incorporat a les actuacions.

d) Conclusions i peticions concretes formulades per les parts; en cas que siguin de condemna a quantitat, s'han d'expressar a l'acta les quantitats que siguin objecte d'aquesta.

e) Declaració feta pel jutge o tribunal de conclusió de les actuacions, en què es mani portar-los a la vista per a sentència.

5. L'acta que preveuen els apartats 3 i 4 d'aquest article s'ha d'estendre per procediments informàtics, sense que pugui ser manuscrita més que en les ocasions en què la sala o el lloc en què s'estigui celebrant l'actuació no tinguin mitjans informàtics. El secretari judicial ha de resoldre, sense recurs ulterior, qualsevol observació que es faci sobre el contingut de l'acta. L'acta ha de ser signada pel jutge o tribunal en unió de les parts o dels seus representants o defensors i dels pèrits, i s'hi ha de fer constar si algun d'ells no signa perquè no pot, no vol fer-ho o no hi és present, i la signa finalment el secretari.

6. De l'acta del judici, se n'ha de lliurar una còpia als qui hagin estat parts en el procés, si ho sol·liciten.

7. L'acreditació de la identitat de les parts i de la seva representació processal s'ha d'efectuar davant el secretari judicial en la compareixença de conciliació, o si aquesta no és preceptiva, mitjançant diligència.

Secció 3a De les proves

Article 90. Admissibilitat dels mitjans de prova.

1. Les parts, prèvia justificació de la utilitat i pertinència de les diligències proposades, es poden servir de tants mitjans de prova com estiguin regulats a la Llei per acreditar els fets controvertits o necessitats de prova, inclosos els procediments de reproducció de la paraula, de la imatge i del so o d'arxivament i reproducció de dades, que han de ser aportats per mitjà d'un suport adequat i posant a disposició de l'òrgan jurisdiccional els mitjans necessaris per a la seva reproducció i posterior constància en actuacions.

2. No s'admeten proves que tinguin l'origen o que s'hagin obtingut, directament o indirectament, mitjançant procediments que suposin violació de drets fonamentals o llibertats públiques. Aquesta qüestió pot ser suscitada per qualsevol de les parts o d'ofici pel tribunal en el moment de la proposició de la prova, llevat que es posi de manifest durant la pràctica de la prova una vegada admesa. A aquest efecte, s'han d'escoltar les parts i, si s'escau, s'han de practicar les diligències que es puguin practicar a l'acte sobre aquest aspecte concret, i recórrer a diligències finals només quan sigui estrictament imprescindible i la qüestió aparegui suficientment fundada. Contra la resolució que es dicti sobre la pertinència de la pràctica de la prova i si s'escau de la unió a les actuacions del seu resultat o de l'element material que aquesta incorpori, només es pot interposar recurs

de reposició, que s'ha d'interposar, se n'ha de donar trasllat a les altres parts i s'ha de resoldre oralment en el mateix acte del judici o compareixença, salvant el dret de les parts a reproduir la impugnació de la prova il·lícita en el recurs que, si s'escau, escaigui contra la sentència.

3. Així mateix poden sol·licitar, almenys amb cinc dies d'antelació a la data del judici, les proves que, havent-se de practicar en aquest, requereixin diligències de citació o requeriment, excepte quan l'assenyalament s'hagi d'efectuar amb menys antelació, cas en què el termini és de tres dies.

4. Quan sigui necessari per als fins del procés l'accés a documents o arxius, en qualsevol tipus de suport, que pugui afectar la intimitat personal o un altre dret fonamental, el jutge o tribunal, sempre que no hi hagi mitjans de prova alternatius, pot autoritzar aquesta actuació, mitjançant interlocutòria, prèvia ponderació dels interessos afectats a través de judici de proporcionalitat i amb el sacrifici mínim, determinant les condicions d'accés, garanties de conservació i aportació al procés, obtenció i lliurament de còpies i intervenció de les parts o dels seus representants i experts, si s'escau.

5. Igualment, si no hi ha consentiment de l'afectat, es poden adoptar les mesures de garantia oportunes quan l'emissió d'un dictamen pericial mèdic o psicològic requereixi la submissió a reconeixements clínics, obtenció de mostres o recollida de dades personals rellevants, sota reserva de confidencialitat i exclusiva utilització processal; l'interessat pot anar acompanyat d'un especialista de la seva elecció i facilitar-li còpia del resultat.

No és necessària autorització judicial si l'actuació ve exigida per les normes de prevenció de riscos laborals, per la gestió o col·laboració en la gestió de la Seguretat Social, per l'específica normativa professional aplicable o per una norma legal o convencional aplicable en la matèria.

6. Si com a resultat de les mesures anteriors s'obtenen dades innecessàries, alienes als fins del procés o que puguin afectar de manera injustificada o desproporcionada drets fonamentals o llibertats públiques, s'ha de resoldre el que sigui necessari per preservar i garantir adequadament i suficientment els interessos i drets que en puguin resultar afectats.

7. En cas de negativa injustificada de la persona afectada a la realització de les actuacions acordades per l'òrgan jurisdiccional, la part interessada pot sol·licitar l'adopció de les mesures que siguin procedents, i igualment es pot valorar en la sentència la conducta esmentada per tenir per provats els fets que es pretenia acreditar a través de la pràctica d'aquestes proves, així com als efectes d'apreciar temeritat o mala fe processal.

Article 91. *Interrogatori de les parts.*

1. Les preguntes per a la prova d'interrogatori de part s'han de proposar verbalment, sense admissió de plecs.

2. Si el cridat a l'interrogatori no compareix sense causa justa a la primera citació, refusa declarar o persisteix a no respondre afirmativament o negativament, malgrat l'advertència que se li hagi fet, es poden considerar reconeguts com a certs en la sentència els fets a què es refereixin les preguntes, sempre que l'interrogat hi hagi intervingut personalment i la seva fixació com a certs li resulti perjudicial en tot o en part.

3. L'interrogatori de les persones jurídiques privades s'ha de practicar amb qui legalment les representi i tingui facultats per respondre a l'interrogatori. Si el representant en judici no ha intervingut en els fets ha d'aportar a judici la persona que n'és coneixedora directa. Amb aquest fi la part interessada pot proposar la persona que s'hagi de sotmetre a l'interrogatori justificant degudament la necessitat de l'interrogatori personal.

4. En cas que l'interrogatori de persones físiques no es refereixi a fets personals, s'admet que sigui respost en tot o en part per un tercer que conegui personalment els fets, sempre que el tercer estigui a disposició del jutge o tribunal en aquell moment, si la part ho sol·licita i accepta la responsabilitat de la declaració.

5. La declaració de les persones que hagin actuat en els fets litigiosos en nom de l'empresari, quan sigui persona jurídica privada, sota la responsabilitat d'aquest, com a administradors, gerents o directius, només es pot acordar dins de l'interrogatori de la part

per compte de la qual hagin actuat i en qualitat de coneixedors personals dels fets, en substitució o com a complement de l'interrogatori del representant legal, llevat que, en funció de la naturalesa de la seva intervenció en els fets i posició dins de l'estructura empresarial, perquè ja no presta serveis a l'empresa o per evitar indefensió, el jutge o tribunal acordi la seva declaració com a testimonis. Aquestes prevencions s'han d'advertir expressament en efectuar la citació per a l'interrogatori en judici.

6. En els supòsits d'interrogatori a administracions o entitats públiques cal atènyer-se al que disposa l'article 315 de la Llei d'enjudiciament civil.

Article 92. *Interrogatori de testimonis.*

1. No s'admeten escrits de preguntes i repreguntes per a la prova d'interrogatori de testimonis. Quan el nombre de testimonis sigui excessiu i, a criteri de l'òrgan judicial, les seves manifestacions puguin constituir inútil reiteració del testimoni sobre fets suficientment aclarits, aquell els pot limitar discrecionalment.

2. Els testimonis no poden ser exclosos, i únicament en conclusions, les parts poden fer les observacions que siguin oportunes respecte de les seves circumstàncies personals i de la veracitat de les seves manifestacions.

3. No obstant el que disposa l'apartat anterior, la declaració com a testimonis de persones vinculades a l'empresari, treballador o beneficiari, per relació de parentiu o relació d'afectivitat anàloga, o amb possible interès real en la defensa de decisions empresarials en les quals hagin participat o perquè poden tenir procediments anàlegs contra el mateix empresari o contra treballadors en la mateixa situació, només es pot proposar quan el seu testimoni tingui utilitat directa i presencial i no es disposi d'altres mitjans de prova, amb l'advertència a aquests, en tot cas, que les circumstàncies esmentades no són impediment per a les responsabilitats que de la seva declaració en puguin derivar.

Article 93. *Prova pericial.*

1. La pràctica de la prova pericial s'ha de portar a terme a l'acte del judici, i els pèrits han de presentar el seu informe i ratificar-lo. No és necessària la ratificació dels informes, de les actuacions que consten en expedients i altra documentació administrativa l'aportació de la qual sigui preceptiva segons la modalitat processal de què es tracti.

2. L'òrgan judicial, d'ofici o a petició de part, pot requerir la intervenció d'un metge forense, en els casos en què sigui necessari el seu informe en funció de les circumstàncies particulars del cas, de l'especialitat requerida i de la necessitat de la seva intervenció, en vista dels reconeixements i informes que constin prèviament a les actuacions.

Article 94. *Prova documental.*

1. De la prova documental aportada, que ha d'estar adequadament presentada, ordenada i numerada, se n'ha de donar trasllat a les parts a l'acte del judici, perquè sigui examinada.

2. Els documents i altres mitjans d'obtenir certesa sobre fets rellevants que estiguin en poder de les parts s'han d'aportar al procés si han estat proposats com a mitjà de prova per la part contrària i admesa aquesta pel jutge o tribunal o quan aquest hagi requerit la seva aportació. Si no es presenten sense causa justificada, es poden estimar provades les al·legacions fetes per la contrària en relació amb la prova acordada.

Article 95. *Informes d'experts.*

1. El jutge o tribunal, si ho estima procedent, pot escoltar el dictamen d'una o diverses persones expertes en la qüestió objecte del plet, en el moment de l'acte del judici o, un cop acabat aquest, com a diligència final.

2. Quan en un procés es discuteixi sobre la interpretació d'un conveni col·lectiu, l'òrgan judicial pot escoltar o sol·licitar informe de la comissió paritària d'aquest.

3. Quan en el procés s'hagi suscitat una qüestió de discriminació per raó de sexe, orientació sexual, origen racial o ètnic, religió o conviccions, discapacitat, edat o assetjament, el jutge o tribunal pot sol·licitar el dictamen dels organismes públics competents.

4. En processos derivats d'accident de treball i malaltia professional, l'òrgan judicial, si ho estima procedent, pot sol·licitar informe de la Inspecció de Treball i Seguretat Social i dels organismes públics competents en matèria de prevenció i salut laboral, així com de les entitats i institucions legalment habilitades a l'efecte.

5. Quan, sobre fets rellevants per al procés, sigui pertinent que informin persones jurídiques i entitats públiques com a tals, perquè aquests fets es refereixin a la seva activitat, sense que es pugui o sigui necessari individualitzar en persones físiques determinades el coneixement del que interessi per al procés, la part a qui convingui aquesta prova pot proposar que la persona jurídica o entitat, a requeriment del tribunal, respongui per escrit sobre els fets en els deu dies anteriors al judici. Aquest informe s'ha de presentar fins al moment de l'acte del judici, sense trasllat previ a les parts i sense perjudici que es pugui acordar com a diligència final la seva ampliació.

Article 96. *Càrrega de la prova en casos de discriminació i en accidents de treball.*

1. En aquells processos en què de les al·legacions de la part actora es dedueixi l'existència d'indicis fundats de discriminació per raó de sexe, orientació o identitat sexual, origen racial o ètnic, religió o conviccions, discapacitat, edat, assetjament i en qualsevol altre supòsit de vulneració d'un dret fonamental o llibertat pública, correspon al demandat l'aportació d'una justificació objectiva i raonable, suficientment provada, de les mesures adoptades i de la seva proporcionalitat.

2. En els processos sobre responsabilitats derivades d'accidents de treball i malalties professionals correspon als deutors de seguretat i als concurrents en la producció del resultat lesiu provar l'adopció de les mesures necessàries per prevenir o evitar el risc, així com qualsevol factor excloent o minorador de la seva responsabilitat. No es pot apreciar com a element exonerador de la responsabilitat la culpa no temerària del treballador ni la que respongui a l'exercici habitual del treball o a la confiança que aquest inspira.

Secció 4a Sentència

Article 97. *Forma de la sentència.*

1. El jutge o tribunal ha de dictar sentència en el termini de cinc dies, que s'ha de publicar immediatament i notificar a les parts o als seus representants dins dels dos dies següents.

2. La sentència ha d'expressar, dins dels antecedents de fet, resum suficient dels que hagin estat objecte de debat en el procés. Així mateix, i apreciats els elements de convicció, ha de declarar expressament els fets que estimi provats, fent referència en els fonaments de dret als raonaments que l'han portat a aquesta conclusió, en particular quan no reculli entre aquests les afirmacions de fets consignats en document públic aportat al procés recolzats per presumpció legal de certesa. Finalment, ha de fonamentar suficientment els pronunciaments de la sentència.

3. La sentència, motivadament, pot imposar al litigant que va obrar de mala fe o amb temeritat, així com al que no va acudir a l'acte de conciliació injustificadament, una sanció pecuniària dins dels límits que fixa l'apartat 4 de l'article 75. En aquests casos, i quan el condemnat sigui l'empresari, ha d'abonar també els honoraris dels advocats i graduats socials de la part contrària que hi hagin intervingut, fins al límit de sis-cents euros.

La imposició de les mesures anteriors s'ha d'efectuar a sol·licitud de part o d'ofici, prèvia audiència a l'acte de la vista de les parts personades. Si es considera d'ofici la possibilitat d'aquest pronunciament una vegada conclòs l'acte de judici, s'ha de concedir a les parts un termini de dos dies perquè puguin formular al·legacions escrites. En el cas

d'incompareixença als actes de conciliació o de mediació, inclosa la conciliació davant el secretari judicial, sense causa justificada, el jutge o tribunal ha d'aplicar les mesures que preveu l'apartat 3 de l'article 66.

4. En el text de la sentència s'ha d'indicar si aquesta és o no és ferma i, si s'escau, els recursos que siguin procedents, l'òrgan davant el qual s'han d'interposar i el termini i els requisits per fer-ho, així com els dipòsits i les consignacions que siguin necessaris i la forma d'efectuar-los.

Article 98. *Principi d'immediació.*

1. Si el jutge que va presidir l'acte del judici no pot dictar sentència, aquest s'ha de celebrar novament.

2. Quant a les sales socials cal atènyer-se al que disposa la Llei orgànica del poder judicial.

Article 99. *Prohibició de reserves de liquidació.*

En les sentències en què es condemni a l'abonament d'una quantitat, el jutge o tribunal l'ha de determinar expressament, sense que en cap cas es pugui reservar tal determinació per a l'execució.

No obstant això, quan es reclamin prestacions o quantitats periòdiques, la sentència pot incloure la condemna a satisfer aquestes quantitats que es meritin amb posterioritat al moment en què es dicti.

Article 100. *Salaris per assistència a actes processals.*

L'empresari està obligat a abonar al demandant que personalment hagi comparegut l'import dels salaris corresponents al temps necessari per a l'assistència als actes de conciliació i judici i a qualsevol compareixença judicial, així com a la conciliació o mediació prèvia si s'escau, excepte quan sigui preceptiu atorgar representació de conformitat amb l'article 19 d'aquesta Llei i no sigui requerit d'assistència personal, o quan s'hagi declarat que va obrar de mala fe o amb temeritat.

Secció 5a Procés monitori

Article 101. *Procés monitori.*

En reclamacions davant d'empresaris que no estiguin en situació de concurs, referides a quantitats vençudes, exigibles i de quantia determinada, derivades de la seva relació laboral, excloent les reclamacions de caràcter col·lectiu que pugui formular la representació dels treballadors, així com les que s'interposin contra les entitats gestores o col·laboradores de la Seguretat Social, que no excedeixin els sis mil euros, quan consti la possibilitat de la seva notificació pels procediments previstos en els articles 56 i 57 d'aquesta Llei, el treballador pot formular la seva pretensió de la forma següent:

a) El procés monitori comença per petició inicial en la qual s'han d'expressar la identitat completa i precisa de l'empresari deutor, dades d'identificació fiscal, domicili complet i altres dades de localització, i si s'escau de comunicació, per mitjans informàtics i telefònics, tant del demandant com del demandat, així com el detall i desglossament dels concrets conceptes, quanties i períodes reclamats. S'ha d'acompanyar amb una còpia del contracte, rebuts de salaris, comunicació empresarial o reconeixement de deute, certificat o document de cotització o informe de vida laboral, o altres documents anàlegs dels quals resulti un principi de prova de la relació laboral i de la quantia del deute, així com documentació justificativa d'haver intentat la conciliació o mediació prèvia quan aquestes siguin exigibles. La sol·licitud s'ha de presentar, preferentment, per mitjans informàtics, si es disposa d'aquests, i es pot estendre en el model o formulari que es faciliti a l'efecte.

b) El secretari judicial ha de procedir a la comprovació dels requisits anteriors, completant, si s'escau, els indicats a la sol·licitud amb altres domicilis, dades d'identificació o que afectin la situació empresarial, utilitzant amb aquesta finalitat els mitjans de què disposi el jutjat, i concedir tràmit de reparació per quatre dies de qualsevol defecte que apreciï, llevat que siguin irreparables. En cas d'apreciar-hi defectes irreparables, o que no es puguin solucionar dins el termini els apreciats, n'ha de donar compte al jutge perquè resolgui sobre l'admissió o inadmissió de la petició.

Si la petició és admissible, ha de requerir l'empresari perquè, en el termini de deu dies, pagui al treballador, i ho acrediti davant del jutjat, o comparegui davant d'aquest i al·legui succintament, en escrit d'oposició, les raons per les quals, al seu entendre, no deu, en tot o en part, la quantitat reclamada, amb l'advertència que, si no paga la quantitat reclamada ni compareix al·legant les raons de la negativa al pagament, s'ha de despatxar execució contra ell. Aquest requeriment no es pot practicar mitjançant edictes.

Del requeriment, se n'ha de donar trasllat pel mateix termini al Fons de Garantia Salarial, termini que s'ha d'ampliar respecte d'aquest deu dies més, si manifesta que necessita efectuar investigacions sobre els fets de la sol·licitud, en especial sobre la solvència empresarial.

c) Transcorregut el termini conferit en el requeriment, si s'ha abonat o consignat l'import total s'ha d'arxivar el procés, previ lliurament de la quantitat al sol·licitant.

Si no hi ha hagut oposició en el termini esmentat, per escrit i en forma motivada, de l'empresari o del Fons de Garantia Salarial, el secretari judicial ha de dictar decret en què es doni per acabat el procés monitori i donar-ne trasllat al demandant perquè insti el despatx d'execució, per a la qual cosa n'hi ha prou amb la mera sol·licitud. Des de la data d'aquest decret s'ha de meritjar l'interès processal de l'apartat 2 de l'article 251 d'aquesta Llei. Contra la interlocutòria de despatx de l'execució, contenint l'ordre general d'execució, escau oposició segons el que preveu l'apartat 4 de l'article 239 d'aquesta Llei i es pot al·legar a aquest efecte la falta de notificació del requeriment. Contra la interlocutòria resolutòria de l'oposició no és procedent el recurs de suplicació.

d) En cas d'insolvència o concurs posteriors, la interlocutòria de despatx de l'execució serveix de títol suficient, amb els fins de la garantia salarial que sigui procedent segons la naturalesa originària del deute; si bé no té eficàcia de cosa jutjada, encara que exclou litigi ulterior entre empresari i treballador amb idèntic objecte i sense perjudici de la determinació de la naturalesa salarial o indemnitzatòria del deute i altres requisits en l'expedient administratiu oportú respecte de la institució de garantia, si s'escau.

e) Si es formula oposició en el termini i la forma expressada a la lletra b) anterior, se n'ha de donar trasllat a la part actora, que en els quatre dies següents pot presentar, davant el jutjat social, demanda de la forma que preveu aquest mateix article, cas en què s'ha de procedir seguidament a l'assenyalament ulterior dels actes de conciliació i judici de la forma ordinàriament prevista, i sobreseure en cas contrari les actuacions.

f) Si no ha estat possible notificar de la forma exigida el requeriment de pagament se n'ha de donar trasllat a l'actor perquè presenti demanda en el mateix termini, si al seu dret interessa, i s'ha de seguir el mateix tràmit anterior.

g) Si es formula oposició només pel que fa a part de la quantitat reclamada, el demandant pot sol·licitar al jutjat que es dicti interlocutòria acollint la reclamació quant a les quantitats reconegudes o no impugnades. Aquesta interlocutòria serveix de títol d'execució, que el demandant pot sol·licitar mitjançant un simple escrit sense necessitat d'esperar a la resolució que recaigui respecte de les quantitats controvertides.

TÍTOL II

De les modalitats processals

CAPÍTOL I

Disposició general

Article 102. *Modalitats processals.*

1. En tot el que no estigui expressament previst en el present títol, regeixen les disposicions establertes per al procés ordinari.

2. S'ha de donar al procediment la tramitació que resulti conforme a la modalitat processal expressada a la demanda. No obstant això, si en qualsevol moment des de la presentació de la demanda s'adverteix la inadequació del procediment seguit, s'ha de procedir a donar a l'assumpte la tramitació que correspongui a la naturalesa de les pretensions exercitades, sense vinculació necessària a la modalitat escollida per les parts i completant, si s'escau, els tràmits que siguin procedents segons la modalitat processal adequada, amb aplicació del règim de recursos que hi correspongui. No escau el sobreseïment del procés o l'absolució en la instància per inadequació de la modalitat processal, excepte quan no sigui possible completar la tramitació seguida fins aquell moment o quan la part actora persisteixi en la modalitat processal inadequada.

3. Les accions del treballador autònom econòmicament dependent el coneixement de les quals correspongui a l'ordre social s'han d'exercitar a través del procés ordinari o de la modalitat processal adequada a la naturalesa de les pretensions formulades, dins el termini de prescripció o de caducitat previst si s'escau per a aquesta o que resulti de la modalitat processal aplicable, i si no, regeix el termini de prescripció d'un any des que puguin ser exercitades.

CAPÍTOL II

Dels acomiadaments i sancions

Secció 1a *Acomiadament disciplinari*

Article 103. *Presentació de la demanda per acomiadament.*

1. El treballador pot reclamar contra l'acomiadament, dins dels vint dies hàbils següents a aquell en què s'hagi produït. El termini és de caducitat a tots els efectes i no es computen els dissabtes, diumenges i els festius a la seu de l'òrgan jurisdiccional.

2. Si es promou full de conciliació o sol·licitud de mediació, reclamació prèvia o demanda per acomiadament contra una persona a la qual erròniament s'hagi atribuït la qualitat d'empresari, i s'acredita amb posterioritat, sigui en el judici o en un altre moment anterior del procés, que ho era un tercer, el treballador pot promoure una nova demanda contra aquest, o ampliar la demanda si no s'ha celebrat el judici, sense que comenci el còmput del termini de caducitat fins al moment en què consti qui sigui l'empresari.

3. Les normes del present capítol són aplicables a la impugnació de les decisions empresarials d'extinció de contracte amb les especialitats necessàries, sense perjudici del que preveu l'article 120 i de les conseqüències substantives de cada tipus d'extinció contractual.

Article 104. *Requisits de la demanda per acomiadament.*

Les demandes per acomiadament, a més dels requisits generals previstos, han de contenir els següents:

a) Antiguitat, concretant els períodes en què hagin estat prestats els serveis; categoria professional; salari, temps i forma de pagament; lloc de treball; modalitat i durada del contracte; jornada; categoria professional; característiques particulars, si n'hi ha, del treball que es realitzava abans de produir-se l'acomiadament.

b) Data d'efectivitat de l'acomiadament, forma en què es va produir i fets al·legats per l'empresari, acompanyant la comunicació rebuda, si s'escau, o fent esment suficient del seu contingut.

c) Si el treballador té, o ha tingut l'any anterior a l'acomiadament, la qualitat de representant legal o sindical dels treballadors, així com qualsevol altra circumstància rellevant per a la declaració de nul·litat o improcedència o per a la titularitat de l'opció derivada, si s'escau.

d) Si el treballador està afiliat a algun sindicat, en el cas que al·legui la improcedència de l'acomiadament perquè aquest s'ha realitzat sense l'audiència prèvia dels delegats sindicals, si n'hi ha.

Article 105. *Posició de les parts.*

1. Ratificada, si s'escau, la demanda, tant en la fase d'al·legacions com en la pràctica de la prova, i en la fase de conclusions correspon al demandat exposar les seves posicions en primer lloc. Així mateix, li correspon la càrrega de provar la veracitat dels fets imputats a la carta d'acomiadament com a justificatius d'aquest.

2. Per justificar l'acomiadament, al demandat no se li admeten en el judici altres motius d'oposició a la demanda que els que conté la comunicació escrita de l'acomiadament.

3. El reconeixement de la improcedència de l'acomiadament, efectuat a la carta d'acomiadament o en qualsevol moment posterior, de conformitat amb l'apartat 2 de l'article 56 de l'Estatut dels treballadors, vincula l'empresari, que no pot alterar aquesta qualificació ni l'import reconegut excepte que hi hagi error material de càlcul o reparació en forma. Si s'aprecia en sentència un error no substancial o excusable de l'empresari respecte de la quantitat deguda com a indemnització i, si s'escau, salaris de tramitació, la sentència ha de declarar la improcedència de l'acomiadament i s'ha de limitar a condemnar l'empresari a abonar la diferència entre el que s'ha abonat o dipositat i la quantia que correspongui, amb els altres efectes de l'esmentat apartat 2 de l'article 56 de l'Estatut dels treballadors. Quan la diferència en la quantitat abonada o consignada respongui a un error substancial o inexcusable, la sentència ha de condemnar l'empresari a optar entre readmissió o indemnització en la quantia que es declari procedent, amb abonament dels salaris deixats de percebre, en els termes de l'apartat 1 de l'article 56 de l'Estatut dels treballadors. La percepció pel treballador de l'import ofert per l'empresari o la retirada de l'import consignat a favor seu no li impedeixen impugnar l'extinció contractual.

Article 106. *Garanties del procés.*

1. En els casos que preveu l'apartat 1 de l'article 32 s'han de respectar les garanties que, respecte de les al·legacions, prova i conclusions, s'estableixen per al procés d'acomiadament disciplinari.

2. En els acomiadaments de membres de comitè d'empresa, delegats de personal o delegats sindicals la demandada ha d'aportar l'expedient contradictori legalment exigít.

Article 107. *Fets provats.*

En els fets que s'estimin provats en la sentència s'han de fer constar les circumstàncies següents:

a) Antiguitat, concretant els períodes en què hagin estat prestats els serveis; categoria professional; salari, temps i forma de pagament; lloc de treball; modalitat i

durada del contracte; jornada; característiques particulars, si n'hi ha, de la feina que es realitzava abans de produir-se l'acomiadament.

b) Data i forma de l'acomiadament, causes invocades per a aquest, si s'escau, i fets acreditats en relació amb les causes esmentades.

c) Si el treballador té o ha tingut l'any anterior a l'acomiadament la condició de delegat de personal, membre del comitè d'empresa o delegat sindical, així com qualsevol altra circumstància rellevant per a la declaració de nul·litat o improcedència o per a la titularitat de l'opció derivada, si s'escau.

Article 108. *Qualificació de l'acomiadament per la sentència.*

1. En la resolució de la sentència, el jutge ha de qualificar l'acomiadament de procedent, improcedent o nul.

S'ha de qualificar de procedent quan quedi acreditat l'incompliment al·legat per l'empresari a l'escrit de comunicació. En cas contrari, o en el cas que s'hagin incomplert els requisits de forma que estableix el número 1 de l'article 55 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, s'ha de qualificar d'improcedent.

En cas d'improcedència de l'acomiadament perquè no s'aprecia que els fets acreditats hagin revestit gravetat suficient, però constitueixen infracció de menor entitat segons les normes al·legades per les parts, el jutge pot autoritzar la imposició d'una sanció adequada a la gravetat de la falta, si no ha prescrit la de menor gravetat abans de la imposició empresarial de la sanció d'acomiadament; sanció que l'empresari pot imposar en el termini de caducitat dels deu dies següents a la fermesa de la sentència, prèvia readmissió del treballador i sempre que aquesta s'hagi efectuat en deguda forma. La decisió empresarial és revisable a instància del treballador, en el termini, igualment de caducitat, dels vint dies següents a la notificació, a través d'incident d'execució de la sentència d'acomiadament, d'acord amb l'article 238.

2. És nul l'acomiadament que tingui com a mòbil alguna de les causes de discriminació que preveuen la Constitució i la Llei, o es produeixi amb violació de drets fonamentals i llibertats públiques del treballador.

També és nul l'acomiadament en els casos següents:

a) El dels treballadors durant el període de suspensió del contracte de treball per maternitat, risc durant l'embaràs, risc durant la lactància natural, malalties causades per embaràs, part o lactància natural, adopció o acolliment o paternitat al qual es refereix la lletra d) de l'apartat 1 de l'article 45 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, o el notificat en una data tal que el termini de preavis concedit finalitzi dins del període esmentat.

b) El de les treballadores embarassades, des de la data d'inici de l'embaràs fins al començament del període de suspensió a què es refereix la lletra a), i el dels treballadors que hagin sol·licitat un dels permisos als quals es refereixen els apartats 4, 4 bis i 5 de l'article 37 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, o n'estiguin gaudint, o hagin sol·licitat l'excedència que preveu l'apartat 3 de l'article 46 de la mateixa Llei, o n'estiguin gaudint; i el de les treballadores víctimes de violència de gènere per l'exercici dels drets de reducció o reordenació del seu temps de treball, de mobilitat geogràfica, de canvi de centre de treball o de suspensió de la relació laboral en els termes i les condicions reconeguts a l'Estatut dels treballadors.

c) El dels treballadors després d'haver-se reintegrat a la feina en finalitzar els períodes de suspensió del contracte per maternitat, adopció o acolliment o paternitat, sempre que no hagin transcorregut més de nou mesos des de la data de naixement, adopció o acolliment del fill.

El que estableixen les lletres anteriors és aplicable, llevat que, en aquests casos, es declari la procedència de l'acomiadament per motius no relacionats amb l'embaràs o amb l'exercici del dret als permisos i excedències assenyalats.

3. Si s'acredita que el mòbil de l'acomiadament obeeix a alguna de les causes del número anterior, el jutge s'ha de pronunciar sobre aquesta, amb independència de quina n'hagi estat la forma.

Article 109. Efectes de l'acomiadament procedent.

Si s'estima l'acomiadament procedent s'ha de declarar convalidada l'extinció del contracte que aquell va produir, sense dret a indemnització ni a salaris de tramitació.

Article 110. Efectes de l'acomiadament improcedent.

1. Si l'acomiadament es declara improcedent, s'ha de condemnar l'empresari a la readmissió del treballador en les mateixes condicions que regien abans de produir-se l'acomiadament o, a elecció d'aquell, a abonar-li una indemnització, la quantia de la qual s'ha de fixar d'acord amb el que preveu la lletra a) de l'apartat 1 de l'article 56 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, amb les particularitats següents:

a) La condemna comprèn, també, l'abonament de la quantitat a què es refereix la lletra b) de l'apartat 1 de l'article 56 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, amb les limitacions, si s'escau, que preveu l'apartat 2 del dit article i sense perjudici del que estableix l'article 57 de la mateixa Llei.

b) A l'acte de judici, la part titular de l'opció entre readmissió o indemnització pot anticipar la seva opció, per al cas de declaració d'improcedència, mitjançant expressa manifestació en aquest sentit, sobre la qual s'ha de pronunciar el jutge en la sentència, sense perjudici del que disposen els articles 111 i 112.

c) A sol·licitud de la part demandant, si consta no ser realitzable la readmissió, es pot acordar, en cas d'improcedència de l'acomiadament, tenir per feta l'opció per la indemnització en la sentència, declarant extingida la relació en la mateixa sentència i condemnant l'empresari a abonar la indemnització per acomiadament, calculada fins a la data de la sentència, i els salaris de tramitació, quan siguin procedents, fins a la data esmentada.

d) En els acomiadaments improcedents de treballadors la relació laboral dels quals sigui de caràcter especial, la quantia de la indemnització ha de ser l'establerta, si s'escau, per la norma que reguli la dita relació especial.

2. En cas que es declari improcedent l'acomiadament d'un representant legal o sindical dels treballadors, l'opció que preveu el número anterior correspon al treballador.

3. L'opció s'ha d'exercitar mitjançant un escrit o compareixença davant l'oficina del jutjat social, dins el termini de cinc dies des de la notificació de la sentència que declari l'acomiadament improcedent, sense esperar a la fermesa d'aquesta, si és la d'instància.

4. Quan l'acomiadament sigui declarat improcedent per incompliment dels requisits de forma establerts i s'hagi optat per la readmissió, es pot efectuar un nou acomiadament dins el termini de set dies des de la notificació de la sentència. L'acomiadament no constitueix una reparació del primitiu acte extintiu, sinó un nou acomiadament, que té efectes des de la seva data.

Article 111. Efectes del recurs contra la sentència de declaració d'improcedència de l'acomiadament.

1. Si es recorre contra la sentència que declara la improcedència de l'acomiadament, l'opció exercitada per l'empresari té els efectes següents:

a) Si s'ha optat per la readmissió, sigui quin sigui el recurrent, aquesta s'ha de portar a efecte de forma provisional en els termes que estableix l'article 297.

b) Quan l'opció de l'empresari hagi estat per la indemnització, tant en el supòsit que el recurs sigui interposat per aquest com pel treballador, no escau la readmissió ni l'abonament de salaris mentre estigui pendent el recurs, si bé durant la tramitació del

recurs el treballador es considera en situació legal de desocupació involuntària segons el que disposa l'apartat 3 de l'article 208 del Text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny.

Si la sentència que resolgui el recurs que hagi interposat el treballador eleva la quantia de la indemnització, l'empresari, dins dels cinc dies següents al de la seva notificació, pot canviar el sentit de la seva opció i, en aquest cas, la readmissió retrotreu els seus efectes econòmics a la data en què va tenir lloc la primera elecció, i es dedueixen de les quantitats que per tal concepte s'abonin les que, si s'escau, hagi percebut el treballador en concepte de prestació per desocupació. Aquesta quantitat, així com la corresponent a l'aportació empresarial a la Seguretat Social pel dit treballador, ha de ser ingressada per l'empresari a l'entitat gestora.

Als efectes del reconeixement d'un futur dret a la protecció per desocupació, el període al qual es refereix el paràgraf anterior es considera d'ocupació cotitzada.

2. Sigui quin sigui el sentit de l'opció exercitada, aquesta es té per no feta si el tribunal superior, en resoldre el recurs, declara nul l'acomiadament. Quan es confirmi la sentència objecte de recurs, el sentit de l'opció no pot ser alterat.

Article 112. Efectes del recurs contra la sentència de declaració d'improcedència de l'acomiadament d'un representant legal o sindical dels treballadors.

1. Quan la sentència que declari la improcedència de l'acomiadament d'un representant legal o sindical dels treballadors sigui objecte de recurs, l'opció exercitada pels representants esmentats té les conseqüències següents:

a) Quan el treballador hagi optat per la readmissió, sigui quina sigui la part que hagi estat objecte de recurs, s'ha d'atenir al que disposa l'article 297.

b) Si s'ha optat per la indemnització, tant si recorre el treballador com l'empresari, no és procedent la readmissió ni l'abonament de salaris mentre estigui pendent el recurs, si bé durant la substanciació del recurs el treballador es considera en situació legal de desocupació involuntària. Si la sentència que resolgui el recurs interposat per l'empresari disminueix la quantia de la indemnització, el treballador, dins dels cinc dies següents al de la notificació, pot canviar el sentit de la seva opció i, en aquest cas, la readmissió retrotreu els seus efectes econòmics a la data en què va tenir lloc la primera elecció, i s'han de deduir de les quantitats que per tal concepte s'abonin les que, si s'escau, hagi percebut el treballador en concepte de prestació per desocupació. Aquesta quantitat, així com la corresponent a l'aportació empresarial a la Seguretat Social per l'esmentat treballador, ha de ser ingressada per l'empresari a l'entitat gestora.

Als efectes del reconeixement d'un futur dret a la protecció per desocupació, el període al qual es refereix el paràgraf anterior es considera d'ocupació cotitzada.

2. Sigui quin sigui el sentit de l'opció exercitada, aquesta es té per no feta si el tribunal superior, en resoldre el recurs, declara nul l'acomiadament. Quan es confirmi la sentència objecte de recurs, el sentit de l'opció no pot ser alterat.

Article 113. Efectes de la declaració de nul·litat de l'acomiadament.

Si l'acomiadament és declarat nul s'ha de condemnar a la immediata readmissió del treballador amb abonament dels salaris deixats de percebre. La sentència ha de ser executada de forma provisional en els termes que estableix l'article 297, tant si hi interposa el recurs l'empresari com si ho fa el treballador.

Secció 2a Procés d'impugnació de sancions

Article 114. *Impugnació de sancions.*

1. El treballador pot impugnar la sanció que li hagi estat imposada mitjançant demanda, que ha de ser presentada dins el termini que assenyala l'article 103.

2. En els processos d'impugnació de sancions per faltes greus o molt greus als treballadors que tinguin la condició de representant legal o sindical, la part demandada ha d'aportar l'expedient contradictori legalment establert.

3. Correspon a l'empresari provar la realitat dels fets imputats al treballador, i la seva entitat, sense que puguin ser admesos altres motius d'oposició a la demanda que els al·legats al seu moment per justificar la sanció. Les al·legacions, proves i conclusions han de ser realitzades per les parts en l'ordre establert per als acomiadaments disciplinaris.

Article 115. *Contingut de la sentència.*

1. La sentència ha de contenir algun dels pronunciaments següents:

a) Confirmar la sanció, quan s'hagi acreditat el compliment de les exigències de forma i la realitat de l'incompliment imputat al treballador, així com la seva entitat, valorada segons la graduació de faltes i sancions que preveuen les disposicions legals o el conveni col·lectiu aplicable.

b) Revocar-la totalment, quan no hagi estat provada la realitat dels fets imputats al treballador o aquests no siguin constitutius de falta, i condemnar l'empresari al pagament dels salaris que s'hagin deixat d'abonar en compliment de la sanció.

c) Revocar-la en part, amb anàleg pronunciament de condemna econòmica pel període d'excés si s'escau, quan la falta comesa no hagi estat adequadament qualificada, però els fets constitueixin infracció de menys entitat segons les normes al·legades per les parts, si no ha prescrit la falta de menys gravetat abans de la imposició de la sanció més greu. En aquest cas, el jutge pot autoritzar la imposició, en el termini de caducitat dels deu dies següents a notificació de sentència ferma, d'una sanció adequada a la gravetat de la falta, i la decisió empresarial és revisable a instància del treballador, en el termini igualment de caducitat dels vint dies següents a la notificació, per mitjà de l'incident d'execució de la dita sentència que preveu l'article 238.

d) Declarar-la nul·la, si ha estat imposada sense observar els requisits formals establerts legalment, convencionalment o contractualment, o quan aquests presentin defectes de tal gravetat que no permetin assolir la finalitat per a la qual van ser requerits, així com quan tingui com a mòbil alguna de les causes de discriminació que preveuen la Constitució i la Llei, o es produeixi amb violació de drets fonamentals i llibertats públiques del treballador, inclosos, si s'escau, els altres supòsits que comporten la declaració de nul·litat de l'acomiadament a l'apartat 2 de l'article 108. També és nul·la la sanció quan consisteixi en alguna de les legalment prohibides o no estigui tipificada a les disposicions legals o en el conveni col·lectiu aplicable.

2. Als efectes del que preveu l'apartat anterior són nul·les les sancions imposades als representants legals dels treballadors o als delegats sindicals per faltes greus o molt greus, sense l'audiència prèvia dels restants integrants de la representació a què el treballador pertanyi així com als treballadors afiliats a un sindicat, sense donar audiència als delegats sindicals.

3. Contra les sentències dictades en aquests processos no es pot interposar cap recurs, excepte en els casos de sancions per faltes molt greus, apreciades judicialment.

CAPÍTOL III

De la reclamació a l'Estat del pagament de salaris de tramitació en judicis per acomiadament

Article 116. *Reclamació del pagament de salaris de tramitació.*

1. Si, des de la data en què es va tenir per presentada la demanda per acomiadament, fins a la sentència del jutjat o tribunal que per primera vegada declari la seva improcedència, han transcorregut més de seixanta dies hàbils, l'empresari, una vegada ferma la sentència, pot reclamar a l'Estat els salaris pagats al treballador que excedeixin el termini esmentat.

2. En el supòsit d'insolvència provisional de l'empresari, el treballador pot reclamar directament a l'Estat els salaris a què es refereix l'apartat anterior, que no li han estat abonats per aquell.

Article 117. *Requisit de la reclamació administrativa prèvia.*

1. Per demandar l'Estat pels salaris de tramitació, és requisit previ haver reclamat en via administrativa en la forma i els terminis establerts, i contra la denegació l'empresari o, si s'escau, el treballador, pot promoure l'acció oportuna davant el jutjat que va conèixer en la instància del procés d'acomiadament.

2. La demanda s'ha d'acompanyar d'una còpia de la resolució administrativa denegatòria o de la instància de sol·licitud de pagament.

3. El termini de prescripció d'aquesta acció és el que preveu l'apartat 2 de l'article 59 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, i el còmput s'inicia, en cas de reclamació efectuada per l'empresari, des del moment en què aquest pateix la disminució patrimonial ocasionada per l'abonament dels salaris de tramitació i, en cas de reclamació pel treballador, des de la data en què se li notifiqui la interlocutòria judicial que hagi declarat la insolvència de l'empresari.

Article 118. *Celebració de l'acte de judici.*

1. Admesa la demanda, el secretari judicial ha d'assenyalar dia per al judici en els cinc següents, i citar a l'efecte el treballador, l'empresari i l'advocat de l'Estat, sense que se suspengui el procediment perquè aquest pugui elevar consulta a la Direcció General del Servei Jurídic de l'Estat.

2. El judici ha de versar tan sols sobre la procedència i quantia de la reclamació, i no s'han d'admetre proves encaminades a revisar les declaracions provades en la sentència d'acomiadament.

Article 119. *Còmput del temps.*

1. Als efectes del còmput de temps que excedeixi els seixanta dies hàbils a què es refereix l'article 116, se n'exclouen els períodes següents:

a) El temps invertit en la reparació de la demanda, per no haver acreditat la celebració de la conciliació, de la mediació o de la reclamació administrativa prèvia, o per defectes, omissions o imprecisions en aquella.

b) El període en què estiguin suspeses les actuacions, a petició de part, per suspensió de l'acte del judici en els termes que preveu l'article 83.

c) El temps que duri la suspensió per acreditar la presentació de la querella, en els casos en què qualsevol de les parts al·legui la falsedat d'un document que pugui ser de notòria influència en el plet.

2. En els casos enunciats anteriorment el jutge, apreciand les proves aportades, ha de decidir si els salaris corresponents al temps invertit han d'anar a càrrec de l'Estat o de

l'empresari. Excepcionalment, pot privar el treballador de la seva percepció, si aprecia que en la seva actuació processal ha incorregut en abús de dret manifest.

CAPÍTOL IV

De l'extinció del contracte per causes objectives i altres causes d'extinció

Secció 1a Extinció per causes objectives

Article 120. *Tramitació.*

Els processos derivats de l'extinció del contracte de treball per causes objectives s'han d'ajustar a les normes que conté el capítol relatiu als processos per acomiadaments i sancions sense perjudici de les especialitats que s'enuncien en els articles següents.

Article 121. *Termini d'exercici de l'acció. Càrrega de la prova.*

1. El termini per exercitar l'acció d'impugnació de la decisió extintiva és de vint dies, que en tot cas es comença a comptar a partir de l'endemà de la data d'extinció del contracte de treball. El treballador pot anticipar l'exercici de la seva acció a partir del moment en què rebí la comunicació empresarial de preavís.

2. La percepció pel treballador de la indemnització oferta per l'empresari o l'ús del permís per buscar nou lloc de treball no enerven l'exercici de l'acció ni suposen conformitat amb la decisió empresarial.

3. Quan el treballador vinculat per l'empresa amb un contracte de foment de la contractació indefinida al·legui que la utilització per l'empresa del procediment d'acomiadament objectiu no s'ajusta a dret perquè la veritable causa de l'acomiadament és disciplinària, li correspon la càrrega de la prova sobre aquesta qüestió.

Article 122. *Qualificació de l'extinció del contracte.*

1. Es declara procedent la decisió extintiva quan l'empresari, havent complert els requisits formals exigibles, acrediti la concurrència de la causa legal indicada en la comunicació escrita. Si no l'acredita, es qualifica d'improcedent.

2. La decisió extintiva és nul·la:

a) Quan sigui discriminatòria o contrària als drets fonamentals i llibertats públiques del treballador.

b) Quan s'hagi efectuat en frau de llei eludint les normes establertes pels acomiadaments col·lectius, en els casos a què es refereix l'últim paràgraf de l'apartat 1 de l'article 51 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors.

c) La dels treballadors durant el període de suspensió del contracte de treball per maternitat, risc durant l'embaràs, risc durant la lactància natural, malalties causades per embaràs, part o lactància natural, adopció o acolliment o paternitat a què es refereix la lletra d) de l'apartat 1 de l'article 45 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, o el notificat en una data tal que el termini de preavís concedit finalitzi dins del període esmentat.

d) La de les treballadores embarassades, des de la data d'inici de l'embaràs fins al començament del període de suspensió a què es refereix la lletra c), i la dels treballadors que hagin sol·licitat un dels permisos a què es refereixen els apartats 4, 4 bis i 5 de l'article 37 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, o n'estiguin gaudint, o hagin sol·licitat l'excedència que preveu l'apartat 3 de l'article 46 de la mateixa Llei o n'estiguin gaudint; i la de les treballadores víctimes de violència de gènere per l'exercici dels drets de reducció o reordenació del seu temps de treball, de mobilitat geogràfica, de canvi de centre de treball o de suspensió de la relació laboral, en els termes i les condicions reconeguts a l'Estatut dels treballadors.

e) La dels treballadors després d'haver-se reintegrat a la feina en finalitzar els períodes de suspensió del contracte per maternitat, adopció o acolliment o paternitat, sempre que no hagin transcorregut més de nou mesos des de la data de naixement, adopció o acolliment del fill.

El que estableixen les lletres c), d) i e) és aplicable, llevat que, en aquests casos, es declari la procedència de la decisió extintiva per motius no relacionats amb l'embaràs o amb l'exercici del dret als permisos i excedències assenyalats.

3. La decisió extintiva es qualifica d'improcedent quan no s'hagin complert els requisits que estableix l'apartat 1 de l'article 53 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors.

No obstant això, la no-concessió del preavís o l'error excusable en el càlcul de la indemnització no determina la improcedència de l'acomiadament, sense perjudici de l'obligació de l'empresari d'abonar els salaris corresponents al dit període o al pagament de la indemnització en la quantia correcta, amb independència dels altres efectes que siguin procedents.

Article 123. *Efectes de la sentència.*

1. Si la sentència estima procedent la decisió de l'empresari, s'ha de declarar extingit el contracte de treball, condemnant l'empresari, si s'escau, a satisfer al treballador les diferències que puguin existir, tant entre la indemnització que ja hagi percebut i la que legalment li correspongui, com les relatives als salaris del període de preavís, en els casos en què aquest no s'hagi complert.

2. Quan es declari improcedent o nul·la la decisió extintiva, s'ha de condemnar l'empresari en els termes previstos per a l'acomiadament disciplinari, sense que els salaris de tramitació es puguin deduir dels corresponents al període de preavís.

3. En els casos en què sigui procedent la readmissió, el treballador ha de reintegrar la indemnització rebuda una vegada sigui ferma la sentència.

4. El jutge ha d'acordar, si s'escau, la compensació entre la indemnització percebuda i la que fixi la sentència.

Secció 2a Acomiadaments col·lectius per causes econòmiques, organitzatives, tècniques o de producció

Article 124. *Nul·litat de l'extinció col·lectiva de contractes.*

L'òrgan judicial ha de declarar nul·la, d'ofici o a instància de part, la decisió empresarial d'extinció col·lectiva de contractes de treball per causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció, força major o extinció de la personalitat jurídica de l'empresari, si no s'ha tramitat la autorització administrativa prèvia o obtingut l'autorització judicial del jutge del concurs, en els supòsits en què estigui legalment prevista, així com quan la mesura empresarial s'hagi efectuat en vulneració de drets fonamentals i llibertats públiques. En aquests casos la condemna a imposar és la que estableix l'article 113.

CAPÍTOL V

Vacances, matèria electoral, mobilitat geogràfica, modificacions substancials de condicions de treball i drets de conciliació de la vida personal, familiar i laboral reconeguts legalment o convencionalment

Secció 1a Vacances

Article 125. *Fixació de vacances.*

El procediment per a la fixació individual o plural de la data de gaudi de les vacances es regeix per les regles següents:

a) Quan la data estigui precisada en conveni col·lectiu, o per acord entre l'empresari i els representants dels treballadors, o hagi estat fixada unilateralment per aquell, el treballador disposa d'un termini de vint dies, a partir d'aquell en què tingui coneixement de l'esmentada data, per presentar la demanda al jutjat social.

b) Quan no estigui assenyalada la data de gaudi de les vacances, la demanda s'ha de presentar, almenys, amb dos mesos d'antelació a la data de gaudi pretesa pel treballador.

c) Si una vegada iniciat el procés es produeix la fixació de les dates de gaudi de conformitat amb el que preveu l'article 38 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, no s'interromp la continuació del procediment.

d) Quan l'objecte del debat versí sobre preferències atribuïdes a determinats treballadors, aquests també han de ser demandats.

Article 126. *Urgència del procediment.*

El procediment és urgent i s'hi ha de donar tramitació preferent. L'acte de la vista, l'ha d'assenyalar el secretari judicial dins dels cinc dies següents al de l'admissió de la demanda. La sentència, que no té recurs, ha de ser dictada en el termini de tres dies.

Secció 2a Matèria electoral

Subsecció 1a Impugnació dels laudes

Article 127. *Supòsits, legitimació i termini.*

1. Els laudes arbitrals que preveu l'article 76 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors poden ser impugnats a través del procés que preveuen els articles següents.

2. S'han de sotmetre a l'arbitratge totes les impugnacions relatives al procés electoral des de la promoció de les eleccions, inclosa la validesa de la comunicació a l'oficina pública del propòsit de celebrar-les, així com totes les actuacions electorals prèvies i posteriors a la constitució de la mesa electoral i les decisions d'aquesta, i l'atribució dels resultats, fins a l'entrada de les actes a l'oficina pública dependent de l'autoritat administrativa o laboral.

3. La impugnació pot ser plantejada pels qui hi tinguin interès legítim, inclosa l'empresa quan hi concorri aquest interès, en el termini de tres dies, comptats des que en van tenir coneixement.

Article 128. *Fonament de la demanda.*

La demanda només es pot fundar en:

a) Indeguda apreciació o no apreciació de qualsevol de les causes que preveu l'apartat 2 de l'article 76 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, sempre que aquesta hagi estat al·legada pel promotor en el curs de l'arbitratge.

b) Haver resolt el laude aspectes no sotmesos a l'arbitratge o que, si ho han estat, no puguin ser objecte d'aquest. En aquests casos l'anul·lació afecta només els aspectes no sotmesos a decisió o no susceptibles d'arbitratge, sempre que tinguin substantivitat pròpia i no apareguin indissolublement units a la qüestió principal.

c) Promoure l'arbitratge fora dels terminis que estipula l'article 76 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors.

d) No haver concedit l'àrbitre a les parts l'oportunitat de ser escoltades o de presentar proves.

Article 129. *Legitimació passiva.*

1. La demanda s'ha de dirigir contra les persones i sindicats que van ser parts en el procediment arbitral, així com contra qualssevol altres afectats pel laude objecte d'impugnació.

2. En cap cas tenen la consideració de demandats els comitès d'empresa, els delegats de personal, o la mesa electoral.

Article 130. *Litisconsorci passiu necessari.*

Si examinada la demanda el secretari judicial estima que pot no haver estat dirigida contra tots els afectats, ha de citar les parts perquè compareguin davant l'òrgan judicial, l'endemà mateix, a una audiència preliminar en la qual aquest, escoltant les parts sobre la possible situació de litisconsorci passiu necessari, ha de resoldre sobre aquesta mateixa en l'acte.

Article 131. *Legitimació de sindicats i empresari.*

En aquests processos poden comparèixer com a part, quan hi tinguin interès legítim, els sindicats, l'empresari i els components de candidatures no presentades per sindicats.

Article 132. *Especialitats del procés.*

1. Aquest procés s'ha de tramitar amb urgència i té les especialitats següents:

a) En admetre la demanda, s'ha d'acordar sol·licitar a l'oficina pública el text del laude arbitral, així com una còpia de l'expedient administratiu relatiu al procés electoral. La documentació referida ha de ser enviada pel requerit l'endemà mateix.

b) L'acte del judici s'ha de celebrar dins dels cinc dies següents a l'admissió de la demanda. La sentència, contra la qual no es pot interposar recurs, s'ha de dictar en el termini de tres dies, i ha de ser comunicada a les parts i a l'oficina pública.

c) La substanciació d'aquest procés no suspèn el desenvolupament del procediment electoral, llevat que ho acordi motivadament el jutge, a petició de part, en cas de concórrer causa justificativa i en la forma que estableix l'article 180.

2. Quan el demandant hagi estat l'empresa i el jutge aprecii que la demanda tenia per objecte obstaculitzar o endarrerir el procés electoral, la sentència que resolgui la pretensió impugnatòria ha d'imposar la sanció que preveuen l'apartat 4 de l'article 75 i l'apartat 3 de l'article 97.

Subsecció 2a Impugnació de la resolució administrativa que denegui el registre i de la certificació de la representativitat sindical

Article 133. *Denegació del registre d'actes. Competència territorial i legitimació.*

1. Davant el jutjat social en la circumscripció del qual es trobi l'oficina pública es pot impugnar la denegació per aquesta del registre de les actes relatives a eleccions de delegats de personal i membres de comitès d'empresa. Poden ser demandants els qui hagin obtingut algun representant en l'acta d'eleccions.

2. L'Administració a la qual estigui adscrita l'oficina pública sempre ha de ser part, i la demanda també s'ha de dirigir contra els qui hagin presentat candidats a les eleccions objecte de la resolució administrativa.

Article 134. *Termini.*

El termini d'exercici de l'acció d'impugnació és de deu dies, comptats a partir d'aquell en què es rebí la notificació.

Article 135. *Especialitats del procés.*

1. Aquest procés s'ha de tramitar amb urgència. En la resolució per la qual s'admeti la demanda s'ha de requerir a l'oficina pública competent l'enviament de l'expedient administratiu, que ha de ser remès en el termini de dos dies.

2. L'acte del judici s'ha de celebrar dins dels cinc dies següents a la recepció de l'expedient.

3. La sentència, contra la qual no es pot interposar recurs, s'ha de dictar en el termini de tres dies, i ha de ser comunicada a les parts i a l'oficina pública. Si s'estima la demanda, la sentència ha d'ordenar immediatament el registre de l'acta electoral.

Article 136. *Certificació de capacitat representativa sindical.*

1. Les resolucions de l'oficina pública dependent de l'autoritat administrativa o laboral relatives a l'expedició de certificacions de la capacitat representativa dels sindicats o dels resultats electorals poden ser impugnades pel sindicat o sindicats interessats, davant el jutjat social a la circumscripció del qual es trobi l'oficina pública corresponent, dins del termini de deu dies següents a l'expedició o denegació de la certificació, i la demanda s'ha de dirigir si s'escau contra els altres sindicats als quals afecti la declaració pretesa.

2. La resolució que admeti a tràmit la demanda ha d'assenyalar el judici amb caràcter urgent dins el termini dels deu dies següents i ha de disposar la reclamació de l'expedient administratiu de l'oficina pública per remetre'l al jutjat dins dels dos dies següents.

3. La sentència s'ha de dictar en el termini de tres dies i ha de resoldre sobre els termes de la certificació emesa en funció de les pretensions oportunament deduïdes per les parts. Contra la resolució, que s'ha de notificar a l'oficina pública i a les parts, es pot interposar recurs de suplicació.

Secció 3a Classificació professional

Article 137. *Reclamació de categoria o grup professional.*

1. La demanda que iniciï aquest procés ha d'anar acompanyada d'un informe emès pel comitè d'empresa o, si s'escau, pels delegats de personal sobre les funcions superiors al·legades i la correspondència d'aquestes dins del sistema de classificació aplicable. En cas que aquests òrgans no hagin emès l'informe en el termini de quinze dies, per al demandant és suficient l'acreditació d'haver-ho sol·licitat.

2. En la resolució per la qual s'admeti la demanda, s'ha de sol·licitar informe a la Inspecció de Treball i Seguretat Social, i remetre-li una còpia de la demanda i documents que l'acompanyin. L'informe ha de versar sobre els fets invocats, en relació amb el sistema de classificació aplicable, i altres circumstàncies concurrents relatives a l'activitat de l'actor, i s'ha d'emetre en el termini de quinze dies.

3. A l'acció de reclamació de la categoria o grup professional és acumulable la reclamació de les diferències salarials corresponents. Contra la sentència que recaigui no es pot interposar cap recurs, llevat que les diferències salarials reclamades assoleixin la quantia requerida per al recurs de suplicació.

Secció 4a Mobilitat geogràfica i modificacions substancials de condicions de treball

Article 138. *Tramitació.*

1. El procés s'inicia per demanda dels treballadors afectats per la decisió empresarial, encara que no s'hagi seguit el procediment dels articles 40 i 41 de l'Estatut dels treballadors. La demanda s'ha de presentar en el termini de caducitat dels vint dies hàbils següents a la notificació per escrit de la decisió als treballadors o als seus representants, d'acord amb el que disposa l'apartat 4 de l'article 59 de l'Estatut dels treballadors, termini que no es comença a computar fins que tingui lloc la notificació, sense perjudici de la prescripció en tot cas de les accions derivades pel transcurs del termini previst a l'apartat 2 de l'article 59 de l'Estatut dels treballadors.

2. Quan l'objecte del debat versí sobre preferències atribuïdes a determinats treballadors, aquests també han de ser demandats. Igualment han de ser demandats els representants dels treballadors quan, si es tracta de trasllats o modificacions de caràcter col·lectiu, la mesura tingui la conformitat d'aquells.

3. L'òrgan jurisdiccional pot sol·licitar informe urgent de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, i remetre-li una còpia de la demanda i documents que l'acompanyin. L'informe ha de versar sobre els fets invocats com a justificatius de la decisió empresarial en relació amb la modificació acordada i altres circumstàncies concurrents.

4. Si una vegada iniciat el procés es planteja demanda de conflicte col·lectiu contra la decisió empresarial, aquell procés se suspèn fins a la resolució de la demanda de conflicte col·lectiu, que una vegada ferma té eficàcia de cosa jutjada sobre el procés individual en els termes de l'apartat 3 de l'article 160.

No obstant això, l'acord entre l'empresari i els representants legals dels treballadors que pugui recaure una vegada iniciat el procés no interromp la continuació del procediment.

5. El procediment és urgent i s'hi ha de donar tramitació preferent. L'acte de la vista s'ha d'assenyalar dins dels cinc dies següents a l'admissió de la demanda, si no s'ha obtingut l'informe que preveu l'apartat 3 d'aquest article.

6. La sentència ha de ser dictada en el termini de cinc dies i ha de ser immediatament executiva. Contra aquesta no escau recurs ulterior, excepte en els supòsits de mobilitat geogràfica que preveu l'apartat 2 de l'article 40 de l'Estatut dels treballadors i en els de modificacions substancials de condicions de treball quan tinguin caràcter col·lectiu de conformitat amb l'apartat 2 de l'article 41 del dit Estatut.

7. La sentència ha de declarar justificada o injustificada la decisió empresarial, segons hagin quedat acreditades o no, respecte dels treballadors afectats, les raons invocades per l'empresa.

La sentència que declari justificada la decisió empresarial ha de reconèixer el dret del treballador a extingir el contracte de treball en els supòsits que preveuen l'apartat 1 de l'article 40 i l'apartat 3 de l'article 41 de l'Estatut dels treballadors, i s'ha de concedir a l'efecte el termini de quinze dies.

La sentència que declari injustificada la mesura ha de reconèixer el dret del treballador a ser retornat a les seves condicions de treball anteriors, així com a l'abonament dels danys i perjudicis que la decisió empresarial hagi pogut ocasionar durant el temps en què ha produït efectes.

S'ha de declarar nul·la la decisió adoptada en frau de llei, eludint les normes establertes per a les de caràcter col·lectiu en els articles 40 i 41 de l'Estatut dels treballadors, així com quan tingui com a mòbil alguna de les causes de discriminació que preveuen la Constitució i la Llei, o es produeixi amb violació de drets fonamentals i llibertats públiques del treballador, inclosos, si s'escau, els altres supòsits que comporten la declaració de nul·litat de l'acomiadament a l'apartat 2 de l'article 108.

8. Quan l'empresari no reintegri el treballador en les seves condicions de treball anteriors o ho faci de manera irregular, el treballador pot sol·licitar l'execució de la sentència davant el jutjat social i l'extinció del contracte per causa del que preveu la lletra

c) de l'apartat 1 de l'article 50 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, de conformitat amb el que estableixen els articles 279, 280 i 281.

9. Si la sentència declara la nul·litat de la mesura empresarial, la seva execució s'ha d'efectuar en els seus propis termes, llevat que el treballador insti l'execució que preveu l'apartat anterior. En tot cas són aplicables els terminis que s'hi estableixen.

Secció 5a Drets de conciliació de la vida personal, familiar i laboral reconeguts legalment o convencionalment

Article 139. *Tramitació.*

1. El procediment per a l'exercici dels drets de conciliació de la vida personal, familiar i laboral, reconeguts legalment o convencionalment, es regeix per les regles següents:

a) El treballador disposa d'un termini de vint dies, a partir del moment en què l'empresari li comuniqui la seva negativa o la seva disconformitat amb la proposta realitzada pel treballador, per presentar demanda davant el jutjat social.

En la demanda del dret a la mesura de conciliació es pot acumular l'acció de danys i perjudicis causats al treballador, exclusivament pels derivats de la negativa del dret o de la demora en l'efectivitat de la mesura, dels quals l'empresari es pot exonerar si ha donat compliment, almenys provisional, a la mesura proposada pel treballador.

L'empresari i el treballador han de portar les seves respectives propostes i alternatives de concreció als actes de conciliació prèvia al judici i al mateix acte de judici, que poden acompanyar, si s'escau, amb un informe dels òrgans paritaris o de seguiment dels plans d'igualtat de l'empresa per a la seva consideració en la sentència.

b) El procediment és urgent i s'hi ha de donar tramitació preferent. L'acte de la vista s'ha d'assenyalar dins dels cinc dies següents al de l'admissió de la demanda. La sentència s'ha de dictar en el termini de tres dies. Contra aquesta no escau recurs, excepte quan s'hagi acumulat pretensió de rescabament de perjudicis que per la seva quantia pugui donar lloc a recurs de suplicació, cas en què el pronunciament sobre les mesures de conciliació és executiu des que es dicti la sentència.

2. El procediment anterior és aplicable igualment a l'exercici dels drets de la treballadora víctima de violència de gènere que estableix la llei, a la reducció de la jornada de treball amb disminució proporcional del salari i a la reordenació del temps de treball, a través de l'adaptació de l'horari, de l'aplicació de l'horari flexible o d'altres formes d'ordenació del temps de treball que s'utilitzin a l'empresa. Es pot acumular a la demanda l'acció de danys i perjudicis directament causats a la treballadora per la negativa o demora del dret. Es pot instar, si s'escau, l'adopció de les mesures cautelars que regula l'apartat 4 de l'article 180.

CAPÍTOL VI

De les prestacions de la Seguretat Social

Article 140. *Tramitació. Impugnació d'altres mèdiques.*

1. En les demandes formulades en matèria de prestacions de Seguretat Social contra organismes gestors i entitats col·laboradores en la gestió s'ha d'acreditar haver esgotat la via administrativa corresponent, incloses aquelles en les quals s'hagi acumulat l'al·legació de la lesió d'un dret fonamental o llibertat pública i llevat que s'opti per exercitar exclusivament aquesta última mitjançant la modalitat processal de tutela. No és exigible l'esgotament previ de la via administrativa, en els processos d'impugnació d'altres mèdiques emeses pels òrgans competents de les entitats gestores de la Seguretat Social en esgotar-se el termini de durada de tres-cents seixanta-cinc dies de la prestació d'incapacitat temporal.

2. En cas d'ometre's, el secretari judicial ha de disposar que se solucioni el defecte en el termini de quatre dies. Realitzada la reparació, s'ha d'admetre la demanda. Si passa altrament, n'ha de donar compte al Tribunal perquè aquest resolgui sobre l'admissió de la demanda.

3. El procés d'impugnació d'alta mèdica ha de tenir les especialitats següents:

a) La demanda s'ha de dirigir exclusivament contra l'entitat gestora i, si s'escau, contra la col·laboradora en la gestió. No hi ha d'haver necessitat de demandar el servei públic de salut, excepte quan s'impugni l'alta emesa pels seus serveis mèdics, ni a l'empresa excepte quan es qüestioni la contingència.

b) És urgent i s'hi ha de donar tramitació preferent.

c) L'acte de la vista s'ha d'assenyalar dins dels cinc dies següents a l'admissió de la demanda, i la sentència, que no té recurs, s'ha de dictar en el termini de tres dies i els seus efectes s'han de limitar a l'alta mèdica impugnada, sense condicionar altres processos diversos, sigui pel que fa a la contingència, a la base reguladora, a les prestacions derivades o a qualsevol altre aspecte.

d) No es poden acumular altres accions, ni tan sols la reclamació de diferències de prestació econòmica per incapacitat temporal, si bé la sentència que estimi indeguda l'alta ha de disposar la reposició del beneficiari en la prestació que hagi estat percebent, mentre no concorri causa d'extinció d'aquesta mateixa, pel transcurs del temps pel qual hagi estat reconeguda o per una altra causa legal d'extinció.

Article 141. *Legitimació de les entitats gestores i Tresoreria General de la Seguretat Social.*

1. Les entitats o organismes gestors i la Tresoreria General de la Seguretat Social es poden personar i ser tinguts per part, amb plenitud de possibilitats d'al·legació i defensa, inclosa la d'interposar el recurs o remei processal que pugui ser procedent, en els plets en matèria de prestacions de Seguretat Social i, en general, en els procediments en els quals tinguin interès per raó de l'exercici de les seves competències, sense que aquesta intervenció faci retrocedir ni aturar el curs de les actuacions.

A aquest efecte el secretari judicial ha d'efectuar les actuacions necessàries per constatar la possible existència de les situacions anteriors i acordar, si s'escau, que els siguin notificades les resolucions d'admissió a tràmit, assenyalament de la vista o incident i altres resolucions, inclosa la que posi fi al tràmit corresponent.

2. L'òrgan jurisdiccional pot sol·licitar de les entitats i organismes esmentats els antecedents de què disposin en relació amb els fets objecte del procediment i aquests igualment poden aportar els antecedents, estiguin o no personats en les actuacions, en tot allò que puguin afectar les prestacions que gestionin, amb els fins de completar els elements de coneixement de l'òrgan jurisdiccional en la resolució de l'assumpte.

Article 142. *Documentació en processos per accident de treball o malaltia professional.*

1. Si en les demandes per accident de treball o malaltia professional no es consigna el nom de l'entitat gestora o, si s'escau, de la mútua d'accidents de treball i malalties professionals de la Seguretat Social, el secretari judicial, abans de l'assenyalament del judici, ha de requerir l'empresari demandat perquè en termini de quatre dies presenti el document acreditatiu de la cobertura de risc. Si transcorregut aquest termini no el presenta, vistes les circumstàncies que concorrin i escoltant la Tresoreria General de la Seguretat Social, el jutge ha d'acordar l'embargament de béns de l'empresari en quantitat suficient per assegurar el resultat del judici i tantes mesures cautelars com es considerin necessàries.

Iguals mesures s'han d'adoptar, en el procediment corresponent, en relació amb l'assegurament del risc i el document de cobertura de les millores voluntàries o complementàries de seguretat social i d'altres possibles responsabilitats de l'empresari o de tercers per accident de treball i malaltia professional, i a aquest efecte l'empresari o el

tercer han d'aportar en el termini abans indicat i previ requeriment a l'efecte, el document d'assegurament i les dades de l'entitat asseguradora que el cobreixi, amb advertència d'adoptar-se la mesura d'embargament preventiu prevista anteriorment o altres mesures cautelars idònies.

2. En els processos per a la determinació de contingència o de la falta de mesures de seguretat en accidents de treball i malaltia professional, i en els altres supòsits en què ho estimi necessari, la resolució en la qual s'admeti la demanda a tràmit ha de sol·licitar a la Inspecció Provincial de Treball i Seguretat Social, si no figura ja en l'expedient o en els actes, informe relatiu a les circumstàncies en què va sobrevenir l'accident o malaltia, treball que realitzava l'accidentat o malalt, salari que percebia i base de cotització, que ha de ser expedit necessàriament en el termini màxim de deu dies. Amb antelació d'almenys cinc dies a la celebració del judici, el secretari judicial ha de reiterar la remissió de l'informe esmentat si aquest encara no ha tingut entrada en els actes.

Article 143. *Remissió de l'expedient administratiu.*

1. En admetre's a tràmit la demanda s'ha de reclamar a l'entitat gestora o a l'organisme gestor o col·laborador la remissió de l'expedient o de les actuacions administratives practicades en relació amb l'objecte d'aquesta, en original o còpia, en suport escrit o preferentment informàtic, i, si s'escau, informe dels antecedents que tingui en relació amb el contingut de la demanda, en el termini de deu dies. L'expedient s'ha d'enviar complet, foliat i, si s'escau, autènticat i acompanyat d'un índex dels documents que contingui. Si es remet l'expedient original, el secretari judicial l'ha de tornar a l'entitat de procedència, quan sigui ferma la sentència, i deixar-ne nota a les actuacions.

2. En sol·licitar-se la remissió d'expedient o actuacions s'ha de requerir igualment l'organisme corresponent i aquest, si s'escau, ha de posar d'ofici en coneixement del jutjat o tribunal, informe de si té coneixement de l'existència d'altres demandes en les quals es dedueixin pretensions en relació amb el mateix acte o actuació, als efectes de possibilitar, si s'escau, l'acumulació d'ofici o a instància de part.

3. En vista de l'expedient, el Tribunal ha de disposar la citació a termini de les persones que puguin tenir un interès legítim en el procés o resultar-ne afectades, perquè puguin comparèixer a l'acte de judici i ser tingudes per part en el procés i formular les seves pretensions, procurant que aquesta citació s'entengui amb els interessats amb almenys cinc dies hàbils d'antelació a l'assenyalament a judici i sense necessitat que, en aquest cas, es compleixin els terminis generals previstos per a la citació de les parts demandades a l'article 82.

4. En el procés cap de les parts no pot adduir fets diferents dels al·legats a l'expedient administratiu, excepte pel que fa als fets nous o que no s'hagin pogut conèixer amb anterioritat.

Article 144. *Efectes de la falta de remissió de l'expedient administratiu.*

1. Complert el termini de remissió de l'expedient sense que aquest s'hagi rebut, el secretari judicial n'ha de reiterar per la via urgent la remissió immediata. El judici s'ha de celebrar el dia assenyalat, encara que l'entitat corresponent no hagi remès l'expedient o la seva còpia, llevat que justifiqui suficientment l'omissió.

2. Si al demandant li convé l'aportació de l'expedient per als seus propis fins, pot sol·licitar la suspensió del judici, perquè es reiteri l'ordre de remissió de l'expedient en un nou termini de deu dies amb advertència d'imposició de les mesures a les quals es refereix l'apartat 5 de l'article 75.

El termini ha de ser de cinc dies en els processos d'impugnació d'altres mèdiques als quals es refereix l'apartat 3 de l'article 140.

3. Si arribada la data del nou assenyalament no s'ha remès l'expedient, es poden tenir per provats aquells fets al·legats pel demandant la prova dels quals sigui impossible o de difícil demostració per mitjans diferents d'aquell.

Article 145. Responsabilitat disciplinària per la falta de remissió de l'expedient administratiu.

La falta de remissió de l'expedient i qualsevol altre incompliment de les obligacions de col·laboració amb el procés el secretari judicial l'ha de notificar al director de l'entitat gestora o organisme gestor, als efectes de la possible exigència de responsabilitats disciplinàries, sense perjudici d'altres mesures que puguin ser procedents.

Article 146. Revisió d'actes declaratius de drets.

1. Les entitats, òrgans o organismes gestors, o el Fons de Garantia Salarial no poden revisar per si mateixos els seus actes declaratius de drets en perjudici dels seus beneficiaris, i si s'escau han de sol·licitar la revisió davant el jutjat social competent, mitjançant la demanda oportuna que s'ha de dirigir contra el beneficiari del dret reconegut.

2. S'exceptuen del que disposa l'apartat anterior la rectificació d'errors materials o de fet i els aritmètics, així com les revisions motivades per la constatació d'omissions o inexactituds en les declaracions del beneficiari. També se n'exceptuen les revisions dels actes en matèria de protecció per desocupació, i per cessament d'activitat dels treballadors autònoms, sempre que s'efectuïn dins el termini màxim d'un any des de la resolució administrativa o de l'òrgan gestor que no hagi estat impugnada, sense perjudici del que disposa l'article 147.

3. L'acció de revisió a la qual es refereix l'apartat u prescriu al cap de quatre anys.

4. La sentència que declari la revisió de l'acte impugnat ha de ser immediatament executiva.

Article 147. Impugnació de prestacions per desocupació.

1. Quan l'entitat o organisme gestor de les prestacions per desocupació constati que, en els quatre anys immediatament anteriors a una sol·licitud de prestacions, el treballador ha percebut prestacions per finalització de diversos contractes temporals amb una mateixa empresa, es pot dirigir d'ofici a l'autoritat judicial i demanar que l'empresari sigui declarat responsable de l'abonament d'aquestes, excepte de la prestació corresponent a l'últim contracte temporal, si la reiterada contractació temporal és abusiva o fraudulenta, així com la condemna a l'empresari a la devolució a l'entitat gestora d'aquelles prestacions juntament amb les cotitzacions corresponents.

A la comunicació, que té la consideració de demanda, s'hi ha d'adjuntar una còpia de l'expedient o expedients administratius en què es fonamenti, i s'hi han de consignar els requisits generals exigits per la present Llei per a les demandes dels processos ordinaris.

La comunicació es pot dirigir a l'autoritat judicial en el termini dels sis mesos següents a la data en què s'hagi formulat l'última sol·licitud de prestacions en temps i forma.

El que disposa aquest apartat no comporta la revisió de les resolucions que hagin reconegut el dret a les prestacions per desocupació derivades de la finalització dels reiterats contractes temporals, que es consideren degudes al treballador.

2. El secretari judicial ha d'examinar la demanda, a l'efecte de comprovar si reuneix tots els requisits exigits, i advertir l'entitat gestora, si s'escau, dels defectes o omissions de caràcter formal que conté, a fi que siguin solucionats en el termini de deu dies. Realitzada la reparació, s'ha d'admetre la demanda. Si passa altrament, n'ha de donar compte al Tribunal perquè aquest resolgui sobre l'admissió de la demanda.

3. Admesa a tràmit la demanda, ha de continuar el procediment d'acord amb les normes generals, amb les especialitats següents:

a) L'empresari i el treballador que hagin formalitzat els reiterats contractes temporals tenen la consideració de part en el procés, si bé no en poden sol·licitar la suspensió. Fins i tot sense la seva assistència, el procediment s'ha de seguir d'ofici.

b) Les afirmacions de fets que contingui la comunicació base del procés fan fe, llevat que hi hagi prova en contra, i la càrrega de la prova incumbeix a l'empresari demandat.

4. La sentència que estimi la demanda de l'entitat gestora ha de ser immediatament executiva.

5. Quan la sentència adquireixi fermesa s'ha de comunicar a la Inspecció de Treball i Seguretat Social.

CAPÍTOL VII

Del procediment d'ofici i del d'impugnació d'actes administratius en matèria laboral i de Seguretat Social no prestacionals

Secció 1a Del procediment d'ofici

Article 148. Àmbit d'aplicació.

El procés es pot iniciar d'ofici com a conseqüència:

a) De les certificacions de les resolucions fermes que dicti l'autoritat laboral derivades de les actes d'infracció de la Inspecció de Treball i Seguretat Social en les quals s'apreciïn perjudicis econòmics per als treballadors afectats.

b) Dels acords de l'autoritat laboral competent, quan aquesta apreciï frau, dol, coacció o abús de dret en la conclusió dels acords de suspensió, reducció de la jornada o extinció a què es refereixen l'article 47 i l'apartat 5 de l'article 51 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors i els remeti a l'autoritat judicial als efectes de la seva possible declaració de nul·litat, deixant en suspens el termini per dictar resolució administrativa. De la mateixa manera ha d'actuar l'autoritat laboral quan, d'ofici o a petició de l'entitat gestora de la prestació per desocupació, estimi que l'acord pugui tenir per objecte l'obtenció indeguda de les prestacions per part dels treballadors afectats per inexistència de la causa motivadora de la situació legal de desocupació.

c) De les actes d'infracció o comunicacions de la Inspecció de Treball i Seguretat Social sobre la constatació d'una discriminació per raó de sexe i en les quals es recullin les bases dels perjudicis estimats per al treballador, als efectes de la determinació de la indemnització corresponent.

Igualment s'ha d'iniciar el procediment com a conseqüència de les comunicacions corresponents i als mateixos efectes en els casos de discriminació per raó d'origen racial o ètnic, religió i conviccions, discapacitat, edat o orientació sexual o altres legalment previstos.

d) De les comunicacions de l'autoritat laboral quan qualsevol acta d'infracció o de liquidació aixecada per la Inspecció de Treball i de Seguretat Social, relativa a les matèries de Seguretat Social excloses del coneixement de l'ordre social a la lletra f) de l'article 3, hagi estat impugnada pel subjecte responsable amb base en al·legacions i proves que, segons el parer de l'autoritat laboral, puguin desvirtuar la naturalesa laboral de la relació jurídica objecte de l'actuació inspectora.

A la demanda d'ofici a la qual es refereix el paràgraf anterior, l'autoritat laboral hi ha d'adjuntar una còpia de l'expedient administratiu. L'admissió de la demanda produeix la suspensió de l'expedient administratiu. A aquest procés d'ofici li són aplicables les regles de les lletres a) i d) de l'apartat 2 de l'article 150. Quan s'entengui que les al·legacions o actuació del subjecte responsable pretenen la dilació de l'actuació administrativa, l'òrgan judicial ha d'imposar la multa que assenyalen els apartats 4 de l'article 75 i 3 de l'article 97, així com quan tal conducta la tingui l'empresari, també ha d'abonar els honoraris dels advocats i graduats socials de la part contrària que hi hagin intervingut, dins dels límits establerts per a la instància, suplicació i cassació. La sentència ferma s'ha de comunicar a l'autoritat laboral i vincula en les qüestions que s'hi resolen l'autoritat laboral i els òrgans de la jurisdicció contenciosa administrativa davant els quals s'impugni l'acta d'infracció o de liquidació.

Article 149. *Requisits de la demanda.*

1. A la demanda d'ofici s'han de consignar els requisits generals exigits per la present Llei per a les demandes dels processos ordinaris, expressant les persones contra les quals es dirigeix i la concreta condemna que es demani per a elles segons el contingut de la pretensió, els fets que resultin imprescindibles per resoldre les qüestions plantejades i, en concret, aquells que s'estimen constitutius de discriminació o d'un altre incompliment laboral. Així mateix s'ha de consignar, si s'escau, l'acord de suspensió, reducció de jornada o extinció impugnat i la causa invocada, juntament amb la identificació de les parts que hi van intervenir, precisant la concreta pretensió declarativa o de condemna que es demana a l'òrgan jurisdiccional, amb expressió, si escau, dels perjudicis estimats o de les bases per a la determinació de la indemnització corresponent, així com de les dades identificatives dels treballadors afectats i els seus domicilis.

2. Sempre que les demandes expressades afectin més de deu treballadors, el secretari judicial els ha de requerir perquè designin representants de la forma que preveu l'article 19.

Article 150. *Admissió de la demanda i tramitació.*

1. El secretari judicial ha d'examinar la demanda, a l'efecte de comprovar si reuneix tots els requisits exigits, i advertir l'autoritat laboral, si s'escau, dels defectes o omissions que conté per tal que siguin reparats en el termini de deu dies. Realitzada la reparació, ha d'admetre la demanda. Si passa altrament, n'ha de donar compte al tribunal perquè aquest resolgui sobre l'admissió de la demanda.

2. Admesa a tràmit la demanda, ha de continuar el procediment d'acord amb les normes generals del present text, amb les especialitats següents:

a) El procediment s'ha de seguir d'ofici, fins i tot sense assistència dels treballadors perjudicats, als quals s'ha de citar a termini a l'efecte, i una vegada compareguts tenen la consideració de part, si bé no poden desistir ni sol·licitar la suspensió del procés.

b) La conciliació tan sols pot ser autoritzada pel secretari judicial o, si s'escau, pel jutge o tribunal, quan sigui complidament satisfeta la totalitat dels perjudicis causats per la infracció.

c) Els pactes entre treballadors i empresaris posteriors a l'acta d'infracció tan sols tenen eficàcia en el cas que s'hagin establert en presència de l'inspector de treball que va aixecar l'acta o de l'autoritat laboral.

d) Les afirmacions de fets que contingui la resolució o comunicació base del procés fan fe, llevat que hi hagi prova en contra, i tota la càrrega de la prova incumbeix a la part demandada.

e) Les sentències que es dictin en aquests processos s'han d'executar sempre d'ofici.

Secció 2a Del procediment d'impugnació d'actes administratius en matèria laboral i de Seguretat Social exclosos els prestacionals

Article 151. *Tramitació.*

1. Si no hi ha regulació especial, el procediment iniciat per demanda en impugnació dels actes administratius en matèria laboral dirigida contra l'Estat, comunitats autònomes, entitats locals o altres administracions o organismes públics es regeix pels principis i les regles del procés ordinari laboral, amb les especialitats que conté aquesta secció. En el que no està previst expressament són aplicables les normes reguladores de la jurisdicció contenciosa administrativa, en el que siguin compatibles amb els principis del procés social.

2. Amb la demanda s'ha d'acreditar, si s'escau, l'esgotament de la via administrativa en la forma i els terminis que corresponguin segons la normativa aplicable a l'Administració

autora de l'acte, de la forma que estableix l'article 69 d'aquesta Llei, llevat del que disposen l'apartat 2 de l'article 70 d'aquesta i l'article 44 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, que és aplicable als litigis entre administracions públiques davant l'ordre jurisdiccional social.

3. En la demanda s'ha d'identificar amb precisió l'acte o resolució objecte d'impugnació i l'Administració pública o entitat de dret públic contra l'activitat de la qual es dirigeixi el recurs, i s'ha de fer indicació, si s'escau, de les persones o entitats els drets o interessos legítims de les quals puguin quedar afectats per l'estimació de les pretensions del demandant.

4. En cas d'ometre's els requisits anteriors, el secretari judicial ha de disposar que se solucioni el defecte en el termini de quatre dies. Realitzada la reparació, s'ha d'admetre la demanda. Si passa altrament, n'ha de donar compte al tribunal perquè aquest resolgui sobre la seva admissió.

5. Estan legitimats per promoure el procés els destinataris de l'acte o resolució impugnada o els qui tinguin drets o interessos legítims en la seva revocació o anul·lació. La legitimació passiva correspon a l'Administració o entitat pública autora de l'acte.

Els empresaris i els treballadors afectats o els drethavents de tots dos, així com els tercers a qui puguin afectar les responsabilitats derivades dels fets considerats per l'acte objecte d'impugnació i els qui puguin haver resultat perjudicats per aquests, poden comparèixer com a part en el procediment i han de ser citats a termini a l'efecte, en especial quan es tracti d'enjudiciar fets que puguin ser constitutius d'accident de treball o malaltia professional.

En els litigis sobre sancions administratives en matèria d'assetjament laboral sexual o per raó de sexe, la víctima està legitimada per comparèixer en el procediment segons la seva lliure decisió i no pot ser requerida o citada de compareixença contra la seva voluntat. Si es requereix el testimoni de la víctima l'òrgan jurisdiccional ha de vetllar per les condicions de la seva pràctica en termes compatibles amb la seva situació personal i amb les restriccions de publicitat i intervenció de les parts i dels seus representants que siguin necessàries.

6. Els sindicats i les associacions empresarials més representatius, així com aquells amb implantació en l'àmbit d'efectes del litigi, i l'empresari i la representació unitària dels treballadors en l'àmbit de l'empresa, es poden personar i ser tinguts com a part en els processos en els quals tinguin interès en defensa dels interessos econòmics i socials que els són propis o en la seva funció de vetllar pel compliment de les normes vigents, sense que aquesta intervenció faci aturar o retrocedir el curs de les actuacions.

7. El termini d'interposició de la demanda és el que preveuen els articles 69 i 70 o l'expressament assenyalat, si s'escau, segons la modalitat processal aplicable, i en aquest aspecte és d'aplicació el que preveu l'article 73 d'aquesta Llei.

8. Amb vista a l'assenyalament del judici, reclamació de l'expedient administratiu, citació a termini dels possibles interessats, congruència amb l'expedient administratiu i altres aspectes relacionats cal atènyer-se al que disposen els articles 143 a 145.

Els fets constatats pels inspectors de Treball i Seguretat Social o pels subinspectors d'ocupació i Seguretat Social actuants que es formalitzin en les actes d'infracció observant els requisits legals pertinents, tenen presumpció de certesa, sense perjudici de les proves que en defensa dels drets i interessos respectius puguin aportar els interessats. El mateix valor probatori tenen els fets constatats pels funcionaris als quals es reconeix la condició d'autoritat, i que es formalitzin en document públic observant els requisits legals pertinents.

9. La sentència ha d'efectuar els pronunciaments que corresponguin segons les pretensions oportunament formulades per les parts i, en concret:

a) Ha de declarar la inadmissibilitat de la demanda per carència de jurisdicció, perquè no és susceptible d'impugnació l'acte objecte de recurs, aquella s'ha d'haver formulat fora del termini establert o quan s'apreciï la falta de qualsevol altre pressupòsit processal, així com quan s'impugnin actes que siguin reproducció d'altres d'anteriors definitius i fermes i els confirmatoris d'actes consentits perquè no s'hagi interposat el recurs en temps i forma.

- b) Ha de desestimar la demanda quan s'ajusti a dret l'acte impugnat.
- c) Ha d'estimar la demanda si s'aprecia infracció de l'ordenament jurídic, inclosa la desviació de poder per haver-se utilitzat les potestats administratives per a fins diferents dels legalment previstos. En aquest cas, la sentència ha de declarar no conforme a dret l'acte impugnat i l'ha d'anul·lar totalment o parcialment i, quan així sigui procedent, ha d'ordenar el cessament o la modificació de l'actuació impugnada o imposar el reconeixement d'una determinada situació jurídica individualitzada.
- d) En cas de declaració de nul·litat de l'acte o resolució per omissió de requisits de forma reparables de caràcter essencial que hagin ocasionat indefensió, es pot disposar la nul·litat del procediment seguit als únics efectes de retrotreure'l al moment de producció. La declaració de la caducitat de l'expedient no impedeix la nova iniciació de l'actuació administrativa si per la seva naturalesa no estigués subjecta a un termini extintiu de qualsevol classe, sense que el procediment caducat tingui eficàcia interruptiva del termini esmentat.

10. L'Administració autora d'un acte administratiu declaratiu de drets el coneixement del qual correspongui a aquest ordre jurisdiccional està legitimada per impugnar-lo davant aquest mateix ordre, prèvia la seva declaració de lesivitat per a l'interès públic en els termes legalment establerts i en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la data de declaració de lesivitat. La revisió d'actes declaratius de drets dels seus beneficiaris per les entitats o organismes gestors i serveis comuns en matèria de Seguretat Social i desocupació es regeix pel que disposen els articles 146 i 147.

11. La sentència que deixi sense efecte una resolució administrativa en virtut de la qual s'hagin produït extincions de la relació de treball declararà el dret dels treballadors afectats a reincorporar-se en el seu lloc de treball.

Llevat que l'empresari dins dels cinc dies següents a la fermesa de la sentència opti, per escrit davant l'òrgan judicial, per indemnitzar els treballadors amb la indemnització establerta per a l'acomiadament improcedent, ha de comunicar per escrit als dits treballadors la data de la seva reincorporació a la feina dins dels quinze dies següents a la fermesa indicada. En qualsevol dels casos anteriors, el treballador té dret als salaris deixats de percebre, amb deducció dels que hagi rebut des de l'extinció i amb devolució o deducció de les quantitats percebudes com a indemnització, segons el que disposen els apartats 3 i 4 de l'article 123 d'aquesta Llei. Si l'empresari no readmet el treballador o si s'efectua la readmissió de manera irregular, aquest pot instar l'execució de la sentència en els vint dies següents d'acord, en la resta, amb el que estableixen els articles 279 a 281 d'aquesta Llei.

Si es deixa sense efecte la resolució administrativa perquè s'aprecia vulneració de drets fonamentals o llibertats públiques, els treballadors tenen dret a la readmissió immediata i a l'abonament dels salaris deixats de percebre i, si s'escau, en poden instar l'execució de conformitat amb els articles 282 i següents d'aquesta Llei.

Si el treballador ha percebut prestacions per desocupació, s'han d'aplicar les disposicions de l'apartat 5 de l'article 209 del Text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, en funció de si ha tingut lloc o no la readmissió del treballador.

Article 152. *Adopció de mesures cautelars.*

1. Els interessats poden sol·licitar, en qualsevol estat del procés, la suspensió de l'acte o resolució administratiu objecte de recurs i en general totes les mesures que assegurin l'efectivitat de la sentència, quan l'execució de l'acte impugnat pugui fer perdre la seva finalitat legítima a la demanda. El jutge o tribunal ha de dictar seguidament interlocutòria, que resolgui sobre la suspensió, una vegada escoltades les parts per tres dies, llevat que concorrin raons d'especial urgència, cas en què es pot anticipar la mesura sense perjudici de la posterior audiència de les parts. La mesura cautelar es pot denegar quan d'aquesta en pugui derivar perturbació greu dels interessos generals o de tercers que el jutge o tribunal ha de ponderar en forma circumstanciada.

2. En procediments d'impugnació de resolucions de l'autoritat laboral sobre paralizació de treballs per risc greu i imminent per a la seguretat i la salut, el treballador o treballadors afectats, la seva representació unitària o sindical i l'empresari interessat poden sol·licitar l'aixecament, el manteniment o l'adopció de la mesura en els termes de l'apartat anterior. A aquest efecte s'ha de citar l'empresari i els treballadors afectats o els seus representants a una audiència preliminar el dia i l'hora que s'assenyali dins de les quaranta-vuit hores següents, i el jutge o tribunal ha de requerir a la Inspecció de Treball i Seguretat Social l'aportació dins del mateix termini de les actuacions que hagi practicat i, en cas de considerar-ho necessari, la presència a l'audiència del funcionari que hagi ordenat la paralizació, així com dels tècnics que l'hagin assistit. En el procediment es poden personar les entitats gestores, col·laboradores i serveis públics de salut, en relació amb les responsabilitats empresarials de conformitat amb l'article 195 del Text refós de la Llei general de Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, en cas d'incompliment de la paralizació dels treballs acordada per l'autoritat laboral i sol·licitar les mesures cautelars que siguin procedents amb vista a l'assegurament de les prestacions que hagin de dispensar o anticipar aquestes entitats. Els treballadors i la seva representació unitària o sindical igualment poden sol·licitar l'adopció de les mateixes mesures cautelars en relació amb el dit assegurament.

CAPÍTOL VIII

Del procés de conflictes col·lectius

Article 153. *Àmbit d'aplicació.*

1. S'han de tramitar a través del present procés les demandes que afectin interessos generals d'un grup genèric de treballadors o un col·lectiu genèric susceptible de determinació individual i que versin sobre l'aplicació i interpretació d'una norma estatal, conveni col·lectiu, sigui quina sigui la seva eficàcia, pactes o acords d'empresa, o d'una decisió empresarial de caràcter col·lectiu, incloses les que regulen l'apartat 2 de l'article 40 i l'apartat 2 de l'article 41 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, o d'una pràctica d'empresa i dels acords d'interès professional dels treballadors autònoms econòmicament dependents, així com la impugnació directa dels convenis o pactes col·lectius no compresos a l'article 163 d'aquesta Llei.

2. També s'ha de tramitar en aquest procés la impugnació de convenis col·lectius i dels laudes arbitralis substitutius d'aquests, de conformitat amb el que disposa el capítol IX del present títol.

3. Així mateix, s'ha de tramitar d'acord amb aquest procés la impugnació de les decisions de l'empresa d'atribuir caràcter reservat o de no comunicar determinades informacions als representants dels treballadors, així com els litigis relatius al compliment pels representants dels treballadors i els experts que els assisteixin de la seva obligació de sigil.

El jutge o sala ha d'adoptar les mesures necessàries per salvaguardar el caràcter reservat o secret de la informació de què es tracti.

Article 154. *Legitimació activa.*

Estan legitimats per promoure processos sobre conflictes col·lectius:

- a) Els sindicats l'àmbit d'actuació dels quals es correspongui o sigui més ampli que el del conflicte.
- b) Les associacions empresarials l'àmbit d'actuació de les quals es correspongui o sigui més ampli que el del conflicte, sempre que es tracti de conflictes d'àmbit superior a l'empresa.
- c) Els empresaris i els òrgans de representació legal o sindical dels treballadors, quan es tracti de conflictes d'empresa o d'àmbit inferior.

d) Les administracions públiques ocupadores incloses en l'àmbit del conflicte i els òrgans de representació del personal laboral al servei de les anteriors.

e) Les associacions representatives dels treballadors autònoms econòmicament dependents i els sindicats representatius d'aquests, per a l'exercici de les accions col·lectives relatives al seu règim professional, sempre que reuneixin el requisit de la lletra a) anterior, així com les empreses per a les quals executin la seva activitat i les associacions empresarials d'aquestes sempre que el seu àmbit d'actuació sigui almenys igual al del conflicte.

Article 155. *Intervenció de sindicats, associacions empresarials i òrgans de representació.*

En tot cas, els sindicats representatius, de conformitat amb els articles 6 i 7 de la Llei orgànica 11/1985, de 2 d'agost, de llibertat sindical, les associacions empresarials representatives en els termes de l'article 87 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors i els òrgans de representació legal o sindical es poden personar com a parts en el procés, encara que no l'hagin promogut, sempre que el seu àmbit d'actuació es correspongui o sigui més ampli que el del conflicte.

Article 156. *Intent de conciliació o de mediació.*

1. És requisit necessari per a la tramitació del procés l'intent de conciliació o de mediació en els termes que preveu l'article 63.

2. El que s'acordi en conciliació o mediació té, segons la seva naturalesa, la mateixa eficàcia atribuïda als convenis col·lectius per l'article 82 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, sempre que les parts que conciliïn tinguin la legitimació i adoptin l'acord de conformitat amb els requisits exigits per les normes esmentades. En aquest cas se n'ha d'enviar una còpia a l'autoritat laboral. En el cas dels treballadors autònoms econòmicament dependents, l'acord assolit té l'eficàcia corresponent als acords d'interès professional que regula l'article 13 de la Llei de l'Estatut del treball autònom.

Article 157. *Contingut de la demanda.*

1. El procés s'inicia mitjançant demanda dirigida al jutjat o tribunal competent que, a més dels requisits generals, ha de contenir:

a) La designació general dels treballadors i empreses afectats pel conflicte i, quan es formulin pretensions de condemna que, encara que vagin referides a un col·lectiu genèric, siguin susceptibles de determinació individual ulterior sense necessitat de nou litigi, s'han de consignar les dades, característiques i requisits precisos per a una individualització posterior dels afectats per l'objecte del conflicte i el compliment de la sentència respecte d'elles.

b) La designació concreta del demandat o demandats, amb expressió de l'empresari, associació empresarial, sindicat o representació unitària als quals afectin les pretensions exercitades.

c) Una referència succinta als fonaments jurídics de la pretensió formulada.

d) Les pretensions interpretatives, declaratives, de condemna o d'una altra naturalesa concretament exercitades segons l'objecte del conflicte.

2. La demanda s'ha d'acompanyar amb la certificació d'haver-se intentat la conciliació o mediació prèvia a la qual es refereix l'article anterior o al·legació de no ser necessària aquesta.

Article 158. *Iniciació per l'autoritat laboral.*

El procés també es pot iniciar mitjançant una comunicació de l'autoritat laboral, a instància de les representacions indicades a l'article 154. Aquesta comunicació ha de

contenir idèntics requisits als exigits per a la demanda a l'article anterior. El secretari judicial ha d'advertir l'autoritat laboral dels defectes o omissions que pugui contenir la comunicació, per tal que es reparin en el termini de deu dies.

Article 159. Urgència i preferència del procés.

Aquest procés té caràcter urgent. La preferència en el despatx d'aquests assumptes ha de ser absoluta sobre qualssevol altres, llevat dels de tutela dels drets fonamentals i llibertats públiques.

Article 160. Celebració del judici i sentència.

1. Una vegada admesa la demanda o la comunicació de l'autoritat laboral, el secretari judicial ha de citar les parts per a la celebració de l'acte del judici, que ha de tenir lloc, en única convocatòria, dins dels cinc dies següents a l'admissió a tràmit de la demanda.

2. La sentència s'ha de dictar dins dels tres dies següents, i s'ha de notificar, si s'escau, a l'autoritat laboral competent.

3. Si és estimatòria d'una pretensió de condemna susceptible d'execució individual, ha de contenir, si s'escau, la concreció de les dades, característiques i requisits precisos per a una individualització posterior dels afectats per l'objecte del conflicte i beneficiats per la condemna i especificar la repercussió directa sobre aquests del pronunciament dictat. Així mateix ha de contenir, si s'escau, la declaració que la condemna ha de tenir efectes processals no limitats als qui hagin estat parts en el procés corresponent.

4. La sentència ha de ser executiva des del moment en què es dicti, no obstant el recurs que contra aquesta es pugui interposar.

5. La sentència ferma produeix efectes de cosa jutjada sobre els processos individuals pendents de resolució o que es puguin plantejar, que versin sobre idèntic objecte o en relació de directa connexitat amb aquell, tant en l'ordre social com en el contenciós administratiu, que queden en suspens durant la tramitació del conflicte col·lectiu. La suspensió s'ha d'acordar encara que hagi recaigut sentència d'instància i estigui pendent el recurs de suplicació i de cassació, i vincula el tribunal corresponent la sentència ferma recaiguda en el procés de conflicte col·lectiu, fins i tot encara que en el recurs de cassació unificadora aquella no s'hagi invocat com a sentència contradictòria.

6. La iniciació del procés de conflicte col·lectiu interromp la prescripció de les accions individuals en igual relació amb l'objecte del dit conflicte.

Article 161. Inimpugnabilitat de les resolucions de tramitació.

Contra les resolucions que es dictin en la seva tramitació no es pot interposar recurs, llevat del de declaració inicial d'incompetència.

Article 162. Arxivament d'actuacions.

Si es rep al jutjat o tribunal comunicació de les parts d'haver quedat solucionat el conflicte, el secretari judicial ha de procedir sense més a arxivar les actuacions, sigui quin sigui l'estat de la seva tramitació anterior a la sentència.

CAPÍTOL IX

De la impugnació de convenis col·lectius

Article 163. Iniciació.

1. La impugnació d'un conveni col·lectiu dels que regula el títol III del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors o dels laudes arbitrals substitutius d'aquests, per considerar que conculca la legalitat vigent o lesiona greument l'interès de tercers, es pot

promoure d'ofici davant el jutjat o sala competent, mitjançant comunicació remesa per l'autoritat corresponent.

2. Si el conveni col·lectiu encara no ha estat registrat davant l'oficina pública corresponent de conformitat amb el que disposa l'apartat 2 de l'article 90 del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, els representants legals o sindicals dels treballadors o els empresaris que sostinguin la il·legalitat del conveni o els tercers lesionats que la invoquin han de sol·licitar prèviament a l'autoritat laboral que cursi al jutjat o sala la seva comunicació d'ofici.

3. Si l'autoritat laboral no contesta la sol·licitud a la qual es refereix l'apartat anterior en el termini de quinze dies, la desestima o el conveni col·lectiu ja ha estat registrat, la impugnació d'aquests pot ser instada directament pels legitimats per fer-ho pels tràmits del procés de conflicte col·lectiu, mentre subsisteixi la vigència de la norma convencional corresponent.

4. La falta d'impugnació directa d'un conveni col·lectiu dels que esmenta l'apartat 1 d'aquest article no impedeix la impugnació dels actes que es produeixen en la seva aplicació, a través dels conflictes col·lectius o individuals posteriors que puguin promoure els legitimats per fer-ho, fundada en el fet que les disposicions que s'hi contenen no són conformes a dret. El jutge o tribunal que en els procediments esmentats aprecii la il·legalitat d'alguna de les disposicions esmentades ho ha de posar en coneixement del Ministeri Fiscal perquè, si s'escau, pugui plantejar la seva il·legalitat a través de la modalitat processal d'impugnació de convenis col·lectius.

Article 164. *Requisits de la comunicació d'ofici.*

1. La comunicació d'ofici que sostingui la il·legalitat del conveni, pacte o acord ha de contenir els requisits següents:

- a) La concreció de la legislació i els aspectes d'aquesta que es considerin conculcats pel conveni.
- b) Una referència succinta als fonaments jurídics de la il·legalitat.
- c) La relació de les representacions integrants de la comissió o mesa negociadora del conveni impugnat.

2. La comunicació d'ofici que sostingui la lesivitat del conveni ha de contenir, a més del requisit esmentat a la lletra c) de l'apartat anterior, relació dels tercers reclamants, presumptament lesionats, i indicació de l'interès d'aquests que es tracta de protegir.

3. El secretari judicial ha d'advertir l'autoritat remitent dels defectes o omissions que pugui contenir la comunicació, per tal que se solucionin en el termini de deu dies.

4. El procés s'ha de seguir, a més de les representacions integrants de la comissió o mesa negociadora del conveni, amb els denunciants o tercers presumptament lesionats.

5. Quan la impugnació procedeixi de l'autoritat laboral i no hi hagi denunciants, també s'ha de citar la representació legal de la dita autoritat.

6. El Ministeri Fiscal ha de ser part sempre en aquests processos.

7. A la comunicació d'ofici, s'hi ha d'adjuntar el conveni impugnat i còpies d'aquest per a tots els que siguin part en el procés.

Article 165. *Legitimació.*

1. La legitimació activa per impugnar un conveni col·lectiu, pels tràmits del procés de conflicte col·lectiu correspon:

- a) Si la impugnació es fonamenta en la il·legalitat, als òrgans de representació legal o sindical dels treballadors, sindicats i associacions empresarials interessades, així com al Ministeri Fiscal, a l'Administració General de l'Estat i a l'Administració de les comunitats autònomes el seu àmbit respectiu. Als efectes d'impugnar les clàusules que puguin contenir discriminacions directes o indirectes per raó de sexe, també estan legitimats l'Institut de la Dona i els organismes corresponents de les comunitats autònomes.

b) Si el motiu de la impugnació és la lesivitat, als tercers l'interès dels quals hagi resultat greument lesionat. No es té per tercers els treballadors i empresaris inclosos en l'àmbit d'aplicació del conveni.

2. Estan passivament legitimades totes les representacions integrants de la comissió o mesa negociadora del conveni.

3. La demanda ha de contenir, a més dels requisits generals, els particulars que per a la comunicació d'ofici es preveuen a l'article anterior, i així mateix, s'ha d'acompanyar amb el conveni i les seves còpies.

4. El Ministeri Fiscal ha de ser sempre part en aquests processos.

Article 166. *Celebració del judici i sentència.*

1. Admesa a tràmit la comunicació d'ofici o la demanda, el secretari judicial ha d'assenyalar per a judici, amb citació del Ministeri Fiscal i, si s'escau, de les parts a les quals es refereix l'apartat 4 de l'article 164. En la seva compareixença a judici, les parts han d'al·legar en primer terme la postura processal que adoptin, de conformitat o oposició, respecte de la pretensió interposada.

2. La sentència, que s'ha de dictar dins dels tres dies següents, s'ha de comunicar a l'autoritat laboral, i ha de ser executiva des del moment en què es dicti, no obstant el recurs que contra ella es pugui interposar. Una vegada ferma produeix efectes de cosa jutjada sobre els processos individuals pendents de resolució o que es puguin plantejar en tots els àmbits de la jurisdicció sobre els preceptes convalidats, anul·lats o interpretats objecte del procés.

3. Quan la sentència sigui anul·lativa, en tot o en part, del conveni col·lectiu impugnat i aquest hagi estat publicat, també s'ha de publicar en el butlletí oficial en què aquell es va inserir.

CAPÍTOL X

De les impugnacions relatives als estatuts dels sindicats i de les associacions empresarials o a la seva modificació

Secció 1a Impugnació de la resolució administrativa que denegui el dipòsit

Article 167. *Legitimació.*

1. Els promotors dels sindicats de treballadors en fase de constitució, i els signants de l'acta de constitució d'aquests, poden impugnar les resolucions de les oficines públiques que rebutgin el dipòsit dels estatuts presentats per a la seva publicitat.

2. L'Administració pública a la qual estigui adscrita l'oficina de dipòsit d'estatuts autora de la resolució impugnada, així com el Ministeri Fiscal, sempre són part en aquests processos.

Article 168. *Termini.*

El termini per a l'exercici de l'acció d'impugnació és de deu dies hàbils, comptats a partir d'aquell en què sigui rebuda la notificació de la resolució denegatòria expressa o transcorri un mes des de la presentació dels estatuts sense que hagin notificat als promotors defectes a reparar.

Article 169. *Contingut de la demanda.*

A la demanda, s'hi han d'adjuntar còpies dels estatuts i de la resolució denegatòria, si aquesta ha recaigut expressament, o bé còpia acreditativa de la presentació dels estatuts esmentats.

Article 170. *Remissió de l'expedient.*

Dins del dia hàbil següent a l'admissió de la demanda, el secretari judicial ha de requerir a l'oficina pública competent l'enviament de l'expedient, que ha de ser remès en el termini de cinc dies.

Article 171. *Efectes de la sentència estimatòria.*

La sentència, si estima la demanda, ha d'ordenar immediatament el dipòsit de l'estatut sindical a l'oficina pública corresponent.

Article 172. *Impugnació de la resolució administrativa denegatòria del dipòsit de la modificació d'estatuts.*

1. Les regles que estableix la present secció són aplicables als processos d'impugnació de la resolució denegatòria del dipòsit dels estatuts dels sindicats, en els casos de modificació d'aquests, així com respecte de les modificacions dels estatuts dels sindicats que ja tinguin personalitat jurídica.

2. Estan legitimats per impugnar la resolució administrativa els representants del sindicat, i poden comparèixer com a coadjuvants els seus afiliats.

Secció 2a Impugnació dels estatuts dels sindicats

Article 173. *Legitimació.*

1. El Ministeri Fiscal i els qui acreditin un interès directe, personal i legítim poden sol·licitar la declaració judicial de no ser conformes a dret els estatuts dels sindicats, o les seves modificacions, que hagin estat objecte de dipòsit i publicació, tant en cas que estiguin en fase de constitució com en el cas que hagin adquirit personalitat jurídica.

2. Estan passivament legitimats els promotors del sindicat i els signants de l'acta de constitució, així com els qui legalment representin el sindicat, en cas que aquest ja hagi adquirit personalitat jurídica.

3. El Ministeri Fiscal sempre és part en aquests processos.

Article 174. *Remissió de l'expedient.*

Admesa la demanda, el secretari judicial ha de requerir a l'oficina pública corresponent la remissió de la còpia autoritzada de l'expedient, i l'oficina l'ha d'enviar en el termini de cinc dies.

Article 175. *Efectes de la sentència.*

1. En cas que sigui estimatòria, la sentència ha de declarar la nul·litat de les clàusules estatutàries que no siguin conformes a dret o dels estatuts en la seva integritat.

2. La sentència ha de ser comunicada a l'oficina pública corresponent.

Secció 3a Estatuts de les associacions empresarials

Article 176. *Tramitació.*

Els processos d'impugnació de les resolucions administratives que deneguin el dipòsit dels estatuts de les associacions empresarials, o de les seves modificacions, així com les de declaració de no ser conforme a dret els estatuts esmentats, o les seves modificacions, s'han de substanciar, respectivament, pels tràmits de les modalitats processals que regulen les seccions anteriors. El Ministeri Fiscal sempre és part en aquests processos, amb independència de la seva legitimació activa per promoure'ls.

CAPÍTOL XI

De la tutela dels drets fonamentals i llibertats públiques

Article 177. *Legitimació.*

1. Qualsevol treballador o sindicat que, invocant un dret o interès legítim, consideri lesionats els drets de llibertat sindical, vaga o altres drets fonamentals i llibertats públiques, inclosa la prohibició de tractament discriminatori i de l'assetjament, pot sol·licitar-ne la tutela a través d'aquest procediment quan la pretensió se susciți en l'àmbit de les relacions jurídiques atribuïdes al coneixement de l'ordre jurisdiccional social o en connexió directa amb aquestes, incloses les que es formulin contra tercers vinculats a l'empresari per qualsevol títol, quan la vulneració al·legada tingui connexió directa amb la prestació de serveis.

2. En els casos en què correspongui al treballador, com a subjecte lesionat, la legitimació activa com a part principal, es poden personar com a coadjuvants el sindicat al qual aquest pertanyi, qualsevol altre sindicat que tingui la condició de més representatiu, així com, en supòsits de discriminació, les entitats públiques o privades entre els fins de les quals hi hagi la promoció i defensa dels interessos legítims afectats, si bé no s'hi poden personar, ni poden interposar recurs contra el procés ni continuar-lo contra la voluntat del treballador perjudicat.

3. El Ministeri Fiscal sempre és part en aquests processos en defensa dels drets fonamentals i de les llibertats públiques, i ha de vetllar especialment per la integritat de la reparació de les víctimes i demanar l'adopció, si s'escau, de les mesures necessàries per a la depuració de les conductes delictives.

4. La víctima de l'assetjament o de la lesió de drets fonamentals i llibertats públiques amb motiu o ocasió de les relacions jurídiques atribuïdes al coneixement de l'ordre jurisdiccional social o en connexió directa amb aquestes pot dirigir pretensions, tant contra l'empresari com contra qualsevol altre subjecte que resulti responsable, amb independència del tipus de vincle que l'uneixi a l'empresari. Correspon a la víctima, que és l'única legitimada en aquesta modalitat processal, escollir la classe de tutela que pretén dins de les que preveu la llei, sense que hagi de ser demandat necessàriament amb l'empresari el possible causant directe de la lesió, excepte quan la víctima pretengui la condemna d'aquest últim o pugui resultar directament afectat per la resolució que es dicti; i si es requereix el seu testimoni l'òrgan jurisdiccional ha de vetllar per les condicions de la seva pràctica en termes compatibles amb la seva situació personal i amb les restriccions de publicitat i intervenció de les parts i dels seus representants que siguin necessàries.

Article 178. *No acumulació amb accions d'una altra naturalesa.*

1. L'objecte del present procés queda limitat al coneixement de la lesió del dret fonamental o llibertat pública, sense possibilitat d'acumulació amb accions d'una altra naturalesa o amb idèntica pretensió basada en fonaments diversos a la tutela de l'esmentat dret o llibertat.

2. Quan la tutela del dret necessàriament s'hagi de realitzar a través de les modalitats processals a què es refereix l'article 184, s'han d'aplicar quant a les pretensions de tutela de drets fonamentals i llibertats públiques les regles i garanties que preveu aquest capítol, inclosa la citació com a part al Ministeri Fiscal.

Article 179. *Tramitació.*

1. La tramitació d'aquests processos té caràcter urgent a tots els efectes, i és preferent respecte de tots els que se segueixin al jutjat o tribunal. Els recursos que s'interposin han de ser resolts pel Tribunal amb igual preferència.

2. La demanda s'ha d'interposar dins el termini general de prescripció o caducitat de l'acció previst per a les conductes o actes sobre els quals es concreti la lesió del dret fonamental o llibertat pública.

3. La demanda, a més dels requisits generals que estableix la present Llei, ha d'expressar amb claredat els fets constitutius de la vulneració, el dret o llibertat infringits i la quantia de la indemnització pretesa, si s'escau, amb l'especificació adequada dels diversos danys i perjudicis, als efectes del que disposen els articles 182 i 183, i que, excepte en el cas dels danys morals units a la vulneració del dret fonamental quan resulti difícil la seva estimació detallada, ha d'establir les circumstàncies rellevants per a la determinació de la indemnització sol·licitada, inclosa la gravetat, la durada i les conseqüències del dany, o les bases de càlcul dels perjudicis estimats per al treballador.

4. Sense perjudici del que disposa l'article 81, el jutge o tribunal ha de rebutjar totalment les demandes que no s'hagin de tramitar d'acord amb les disposicions d'aquest capítol i no siguin susceptibles d'esmena, i advertir al demandant del dret que l'assisteix a promoure l'acció per la via processal corresponent. No obstant això, el jutge o la sala ha de donar a la demanda la tramitació ordinària o especial si per al procediment adequat és competent i la demanda reuneix els requisits exigits per la llei per a tal classe de procediment.

Article 180. *Mesures cautelars.*

1. En el mateix escrit d'interposició de la demanda l'actor pot sol·licitar la suspensió dels efectes de l'acte impugnat, així com les altres mesures necessàries per assegurar l'efectivitat de la tutela judicial que es pugui acordar en sentència.

2. El jutge o tribunal pot acordar la suspensió dels efectes de l'acte impugnat quan la seva execució produeixi al demandant perjudicis que puguin fer perdre a la pretensió de tutela la seva finalitat, sempre que la suspensió no ocasioni perturbació greu i desproporcionada a altres drets i llibertats o interessos superiors constitucionalment protegits.

No obstant això, en cas que s'invoqui vulneració de la llibertat sindical, només es pot deduir la suspensió dels efectes de l'acte impugnat quan les presumptes lesions impedeixin la participació de candidats en el procés electoral o l'exercici de la funció representativa o sindical respecte de la negociació col·lectiva, reestructuració de plantilles o altres qüestions d'importància transcendental que afectin l'interès general dels treballadors i que puguin causar danys de reparació impossible.

3. Es pot sol·licitar l'adopció de mesures cautelars quan, en cas de vaga, s'impugnin exclusivament els actes de determinació del personal laboral adscrit als mínims necessaris per garantir els serveis essencials de la comunitat, així com quan s'impugnin els actes de designació del personal laboral adscrit als serveis de seguretat i manteniment necessaris per a la represa ulterior de les tasques. L'òrgan jurisdiccional ha de resoldre mantenint, modificant o revocant la designació de personal adscrit als serveis esmentats d'acord amb les propostes que, si s'escau, formulin les parts.

4. Quan la demanda es refereixi a protecció contra l'assetjament, així com en els processos seguits a instància de la treballadora víctima de la violència de gènere per a l'exercici dels drets que li siguin reconeguts en aquesta situació, es poden sol·licitar, a més, la suspensió de la relació o l'exoneració de prestació de serveis, el trasllat de lloc o de centre de treball, la reordenació o reducció del temps de treball i totes les altres que tendeixin a preservar l'efectivitat de la sentència que es pugui dictar, incloses, si s'escau, les que puguin afectar el presumpte assetjador o vulnerador dels drets o llibertats objecte de la tutela pretesa, cas en què aquest ha de ser escoltat.

5. Si s'han sol·licitat mesures cautelars, dins del dia següent a l'admissió de la demanda o a la sol·licitud, el secretari judicial ha de citar les parts i el Ministeri Fiscal perquè, el dia i l'hora que s'assenyali dins de les quaranta-vuit hores següents, compareguin a una audiència preliminar, en la qual només s'han d'admetre al·legacions i proves sobre la justificació i proporcionalitat de les mesures, en relació amb el dret fonamental i el risc per a l'efectivitat de la resolució que hagi de recaure, i la part sol·licitant

ha d'aportar el necessari principi de prova. En supòsits d'urgència excepcional, l'adopció de les mesures cautelars, la pot efectuar el jutge o la sala en admetre's a tràmit la demanda, sense perjudici que se celebri ulteriorment la compareixença que preveu aquest número.

6. L'òrgan judicial ha de resoldre al final de l'audiència sobre les mesures cautelars sol·licitades mitjançant una interlocutòria dictada de viva veu, i adoptar, si s'escau, les mesures oportunes per reparar la situació.

Article 181. *Conciliació i judici.*

1. Admesa a tràmit la demanda, el secretari judicial ha de citar les parts per als actes de conciliació i judici de conformitat amb els criteris que estableix l'apartat 1 de l'article 82, que han de tenir lloc dins el termini improrrogable dels cinc dies següents al de l'admissió de la demanda. En tot cas, hi ha d'haver un mínim de dos dies entre la citació i l'efectiva celebració d'aquells actes.

2. A l'acte del judici, una vegada justificada la concurrència d'indicis del fet que s'ha produït violació del dret fonamental o llibertat pública, correspon al demandat l'aportació d'una justificació objectiva i raonable, suficientment provada, de les mesures adoptades i de la seva proporcionalitat.

3. El jutge o la sala ha de dictar sentència en el termini de tres dies des de la celebració de l'acte del judici i s'ha de publicar i notificar immediatament a les parts o als seus representants.

Article 182. *Sentència.*

1. La sentència ha de declarar si és procedent o no l'empara judicial sol·licitada i, en cas d'estimació de la demanda, segons les pretensions concretament exercitades:

a) Ha de declarar l'existència o no de vulneració de drets fonamentals i llibertats públiques, així com el dret o la llibertat infringits, segons el seu contingut constitucionalment declarat, dins dels límits del debat processal i de conformitat amb les normes i doctrina constitucionals aplicables al cas, hagin estat o no encertadament invocades pels litigants.

b) Ha de declarar la nul·litat radical de l'actuació de l'ocupador, associació patronal, Administració pública o qualsevol altra persona, entitat o corporació pública o privada.

c) Ha d'ordenar el cessament immediat de l'actuació contrària a drets fonamentals o a llibertats públiques, o si s'escau, la prohibició d'interrompre una conducta o l'obligació de realitzar una activitat omesa, quan l'una o l'altra resultin exigibles segons la naturalesa del dret o llibertat vulnerats.

d) Ha de disposar el restabliment del demandant en la integritat del seu dret i la reposició de la situació al moment anterior a produir-se la lesió del dret fonamental, així com la reparació de les conseqüències derivades de l'acció o omissió del subjecte responsable, inclosa la indemnització que escaigui en els termes que assenyala l'article 183.

2. La sentència ha de disposar el que sigui procedent sobre les mesures cautelars que s'hagin adoptat prèviament.

Article 183. *Indemnitzacions.*

1. Quan la sentència declari l'existència de vulneració, el jutge s'ha de pronunciar sobre la quantia de la indemnització que, si s'escau, correspongui a la part demandant per haver patit discriminació o una altra lesió dels seus drets fonamentals i llibertats públiques, en funció tant del dany moral unit a la vulneració del dret fonamental, com dels danys i perjudicis addicionals derivats.

2. El tribunal s'ha de pronunciar sobre la quantia del dany, i determinar-lo prudencialment quan la prova del seu import exacte sigui massa difícil o costosa, per rescabalar suficientment la víctima i restablir-la, en la mesura que sigui possible, en la

integritat de la seva situació anterior a la lesió, així com per contribuir a la finalitat de prevenir el dany.

3. Aquesta indemnització és compatible, si s'escau, amb la que pugui correspondre al treballador per la modificació o extinció del contracte de treball o en altres supòsits establerts a l'Estatut dels treballadors i altres normes laborals.

4. Quan s'hagi exercitat l'acció de danys i perjudicis derivada de delictes o falta en un procediment penal no es pot reiterar la petició indemnitzatòria davant l'ordre jurisdiccional social, mentre no es desisteixi de l'exercici d'aquella o quedi sense resoldre's per sobreseïment o absolució en resolució penal ferma, i mentrestant quedi interromput el termini de prescripció de l'acció en via social.

Article 184. Demandes d'exercici necessari a través de la modalitat processal corresponent.

No obstant el que disposen els articles anteriors i sense perjudici del que disposa l'apartat 2 de l'article 178, les demandes per acomiadament i per les altres causes d'extinció del contracte de treball, les de modificacions substancials de condicions de treball, les de gaudi de vacances, les de matèria electoral, les d'impugnació d'estatuts dels sindicats o de la seva modificació, les de mobilitat geogràfica, les de drets de conciliació de la vida personal, familiar i laboral a les quals es refereix l'article 139, les d'impugnació de convenis col·lectius i les de sancions imposades pels empresaris als treballadors en què s'invoqui lesió de drets fonamentals i llibertats públiques s'han de tramitar inexcusablement, d'acord amb la modalitat processal corresponent a cada una d'elles, i donar caràcter preferent als dits processos i acumular-hi, segons el que disposa l'apartat 2 de l'article 26, les pretensions de tutela de drets fonamentals i llibertats públiques amb les pròpies de la modalitat processal respectiva.

TÍTOL III

De l'audiència al demandat rebel

Article 185. Especialitats.

Als processos seguits sense que hi hagi comparegut el demandat, els són aplicables les normes que conté el títol V del Llibre II de la Llei d'enjudiciament civil, amb les especialitats següents:

1. No és necessària la declaració de rebel·lia del demandat que, citat en forma, no comparegui al judici.

2. A petició del demandant es pot decretar l'embargament de béns mobles i immobles o altres mesures cautelars en el que sigui necessari per assegurar la pètit.

3. El termini per sol·licitar l'audiència és de vint dies des de la notificació personal de la sentència o des que consti el coneixement processal o extraprocessal d'aquesta i en tot cas de quatre mesos des de la notificació de la sentència en el butlletí oficial corresponent, en els casos i les condicions que preveu l'article 501 de la Llei d'enjudiciament civil.

4. La petició d'audiència s'ha de formular davant l'òrgan judicial que hagi dictat la sentència ferma que es pretén rescindir.

5. L'audiència al demandat s'ha de substanciar davant l'òrgan que va conèixer del litigi en instància.

6. En els dos casos s'han de seguir els tràmits del procés ordinari que regula aquesta Llei, amb aplicació del que preveuen l'apartat 2 de l'article 504 i la regla 3a, de l'apartat 1 de l'article 507 de la Llei d'enjudiciament civil, amb exclusió dels tràmits de les regles 1a i 2a de l'apartat 1 de l'article 507 de la Llei indicada.

7. La pretensió de nul·litat de la sentència o resolució ferma per defectes de forma que hagin causat indefensió s'ha de plantejar, si concorren els pressupòsits, per la via de

l'incident de nul·litat d'actuacions que regula l'article 241 de la Llei orgànica del poder judicial.

LLIBRE TERCER

Dels mitjans d'impugnació

TÍTOL I

Dels recursos contra provisions, interlocutòries, diligències d'ordenació i decrets

Article 186. *Recurs de reposició.*

1. Contra les diligències d'ordenació i decrets no definitius es pot interposar recurs de reposició davant el secretari judicial que va dictar la resolució objecte de recurs, excepte en els casos en què la llei prevegi recurs directe de revisió.

2. Contra totes les provisions i interlocutòries es pot interposar recurs de reposició davant el mateix jutge o tribunal que va dictar la resolució objecte de recurs.

3. La interposició del recurs de reposició no té efectes suspensius respecte de la resolució objecte de recurs.

4. No escau el recurs de reposició contra provisions, interlocutòries, diligències d'ordenació i decrets que es dictin en els processos de conflictes col·lectius, en els processos en matèria electoral, quan versin sobre l'exercici de conciliació de la vida personal, familiar i laboral, i en els processos d'impugnació de convenis col·lectius, sense perjudici, si s'escau, de poder efectuar l'al·legació corresponent a l'acte de la vista.

Article 187. *Tramitació.*

1. El recurs de reposició s'ha d'interposar en el termini de tres dies contra les resolucions dictades en procediments seguits davant un òrgan unipersonal i de cinc dies contra les resolucions dictades en procediments seguits davant un òrgan col·legiat, i s'ha d'expressar la infracció en què la resolució hagi incorregut segons el parer del recurrent.

2. Si no es compleixen els requisits que estableix l'apartat anterior, s'ha d'inadmetre, mitjançant provisió no susceptible de recurs, la reposició interposada contra provisions i interlocutòries, i mitjançant decret, directament recurrible en revisió, la formulada contra diligències d'ordenació i decrets no definitius.

3. Admès a tràmit el recurs de reposició, el secretari judicial ha de concedir a les altres parts personades un termini comú de tres o cinc dies, segons el caràcter unipersonal o col·legiat de l'òrgan en el qual s'hagi dictat la resolució objecte de recurs, per impugnar-lo, si ho estimen convenient.

4. Transcorregut el termini d'impugnació, s'hagin presentat escrits o no, el jutge o tribunal, si es tracta d'una reposició interposada contra provisions o interlocutòries, o el secretari judicial si ha estat formulada contra diligències d'ordenació o decrets, han de resoldre sense més tràmits mitjançant interlocutòria o decret, respectivament, en un termini de tres o de cinc dies, segons el caràcter unipersonal o col·legiat de l'òrgan.

5. Contra la interlocutòria resolutòria del recurs de reposició no escau nou recurs, excepte en els supòsits que estableix expressament la present Llei, sense perjudici de poder efectuar l'al·legació corresponent a l'acte de la vista, si s'escau, o de la responsabilitat civil que en un altre cas sigui procedent.

Article 188. *Impugnació de la resolució del recurs de reposició.*

1. Contra el decret resolutiu de la reposició no es pot interposar cap recurs, sense perjudici de reproduir la qüestió en recórrer, si és procedent, la resolució definitiva.

Es pot interposar recurs directe de revisió contra els decrets que posin fi al procediment o n'impedeixin la continuació. Aquest recurs no té efectes suspensius i en cap cas és procedent actuar en sentit contrari al que s'hagi resolt.

Es pot interposar igualment recurs directe de revisió contra els decrets en els casos en què expressament es prevegi.

2. El recurs directe de revisió s'ha d'interposar en el termini de tres o cinc dies, segons el caràcter unipersonal o col·legiat de l'òrgan en el qual s'hagi dictat la resolució objecte de recurs, mitjançant un escrit en el qual s'ha de fonamentar la infracció en què la resolució hagi incorregut.

Complerts els requisits anteriors, el secretari judicial, mitjançant diligència d'ordenació, ha d'admetre el recurs, i concedir a les altres parts personades un termini comú de tres o cinc dies, segons el caràcter unipersonal o col·legiat de l'òrgan en el qual s'hagi dictat la resolució objecte de recurs, per impugnar-lo si ho estimen convenient.

Si no es compleixen els requisits d'admissibilitat del recurs, el jutge o tribunal l'ha d'inadmetre mitjançant provisió.

Transcorregut el termini per a impugnació, s'hi hagin presentat escrits o no, el jutge o tribunal ha de resoldre sense més tràmits, mitjançant una interlocutòria, en un termini de tres o de cinc dies, segons el caràcter unipersonal o col·legiat de l'òrgan.

Contra les resolucions sobre admissió o inadmissió no es pot interposar cap recurs.

3. Contra la interlocutòria dictada que resolgui el recurs de revisió, únicament es pot interposar recurs de suplicació o de cassació quan expressament ho prevegi aquesta Llei.

Article 189. *Recurs de queixa.*

Els recursos de queixa de què coneguin les sales socials dels tribunals superiors de justícia o la sala social del Tribunal Suprem, segons els casos, s'han de tramitar de conformitat amb el que disposa la Llei d'enjudiciament civil per recórrer en queixa.

TÍTOL II

Del recurs de suplicació

Article 190. *Competència.*

1. Les sales socials dels tribunals superiors de justícia han de conèixer dels recursos de suplicació que s'interposin contra les resolucions dictades pels jutjats socials de la seva circumscripció, així com contra les interlocutòries i sentències que puguin dictar els jutges mercantils que es trobin a la seva circumscripció i que afectin el dret laboral.

2. És procedent el dit recurs contra les resolucions que es determinen en aquesta Llei i pels motius que s'hi estableixen.

Article 191. *Àmbit d'aplicació.*

1. Són recurribles en suplicació les sentències que dictin els jutjats socials en els processos que davant seu es tramitin, sigui quina sigui la naturalesa de l'assumpte, excepte quan la present Llei disposi el contrari.

2. No és procedent el recurs de suplicació en els processos relatius a les matèries següents:

a) Impugnació de sanció per falta que no sigui molt greu, així com per falta molt greu no confirmada judicialment.

b) Processos relatius a la data de gaudi de les vacances.

c) Matèria electoral, excepte en el cas de l'article 136.

d) Processos de classificació professional, excepte en el cas que preveu l'apartat 3 de l'article 137.

e) Processos de mobilitat geogràfica diferents dels que preveu l'apartat 2 de l'article 40 de l'Estatut de treballadors; en els de modificacions substancials de condicions de

treball, excepte quan tinguin caràcter col·lectiu de conformitat amb l'apartat 2 de l'article 41 del dit Estatut; i en els de canvi de lloc o mobilitat funcional, excepte quan sigui possible acumular-hi una altra acció susceptible de recurs de suplicació.

f) Procediments relatius als drets de conciliació de la vida personal, familiar i laboral que preveu l'article 139, excepte quan s'hagi acumulat pretensió de rescabament de danys i perjudicis que per la seva quantia pugui donar lloc a recurs de suplicació.

g) Reclamacions la quantia litigiosa de les quals no excedeixi els 3.000 euros. Tampoc escau recurs en processos d'impugnació d'alta mèdica sigui quina sigui la quantia de les prestacions d'incapacitat temporal que estigui percebent el treballador.

3. És procedent en tot cas la suplicació:

a) En processos per acomiadament o extinció de contracte.

b) En reclamacions, acumulades o no, quan la qüestió debatuda afecti tots o un gran nombre de treballadors o de beneficiaris de la Seguretat Social, sempre que tal circumstància d'afectació general sigui notòria o hagi estat al·legada i provada en judici o tingui clarament un contingut de generalitat no posat en dubte per cap de les parts.

c) En els processos que versin sobre reconeixement o denegació del dret a obtenir prestacions de Seguretat Social, així com sobre el grau d'incapacitat permanent aplicable.

d) Quan el recurs tingui per objecte solucionar una falta essencial del procediment o l'omissió de l'intent de conciliació o de mediació obligatòria prèvia, sempre que s'hagi formulat la protesta en temps i forma i hagin produït indefensió. Si el fons de l'assumpte no està comprès dins dels límits de la suplicació, la sentència ha de resoldre només sobre el defecte processal invocat.

e) Contra les sentències que decideixin sobre la falta de jurisdicció per raó de la matèria o de competència territorial o funcional. Si el fons de l'assumpte no està comprès dins dels límits de la suplicació la sentència ha de resoldre només sobre la jurisdicció o competència.

f) Contra les sentències dictades en matèries de conflictes col·lectius, impugnació de convenis col·lectius, impugnació dels estatuts dels sindicats, procediments d'ofici i tutela de drets fonamentals i llibertats públiques.

g) Contra les sentències dictades en processos d'impugnació d'actes administratius en matèria laboral no compresos en els apartats anteriors, quan no siguin susceptibles de valoració econòmica o quan la quantia litigiosa excedeixi els divuit mil euros.

4. Es pot interposar recurs de suplicació contra les resolucions següents:

a) Les interlocutòries que resolguin el recurs de reposició interposat contra la resolució en què l'òrgan jurisdiccional, abans de l'acte del judici, declari la falta de jurisdicció o de competència per raó de la matèria, de la funció o del territori.

b) Les interlocutòries i les sentències que dictin els jutjats mercantils en el procés concursal en qüestions de caràcter laboral. En les resolucions esmentades s'han de consignar expressament i per separat els fets que s'estimin provats.

c) Les interlocutòries que resolguin el recurs de reposició, o si s'escau de revisió, interposat contra la resolució que disposi la terminació anticipada del procés en els casos següents:

1r Satisfacció extraprocessal o pèrdua sobrevinguda d'objecte.

2n Falta de reparació dels defectes advertits en la demanda no imputable a la part o a la seva representació processal o incompareixença injustificada als actes de conciliació i judici, sempre que, per caducitat de l'acció o de la instància o per una altra causa legal, no sigui jurídicament possible la seva reproducció ulterior.

d) Les interlocutòries que decideixin el recurs de reposició interposat contra les que dictin els jutjats socials i les interlocutòries que decideixin el recurs de revisió interposat contra els decrets del secretari judicial, dictades les unes i els altres en execució definitiva de sentència o altres títols, sempre que la sentència hagi estat recurrible en suplicació o que, si es tracta d'una execució derivada d'un altre títol, hagi recaigut en un assumpte en

el qual, si ha donat lloc a sentència, aquesta hagi estat recurrible en suplicació, en els supòsits següents:

- 1r Quan deneguin el despatx d'execució.
- 2n Quan resolguin punts substancials no controvertits en el plet, no decidits en la sentència o que contradiguin el que està constatat.
- 3r Quan posin fi al procediment incidental en l'execució decidint qüestions substancials no resoltes o no contingudes en el títol executiu.
- 4t En els mateixos casos, també escau recurs de suplicació en execució provisional si s'han excedit materialment els límits d'aquesta o s'ha declarat la falta de jurisdicció o competència de l'ordre social.

Article 192. Determinació de la quantia del procés.

1. Si són diversos els demandants o algun demandat fa reconvenició, la quantia litigiosa als efectes de la procedència o no del recurs, la determina la reclamació quantitativa més alta sense interessos ni recàrrecs per mora.

2. Si l'actor formula diverses pretensions i reclama una quantitat per cada una d'aquestes, s'han de sumar totes per establir la quantia.

Quan en un mateix procés s'exercitin una o més accions acumulades de les quals només alguna sigui recurrible en suplicació, és procedent igualment el recurs, llevat que hi hagi expressa disposició en contra.

3. Quan la reclamació versí sobre prestacions econòmiques periòdiques de qualsevol naturalesa o diferències sobre aquestes, la quantia litigiosa als efectes de recurs ve determinada per l'import de la prestació bàsica o de les diferències reclamades, totes dues en còmput anual, sense tenir en compte les actualitzacions o millores que hi puguin ser aplicables, ni els interessos o recàrrecs per mora. La mateixa regla s'ha d'aplicar a les reclamacions de reconeixement de drets, sempre que tinguin traducció econòmica.

4. En impugnació d'actes administratius en matèria laboral i de Seguretat Social cal atènr-se, als efectes de recurs, al contingut econòmic de la pretensió o de l'acte objecte del procés quan sigui susceptible de tal valoració i, si s'escau, en còmput anual. Quan es pretengui el reconeixement d'un dret o situació jurídica individualitzada, la quantia ve determinada pel valor econòmic del que es reclama o, si s'escau, per la diferència respecte del que està prèviament reconegut en via administrativa. Quan es pretengui l'anul·lació d'un acte, inclosos els de caràcter sancionador, cal atènr-se al seu contingut econòmic. En els dos casos no s'han de tenir en compte els interessos o recàrrecs per mora. En matèria de prestacions de Seguretat Social igualment valorables econòmicament cal atènr-se a la regla de l'apartat 3 d'aquest mateix article, i es computen exclusivament a aquests fins les diferències reclamades sobre l'import reconegut prèviament en via administrativa.

Article 193. Objecte del recurs de suplicació.

El recurs de suplicació té per objecte:

- a) Reposar els actes a l'estat en què estaven en el moment de cometre's una infracció de normes o garanties del procediment que hagi produït indefensió.
- b) Revisar els fets declarats provats, en vista de les proves documentals i pericials practicades.
- c) Examinar les infraccions de normes substantives o de la jurisprudència.

Article 194. Anunci del recurs.

El recurs de suplicació s'ha d'anunciar dins dels cinc dies següents a la notificació de la sentència, i és suficient la mera manifestació de la part o del seu advocat, graduat social col·legiat o del seu representant, en fer-li la notificació d'aquella, del seu propòsit

d'entaular-lo. També es pot anunciar per compareixença o per escrit de les parts o del seu advocat o graduat social col·legiat, o representant davant el jutjat que va dictar la resolució impugnada, dins del termini indicat.

Article 195. *Interposició del recurs.*

1. Si la resolució és recurrible en suplicació i la part ha anunciat el recurs en temps i forma i ha complert les altres prevencions que estableix aquesta Llei, el secretari judicial ha de tenir per anunciat el recurs i acordar posar els actes a disposició del lletrat o graduat social col·legiat designat per la part recurrent, per l'ordre d'anunci, de la forma disposada a l'apartat 1 de l'article 48, perquè interposi el recurs, dins dels deu dies següents al dia que es notifiqui la posada a disposició, i s'ha de substituir el trasllat material de les actuacions pel lliurament de suport informàtic o mitjançant accés telemàtic, si es disposa dels mitjans necessaris. Aquest termini corre sigui quin sigui el moment en què el lletrat o el graduat social col·legiat examina o recull les actuacions.

Si l'òrgan jurisdiccional disposa dels mitjans per donar trasllat simultani o accés a les actuacions a totes les parts recurrents, s'ha de disposar que tant la posada a disposició de les actuacions, com la interposició del recurs, s'efectuïn dins d'un termini comú a tots els recurrents.

2. Si la resolució impugnada no és recurrible en suplicació, si el recurs no s'ha anunciat dins el termini o si el recurrent ha incomplert els requisits necessaris per a l'anunci del recurs de manera insolucionable o no ha solucionat els requisits esmentats dins del termini conferit a l'efecte, segons el que disposa l'apartat 5 de l'article 230, l'òrgan judicial ha de declarar, mitjançant una interlocutòria, que té per no anunciat el recurs, i queda ferma si s'escau la sentència impugnada. Contra aquesta interlocutòria es pot recórrer en queixa davant la Sala Social del Tribunal Superior de Justícia.

Article 196. *Escrit d'interposició.*

1. L'escrit pel qual s'interposi el recurs de suplicació s'ha de presentar davant el jutjat que va dictar la resolució impugnada, amb tantes còpies com parts objecte de recurs hi hagi.

2. En l'escrit d'interposició del recurs, juntament amb les al·legacions sobre la seva procedència i sobre el compliment dels requisits exigits, s'han d'expressar, amb suficient precisió i claredat, el motiu o els motius en què s'empari, i s'han de citar les normes de l'ordenament jurídic o la jurisprudència que es considerin infringides. En tot cas s'ha de raonar la pertinència i fonamentació dels motius.

3. També s'han d'assenyalar, de manera suficient perquè s'identifiquin, el document concret o la perícia en què es basi cada motiu de revisió dels fets provats que s'addueixi i indicar la formulació alternativa que es pretén.

Article 197. *Trasllat a les altres parts.*

1. Interposat el recurs en temps i forma, el secretari judicial ha de proveir en el termini de dos dies i traslladar-lo per a la seva impugnació a la part o parts objecte de recurs per un termini comú de cinc dies per a totes. En els escrits d'impugnació, que s'han de presentar acompanyats de tantes còpies com altres parts hi hagi per traslladar-les a aquestes, s'hi poden al·legar motius d'inadmissibilitat del recurs, així com rectificacions eventuais de fet o causes d'oposició subsidiàries encara que no s'hagin estimat en la sentència, amb els mateixos requisits que els que indica l'article anterior.

2. L'escrit o escrits d'impugnació s'han de traslladar a les parts. Si en els escrits esmentats s'han formulat al·legacions sobre inadmissibilitat del recurs o els motius a què es refereix l'apartat anterior, les altres parts poden presentar directament les al·legacions sobre això, juntament amb les còpies corresponents per traslladar-les a les altres parts, dins dels dos dies següents a rebre el trasllat de l'escrit d'impugnació.

3. Transcorregut el termini d'impugnació i si s'escau el d'al·legacions de l'apartat anterior, tant si s'han presentat escrits en aquest sentit com si no i amb el trasllat previ de les al·legacions, si se n'han presentat, s'han d'elevat les actuacions a la sala social del tribunal superior de justícia, juntament amb el recurs i els escrits presentats, dins dels dos dies següents.

Article 198. *Determinació de domicili.*

Les parts recurrents i les parts objecte de recurs han de fer constar, en els escrits d'interposició del recurs i d'impugnació d'aquest, un domicili a la seu de la sala social del tribunal superior de justícia als efectes de notificacions, si no s'ha consignat prèviament, amb els efectes de l'apartat 2 de l'article 53.

Article 199. *Esmena.*

Rebudes les actuacions a la sala social del tribunal superior de justícia, si el secretari judicial aprecia defectes o omissions solucionables en el recurs, ha de concedir a la part el termini de cinc dies perquè s'aportin els documents omesos o se solucionin els defectes apreciats. Si no s'efectua, la sala ha de dictar una interlocutòria que declari la inadmissió del recurs i la fermesa de la resolució objecte de recurs, amb devolució del dipòsit constituït i la remissió de les actuacions al jutjat de procedència. Contra aquesta interlocutòria només es pot interposar recurs de reposició.

Article 200. *Inadmissió del recurs.*

1. Instruït de les actuacions per tres dies el magistrat ponent ha de donar compte a la sala del recurs interposat i aquesta, identificant de manera succinta les circumstàncies justificatives, pot oir el recurrent per tres dies sobre la inadmissió del recurs per haver-se incomplert de manera manifesta i insolucionable els requisits per recórrer o per haver-hi doctrina jurisprudencial unificada del Tribunal Suprem en el mateix sentit que la sentència objecte de recurs.

2. Si la sala estima que concorre alguna de les causes d'inadmissió referides ha de dictar, en el termini de tres dies, una interlocutòria, contra la qual no es pot recórrer, que declari la inadmissió del recurs i la fermesa de la resolució objecte de recurs amb imposició de les costes al recurrent i amb pèrdua del dipòsit necessari per recórrer, i s'ha de donar a les consignacions i els asseguraments prestats la destinació que correspongui i notificar la resolució a les parts i al Ministeri Fiscal.

Quan la inadmissió es refereixi només a algun dels motius adduïts o a algun dels recursos interposats, mitjançant una interlocutòria, no susceptible de recurs, s'ha de disposar la continuació del tràmit de la resta de recursos o motius no afectats per la interlocutòria d'inadmissió parcial.

Article 201. *Sentència.*

1. Si no s'ha acordat la inadmissió pel tràmit de l'article anterior, previ assenyalament per a la deliberació, votació i decisió, la sala ha de dictar sentència dins del termini de deu dies, que s'ha de notificar a les parts i a la fiscalia de la comunitat autònoma, que resolgui sobre l'estimació o desestimació del recurs, així com, si s'escau, sobre les qüestions oportunament suscitades en impugnació, o que n'apreciï la inadmissibilitat i en conseqüència el desestimi. L'estimació del recurs dóna lloc a l'anul·lació o revocació de la sentència objecte de recurs en els termes que estableix l'article següent i la seva desestimació determina la confirmació de la resolució objecte de recurs.

2. Una vegada la sentència és ferma, el secretari judicial ha d'acordar la devolució de les actuacions, juntament amb la certificació d'aquella, al jutjat de procedència.

Article 202. *Efectes de l'estimació del recurs.*

1. Quan la revocació de la resolució d'instància es fon en la infracció de normes o garanties del procediment que hagi produït indefensió, d'acord amb el que disposa la lletra a) de l'article 193, la sala, sense entrar en el fons de la qüestió, ha de manar reposar les actuacions a l'estat en què es trobaven en el moment de cometre's la infracció, i si aquesta s'ha produït a l'acte del judici, al moment de l'assenyalament.

2. Si la infracció comesa versa sobre les normes reguladores de la sentència, l'estimació del motiu obliga la sala a resoldre el que correspongui, dins dels termes en què aparegui plantejat el debat. Però si no ho pot fer, per ser insuficient el relat de fets provats de la resolució objecte de recurs i per no poder-se completar per la via processal corresponent, ha d'acordar la nul·litat en tot o en part de la resolució esmentada i de les actuacions processals següents, concretant en cas de nul·litat parcial els aspectes de la resolució impugnada que conserven la fermesa, i ha de manar reposar allò actuat al moment de dictar sentència, perquè se salvin les deficiències advertides i les interlocutòries segueixin el seu curs legal.

3. Si s'estima algun dels restants motius que comprèn l'article 193, la sala ha de resoldre el que correspongui, amb preferència de la resolució de fons del litigi, dins dels termes en què aparegui plantejat el debat, fins i tot sobre aspectes no resolts al seu moment en la sentència objecte de recurs per haver apreciat alguna circumstància obstativa, així com, si s'escau, sobre les al·legacions deduïdes en els escrits d'impugnació, sempre que el relat de fets provats i altres antecedents no qüestionats que constin en les actuacions resultin suficients.

Article 203. *Estimació total i parcial del recurs.*

1. Quan la sala revoqui totalment la sentència d'instància i el recurrent hagi consignat en metàl·lic la quantitat import de la condemna o l'hagi assegurat de conformitat amb el que preveu aquesta Llei, així com constituït el dipòsit per recórrer, la decisió ha de disposar la devolució de totes les consignacions i del dipòsit i la cancel·lació dels asseguraments prestats, una vegada ferma la sentència.

2. Si estimat el recurs de suplicació es condemna a una quantitat inferior a la que reconeix la resolució objecte de recurs, la decisió ha de disposar la devolució parcial de les consignacions, en la quantia que correspongui a la diferència de les dues condemnes, i la cancel·lació també parcial dels asseguraments prestats, una vegada ferma la sentència.

3. En tots els supòsits d'estimació parcial del recurs de suplicació, la decisió ha de disposar la devolució de la totalitat del dipòsit.

Article 204. *Pèrdua de quantitats consignades.*

1. Quan la sala confirmi la sentència i el recurrent hagi consignat les quantitats a les quals es refereix aquesta Llei, la decisió ha de condemnar a la pèrdua de les consignacions, a les quals s'ha de donar la destinació que correspongui quan la sentència sigui ferma.

2. En cas que el jutge hagi imposat a la part que va actuar amb mala fe o temeritat la multa que assenyalen l'apartat 4 de l'article 75 i l'apartat 3 de l'article 97, la sentència de la sala ha de confirmar o no, en tot o en part, la multa esmentada, i s'ha de pronunciar així mateix, quan el condemnat sigui l'empresari, sobre els honoraris dels advocats o dels graduats socials que imposi la sentència objecte de recurs. La sala pot imposar les sancions i mesures esmentades als recurrents si s'aprecia temeritat o mala fe en l'actuació de les parts o la seva representació processal durant el recurs.

3. Si el recurrent ha assegurat l'import de la condemna de conformitat amb el que preveu aquesta Llei la sala ha de manar en la decisió confirmatòria que es mantinguin els asseguraments prestats, fins que el condemnat compleixi la sentència o fins que en compliment de la sentència resolgui la realització dels asseguraments esmentats.

4. Si el recurrent ha constituït el dipòsit necessari per recórrer, la sentència confirmatòria n'ha de disposar la pèrdua, la qual cosa s'ha de dur a terme quan la sentència sigui ferma.

TÍTOL III

Del recurs de cassació i altres processos atribuïts al coneixement del Tribunal Suprem

Article 205. *Competència i tramitació.*

1. La Sala Social del Tribunal Suprem ha de conèixer, en els supòsits i pels motius que estableix aquesta Llei, dels recursos de cassació interposats contra les sentències i altres resolucions dictades en única instància per les sales socials dels tribunals superiors de justícia i per la Sala Social de l'Audiència Nacional.

2. També ha de conèixer dels processos d'impugnació d'actes administratius en els supòsits de la lletra a) de l'article 9. S'ha d'iniciar mitjançant un escrit que s'ha de presentar, en el termini de dos mesos següents a la notificació de l'acte impugnat o dels dos mesos següents a la desestimació expressa o presumpta del recurs de reposició potestatiu, si s'escau, en què se sol·liciti que es tingui per anunciada la impugnació jurisdiccional, acompanyat d'una còpia de l'acte impugnat. En la tramitació s'han d'observar les regles següents:

a) Si no concorre cap causa d'inadmissió i una vegada solucionats en el termini de deu dies els defectes apreciats, s'ha de procedir a la reclamació de l'expedient administratiu de l'administració autora de l'acte i una vegada rebut, amb la citació simultània dels interessats que resultin de l'expedient, s'ha de posar a disposició del recurrent o recurrents a l'oficina judicial, mitjançant accés informàtic o suport electrònic si es disposa d'aquests mitjans, perquè en el termini comú de quinze dies formalitzin la demanda, amb expressió de les infraccions formals i substantives en què hagi incorregut l'acord objecte de recurs.

b) L'escrit o escrits de demanda presentats s'han de traslladar a la representació de l'Administració de l'Estat i altres parts personades per a la contestació a la demanda en el termini comú de quinze dies. La prova documental diferent de la que consti en l'expedient administratiu s'ha d'aportar amb els escrits de demanda i contestació, i es pot sol·licitar la pràctica d'altres diligències de prova quan hi hagi disconformitat en els fets i ho estimi necessari el Tribunal, que ha d'assenyalar a aquest efecte una vista única per a la pràctica de la prova, i pot delegar en un dels magistrats o en una sala o jutjat aquests fins, en funció de les circumstàncies concurrents.

c) Si s'ha practicat una prova, el Tribunal ha de resoldre traslladar per a conclusions per un termini comú de deu dies a totes les parts, llevat que estimi necessària la celebració d'una vista.

d) Les interlocutòries s'han d'assenyalar per a votació i decisió en el termini dels deu dies següents a la presentació de la contestació de la demanda o, si s'escau, de la presentació de conclusions o de la celebració de la vista.

e) La sentència s'ha de dictar en el termini dels deu dies següents a la votació i decisió, i s'hi han d'efectuar els pronunciaments que corresponguin en els termes que estableix l'apartat 9 de l'article 151, i contra aquesta sentència no es pot interposar recurs ulterior.

Article 206. *Resolucions processals recurribles en cassació.*

Són recurribles en cassació:

1. Les sentències dictades en única instància per les sales a què es refereix l'apartat 1 de l'article anterior, excepte les següents:

a) Les sentències dictades en processos d'impugnació d'actes de les administracions públiques atribuïts a l'ordre social en les lletres n) i s) de l'article 2 que siguin susceptibles de valoració econòmica quan la quantia litigiosa no excedeixi els cent cinquanta mil euros.

b) Les sentències dictades en relació amb expedients de regulació d'ocupació, d'extinció de contractes de treball, suspensió del contracte o reducció de jornada per causes econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció, qualsevol que sigui la quantia, quan afectin menys de cinquanta treballadors.

2. Les interlocutòries que resolguin el recurs de reposició interposat contra la resolució en què la sala, abans de l'acte de judici, declari la falta de jurisdicció o competència.

3. Les interlocutòries dictades per les sales esmentades que resolguin el recurs de reposició, o de revisió, si s'escau, interposat contra la resolució que disposi la terminació anticipada del procés:

a) Per satisfacció extraprocessal o pèrdua sobrevinguda d'objecte.

b) Per falta d'esmena dels defectes advertits en la demanda no imputable a la part o a la seva representació processal o per incompareixença injustificada als actes de conciliació i judici, sempre que per caducitat de l'acció o de la instància o una altra causa legal no sigui jurídicament possible la seva reproducció ulterior.

4. Les interlocutòries que decideixin el recurs de reposició interposat contra les que dictin les sales esmentades i les interlocutòries que decideixin el recurs de revisió interposat contra els decrets del secretari judicial, dictades unes i altres en execució definitiva de sentència, en els casos següents:

a) Quan deneguin el despatx de l'execució.

b) Quan resolguin punts substancials no controvertits en el plet, no decidits en la sentència o que contradiguin allò confirmat.

c) Quan posin fi al procediment incidental en l'execució decidint qüestions substancials no resoltes o no contingudes en el títol executiu. En els mateixos casos, és procedent també el recurs de cassació en execució provisional quan excedeixin materialment els límits d'aquesta o declarin la falta de jurisdicció o competència de l'ordre social.

Article 207. *Motius del recurs de cassació.*

El recurs de cassació s'ha de fundar en algun dels motius següents:

a) Abús, excés o defecte en l'exercici de la jurisdicció.

b) Incompetència o inadequació de procediment.

c) Trencament de les formes essencials del judici per infracció de les normes reguladores de la sentència o de les que regeixen els actes i les garanties processals, sempre que, en aquest últim cas, s'hagi produït indefensió per a la part.

d) Error en l'apreciació de la prova basat en documents que constin en actuacions que demostrin l'equivocació del jutgador, sense que resultin contradits per altres elements probatoris.

e) Infracció de les normes de l'ordenament jurídic o de la jurisprudència que siguin aplicables per resoldre les qüestions objecte de debat.

Article 208. *Preparació del recurs.*

1. El recurs de cassació s'ha de preparar en el termini dels cinc dies següents a la notificació de la sentència, i per considerar-lo preparat n'hi ha prou amb la mera manifestació de les parts o de l'advocat, graduat social col·legiat o representant, en fer-li la notificació de la sentència esmentada, del seu propòsit d'entaular-lo.

2. També es pot preparar per compareixença o per escrit de les parts o de l'advocat, graduat social col·legiat o representant, dins del mateix termini que assenyala el número anterior, davant la sala que va dictar la resolució que s'impugna.

Article 209. Resolució sobre la preparació del recurs.

1. Complerts els requisits establerts per recórrer, el secretari judicial ha de donar per preparat el recurs de cassació. Contra aquesta resolució la part objecte de recurs no pot interposar cap recurs, però es pot oposar a l'admissió del recurs de cassació en el tràmit que preveu l'apartat 1 de l'article 211 d'aquesta Llei.

Si el secretari judicial aprecia l'existència de defectes solucionables, n'ha de requerir l'esmena de conformitat amb l'apartat 5 de l'article 230, i n'ha de donar compte a la sala si aquesta no es produeix perquè resolgui el que correspongui.

2. Si la resolució impugnada no és recurrible en cassació, si el recurs no s'ha preparat dins de termini, o si el recurrent ha incomplert els requisits necessaris per a la preparació del recurs de manera insolucionable o no ha solucionat aquests requisits dins del termini conferit a l'efecte, en la forma que disposa l'apartat 5 de l'article 230, la sala d'instància ha de declarar, mitjançant una interlocutòria, donar per no preparat el recurs, i la resolució impugnada, si s'escau, esdevé ferma. Contra aquesta interlocutòria es pot recórrer en queixa davant la Sala Social del Tribunal Suprem.

3. Una vegada preparat el recurs, el secretari judicial ha de concedir a la part o parts recurrents, per l'ordre de preparació, el termini de quinze dies per formalitzar el recurs, i durant aquest termini, a partir de la notificació de la resolució al lletrat designat, les actuacions s'han de trobar a la seva disposició a l'oficina judicial de la sala per al seu lliurament o examen, en la forma que disposa l'apartat 1 de l'article 48, en suport convencional o mitjançant accés informàtic o suport electrònic si es disposa d'aquests mitjans. Aquest termini corre qualsevol que sigui el moment en què el lletrat reculli o examini les actuacions posades a la seva disposició. Si la sala disposa de mitjans per traslladar o donar accés a les actuacions de manera simultània a totes les parts recurrents, ha de disposar que tant la posada a disposició d'aquestes actuacions com la formalització del recurs s'efectuïn dins d'un termini comú a tots els recurrents.

Article 210. Interposició del recurs.

1. L'escrit de formalització s'ha de presentar davant la sala que va dictar la resolució impugnada, per l'advocat designat a l'efecte, qui, si no s'indica una altra cosa, ha d'assumir des d'aquest moment la representació de la part en el recurs, amb tantes còpies com parts objecte de recurs hi hagi, i s'ha de designar un domicili als efectes de notificacions, amb totes les dades necessàries per a la seva pràctica, amb els efectes de l'apartat 2 de l'article 53.

2. En l'escrit s'han d'expressar per separat, amb el rigor i la claredat necessaris, cada un dels motius de cassació, per l'ordre que assenyala l'article 207, i s'hi ha de raonar la pertinència i fonamentació d'aquests motius i el contingut concret de la infracció o vulneració comeses, fent esment precís de les normes substantives o processals infringides, així com, en el cas d'invocació de vulneració de doctrina jurisprudencial, de les resolucions concretes que estableixin la doctrina invocada i, en particular, els aspectes següents:

a) En els motius basats en infracció de les normes i garanties processals, s'ha de consignar la protesta, la sol·licitud d'esmena o el recurs destinats a solucionar la falta o transgressió en la instància, si hi ha hagut moment processal oportú per a això i l'efecte d'indefensió produït.

b) En els motius basats en error de fet en l'apreciació de la prova s'han d'assenyalar de manera precisa cada un dels documents en què es fonamenti i l'aspecte concret a què es refereix, i s'ha d'oferir la formulació alternativa dels fets provats que es propugna.

3. Si el recurs no s'ha formalitzat dins el termini conferit a l'efecte o si en l'escrit s'han omès de manera manifesta els requisits exigits, la sala ha de dictar una interlocutòria que posi fi al tràmit del recurs i la sentència o resolució impugnada, quant a la part recurrent esmentada, esdevé ferma. Contra aquesta interlocutòria, amb la reposició prèvia davant la sala, és procedent el recurs de queixa davant la Sala Social del Tribunal Suprem.

Article 211. *Trasllat a les altres parts.*

1. Una vegada formalitzat el recurs o recursos dins el termini concedit i amb els requisits exigits, el secretari judicial ha de proveir en el termini de dos dies i traslladar-lo a les altres parts per un termini comú de deu dies per a la seva impugnació.

L'escrit d'impugnació s'ha de presentar acompanyat de tantes còpies com altres parts hi hagi per traslladar-les a aquestes. En aquest escrit s'han de desenvolupar per separat els diferents motius d'impugnació, correlatius als de cassació formulats de contrari i les causes d'inadmissió que estimi concurrents, així com, si s'escau, altres motius subsidiaris de fonamentació de la part dispositiva de la sentència objecte de recurs o rectificacions eventuais de fets que, amb independència dels fonaments aplicats per aquesta, puguin igualment sustentar l'estimació de les pretensions de la part impugnant, observant els mateixos requisits que els exigits per a la formalització del recurs.

L'escrit ha d'estar subscrit per un lletrat, qui, si no s'indica una altra cosa, ha d'assumir des d'aquest moment la representació de la part en el recurs, i designar un domicili amb totes les dades necessàries per a notificacions a la seu de la Sala Social del Tribunal Suprem.

2. Durant el termini d'impugnació les actuacions s'han de trobar a disposició de la part o del lletrat que designi amb aquesta finalitat, a l'oficina judicial de la sala per al seu lliurament o examen. En cas que la sala disposi de les actuacions en suport electrònic o s'hi pugui accedir per mitjans telemàtics, pot substituir el trasllat material de les actuacions per aquests mitjans, de conformitat amb el que disposa l'apartat 1 de l'article 48.

3. L'escrit o escrits d'impugnació s'han de traslladar a les parts. Si en els escrits esmentats s'han formulat al·legacions sobre inadmissibilitat del recurs o els motius subsidiaris de fonamentació de la sentència objecte de recurs a què es refereix l'article anterior, les altres parts, si ho estimen oportú, poden presentar directament les seves al·legacions sobre això, juntament amb les còpies corresponents per traslladar-les a les altres parts, dins dels cinc dies següents a rebre l'escrit d'impugnació.

Article 212. *Remissió de les actuacions.*

Transcorregut el termini d'impugnació i, si s'escau, el d'al·legacions de l'apartat 3 de l'article anterior, tant si s'han presentat escrits en aquest sentit com si no, i amb el trasllat previ de les al·legacions, si se n'han presentat, s'han d'eleva les actuacions a la Sala Social del Tribunal Suprem dins dels cinc dies següents.

Article 213. *Decisió sobre l'admissió del recurs.*

1. Una vegada rebudes les actuacions a la Sala Social del Tribunal Suprem, si el secretari judicial aprecia defectes solucionables en el recurs, ha de concedir a la part un termini de cinc dies a aquest efecte per a l'aportació dels documents omesos o l'esmena dels defectes apreciats. Si no s'efectua l'esmena en el temps i la forma establerts la sala ha de dictar una interlocutòria d'inadmissió del recurs que declari la fermesa si s'escau de la resolució objecte de recurs, amb pèrdua del dipòsit constituït i remissió de les actuacions a la sala de procedència. Contra aquesta interlocutòria només és procedent el recurs de reposició.

2. Si el secretari aprecia defectes inesmenables n'ha de donar compte a la sala perquè aquesta adopti la resolució que correspongui.

3. Si el secretari no ha apreciat defectes, o una vegada solucionats els advertits, n'ha de donar compte al magistrat ponent per a la instrucció de les actuacions per tres dies. El magistrat ponent ha de donar compte a la sala del recurs interposat i aquesta, si estima que concorre una causa d'inadmissió, amb l'informe previ del Ministeri Fiscal per cinc dies, ha de dictar una interlocutòria que inadmeti el recurs. Si no s'ha al·legat la causa d'inadmissibilitat en la impugnació, amb caràcter previ ha d'oïr el recurrent sobre l'aspecte esmentat per cinc dies.

4. Són causes d'inadmissió l'incompliment de manera manifesta i insolucionable dels requisits per recórrer, la carència sobrevinguda de l'objecte del recurs, la falta de contingut cassacional de la pretensió i el fet d'haver-se desestimat en el fons altres recursos en supòsits substancialment iguals.

5. Si la sala estima que concorre alguna de les causes d'inadmissió referides, ha de dictar en el termini de tres dies una interlocutòria que declari la fermesa de la resolució objecte de recurs amb imposició de costes al recurrent en els termes que estableix aquesta Llei i amb pèrdua del dipòsit necessari per recórrer, i s'ha de donar a les consignacions i els asseguraments prestats la destinació que correspongui, i notificar la resolució a les parts i al Ministeri Fiscal, sense que es pugui interposar cap recurs contra la resolució esmentada.

Quan la inadmissió es refereixi només a algun dels motius adduïts o a algun dels recursos interposats, mitjançant una interlocutòria, no susceptible de recurs, s'ha de disposar la continuació del tràmit de la resta de recursos o motius no afectats per la interlocutòria d'inadmissió parcial.

Article 214. *Trasllat al Ministeri Fiscal.*

1. Si s'ha admès parcialment o totalment el recurs o recursos, el secretari ha de passar seguidament les actuacions a la Fiscalia Social del Tribunal Suprem, en suport convencional o electrònic, perquè en el termini de deu dies informi sobre la procedència o improcedència de la cassació pretesa. El trasllat referit s'ha d'efectuar igualment, amb la finalitat estricta de defensa de la legalitat, quan el Ministeri Fiscal sigui una part en el procés.

2. Una vegada el Ministeri Fiscal ha tornat les actuacions juntament amb el seu informe, si la sala ho estima necessari el secretari judicial ha d'assenyalar el dia i l'hora per a la celebració de la vista. Si passa altrament, el Tribunal ha d'assenyalar el dia i l'hora per a la deliberació, votació i decisió, i han de tenir lloc tant una com les altres dins dels deu dies següents.

3. La sala ha de dictar sentència en el termini de deu dies, comptats des de l'endemà de l'acabament de la vista o de la celebració de la votació.

Article 215. *Efectes de la sentència.*

La sentència, si s'estima el recurs per tots o alguns dels seus motius, i es cassa la resolució objecte de recurs, ha de resoldre conforme a dret, tenint en compte el següent:

a) Si s'estima la falta de jurisdicció, la incompetència o la inadequació del procediment, s'ha d'anul·lar la sentència i salvar el dret d'exercitar les pretensions davant qui correspongui o pel procediment adequat.

b) Si s'estimen les infraccions processals que preveu la lletra c) de l'article 207, s'ha de manar reposar les actuacions a l'estat i moment en què s'hagi incorregut en la falta, llevat que la infracció s'hagi produït durant la celebració del judici, cas en què s'ha de manar reposar-les al moment del seu assenyalament.

Si la infracció comesa versa sobre les normes reguladores de la sentència, l'estimació del motiu obliga la sala a resoldre el que correspongui, dins dels termes en què aparegui plantejat el debat. Però si no ho pot fer, per ser insuficient el relat de fets provats de la resolució objecte de recurs i no poder-se completar per la via processal corresponent, ha d'acordar la nul·litat en tot o en part de la resolució esmentada i de les actuacions

processals següents, concretant en cas de nul·litat parcial els aspectes de la resolució impugnada que conserven la fermesa, i ha de manar reposar allò actuat al moment de dictar sentència, perquè se salvin les deficiències advertides i les interlocutòries segueixin el seu curs legal.

c) Si s'estima algun dels motius restants que comprèn l'article 207, la sala ha de resoldre el que correspongui dins dels termes en què aparegui plantejat el debat, amb preferència de la resolució de fons del litigi, fins i tot sobre aspectes no resolts al seu moment en la sentència objecte de recurs per haver apreciat alguna circumstància obstativa, així com, si s'escau, sobre les al·legacions deduïdes en els escrits d'impugnació, sempre que el relat de fets provats i altres antecedents no qüestionats que constin en les actuacions resultin suficients.

Article 216. *Devolució de quantitats consignades.*

1. Sempre que s'estimi el recurs de cassació, si el recurrent ha consignat en metàl·lic la quantitat import de la condemna o l'ha assegurat de conformitat amb el que preveu aquesta Llei, així com constituït el dipòsit necessari per recórrer, la decisió ha de disposar la devolució de totes les consignacions i del dipòsit i la cancel·lació dels asseguraments prestats.

2. Si estimat el recurs de cassació es condemna a una quantitat inferior a la fixada en la resolució objecte de recurs, la decisió ha de disposar la devolució parcial de les consignacions, en la quantia que correspongui a la diferència de les dues condemnes, i la cancel·lació també parcial dels asseguraments efectuats.

3. En tots els supòsits d'estimació parcial del recurs de cassació, la decisió ha de disposar la devolució de la totalitat del dipòsit.

Article 217. *Pèrdua de les quantitats consignades.*

1. Si el recurs es desestima i el recurrent ha hagut de consignar en metàl·lic la quantitat import de la condemna o assegurar-la i constituir el dipòsit, la decisió ha de disposar la pèrdua de les consignacions a les quals s'ha de donar la destinació que correspongui o el manteniment dels asseguraments prestats fins que es compleixi la sentència o se'n resolgui, si s'escau, la realització i la pèrdua del dipòsit esmentat.

2. En cas que la sala d'instància hagi imposat a la part que va actuar amb mala fe o temeritat la multa que assenyalen l'apartat 4 de l'article 75 i l'apartat 3 de l'article 97, la sentència de la sala s'ha de pronunciar sobre els aspectes esmentats, així com sobre els honoraris dels advocats si els ha imposat la sentència objecte de recurs. La sala pot imposar les sancions i mesures esmentades als recurrents si s'aprecia temeritat o mala fe en l'actuació de les parts o la seva representació processal durant el recurs.

TÍTOL IV

Del recurs de cassació per a la unificació de doctrina

Article 218. *Sentències recurribles.*

Són recurribles en cassació per a la unificació de doctrina les sentències dictades en suplicació per les sales socials dels tribunals superiors de justícia.

Article 219. *Finalitat del recurs. Legitimació del Ministeri Fiscal.*

1. El recurs té per objecte la unificació de doctrina en ocasió de sentències dictades en suplicació per les sales socials dels tribunals superiors de justícia, que siguin contradictòries entre si, amb la d'una altra o altres sales dels referits tribunals superiors o amb sentències del Tribunal Suprem, respecte dels mateixos litigants o altres diferents en la mateixa situació on, en mèrit a fets, fonaments i pretensions substancialment iguals, s'hagi arribat a pronunciaments diferents.

2. Es pot al·legar com a doctrina de contradicció la que estableixen les sentències dictades pel Tribunal Constitucional i els òrgans jurisdiccionals instituïts en els tractats i acords internacionals en matèria de drets humans i llibertats fonamentals ratificats per Espanya, sempre que es compleixin els pressupòsits del número anterior referits a la pretensió de tutela d'aquests drets i llibertats. La sentència que resolgui el recurs s'ha de limitar, en el punt de contradicció esmentat, a concedir o denegar la tutela del dret o la llibertat invocats, en funció de l'aplicabilitat de la doctrina esmentada al supòsit plantejat.

Amb els mateixos requisits i abast sobre la seva aplicabilitat, es pot invocar la doctrina que estableixen les sentències del Tribunal de Justícia de la Unió Europea en interpretació del dret comunitari.

3. El Ministeri Fiscal, en la funció de defensa de la legalitat, d'ofici o a instància dels sindicats, les organitzacions empresarials, les associacions representatives dels treballadors autònoms econòmicament dependents o les entitats públiques que, per les competències que tinguin atribuïdes, tinguin interès legítim en la unitat jurisprudencial sobre la qüestió litigiosa, i amb independència de la facultat que ordinàriament té atribuïda de conformitat amb l'article següent d'aquesta Llei, pot interposar recurs de cassació per a unificació de doctrina. Aquest recurs es pot interposar quan, sense que hi hagi doctrina unificada en la matèria de què es tracti, els tribunals superiors de justícia hagin dictat pronunciaments diferents, en interpretació d'unes mateixes normes substantives o processals i en circumstàncies substancialment iguals, així com quan es constati la dificultat del fet que la qüestió pugui accedir a unificació de doctrina segons els requisits ordinàriament exigits o quan les normes qüestionades per part dels tribunals de l'ordre social siguin de vigència o aplicació recents, per portar menys de cinc anys en vigor en el moment d'haver-se iniciat el procés en primera instància, i no hi hagi encara resolucions suficients i idònies sobre totes les qüestions discutides que compleixin els requisits que exigeix l'apartat 1 d'aquest article.

El recurs el pot preparar la Fiscalia de Sala Social del Tribunal Suprem dins dels deu dies següents a la notificació a la fiscalia de la comunitat autònoma de la sentència impugnada, mitjançant un escrit reduït a la manifestació del propòsit d'entaular el recurs i que exposi succintament la fonamentació que aquest proposa desenvolupar.

L'escrit s'ha de presentar davant la sala que va dictar la resolució impugnada i s'ha de traslladar a les altres parts, tant si han preparat recurs com si no. Les parts poden sol·licitar, dins dels cinc dies següents, que en el recurs el Ministeri Fiscal demani l'alteració de la situació jurídica particular resultant de la sentència objecte de recurs i el contingut de les pretensions que el ministeri públic hauria de formular en nom seu en aquest cas.

Transcorregut el termini anterior, encara que no s'hagin presentat escrits de les parts en el sentit expressat, dins dels cinc dies següents s'han d'elevat les actuacions a la Sala Social del Tribunal Suprem juntament amb els escrits de preparació que s'hagin presentat i les actuacions que s'hagin practicat fins aquell moment en l'estat en què es trobin, prèvia citació pel secretari judicial a les altres parts que no hagin recorregut per a la seva personació per escrit per mitjà d'un lletrat davant la Sala Social del Tribunal Suprem dins el termini dels deu dies següents, i s'ha d'acreditar la representació de la part si no consta prèviament en les actuacions. La part recurrent, si s'escau, i el Ministeri Fiscal s'entenen personats de dret amb la remissió de les actuacions.

Les actuacions ulteriors s'han de seguir davant la Sala Social del Tribunal Suprem de conformitat amb les regles que estableixen els articles 222 a 228 amb les adaptacions necessàries tenint en compte les especialitats d'aquesta modalitat del recurs.

En cas d'estimació del recurs, la sentència ha de fixar en la part dispositiva la doctrina jurisprudencial i pot afectar la situació jurídica particular derivada de la sentència objecte de recurs conforme a les pretensions oportunament deduïdes pel Ministeri Fiscal i per les parts comparegudes en el recurs que s'hi hagin adherit.

A falta de sol·licitud de part o en cas que les parts no hagin recorregut, la sentència ha de respectar la situació jurídica particular derivada de la sentència objecte de recurs i quan afecti les pretensions deduïdes pel Ministeri Fiscal, de ser estimatòria, ha de fixar en

la part dispositiva la doctrina jurisprudencial. En aquest cas, la decisió s'ha de publicar en el «Butlletí Oficial de l'Estat» i, a partir del moment en què s'hi insereixi, ha de complementar l'ordenament jurídic, vinculant en aquest concepte tots els jutges i tribunals de l'ordre jurisdiccional social diferents del Tribunal Suprem.

Article 220. Preparació del recurs.

1. El recurs el pot preparar qualsevol de les parts o el Ministeri Fiscal dins dels deu dies següents a la notificació de la sentència impugnada.

2. Durant el termini a què es refereix l'apartat anterior, les parts, el Ministeri Fiscal o el lletrat designat amb aquesta finalitat han de tenir a la seva disposició a l'oficina judicial del tribunal superior de justícia les actuacions per examinar-les, i hi han d'accedir pels mitjans electrònics o telemàtics, en cas que se'n disposi.

Article 221. Forma i contingut de l'escrit de preparació del recurs.

1. El recurs s'ha de preparar mitjançant un escrit dirigit a la sala social del tribunal superior de justícia que va dictar la sentència de suplicació, amb tantes còpies com parts objecte de recurs hi hagi, i s'ha de designar un domicili a la seu de la Sala Social del Tribunal Suprem als efectes de notificacions, amb totes les dades necessàries per a la seva pràctica i amb els efectes de l'apartat 2 de l'article 53.

2. L'escrit de preparació l'ha de signar un advocat, que acrediti la representació de la part si no consta prèviament en les actuacions, i ha d'expressar el propòsit de la part de formalitzar el recurs, amb una exposició succinta de la concurrència dels requisits exigits. L'escrit ha de:

a) Exposar cada un dels aspectes del nucli de la contradicció, determinant el sentit i l'abast de la divergència existent entre les resolucions comparades, en consideració a la identitat de la situació, a la igualtat substancial de fets, fonaments i pretensions i a la diferència de pronunciaments.

b) Fer referència detallada i precisa a les dades identificatives de la sentència o sentències que la part pretengui utilitzar per fonamentar cada un dels punts de contradicció.

3. Les sentències invocades com a doctrina de contradicció han d'haver esdevingut fermes a la data de finalització del termini d'interposició del recurs.

4. Les sentències que no hagin estat objecte de menció expressa en l'escrit de preparació no es poden invocar posteriorment en l'escrit d'interposició.

Article 222. Resolució sobre la preparació del recurs.

1. Complerts els requisits establerts per recórrer, el secretari judicial ha de donar per preparat el recurs de cassació. Contra aquesta resolució la part objecte de recurs no pot interposar cap recurs, però es pot oposar a l'admissió del recurs de cassació en personar-se davant la Sala Social del Tribunal Suprem.

Si el secretari judicial aprecia l'existència de defectes solucionables, n'ha de requerir l'esmena de conformitat amb l'apartat 5 de l'article 230, i n'ha de donar compte a la sala si aquesta no es produeix perquè resolgui el que correspongui.

2. Si la resolució impugnada no és recurrible en cassació, si el recurs no s'ha preparat dins de termini, si l'escrit de preparació no conté les mencions exigides per a la fonamentació del recurs, o si el recurrent ha incomplert els requisits necessaris per a la preparació del recurs de manera insolucionable o no ha solucionat els requisits esmentats dins del termini conferit a l'efecte, en la forma que disposa l'apartat 5 de l'article 230, la sala de suplicació ha de declarar, mitjançant una interlocutòria, donar per no preparat el recurs, i la resolució impugnada, si s'escau, esdevé ferma. Contra aquesta interlocutòria es pot recórrer en queixa davant la Sala Social del Tribunal Suprem.

Article 223. *Interposició del recurs.*

1. Una vegada preparat en temps i forma el recurs, el secretari judicial, dins dels dos dies següents, ha de concedir a la part o parts recurrents el termini comú de quinze dies per interposar el recurs davant la mateixa sala de suplicació, a partir de la notificació de la resolució al lletrat o lletrats designats, termini durant el qual les actuacions s'han de trobar a la seva disposició a l'oficina judicial de la sala per al seu lliurament o examen, si ho estimen necessari. En cas que la sala disposi de les actuacions en suport electrònic o s'hi pugui accedir per mitjans telemàtics, pot substituir el trasllat material de les actuacions per aquests mitjans, de conformitat amb el que disposa l'apartat 1 de l'article 48.

2. L'escrit d'interposició del recurs ha d'anar signat per un advocat, amb tantes còpies com parts objecte de recurs hi hagi, i ha de complir els requisits de l'article 224.

3. Si no s'efectua la interposició o si s'ha efectuat fora de termini, el recurs queda desert i la sentència esdevé ferma, amb les conseqüències que estableix l'apartat 5 de l'article 225. Contra la interlocutòria que així ho estableixi, prèvia reposició, s'hi pot recórrer en queixa davant la Sala Social del Tribunal Suprem.

4. Presentat en temps l'escrit d'interposició, juntament, si s'escau, amb les oportunes certificacions de sentències en la forma que possibilita l'apartat 3 de l'article 224, el secretari judicial ha de citar les altres parts per a la seva personació per escrit per mitjà d'un lletrat davant la Sala Social del Tribunal Suprem dins el termini dels deu dies següents, amb les mencions de l'apartat 1 de l'article 221, i s'ha d'acreditar la representació de la part si no consta prèviament en les actuacions. La part recurrent s'entén personada de dret amb la remissió de les actuacions.

5. Les actuacions les ha de remetre el secretari judicial dins dels cinc dies següents a la citació.

6. La preparació i la interposició del recurs les ha d'efectuar el lletrat que hagi assistit la part fins aquell moment, fins i tot en virtut de designació d'ofici, llevat que s'efectuï una nova designació de lletrat.

Article 224. *Contingut de l'escrit d'interposició del recurs.*

1. L'escrit d'interposició del recurs ha de contenir:

a) Una relació precisa i circumstanciada de la contradicció al·legada en els termes de la lletra a) de l'apartat 2 de l'article 221, que evidenciï que concorre la contradicció substancial de sentències i argumenti sobre la concurrència de les identitats de l'article 219.

b) La fonamentació de la infracció legal comesa en la sentència impugnada i, si s'escau, de la vulneració produïda en la unificació de la interpretació del dret i la formació de la jurisprudència.

2. Per donar compliment a les exigències de l'apartat b) del número anterior, en l'escrit s'ha d'expressar separatament, amb la precisió i la claredat necessàries, la pertinència de cada un dels motius de cassació, en relació amb els punts de contradicció a què es refereix l'apartat a) precedent, per l'ordre que assenyala l'article 207, excepte l'apartat d), que no és aplicable, raonant la pertinència i fonamentació de cada motiu i el contingut concret de la infracció o vulneració comeses, fent esment precís de les normes substantives o processals infringides, així com, en cas que s'invoqui la unificació de la interpretació del dret, fent referència succinta als particulars aplicables de les resolucions que estableixin la doctrina jurisprudencial invocada.

3. Només es pot invocar una sentència per cada punt de contradicció, que s'ha d'escollir necessàriament d'entre les designades en l'escrit de preparació i ser ferma en el moment de la finalització del termini d'interposició.

4. Amb l'escrit d'interposició, si no s'ha aportat amb anterioritat, es pot fer una aportació certificada de la sentència o sentències contràries, que n'acrediti la fermesa en la data d'expiració del termini d'interposició, o amb una certificació posterior que la sentència anteriorment aportada va esdevenir ferma dins del termini esmentat. Si la part

recurrent no aporta la certificació de la sentència i de la seva fermesa en temps oportú la secretaria de la sala l'ha de reclamar d'ofici.

Article 225. Decisió sobre l'admissió del recurs.

1. Rebudes les actuacions a la Sala Social del Tribunal Suprem, si el secretari judicial aprecia el defecte insolucionable d'haver-se preparat o interposat fora de termini ha de dictar un decret que posi fi al tràmit del recurs, contra el qual només és procedent el recurs de revisió.

Si aprecia defectes solucionables en la tramitació del recurs, o en la preparació i interposició, ha de concedir a la part un termini de deu dies per aportar els documents omesos o esmenar els defectes apreciats.

Si no s'efectua l'esmena en el temps i la forma establerts, n'ha de donar compte a la sala perquè resolgui el que correspongui, i si es dicta una interlocutòria que posa fi al tràmit del recurs, ha de declarar la fermesa si s'escau de la resolució objecte de recurs, amb pèrdua del dipòsit constituït i remissió de les actuacions a la sala de procedència. Contra la interlocutòria esmentada només és procedent el recurs de reposició.

2. Si el secretari no ha apreciat defectes, o una vegada solucionats els advertits, o si el secretari aprecia defectes inesmenables, sigui en la preparació o en la interposició, diferents dels de la preparació o interposició fora de termini, n'ha de donar compte al magistrat ponent per a la instrucció de les actuacions per tres dies.

3. El magistrat ponent ha de donar compte a la sala del recurs interposat i de les causes d'inadmissió que apreciï, si s'escau. Si la sala estima que concorre alguna de les causes d'inadmissió referides, ha d'acordar oir el recurrent sobre aquestes causes per un termini de cinc dies, amb un informe ulterior del Ministeri Fiscal per uns altres cinc dies, si no s'ha interposat el recurs.

4. Són causes d'inadmissió l'incompliment de manera manifesta i insolucionable dels requisits processals per preparar o interposar el recurs, la carència sobrevinguda de l'objecte del recurs, la falta de contingut cassacional de la pretensió i el fet d'haver-se desestimat en el fons altres recursos en supòsits substancialment iguals.

5. Si la sala estima que concorre alguna de les causes d'inadmissió referides ha de dictar, en el termini de tres dies, una interlocutòria que declari la inadmissió i la fermesa de la resolució objecte de recurs, amb imposició al recurrent de les costes causades, si han comparegut en el recurs les parts objecte de recurs, en els termes que estableix aquesta Llei i sense que es pugui interposar cap recurs contra la resolució esmentada. La interlocutòria d'inadmissió comporta, si s'escau, la pèrdua del dipòsit constituït, i s'ha de donar a les consignacions i els asseguraments prestats la destinació que correspongui, d'acord amb la sentència de suplicació.

Quan la inadmissió es refereixi només a algun dels motius adduïts o a algun dels recursos interposats, s'ha de disposar la continuació del tràmit de la resta dels recursos o motius no afectats per la interlocutòria d'inadmissió parcial.

6. Per al despatx ordinari i la resolució de la inadmissió d'aquest recurs la sala s'ha de constituir amb tres magistrats.

Article 226. Tramitació.

1. Si la part o parts objecte de recurs no s'han personat, el tràmit del recurs ha de seguir endavant sense la seva intervenció.

2. Si no s'ha apreciat cap causa d'inadmissió en el recurs, el secretari judicial ha de traslladar l'escrit d'interposició a la part o parts personades perquè formalitzin la impugnació dins el termini comú de quinze dies, durant el qual, a partir de la notificació de la resolució al lletrat designat, les actuacions s'han de trobar a la seva disposició a l'oficina judicial del Tribunal per examinar-les. En cas que la sala disposi de les actuacions en suport electrònic o s'hi pugui accedir per mitjans telemàtics a la mateixa sala, s'entenen posades a disposició de la representació processal des del moment del lliurament de la còpia o suport o de la posada a disposició de les actuacions pels mitjans esmentats.

3. El secretari judicial ha de traslladar seguidament les actuacions a la Fiscalia Social del Tribunal Suprem, en suport convencional o electrònic, tant si s'han presentat escrits d'impugnació com si no, perquè en el termini de deu dies informi sobre la procedència o improcedència de la cassació pretesa. El trasllat referit s'ha d'efectuar igualment, amb la finalitat estricta de defensa de la legalitat, encara que el Ministeri Fiscal sigui una part en el procés. Quan el recurs l'hagi interposat directament el Ministeri Fiscal en defensa de la legalitat de conformitat amb l'apartat 3 de l'article 219 no s'ha d'efectuar el trasllat esmentat.

Article 227. *Deliberació, votació i decisió.*

1. Tornades les actuacions pel Ministeri Fiscal, juntament amb el seu informe, la sala ha d'acordar assenyalar, dins dels deu dies següents, per a deliberació, votació i decisió. La sentència s'ha de dictar en el termini de deu dies, comptats des de l'endemà de la celebració de la votació.

2. Si la transcendència o complexitat de l'assumpte ho aconsella, el president, per si mateix, o a proposta de la majoria dels magistrats de la sala, pot acordar que aquesta es constitueixi amb cinc magistrats, o, motivadament, en ple.

Article 228. *Sentència.*

1. Els pronunciaments de la Sala Social del Tribunal Suprem en resoldre aquests recursos en cap cas han d'afectar les situacions jurídiques creades per les resolucions precedents a la impugnada.

2. Si la sentència del Tribunal Suprem declara que la sentència objecte de recurs trenca la unitat de doctrina, ha de cassar i anul·lar aquesta sentència i resoldre el debat plantejat en suplicació amb pronunciaments ajustats a la unitat de doctrina esmentada, afectant les situacions jurídiques particulars creades per la sentència impugnada. La sentència de la Sala Social del Tribunal Suprem ha de resoldre el que correspongui sobre consignacions, asseguraments, costes, honoraris i multes, si s'escau, derivats del recurs de suplicació d'acord amb el que preveu aquesta Llei. Si s'ha constituït dipòsit per recórrer, se n'ha d'acordar la devolució de l'import.

3. La sentència desestimària per considerar que la sentència objecte de recurs conté la doctrina ajustada comporta la pèrdua del dipòsit per recórrer. La decisió ha de disposar la cancel·lació o el manteniment total o parcial, si s'escau, de les consignacions o els asseguraments prestats, d'acord amb els pronunciaments.

TÍTOL V

De les disposicions comunes als recursos de suplicació i cassació

Article 229. *Dipòsit per recórrer.*

1. Tothom qui, sense tenir la condició de treballador, drethavent seu o beneficiari del règim públic de la Seguretat Social, anunciï un recurs de suplicació o prepari un recurs de cassació ha de consignar com a dipòsit:

- a) Tres-cents euros, si es tracta d'un recurs de suplicació.
- b) Sis-cents euros, si el recurs és el de cassació, inclòs el de cassació per a la unificació de doctrina.

2. Els dipòsits s'han de constituir en el compte de dipòsits i consignacions corresponent a l'òrgan que hagi dictat la resolució objecte de recurs. El secretari judicial ha de verificar en el compte la realització de l'ingrés, i ha de quedar constància de l'actuació esmentada en el procediment.

3. Els dipòsits la pèrdua dels quals s'hagi acordat per sentència s'han d'ingressar en el Tresor Públic.

4. L'Estat, les comunitats autònomes, les entitats locals i les entitats de dret públic amb personalitat jurídica pròpia vinculades o dependents d'aquests, així com les entitats de dret públic regulades per la seva normativa específica i els òrgans constitucionals, estan exempts de l'obligació de constituir els dipòsits, les caucions, les consignacions o qualsevol altre tipus de garantia que preveuen les lleis. Els sindicats i els qui tinguin reconegut el benefici de justícia gratuïta queden exempts de constituir el dipòsit referit i les consignacions que aquesta Llei exigeix per recórrer.

Article 230. *Consignació de quantitat.*

1. Quan la sentència impugnada hagi condemnat al pagament d'una quantitat, és indispensable que el recurrent que no gaudeixi del dret d'assistència jurídica gratuïta acreditat, en anunciar el recurs de suplicació o en preparar el recurs de cassació, haver consignat en l'entitat de crèdit oportuna i en el compte de dipòsits i consignacions obert a nom de l'òrgan jurisdiccional la quantitat objecte de la condemna, i es pot substituir la consignació en metàl·lic per l'assegurament mitjançant un aval solidari de durada indefinida i pagador a primer requeriment emès per una entitat de crèdit. En aquest últim cas, el document d'assegurament ha de quedar registrat i dipositat a l'oficina judicial. El secretari n'ha d'expedir testimoni per a la seva unió a actuacions, i n'ha de facilitar el rebut oportú.

En el cas de condemna solidària, l'obligació de consignació o assegurament afecta tots els condemnats amb aquest caràcter, llevat que la consignació o l'assegurament, encara que l'hagi efectuat només algun dels condemnats, tingui expressament caràcter solidari respecte de tots ells per respondre íntegrament de la condemna que finalment pugui recaure en qualsevol d'aquests condemnats.

Quan la condemna s'hagi efectuat per primera vegada en la sentència de suplicació, o s'hi hagi incrementat la quantia prèviament reconeguda en la sentència d'instància, la consignació o l'assegurament que regula aquest article s'han d'efectuar per primera vegada, o s'han de complementar en la mesura corresponent, en preparar el recurs de cassació.

2. En matèria de Seguretat Social s'han d'aplicar les regles següents:

a) Quan la sentència reconegui al beneficiari el dret a percebre prestacions, perquè el condemnat pugui recórrer al pagament d'aquesta prestació és necessari que hagi ingressat en la Tresoreria General de la Seguretat Social el capital cost de la pensió o l'import de la prestació a la qual la sentència l'hagi condemnat, amb l'objectiu d'abonar-la als beneficiaris durant la substanciació del recurs, i ha de presentar a l'oficina judicial el resguard oportú, que s'ha de testimoniar en actuacions, i ha de quedar sota la custòdia del secretari.

El mateix ingrés ha d'efectuar el declarat responsable del recàrrec per falta de mesures de seguretat, quant al percentatge que s'hagi reconegut per primera vegada en via judicial i respecte de les pensions causades fins aquell moment, amb la fixació prèvia per la Tresoreria General de la Seguretat Social del capital cost o l'import del recàrrec corresponent.

En els casos en què no sigui procedent l'ingrés del capital cost o de l'import de la prestació cal atènyer-se a les regles generals de l'apartat 1 d'aquest article.

b) Quan sigui procedent efectuar l'ingrés del capital cost de la pensió o de l'import de la prestació de conformitat amb l'apartat a) anterior, una vegada anunciat o preparat el recurs, el secretari judicial ha de dictar una diligència que ordeni que es traslladi a la Tresoreria General de la Seguretat Social perquè es fixi el capital cost o l'import de la prestació a percebre. Rebuda aquesta comunicació, l'ha de notificar al recurrent perquè en el termini de cinc dies efectui la consignació requerida en la Tresoreria General de la Seguretat Social, sota l'advertència que de no fer-ho així s'ha de posar fi al tràmit del recurs.

c) Si la sentència condemna l'entitat gestora de la Seguretat Social, aquesta queda exempta de l'ingrés que preveuen els apartats a) i b) anteriors, però ha de presentar

davant l'oficina judicial, en anunciar o preparar el recurs, una certificació acreditativa del fet que comença l'abonament de la prestació i que el prosseguirà puntualment durant la tramitació del recurs, fins al límit de la seva responsabilitat, excepte en prestacions de pagament únic o corresponents a un període ja esgotat en el moment de l'anunci. Si no es compleix efectivament aquest abonament s'ha de posar fi al tràmit del recurs.

d) Quan la condemna es refereixi a millores voluntàries de l'acció protectora de la Seguretat Social, el condemnat o declarat responsable està obligat a efectuar la consignació o l'assegurament de la condemna davant el jutjat en la forma que estableix l'apartat 1 d'aquest mateix article.

3. Els anteriors requisits de consignació i assegurament de la condemna s'han de justificar, juntament amb la constitució del dipòsit necessari per recórrer, si s'escau, en el moment de l'anunci del recurs de suplicació o de la preparació del recurs de cassació. Si l'anunci o la preparació del recurs s'ha efectuat per mitjà d'una mera manifestació en el moment de la notificació de la sentència, el dipòsit i la consignació o l'assegurament es pot efectuar fins a l'expiració del termini establert per a l'anunci o preparació del recurs, i en aquest últim cas s'han d'acreditar els aspectes esmentats dins del mateix termini davant l'oficina judicial mitjançant els justificants corresponents.

4. Si el recurrent no ha efectuat la consignació o l'assegurament de la quantitat objecte de condemna en la forma que preveuen els apartats anteriors, incloses les especialitats en matèria de Seguretat Social, el jutjat o la sala han de donar per no anunciat o per no preparat el recurs de suplicació o de cassació, segons correspongui, i han de declarar la fermesa de la resolució mitjançant una interlocutòria contra la qual es pot recórrer en queixa davant la sala que hagi hagut de conèixer del recurs.

5. El secretari judicial ha de concedir a la part recurrent, amb caràcter previ que es resolgui sobre l'anunci o la preparació, un termini de cinc dies per a l'esmena dels defectes advertits, si el recurrent ha incorregut en defectes consistents en:

a) Insuficiència de la consignació o de l'assegurament efectuats, incloses les especialitats en matèria de Seguretat Social.

b) Falta d'aportació, en el moment de l'anunci o la preparació del recurs, dels justificants de la consignació o de l'assegurament, sempre que el requisit s'hagi acomplert dins el termini d'anunci o preparació.

c) Defecte, omissió o error en la constitució del dipòsit o en la seva justificació documental.

d) Falta d'acreditació o acreditació insuficient de la representació necessària o de qualsevol requisit formal de caràcter solucionable necessari per a l'anunci o la preparació.

6. Si no s'efectua l'esmena en temps i forma s'ha de dictar una interlocutòria que posi fi al tràmit del recurs, i la resolució esdevé ferma. Contra aquesta interlocutòria es pot recórrer en queixa davant la sala que hagi hagut de conèixer del recurs.

Article 231. *Nomenament del lletrat o graduat social col·legiat.*

1. Si el recurs que s'entaula és el de suplicació, el nomenament del lletrat o del graduat social col·legiat s'ha d'efectuar davant el jutjat en el moment d'anunciar el recurs, i s'entén que assumeix la representació i direcció tècnica del recurrent el mateix que hagi actuat amb aquest caràcter en la instància, llevat que s'efectuï expressament una nova designació.

2. En el recurs de cassació ordinari, el nomenament del lletrat l'han de fer les parts davant la sala social de procedència dins el termini assenyalat per a la seva preparació o impugnació, segons correspongui. En el recurs de cassació per a unificació de doctrina, el nomenament l'ha d'efectuar la part recurrent en preparar-lo davant la sala de procedència, i les altres parts davant la Sala Social del Tribunal Suprem dins del termini de la citació per a la seva personació. S'entén, en els dos casos, que assumeix la representació del recurrent el mateix lletrat que hagi actuat amb aquest caràcter davant la sala d'instància o de suplicació, llevat que s'efectuï expressament una nova designació.

3. La designació es pot fer per compareixença o per escrit. En aquest últim cas, encara que no s'acompanyi poder notarial, no hi ha necessitat de ratificar-se. Si no hi ha designació expressa del representant, s'entén que el lletrat o el graduat social col·legiat porten també la representació. En tot cas s'han de facilitar totes les dades del domicili professional, així com l'adreça de correu electrònic, el telèfon i el fax del professional designat que hagi de tenir la representació de la part durant el recurs, amb les altres càrregues de l'apartat 2 de l'article 53.

4. Quan el recurrent no faci designació expressa del lletrat o del graduat social col·legiat, si és un treballador, beneficiari o un empresari que gaudeixi del dret d'assistència jurídica gratuïta, llevat que tingui efectuada prèviament una designació d'ofici, el jutjat l'ha de nomenar lletrat del torn esmentat l'endemà del dia en què conclogui el termini per anunciar el recurs de suplicació.

5. La designació d'un lletrat d'ofici efectuada per a algun dels litigants esmentats al número anterior en la instància comprèn els tràmits d'anunci, preparació, formalització, interposició o impugnació del recurs respectiu, sense necessitat d'una nova designació d'ofici, tret en el cas del recurs de cassació per a unificació de doctrina, en què el nomenament del lletrat d'ofici de la part objecte de recurs, en els mateixos casos, s'ha d'efectuar en el moment de la personació davant el Tribunal Suprem. En la cassació ordinària, si s'escau, s'ha d'efectuar la designació oportuna d'un lletrat d'ofici per a les actuacions ulteriors de les parts que resultin necessàries durant la substanciació del recurs davant el Tribunal esmentat.

Quan la competència per al coneixement dels recursos de suplicació o de cassació correspongui a un òrgan jurisdiccional la seu del qual es trobi a la mateixa localitat que el jutjat o tribunal que hagi dictat la resolució impugnada no és necessari el nomenament d'un nou advocat d'ofici per a les actuacions davant el tribunal que hagi de decidir el recurs.

Article 232. *Designació d'un lletrat d'ofici.*

1. Si el lletrat ha estat designat d'ofici per primera vegada per al tràmit del recurs corresponent, els terminis d'interposició, formalització o impugnació comencen a córrer des de la data en què se li notifiqui que les actuacions estan a la seva disposició a l'oficina judicial del tribunal per al seu examen, posada a disposició o lliurament, segons correspongui. En cas que la sala disposi de les actuacions en suport electrònic o s'hi pugui accedir per mitjans telemàtics a la mateixa sala, s'entenen posades a disposició de la representació processal des del moment del lliurament de la còpia o suport o de la posada a disposició de les actuacions pels mitjans esmentats.

2. Si el lletrat designat d'ofici estima inviable la pretensió, ho ha d'exposar a la sala per escrit sense raonar la seva opinió en el termini de cinc dies, sense perjudici que aquell procedeixi de conformitat amb el procediment que preveuen els articles 32 a 35 de la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta. El còmput del termini per a la interposició del recurs queda suspès fins que es resolgui materialment la viabilitat de la pretensió per la Comissió d'Assistència Jurídica Gratuïta. La part ha de comunicar la designació d'un advocat al jutjat o a la sala dins el termini de cinc dies, i aquests han d'acordar la posada a disposició de les actuacions al designat en la forma que disposa l'apartat anterior. Si passa altrament, s'ha de posar fi al tràmit del recurs. Si el recurs que s'entaula és el de suplicació, la part també es pot valer per a la seva representació tècnica d'un graduat social col·legiat de la seva lliure designació.

3. Si el lletrat o lletrats designats d'ofici no efectuen dins el termini abans indicat cap manifestació del fet que l'actuació de referència sigui improcedent, queden obligats a fer-ho en el termini legalment establert.

Article 233. *Admissió de documents nous.*

1. La sala no ha d'admetre a les parts cap document ni al·legacions de fets que no resultin de les actuacions. No obstant això, si alguna de les parts presenta alguna

sentència o resolució judicial o administrativa fermes o documents decisius per a la resolució del recurs que no hagi pogut aportar anteriorment al procés per causes que no li siguin imputables, i en general quan en tot cas es pugui donar lloc a un recurs de revisió posterior per aquest motiu o sigui necessari per evitar la vulneració d'un dret fonamental, la sala, oïda la part contrària dins el termini de tres dies, ha de disposar en els dos dies següents el que sigui procedent, mitjançant una interlocutòria contra la qual no es pot interposar recurs de reposició, amb devolució si s'escau a la part proponent dels documents esmentats, si no se n'acorda la presa en consideració. Si s'admet el document, s'ha de traslladar a la part proponent perquè, en el termini de cinc dies, complementi el recurs o la impugnació i per altres cinc dies a la part contrària als fins correlatius.

2. El tràmit al qual es refereix l'apartat anterior interromp el que, si s'escau, acordi la sala sobre la inadmissió del mateix recurs.

Article 234. *Acumulació.*

1. La sala ha d'acordar en una resolució motivada i sense recurs ulterior, d'ofici o a instància de part, abans de l'assenyalament per a votació i decisió o per a vista, si s'escau, l'acumulació dels recursos en tràmit en els quals hi hagi identitat d'objecte i d'alguna de les parts. No obstant això, l'acumulació es pot deixar sense efecte en tot o en part si posteriorment s'evidencien causes que en justifiquin la tramitació separada.

2. S'ha de designar magistrat ponent dels recursos acumulats el que, d'ells, s'hagi nomenat primerament, i en igualtat de dates, el més modern.

3. En els recursos sobre pretensions derivades d'un mateix accident de treball o malaltia professional, quan hi hagi més d'una secció, ha de conèixer d'aquests la secció que estigui coneixent del primer dels recursos esmentats, sempre que consti aquesta circumstància de les actuacions o es posi de manifest al Tribunal per alguna de les parts.

4. L'acumulació produeix l'efecte de discutir-se i resoldre's conjuntament totes les qüestions plantejades.

5. El secretari judicial ha de vetllar pel compliment del que disposa aquest article, i posar en coneixement del Tribunal els recursos en els quals es compleixin els requisits esmentats, a fi que es resolgui sobre l'acumulació.

Article 235. *Imposició de costes i conveni transaccional.*

1. La sentència ha d'imposar les costes a la part vençuda en el recurs, excepte quan gaudeixi del benefici de justícia gratuïta o quan es tracti de sindicats, o de funcionaris públics o personal estatutari que hagin d'exercitar els seus drets com a empleats públics davant l'ordre social.

Les costes comprenen els honoraris de l'advocat o del graduat social col·legiat de la part contrària que hagi actuat en el recurs en defensa o en representació tècnica de la part, sense que l'atribució en les costes dels honoraris esmentats puguin superar la quantitat de mil dos-cents euros en el recurs de suplicació i de mil vuit-cents euros en el recurs de cassació.

2. La regla general del venciment que estableix l'apartat anterior no s'ha d'aplicar quan es tracti d'un procés sobre conflicte col·lectiu, en què cada part s'ha de fer càrrec de les costes causades a la seva instància. No obstant això, la sala pot imposar el pagament de les costes a qualsevol de les parts que en el procés esmentat o en el recurs hagi actuat amb temeritat o mala fe.

3. La sala que resolgui el recurs de suplicació o cassació o en declari la inadmissibilitat pot imposar a la part recurrent que hagi actuat amb mala fe o temeritat la multa que assenyalen l'apartat 4 de l'article 75 i l'apartat 3 de l'article 97, així com quan entengui que el recurs es va interposar amb propòsit dilatori. Igualment en aquests casos, ha d'imposar al litigant esmentat, excepte quan sigui treballador, funcionari, personal estatutari o beneficiari de la Seguretat Social, els honoraris dels advocats i, si s'escau, dels graduats socials col·legiats actuants en el recurs dins dels límits que fixa el paràgraf

primer d'aquest article. Quan la sala pretengui d'ofici imposar les mesures anteriors, ha d'oïr prèviament les parts personades en la forma que estableixi.

4. Les parts poden assolir, en qualsevol moment durant la tramitació del recurs, un conveni transaccional que, si no s'aprecia cap lesió greu per a alguna de les parts, frau de llei o abús de dret, l'ha d'homologar l'òrgan jurisdiccional que es trobi tramitant el recurs, mitjançant una interlocutòria, posant així fi al litigi i assumint cada part les costes causades a la seva instància, amb devolució del dipòsit constituït. El conveni transaccional, una vegada homologat, substitueix el contingut del que resolgui la sentència o sentències anteriorment dictades en el procés i la resolució que l'homologui constitueix títol executiu. La impugnació de la transacció judicial així assolida s'ha d'efectuar davant l'òrgan jurisdiccional que hagi acordat l'homologació, mitjançant l'exercici per les parts de l'acció de nul·litat per les causes que invaliden els contractes o pels possibles perjudicats amb fonament en la seva il·legalitat o lesivitat, seguint els tràmits establerts per a la impugnació de la conciliació judicial, sense que es pugui interposar cap recurs contra la sentència dictada.

TÍTOL VI

De la revisió de sentències i laudes arbitrals fermes, i del procés d'error judicial

Article 236. *Revisió i error judicial, competència i tramitació.*

1. Contra qualsevol sentència ferma dictada pels òrgans de l'ordre jurisdiccional social i contra els laudes arbitrals fermes sobre matèries objecte de coneixement de l'ordre social, és procedent la revisió que preveu la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil, pels motius del seu article 510 i pel que regula l'apartat 3 de l'article 86 de la present Llei. La revisió s'ha de sol·licitar davant la Sala Social del Tribunal Suprem.

En la revisió no s'ha de celebrar vista, llevat que així ho acordi el tribunal o quan s'hagi de practicar prova. En cas de condemna en costes cal atènyer-se al que preveu l'article anterior i el dipòsit per recórrer ha de tenir la quantia que aquesta Llei assenyala per als recursos de cassació.

La revisió s'ha d'inadmetre si no concorren els requisits i pressupòsits processals exigibles o si no s'han esgotat prèviament els recursos jurisdiccionals que la llei preveu perquè la sentència es pugui considerar ferma; així com si es formula pels mateixos motius que s'haurien pogut plantejar, de concórrer els pressupòsits per a això, en l'incident de nul·litat d'actuacions que regula l'article 241 de la Llei orgànica del poder judicial o mitjançant l'audiència al demandat rebel que estableix l'article 185 de la present Llei, o quan plantejats aquells els motius referits s'hagin desestimat per resolució ferma.

2. El procés d'error judicial, destinat a reparar el dany produït per una resolució ferma errònia que no té possibilitat de rectificació per la via normal dels recursos, quan sigui competència de la Sala Social del Tribunal Suprem, s'ha de seguir pels tràmits i els requisits que estableixen per a la declaració d'error judicial els articles 292 i concordants de la Llei orgànica del poder judicial, amb les especialitats sobre dipòsits, vista i costes establertes per a la revisió i sense que l'apreciació de l'error es pugui fonamentar en proves diferents de les practicades en les actuacions processals origen del mateix presumpte error.

LLIBRE QUART

De l'execució de sentències

TÍTOL I

De l'execució de sentències i altres títols executius

CAPÍTOL I

Disposicions de caràcter general

Secció 1a Normes generals

Article 237. *Competència.*

1. Les sentències fermes i els altres títols, judicials o extrajudicials, als quals aquesta Llei atorga eficàcia per iniciar directament un procés d'execució s'han de portar a efecte en la forma que estableix la Llei d'enjudiciament civil per a l'execució de sentències i títols constituïts amb intervenció judicial, amb les especialitats que preveu aquesta Llei.

2. L'execució l'ha de portar a efecte l'òrgan judicial que hagi conegut de l'assumpte en instància, inclòs el supòsit de resolucions que aprovin o homologuin transaccions judicials, acords de mediació i acords aconseguits en el procés. Quan en la constitució del títol no hagi mitjançat intervenció judicial, és competent el jutjat en la circumscripció del qual s'hagi constituït.

3. En els supòsits d'acumulació d'execucions i en els d'atribució en exclusiva del coneixement de l'execució a determinats jutjats socials en l'àmbit d'una mateixa circumscripció, cal atènr-se a la regulació específica.

4. On hi hagi diversos jutjats socials es pot establir, en els termes que preveu la Llei orgànica del poder judicial, que el coneixement de les execucions l'assumeixin en exclusiva determinats jutjats de la mateixa circumscripció, amb exclusió total o parcial del repartiment d'altres assumptes.

5. En cas de concurs, cal atènr-se al que estableix la Llei concursal.

Article 238. *Qüestions incidentals.*

Les qüestions incidentals que es promoguin en execució s'han de substanciar citant a dia cert, en el termini de cinc dies, les parts, que poden al·legar i provar tot el que convingui al seu dret, concloent per interlocutòria o, si s'escau, per decret que s'han de dictar en el termini de tres dies. La interlocutòria resolutòria de l'incident, si és impugnabla en suplicació o cassació, atès el caràcter de les qüestions decidides, ha d'expressar els fets que estimi provats.

Quan la compareixença tingui lloc davant el magistrat, s'ha de registrar en un suport apte per a la gravació i reproducció del so i de la imatge de conformitat amb el que preveu l'article 89.

Article 239. *Sol·licitud d'execució.*

1. L'execució de les sentències fermes s'ha d'iniciar a instància de part, llevat de les que recaiguin en els procediments d'ofici, l'execució de les quals s'ha d'iniciar d'aquesta manera.

2. L'execució es pot sol·licitar tan aviat com la sentència o resolució judicial executable hagi esdevingut ferma o des que el títol hagi quedat constituït o, si s'escau, des que l'obligació declarada en el títol executiu sigui exigible, mitjançant un escrit de l'interessat, en el qual, a més de les dades identificatives de les parts, ha d'expressar:

- a) Amb caràcter general, la classe de tutela executiva que es pretén en relació amb el títol executiu adduït.
- b) Si es tracta d'execucions dineràries, la quantitat líquida reclamada com a principal, així com la que s'estimi per a interessos de demora i costes de conformitat amb l'article 251.
- c) Els béns de l'executat susceptibles d'embargament dels quals tingui coneixement i, si s'escau, si els considera suficients per al fi de l'execució.
- d) Les mesures que proposi per portar a degut efecte l'execució.

En el cas de títols extrajudicials o de resolucions dictades per un altre òrgan jurisdiccional s'ha d'acompanyar el testimoni de la resolució, amb expressió de la seva ferma, o la certificació de l'organisme administratiu, conciliador, mediador o arbitral corresponent.

3. Iniciada l'execució, aquesta s'ha de tramitar d'ofici, i s'han de dictar a l'efecte les resolucions necessàries. No és aplicable el termini d'espera que preveu l'article 548 de la Llei d'enjudiciament civil. No obstant això, si la part executada compleix en la seva integritat l'obligació exigida continguda en el títol, inclòs en el cas d'execució dinerària l'abonament dels interessos processals si corresponen, dins el termini dels vint dies següents a la data de ferma de la sentència o resolució judicial executable o des que el títol hagi quedat constituït o, si s'escau, des que l'obligació declarada en el títol executiu sigui exigible, no se li han d'imposar les costes de l'execució que s'hagi instat.

4. L'òrgan jurisdiccional ha de despatxar l'execució sempre que concorrin els pressupòsits i requisits processals, el títol executiu no contingui cap irregularitat formal i els actes d'execució que se sol·liciten siguin conformes a la naturalesa i el contingut del títol. Contra la interlocutòria que resolgui la sol·licitud d'execució es pot interposar recurs de reposició, en el qual, a més d'al·legar les possibles infraccions en què hagi d'incórrer la resolució i el compliment o incompliment dels pressupòsits i requisits processals exigits, es pot deduir l'oposició a l'execució despatxada adduint pagament o compliment documentalment justificat, prescripció de l'acció executiva o altres fets impeditius, extintius o excloents de la responsabilitat que es pretengui executar sempre que s'hagin esdevingut amb posterioritat a la seva constitució del títol. La compensació de deutes no és admissible com a causa d'oposició a l'execució.

L'escrit de reposició presentat s'ha de traslladar per a impugnació a la part contrària, llevat que l'òrgan jurisdiccional, en consideració a les qüestions plantejades o per afectar fets necessitats de prova, acordi seguir el tràmit incidental de l'article 238.

5. Només es pot decretar la inexecució d'una sentència o un altre títol executiu si, decidint-se expressament en una resolució motivada, es fonamenta en una causa prevista en una norma legal i no interpretada restrictivament. Contra la interlocutòria resolutòria del recurs de reposició interposat contra la interlocutòria que denegui el despatx de l'execució és procedent el recurs deuplicació o de cassació ordinari, si s'escau.

Article 240. *Parts i subjectes de l'execució.*

1. Els qui, sense figurar com a creditors o deutors en el títol executiu o sense haver estat declarats successors d'uns o altres, al·leguin un dret o interès legítim i personal que pugui resultar afectat per l'execució que es tracti de portar a terme, tenen dret a intervenir en condicions d'igualtat amb les parts en els actes que els afectin.

2. La modificació o canvi de parts en l'execució s'ha d'efectuar, en cas que hi hagi oposició i sigui necessària una prova, a través del tràmit incidental que preveu l'article 238. Perquè es pugui declarar, és requisit indispensable que el canvi substantiu en què es fundi, basat en fets o circumstàncies jurídiques sobrevinguts, s'hagi produït amb posterioritat a la constitució del títol objecte d'execució.

3. En el cas de títols executius davant entitats sense personalitat jurídica que actuïn en el tràfic com a subjectes diferenciats, es pot despatxar l'execució contra els socis, participants, membres o gestors que hagin actuat en el tràfic jurídic o contra els treballadors en nom de l'entitat, sempre que s'acrediti complidament segons el parer del jutge o

tribunal, per mitjà de l'incident d'execució que preveu l'article 238, la condició de soci, particip, membre o gestor i l'actuació contra tercers o contra els treballadors en nom de l'entitat. El que disposa el paràgraf anterior no és aplicable a les comunitats de propietaris d'immobles en règim de propietat horitzontal.

4. El Ministeri Fiscal és sempre part en els processos d'execució derivats de títols executius en què s'hagi declarat la vulneració de drets fonamentals i de llibertats públiques, i ha de vetllar especialment per la integritat de la reparació de les víctimes.

Article 241. *Tutela executiva.*

1. L'execució es porta a efecte en els mateixos termes que estableix el títol que s'executa.

2. Contra la part que, requerida a aquest efecte, deixi transcórrer injustificadament el termini concedit sense efectuar el que ha estat ordenat, i mentre no compleixi o no acrediti la impossibilitat del seu compliment específic, el secretari judicial, amb la finalitat d'obtenir i assegurar el compliment de l'obligació que executi, pot imposar, després d'audiència de les parts, constreyniments pecuniaris quan executi obligacions de donar, fer o no fer o per obtenir el compliment de les obligacions legals imposades en una resolució judicial. Per fixar la quantia d'aquests constreyniments cal tenir-ne en compte la finalitat, la resistència al compliment i la capacitat econòmica del requerit, i es pot modificar o deixar sense efecte, ateses la conducta ulterior i la justificació que sobre aquells aspectes pugui efectuar qui sigui objecte de constreyniment. La quantitat fixada, que s'ha d'ingressar en el Tresor Públic, no pot excedir, per cada dia d'endarreriment en el compliment, de la suma de tres-cents euros.

3. De la mateixa manera i amb tràmits idèntics, l'òrgan judicial pot imposar multes coercitives als qui, tot i no ser part en l'execució, n'incompleixin injustificadament els requeriments tendents a aconseguir la deguda i completa execució d'allò resolt o per obtenir el compliment de les obligacions legals imposades en una resolució judicial. Tot això sense perjudici de la possible responsabilitat derivada del que disposa l'apartat 3 de l'article 75.

Article 242. *Execució parcial.*

1. Es pot executar parcialment la sentència, encara que s'hi hagi interposat recurs en contra, respecte dels pronunciaments d'aquesta que no hagin estat impugnats.

2. Per a això és necessari que, per la naturalesa de les pretensions, sigui possible un pronunciament separat que no perjudiqui les qüestions impugnades restants.

3. Contra la interlocutòria resolutòria del recurs de reposició interposat contra la interlocutòria en què es denegui el despatx de l'execució definitiva parcial és procedent recurs de suplicació o de cassació ordinari, si s'escau.

Article 243. *Termini per sol·licitar l'execució.*

1. Sense perjudici del que disposa l'article 279, el termini per instar l'execució és igual al que fixen les lleis substantives per a l'exercici de l'acció tendent al reconeixement del dret l'execució del qual es pretengui. Aquest termini és de prescripció a tots els efectes.

2. En tot cas, el termini per reclamar el compliment de les obligacions de lliurar sumes de diners és d'un any. No obstant això, quan es tracti del pagament de prestacions periòdiques de la Seguretat Social, el termini per instar l'execució és el mateix que el que fixen les lleis substantives per a l'exercici de l'acció per al reconeixement del dret a la prestació de què es tracti o és imprescriptible si aquest dret té aquest caràcter en aquestes lleis.

Si l'entitat gestora o col·laboradora de la Seguretat Social ha procedit per aplicació de l'article 126 del Text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 juny, al pagament de les prestacions econòmiques de les

quals hagi estat declarada responsable de l'empresa, pot instar l'execució de la sentència en els terminis que estableix el paràgraf anterior a comptar a partir de la data de pagament per part de l'Entitat que hagi anticipat la prestació.

3. Iniciada l'execució, es pot reiniciar en qualsevol moment mentre no estigui complerta en la seva integritat l'obligació que s'executi, fins i tot si les actuacions han estat arxivades per declaració d'insolvència provisional de l'executat.

Article 244. *Supòsits de suspensió i ajornament de l'execució.*

1. L'execució únicament es pot suspendre en els casos següents:

a) Quan així ho estableixi la llei.
b) A petició de l'executant o de les dues parts per un màxim de tres mesos, llevat que l'execució derivi d'un procediment d'ofici.

2. Suspès o paralytitzat el procés a petició de l'executant o per causa que li sigui imputable i transcorregut un mes sense que n'hagi instat la continuació o arribat el termini a què es refereix la lletra b) de l'apartat anterior, el secretari judicial ha de requerir-lo a fi que manifesti, en el termini de cinc dies, si l'execució ha de seguir endavant i sol·liciti el que al seu dret convingui, amb l'advertència que transcorregut aquest últim termini s'arxivaran les actuacions.

3. Si el compliment immediat de l'obligació que s'executa pot ocasionar a treballadors dependents de l'executat perjudicis desproporcionats en relació amb els que es derivarien a l'executant del no-compliment exacte, per posar en perill cert la continuïtat de les relacions laborals subsistents en l'empresa deutora, el secretari judicial, mitjançant decret recurrible directament en revisió, pot concedir, amb l'audiència prèvia dels interessats i en les condicions que estableixi, un ajornament pel temps imprescindible.

4. L'incompliment de les condicions que s'estableixin comporta, sense necessitat de declaració expressa ni de requeriment previ, la pèrdua del benefici concedit.

Article 245. *Regles per a la suspensió de l'execució.*

1. Excepte en els casos que expressament estableix la llei, les resolucions dictades en execució s'han de portar a efecte, no obstant la seva impugnació, i no és necessari efectuar consignacions per recórrer-les en suplicació o cassació, excepte per recórrer la interlocutòria resolutòria de l'incident de no-readmissió, si en l'execució en el moment de l'anunci o de la preparació no existeix embargament actual i suficient de béns i drets realitzables a l'acte o ingrés de quantitats en el compte del jutjat per atendre a l'import objecte de l'execució. El lliurament de quantitats es pot demorar, en tot o en part, motivadament fins a la fermesa de la resolució impugnada.

2. No obstant això, l'òrgan executor, durant un mes, excepcionalment prorrogable per un altre, pot suspendre cautelarment, amb o sense exigència de fiança, la realització dels actes executius que puguin produir un perjudici de reparació impossible o difícil. La mateixa facultat té la sala que conegui del recurs interposat contra les resolucions de l'òrgan executor i pel temps de tramitació del recurs.

3. La suspensió o la seva denegació pot ser modificada en virtut de circumstàncies sobrevingudes o que no es van poder conèixer en el moment que es va resoldre sobre la suspensió.

Article 246. *Transacció en l'execució.*

1. Es prohibeix la renúncia dels drets reconeguts per sentències favorables al treballador, sense perjudici de la possibilitat de transacció dins dels límits legalment establerts.

2. La transacció en el procés d'execució s'ha de formalitzar mitjançant conveni, subscrit per totes les parts afectades en l'execució i sotmès a homologació judicial per a la seva validesa, i ha de ser notificat, si s'escau, al Fons de Garantia Salarial.

3. El conveni pot consistir en l'ajornament o en la reducció del deute, o en les dues coses a la vegada, i en aquests casos s'entén que l'incompliment d'algun dels terminis o de les obligacions parcials acordades determina el fi de l'ajornament o el venciment de la totalitat de l'obligació; pot consistir, igualment, en l'especificació, en la novació objectiva o subjectiva o en la substitució per una altra d'equivalent de l'obligació continguda en el títol, en la determinació del mode de compliment, en especial del pagament efectiu dels deutes dineraris, en la constitució de les garanties addicionals que escaiguin i, en general, en tots els pactes lícits que puguin establir les parts.

4. L'òrgan jurisdiccional ha d'homologar el conveni mitjançant interlocutòria, i vetllar per l'equilibri necessari de les prestacions i la igualtat entre les parts, llevat que l'acord sigui constitutiu de lesió greu per a alguna de les parts o per a tercers, de frau de llei o d'abús de dret, o contrari a l'interès públic, o afecti matèries que es trobin fora del poder de disposició de les parts. L'execució continua fins que no es constati el compliment total del conveni, i és títol executiu la resolució d'homologació de l'acord en substitució del títol executiu inicial.

5. La impugnació de la interlocutòria per la qual s'aprovi la transacció en l'execució s'ha d'efectuar davant l'òrgan jurisdiccional que l'hagi homologat i es regeix pel que disposa per a la impugnació de la conciliació judicial.

Secció 2a Normes sobre execucions col·lectives

Article 247. Execució en conflictes col·lectius.

1. Les sentències que recauen en processos de conflictes col·lectius estimatoris de pretensió de condemna i susceptibles d'execució individual en els termes de l'apartat 3 de l'article 160 poden ser objecte d'execució definitiva conforme a les regles generals d'aquesta amb les especialitats següents:

a) El procés d'execució s'inicia mitjançant escrit pels subjectes legítims. Estan legítims, en nom propi o en el dels afectats pel títol executiu en els conflictes d'empresa o d'àmbit inferior, l'empresari i els representants legals o sindicals dels treballadors, i en els conflictes d'àmbit superior a l'empresa, les associacions patronals i els sindicats afectats. Els òrgans unitaris de l'empresa contra la qual s'interposi l'execució, així com l'empresa davant la qual s'insti aquesta, estan legítims en aquest procés d'execució encara que no hagin estat part en el procediment previ de constitució del títol executiu. En tot cas, els sindicats més representatius i els representatius, de conformitat amb els articles 6 i 7 de la Llei orgànica 11/1985, de 2 d'agost, de llibertat sindical, les associacions empresarials representatives en els termes de l'article 87 de l'Estatut dels treballadors i els òrgans de representació legal o sindical dels treballadors es poden personar com a parts en l'execució, encara que no hagin estat part en el procediment previ de constitució del títol executiu, sempre que el seu àmbit d'actuació es correspongui o sigui més ampli que el del conflicte. El Fons de Garantia Salarial és sempre part en aquests processos.

b) El sindicat ha d'acreditar l'autorització per instar o adherir-se al procés d'execució respecte als seus afiliats en la forma que estableix l'article 20 d'aquesta Llei. Amb relació als no afiliats, ho ha d'acreditar mitjançant autorització documentada davant de qualsevol òrgan judicial o de mediació o conciliació social o davant la persona expressament autoritzada pel mateix sindicat i aquesta ha de fer constar sota la seva responsabilitat l'autenticitat de la signatura del treballador en l'autorització efectuada en la seva presència i ha d'adjuntar els documents d'acreditació oportuns. Aquest últim sistema d'acreditació s'aplica en cas que, qui insti l'execució, sigui un òrgan de representació unitària dels treballadors.

c) El secretari judicial, comprovada la legitimació activa dels executants i que el títol executiu és susceptible d'execució individual en els termes que estableix l'apartat 3 de l'article 160 d'aquesta Llei, ha de requerir a la part executada perquè, si es tracta d'execució pecuniària, en el termini d'un mes, que es pot prorrogar per un mes més quan la complexitat de l'assumpte ho exigeixi, en relació amb cada un dels treballadors en

representació dels quals s'insti l'execució, quantifiqui individualitzadament el deute i proposi, si s'escau, una fórmula de pagament.

d) Si l'executat compleix el requeriment, el secretari judicial ha d'instar la part executant perquè manifesti la seva conformitat o disconformitat amb les dades proporcionades, així com sobre la proposta de pagament, en el termini d'un mes, que es pot prorrogar per un mes més quan ho requereixi la complexitat de l'assumpte.

e) Si la part executant accepta, en tot o en part, les dades subministrades de contrari sobre la quantificació i la proposta de pagament, el secretari judicial ha de documentar, si s'escau, l'avinença en els aspectes sobre els quals existeixi conformitat, en què s'inclou l'abonament dels interessos si escau, però sense imposició de costes.

f) Si l'executat no compleix el requeriment i s'oposa formalment a l'execució, en tot o en part, en el terme concedit, o si la part executant no accepta, en tot o en part, les dades proporcionades per aquell o la seva proposta de pagament, se segueix el tràmit incidental que preveu l'article 238.

g) Per concretar, si s'escau, si els sol·licitants estan afectats pel títol i les quantitats líquides individualitzades objecte de condemna les parts han d'aportar prova pericial o d'experts, o la proposició d'una prova conjunta d'aquesta classe o encomanar a l'òrgan judicial el nomenament d'un perit o d'un expert amb aquesta finalitat. El jutge o tribunal ha de dictar interlocutòria en què, prèvia resolució de les causes d'oposició que hagi formulat la part executada, ha de resoldre si, segons les dades, característiques i requisits que estableix el títol executiu, reconeix als sol·licitants com a compresos en la condemna i, en el cas de condemna de quantitat, l'import líquid individualment reconegut a favor seu, i s'ha de dictar, a continuació, l'ordre general d'execució en els termes que estableix aquesta Llei.

h) Contra les resolucions que es dictin conforme al que disposen els apartats anteriors s'ha d'interposar recurs de reposició, que no en suspèn l'execució i no té recurs ulterior.

i) Els títols executius d'àmbit superior a l'empresa s'executen col·lectivament empresa per empresa.

j) Els subjectes que, tot i poder resultar beneficiats pel títol executiu, no vulguin exercitar la seva acció en el procés d'execució col·lectiu, poden formular-la, si s'escau, individualment a través del procés declaratiu que correspongui.

2. La modalitat d'execució de sentències fermes que regula aquest article és aplicable als restants títols executius, judicials o extrajudicials, de naturalesa social, estimatoris de pretensió de condemna i susceptibles d'execució individual en els termes de l'apartat 3 de l'article 160, així com a les sentències fermes o altres títols executius sobre mobilitat geogràfica o modificacions substancials de condicions de treball de caràcter col·lectiu.

CAPÍTOL II

De l'execució dinerària

Secció 1a Normes generals

Article 248. *Concurrència d'embaraments.*

1. En cas de concurrència d'embaraments decretats per òrgans judicials de l'ordre jurisdiccional social sobre uns mateixos béns, la preferència per seguir la via de constrenyiment contra aquests correspon, sense perjudici del que estableix aquesta Llei en els supòsits d'acumulació d'execucions, a l'òrgan que amb prioritat va embargar aquests béns.

No obstant això, l'embargant posterior pot continuar la via de constrenyiment si queden garantits els drets dels embargants anteriors.

2. La regla anterior no afecta la prelación de crèdits entre diversos creditors.

3. En cas de concurs, les accions d'execució que puguin exercitar els treballadors per al cobrament dels salaris i indemnitzacions per acomiadament que els puguin ser deguts queden sotmeses al que estableix la Llei concursal.

Article 249. Manifestació de béns per a l'execució.

1. L'executat està obligat a efectuar, a requeriment del secretari judicial, manifestació sobre els seus béns o drets, amb la precisió necessària per garantir les seves responsabilitats. Així mateix, ha d'indicar les persones que ostentin drets de qualsevol naturalesa sobre els seus béns i, en cas que estiguin subjectes a un altre procés, concretar els aspectes d'aquest que puguin interessar a l'execució.

2. Aquesta obligació incumbeix, quan es tracti de persones jurídiques, els seus administradors o les persones que legalment les representin i quan es tracti de comunitats de béns o grups sense personalitat, els qui apareguin com els seus organitzadors, directors o gestors.

3. En cas que els béns estiguin gravats amb càrregues reals, l'executat està obligat a manifestar l'import del crèdit garantit i, si s'escau, la part pendent de pagament en aquesta data.

Aquesta informació es pot reclamar al titular del crèdit garantit, d'ofici o a instància de part o de tercer interessat.

Article 250. Recerca judicial del patrimoni de l'executat.

1. Si no es té coneixement de l'existència de béns suficients, el secretari judicial s'ha de dirigir als organismes i registres públics pertinents a fi que facilitin la relació de tots els béns o drets del deutor dels quals tinguin constància, després de la realització per aquests, si cal, de les investigacions legalment possibles.

2. El secretari judicial, dins dels límits del dret a la intimitat personal, també pot dirigir-se o sol·licitar la informació necessària per aconseguir l'efectivitat de l'obligació pecuniària que executi, d'entitats financeres o dipositàries o d'altres persones privades que per l'objecte de la seva normal activitat o per les seves relacions jurídiques amb l'executat hagin de tenir constància dels béns o drets d'aquest o en puguin resultar deutores.

Article 251. Interessos de demora i costes.

1. Llevat que motivadament es disposi una altra cosa, la quantitat per la qual es despatxi l'execució en concepte provisional d'interessos de demora i costes no ha d'excedir, per als primers, de l'import dels que es meritarien durant un any i, per a les costes, del deu per cent de la quantitat objecte de constrenyiment en concepte de principal.

2. Quant als interessos de la mora processal cal atènyer-se al que disposa l'article 576 de la Llei d'enjudiciament civil. No obstant això, transcorreguts tres mesos del despatx de l'execució sense que l'executat compleixi en la seva integritat l'obligació, si s'aprecia falta de diligència en el compliment de l'executòria, s'ha incomplert l'obligació de manifestar béns o s'han ocultat elements patrimonials transcendents en aquesta manifestació, es pot incrementar l'interès legal a abonar en dos punts.

Article 252. Notificació als representants dels treballadors de l'empresa deutora.

Atesa la quantitat objecte de constrenyiment, les interlocutòries en què es despatxi l'execució i les resolucions en què es decretin embargaments s'han de notificar als representants unitaris i sindicals dels treballadors de l'empresa deutora, als efectes que puguin comparèixer en el procés.

Article 253. Intervenció en l'execució del Fons de Garantia Salarial i les entitats gestores o serveis comuns de la Seguretat Social.

1. El Fons de Garantia Salarial i les entitats gestores o serveis comuns de la Seguretat Social, quan estiguin legitimats per intervenir en el procés, queden obligats a assumir el dipòsit, l'administració, la intervenció o el peritatge dels béns embargats, i han de designar amb aquesta finalitat una persona idònia, des que el secretari judicial els ho requereixi mitjançant decret. Es poden alliberar d'aquesta obligació si justifiquen davant el secretari la impossibilitat de complir-la o la seva desproporcionada onerositat.

2. La mateixa obligació i amb els mateixos límits es pot imposar, motivadament, a qualsevol persona o entitat que per la seva activitat i mitjans se'n pugui fer càrrec, sense perjudici del rescabament de despeses i abonament de les remuneracions procedents conforme a la llei.

3. Les actuacions materials relatives al dipòsit, conservació, transport, administració i publicitat per a la seva venda dels béns judicialment embargats es pot encomanar a entitats autoritzades administrativament amb aquesta finalitat o a les entitats que preveu a aquesta finalitat la Llei d'enjudiciament civil, si així ho acorda el secretari judicial.

Secció 2a L'embargament

Article 254. Ordre en els embargaments. Béns embargables.

1. Si consta l'existència de béns suficients, l'embargament que es decreti s'ha d'ajustar a l'ordre legalment establert. En cas contrari i a fi d'assegurar l'efectivitat de la resolució judicial l'execució de la qual s'insti, s'ha d'efectuar l'adequació a aquest ordre una vegada coneguts aquests béns.

2. És nul l'embargament sobre béns i drets l'efectiva existència dels quals no consti. No obstant això es poden embargar saldos favorables de comptes i dipòsits que estiguin en poder de bancs, caixes o qualsevol altra persona o entitat pública o privada de dipòsit, crèdit, estalvi i finançament, tant els existents en el moment de l'embargament, com els que es produeixin posteriorment, així com disposar la retenció i posada a disposició del jutjat de qualssevol béns o quantitats que es meritin en el futur a favor de l'executat com a conseqüència de les relacions d'aquest amb l'entitat dipositària, sempre que, quant al títol executiu, el secretari judicial hagi determinat una quantitat com a límit màxim a aquests efectes.

Els referits saldos, dipòsits o altres béns, i en general qualsevol altre bé embargable, són susceptibles d'embargament amb independència de la naturalesa dels ingressos o rendes que hagin pogut contribuir a la seva generació. A aquests efectes, les limitacions absolutes o relatives d'inembargabilitat que puguin afectar ingressos o rendes de caràcter periòdic conforme a l'article 607 de la Llei d'enjudiciament civil s'han d'aplicar a partir de l'embargament en el moment de la generació o meritació de cada una de les mensualitats o venciments d'aquestes rendes.

També es pot acordar l'administració judicial, en els termes que estableix l'article 256, quan es comprovi que l'entitat pagadora o perceptora no compleix l'ordre de retenció o ingrés, sense perjudici de les altres responsabilitats que escaiguin segons el que disposa l'apartat 3 de l'article 241 per falta de col·laboració amb l'execució i efectivitat d'allò resolt.

Article 255. Embargament de béns immobles.

1. Si els béns embargats són immobles o altres d'inscripibles en registres públics, el secretari judicial ha d'ordenar d'ofici que es lliuri i remeti directament al registrador un manament perquè practiqui l'assentament que correspongui relatiu a l'embargament efectuat, expedeixi certificació d'haver-lo fet, de la titularitat dels béns i, si s'escau, de les seves càrregues i gravàmens.

2. El registrador ha de comunicar a l'oficina judicial l'existència d'assentaments ulteriors que puguin afectar l'embargament anotat.

Article 256. *Administració judicial dels béns embargats.*

1. Es pot constituir una administració o una intervenció judicial quan calgui per la naturalesa dels béns o drets embargats.

2. Amb aquesta finalitat, el secretari judicial ha de citar a dia cert les parts davant ell mateix perquè arribin a un acord i, una vegada assolit, si s'escau, ha d'establir mitjançant decret els termes de l'administració judicial en consonància amb l'acord.

3. Per al supòsit que no s'arribi a un acord, el secretari els ha de convocar a dia cert davant el jutge o magistrat que va dictar l'ordre general d'execució, a fi que efectuïn les alegacions i proves que considerin oportunes sobre la necessitat o no de nomenament d'administrador o interventor, persona que hagi d'exercir aquest càrrec, exigència o no de fiança, forma d'actuació, rendició de comptes i retribució procedent, i s'ha de resoldre mitjançant interlocutòria el que escaigui.

4. L'administrador o, si s'escau, l'interventor nomenat ha de retre compte final de la seva gestió.

Article 257. *Designació de dipositari.*

Pot ser designat dipositari l'executant o l'executat, llevat d'oposició justificada de la part contrària. El secretari judicial també pot aprovar la designació com a dipositari d'un tercer, si existeix comú acord de les parts o a proposta d'una d'elles, sense oposició justificada de la contrària.

Article 258. *Reembargament.*

1. Si els béns estan prèviament embargats, el secretari judicial que hagi acordat el reembargament ha d'adoptar les mesures oportunes per a la seva efectivitat.

2. L'oficina judicial o administrativa a la qual es comuniqui el reembargament ha d'acordar el que sigui procedent per garantir-lo i, en el termini màxim de deu dies, ha d'informar el reembargant sobre les circumstàncies i el valor dels béns, quantitat objecte de constreyniment de la qual responguin i estat de les seves actuacions.

3. Així mateix, ha de comunicar a l'òrgan que va decretar el reembargament les resolucions ulteriors que puguin afectar els creditors reembargants.

Article 259. *Adopció de la trava.*

1. El secretari judicial, després de la dació de compte pel gestor processal i administratiu de la diligència d'embargament positiva, ha de ratificar o modificar allò efectuat per la comissió executiva, i acordar, si s'escau, l'adopció de les garanties necessàries per assegurar la trava segons la naturalesa dels béns embargats.

2. També pot, en qualsevol moment, atesa la suficiència dels béns embargats, acordar la millora, reducció o aixecament dels embargaments travats.

Article 260. *Terceria de domini.*

1. El tercer que invoqui el domini sobre els béns embargats, adquirit amb anterioritat a la seva trava, pot demanar l'aixecament de l'embargament davant l'òrgan de l'ordre jurisdiccional social que conegui de l'execució i que als mers efectes prejudicials ha de resoldre sobre el dret al·legat, i alçar si s'escau l'embargament.

2. La sol·licitud, a la qual s'ha d'adjuntar el títol en què es basi la pretensió, l'ha de formular el tercerista amb una antelació a la data assenyalada per a la celebració de la primera subhasta no inferior a quinze dies.

3. Admesa la sol·licitud, s'ha de seguir el tràmit incidental que regula aquesta Llei. El secretari judicial ha de suspendre les actuacions relatives a la liquidació dels béns discutits fins a la resolució de l'incident.

Secció 3a Realització dels béns embargats

Article 261. Taxació dels béns embargats.

1. Quan sigui necessari taxar els béns embargats prèviament a la seva realització, el secretari judicial ha de designar el perit taxador que correspongui d'entre els que prestin servei a l'administració de justícia, i a més o si no n'hi ha pot requerir la designació d'una persona idònia a les entitats obligades legalment a assumir el peritatge.

2. El nomenament efectuat s'ha de posar en coneixement de les parts o tercers que consti que tinguin drets sobre els béns a taxar perquè, dins del segon dia, puguin designar-ne altres per la seva part, amb la prevenció que, si no ho fan, se'ls té per conformes.

Article 262. Deducció de càrregues.

Si els béns o drets embargats estan afectats amb càrregues o gravàmens que hagin de quedar subsistents després de la venda o adjudicació judicial, el secretari, amb la col·laboració pericial i sol·licitant les dades que consideri oportunes, ha de practicar-ne la valoració i deduir-ne l'import del valor real dels béns, amb la finalitat de determinar el preu just.

Article 263. Procediments per a la liquidació dels béns.

1. Per a la liquidació dels béns embargats, es poden emprar aquests procediments:

a) Per venda en entitat autoritzada administrativament o en les entitats que preveu la Llei d'enjudiciament civil amb aquesta finalitat, si així ho acorda el secretari judicial, sigui quin sigui el valor dels béns.

b) Per subhasta davant fedatari públic, en els termes que s'estableixin reglamentàriament.

c) Mitjançant subhasta judicial, en els casos en què no s'utilitzin els procediments anteriors.

d) Pels altres procediments que estableix la legislació processal civil.

2. Si el que s'ha embargat són valors, s'han de vendre de la forma que per a aquests estableix la Llei d'enjudiciament civil.

3. A fi de dotar-la de més efectivitat, la venda dels béns es pot fer per lots o per unitats.

Article 264. Realització dels béns.

La realització dels béns embargats s'ha d'ajustar al que disposa la legislació processal civil, amb l'única excepció que per al cas que la subhasta resulti deserta els executants o, si no, els responsables legals solidaris o subsidiaris, tenen el dret a adjudicar-se els béns pel 30 per cent de la valoració, i se'ls ha de donar, amb aquesta finalitat, el termini comú de deu dies. Si no es fa ús d'aquest dret, s'ha d'alçar l'embargament.

Article 265. Repartiment entre els executants.

Si l'adquisició en subhasta o l'adjudicació en pagament es fa a favor d'una part dels executants i el preu d'adjudicació no és suficient per cobrir tots els crèdits dels creditors restants, els crèdits dels adjudicataris només s'extingeixen fins a la concurrència de la suma que sobre el preu d'adjudicació se'ls hauria d'atribuir en el repartiment proporcional. Si és inferior al preu els creditors adjudicataris han d'abonar l'excés en metàl·lic.

Article 266. *Qualitat de l'adquisició a favor dels executants o els seus representants.*

Només l'adquisició o adjudicació practicada a favor dels executants o dels responsables legals solidaris o subsidiaris es pot efectuar en qualitat de cedir a tercer.

Article 267. *Formalització de l'adjudicació de béns.*

1. No és preceptiu documentar en escriptura pública el decret d'adjudicació.
2. És títol suficient per a la inscripció, el testimoni del decret d'adjudicació, expedit pel secretari judicial.

Secció 4a Pagament als creditors

Article 268. *Ordre dels pagaments.*

1. Les quantitats que s'obtinguin a favor dels executants s'han d'aplicar, pel seu ordre, al pagament del principal, interessos i costes una vegada liquidats aquells i taxades aquestes.
2. Si ho ha aprovat prèviament el jutge, el secretari judicial pot anticipar al pagament del principal l'abonament de les despeses que necessàriament hagi requerit la mateixa execució i el dels acreditats per tercers obligats a prestar la col·laboració judicialment requerida.

Article 269. *Liquidació d'interessos i costes.*

1. Coberta la quantitat objecte de constrenyiment en concepte de principal, el secretari ha de practicar diligència de liquidació dels interessos meritats.
2. La liquidació d'interessos es pot formular en el moment que es faci la taxació de costes i en la mateixa diligència. Si s'impugnen les dues operacions, la seva tramitació es pot acumular.
3. Els honoraris o drets d'advocats, inclosos els de les administracions públiques, procuradors i graduats socials col·legiats, meritats en l'execució es poden incloure en la taxació de costes.

Article 270. *Insuficiència de béns en execucions acumulades.*

Si les execucions seguides contra un mateix deutor estan acumulades i els béns embargats són insuficients per satisfer la totalitat dels crèdits laborals, s'han d'aplicar solucions de proporcionalitat, amb respecte, en tot cas, a les preferències de crèdit que estableixen les lleis.

Article 271. *Regles de repartiment entre els executants en cas d'insuficiència de béns del deutor. Proposta comuna de distribució.*

1. Entre els crèdits concurrents del mateix grau, es reparteixen proporcionalment les quantitats obtingudes, sense tenir en compte cap tipus de prioritat temporal.
2. Si les quantitats obtingudes no són suficients per cobrir la totalitat dels crèdits, cal procedir de la manera següent:
 - a) Si cap dels creditors concurrents al·lega preferència per al cobrament, el secretari judicial ha de disposar la distribució proporcional de quantitats conforme se'n vagin obtenint.
 - b) Si algun d'ells al·lega preferència, els creditors poden presentar, o el secretari judicial els pot requerir perquè ho facin, en el termini que se'ls fixi, una proposta comuna de distribució.

3. Si no es presenten o no coincideixen les propostes formulades, el secretari judicial, en el termini de cinc dies, ha de dictar decret que estableixi provisionalment els

críteris de distribució i concreti les quantitats corresponents a cada creditor conforme a aquells.

Article 272. Trasllat de la proposta de distribució.

1. De la proposta comuna o de la formulada pel secretari judicial, s'ha de traslladar si s'escau, als creditors no proposants, a l'executat i al Fons de Garantia Salarial, perquè manifestin la seva conformitat o disconformitat en el termini de tres dies.

2. Si no es formula oposició, el secretari judicial ha d'aprovar la proposta comuna presentada o la distribució que ha practicat s'entén definitiva. Si aquella es formula, cal convocar tots els interessats a una compareixença, i traslladar els escrits presentats.

Article 273. Compareixença per a l'aprovació de la proposta de distribució.

1. Si en la compareixença s'aconsegueix un acord de distribució, el pot aprovar en el mateix acte el secretari judicial. Als interessats que no compareguin injustificadament se'ls té per conformes amb el que hagin acordat els compareixents.

2. Si no s'aconsegueix acord, el secretari ha de citar els interessats perquè compareguin davant el jutge o tribunal, el qual ha de continuar l'incident, i s'han d'efectuar les alegacions i les proves relatives, si s'escau, a l'existència o subsistència de les preferències invocades. S'han de resoldre, mitjançant interlocutòria, les qüestions plantejades i establir la forma de distribució.

Article 274. Participació en la distribució proporcional.

Poden participar en la distribució proporcional els que, fins al moment que s'obtinguin les quantitats a repartir, ostentin la condició d'executants dels processos acumulats, amb interlocutòria ferma que despatxi l'execució a favor seu.

Article 275. Tramitació de les terceries de millor dret.

1. Les terceries fundades en el dret del tercer, sigui o no creditor laboral de l'executat, a ser reintegrat del seu crèdit amb preferència al creditor executant, s'han de deduir davant l'òrgan judicial de l'ordre social que estigui coneixent de l'execució, i substanciar-se pel tràmit incidental que regula aquesta Llei.

2. La terceria així promoguda no suspèn l'execució tramitada, i aquesta es continua fins a la venda dels béns embargats i el seu import s'ha de dipositar a l'entitat de crèdit corresponent.

Secció 5a Insolvència empresarial

Article 276. Intervenció del Fons de Garantia Salarial. Declaració d'insolvència de l'empresa.

1. Prèviament a la declaració d'insolvència, si el Fons de Garantia Salarial no s'ha cridat amb anterioritat, el secretari judicial li ha de donar audiència, per un termini màxim de quinze dies, perquè pugui instar la pràctica de les diligències que al seu dret convingui i designi béns del deutor principal que li constin.

2. Dins els trenta dies següents a la pràctica de les diligències instades pel Fons de Garantia Salarial, el secretari judicial ha de dictar decret en què declari, quan escaigui, la insolvència total o parcial de l'executat, i fixi en aquest cas el valor pericial donat als béns embargats. La insolvència s'entén a tots els efectes com a provisional fins que es coneguin béns a l'executat o es realitzin els béns embargats.

3. Declarada la insolvència d'una empresa, això constitueix base suficient per considerar-ne la pervivència en altres execucions, i es pot dictar el decret d'insolvència sense necessitat de reiterar els tràmits d'esbrinament de béns que estableix l'article 250,

si bé en tot cas s'ha de donar audiència prèvia a la part actora i al Fons de Garantia Salarial perquè puguin assenyalar l'existència de nous béns.

4. Si estan determinades en la sentència que s'executi les quantitats legalment a càrrec del Fons de Garantia Salarial, una vegada ferma la declaració d'insolvència, el secretari judicial li n'ha de requerir, si s'escau, l'abonament, en el termini de deu dies i, si no l'efectua, n'ha de continuar l'execució en contra.

5. La declaració ferma d'insolvència de l'executat s'ha de fer constar en el registre corresponent segons la naturalesa de l'entitat.

Article 277. *Embargament de béns afectats al procés productiu.*

1. Quan els béns susceptibles d'embargament es trobin afectes al procés productiu de l'empresa deutora i aquesta continuï la seva activitat, el Fons de Garantia Salarial pot sol·licitar la suspensió de l'execució, pel termini de trenta dies, a fi de valorar la impossibilitat de satisfacció dels crèdits laborals, així com els efectes de l'alienació judicial dels béns embargats sobre la continuïtat de les relacions laborals subsistents en l'empresa deutora.

2. Constatada pel Fons de Garantia Salarial la impossibilitat de satisfer els crèdits laborals perquè això determina l'extinció de les relacions laborals subsistents, ho ha de posar de manifest motivadament, i sol·licitar la declaració d'insolvència als únics efectes de reconeixement de prestacions de garantia salarial.

CAPÍTOL III

De l'execució de les sentències fermes d'acomiadament

Article 278. *Readmissió del treballador.*

Quan l'empresari hagi optat per la readmissió ha de comunicar per escrit al treballador, dins dels deu dies següents a aquell en què se li notifiqui la sentència, la data de la seva reincorporació al treball, per efectuar-la en un termini no inferior als tres dies següents al de la recepció de l'escrit. En aquest cas, són per compte de l'empresari els salaris meritats des de la data de notificació de la sentència que per primera vegada declari la improcedència fins a aquella en la qual tingui lloc la readmissió, llevat que, per causa imputable al treballador, no s'hagi pogut fer en el termini assenyalat.

Article 279. *Terminis del treballador per sol·licitar la readmissió.*

1. Quan l'empresari no readmeti el treballador, aquest pot sol·licitar l'execució de la sentència davant el jutjat social:

- a) Dins els vint dies següents a la data assenyalada per procedir a la readmissió, quan aquesta no s'hagi efectuat.
- b) Dins els vint dies següents a aquell en què expiri el dels deu dies a què es refereix l'article anterior, quan no s'hagi assenyalat data per reprendre la prestació laboral.
- c) Dins els vint dies següents a la data en què la readmissió va tenir lloc, quan aquesta es consideri irregular.

2. No obstant això, i sense perjudici que no es meritin els salaris corresponents als dies transcorreguts entre l'últim de cada un dels terminis que assenyalen les lletres a), b) i c) de l'apartat anterior i aquell en què se sol·liciti l'execució de la sentència, l'acció per instar aquesta última s'ha d'exercitar dins els tres mesos següents a la fermesa de la sentència.

3. Tots els terminis que estableix aquest article són de prescripció.

Article 280. Incident de no-readmissió.

Instada l'execució de la sentència quant a la condemna a readmissió, el jutge competent ha de dictar una interlocutòria i despatxar l'execució per la via d'incident de no-readmissió i seguidament, el secretari ha d'assenyalar la vista de l'incident dins dels cinc dies següents, i citar a dia cert els interessats. L'execució d'altres pronunciaments diferents de la condemna a readmissió s'ha de sotmetre a les regles generals aplicables segons la seva naturalesa.

El dia de la compareixença, si els interessats han estat citats en forma i el treballador o la persona que el representi no hi assisteix, se'l té per desistit de la seva sol·licitud; si no compareix l'empresari o el seu representant, l'acte ha de tenir lloc sense la seva presència.

Article 281. Interlocutòria de resolució de l'incident.

1. En la compareixença, el jutge ha d'examinar la part o les parts que concorrin sobre els fets de la no-readmissió o de la readmissió irregular al·legada, i s'han d'aportar únicament aquelles proves que, si es poden practicar en el moment, el jutge consideri pertinents. D'allò actuat se n'ha d'estendre l'acta corresponent.

2. Dins els tres dies següents, el jutge ha de dictar interlocutòria en què, excepte en els casos on no resulti acreditada cap de les dues circumstàncies al·legades per l'executant:

- a) Ha de declarar extingida la relació laboral en la data de la resolució esmentada.
- b) Ha d'acordar que s'aboni al treballador la indemnització a la qual es refereix l'apartat 1 de l'article 110. En atenció a les circumstàncies concurrents i als perjudicis ocasionats per la no-readmissió o per la readmissió irregular, pot fixar una indemnització addicional de fins a quinze dies de salari per any de servei i un màxim de dotze mensualitats. En els dos casos, s'han de prorratejar els períodes de temps inferiors a un any i s'ha de computar, com a temps de servei, el transcorregut fins a la data de la interlocutòria.
- c) Ha de condemnar l'empresari a l'abonament dels salaris deixats de percebre des de la data de la notificació de la sentència que per primera vegada declari la improcedència fins a la de la solució esmentada.

Article 282. Execució de la part dispositiva de la sentència.

1. La sentència ha de ser executada en els seus propis termes quan:
 - a) El treballador acomiadat és delegat de personal, membre del comitè d'empresa o delegat sindical i, declarada la improcedència de l'acomiadament, opti per la readmissió.
 - b) Declari la nul·litat de l'acomiadament.
2. Amb aquesta finalitat, en qualsevol dels supòsits esmentats al número anterior, una vegada sol·licitada la readmissió, el jutge competent ha de dictar interlocutòria que contingui l'ordre general d'execució i la despatxi, i ha d'acordar requerir a l'empresari perquè reposi el treballador al seu lloc en el termini de tres dies, sense perjudici que adopti, a instància de part, les mesures que disposa l'article 284.

Article 283. Incompliment de la sentència de readmissió per l'empresari.

1. En els supòsits a què es refereix l'article anterior, si l'empresari no procedeix a la readmissió o ho fa en condicions diferents a les que regien abans que es produís l'acomiadament, el treballador pot acudir davant el jutjat social, i sol·licitar l'execució regular de la decisió, dins dels vint dies següents al tercer que, com a termini màxim per a la reincorporació, disposa l'article precedent.
2. El jutge ha d'oír les parts en compareixença, que cal ajustar al que disposa l'article 280 i l'apartat 1 de l'article 281, i ha de dictar interlocutòria sobre si la readmissió s'ha efectuat o no i, si s'escau, si ho va ser en la forma deguda. En el supòsit que es consideri

que la readmissió no va tenir lloc o no ho va ser en forma regular, ha d'ordenar reposar el treballador al seu lloc dins dels cinc dies següents a la data d'aquesta resolució, i ha d'advertir l'empresari que, si no procedeix a la reposició o si no ho fa en la forma deguda, s'han d'adoptar les mesures que estableix l'article següent.

Article 284. Conseqüències de l'incompliment de l'empresari.

Quan l'empresari no doni compliment a l'ordre de reposició a què es refereix l'article anterior, el secretari judicial acorda les mesures següents:

a) Que el treballador continuï percebent el seu salari amb la mateixa periodicitat i quantia que la declarada en la sentència, amb els increments que per via de conveni col·lectiu o mitjançant norma estatal es produeixin fins a la data de la readmissió en la forma deguda. Amb aquesta finalitat, ha de formalitzar l'autorització que conté la interlocutòria que despatxa l'execució en tantes ocasions com sigui necessari, per una quantitat equivalent a sis mesos de salari, i s'han de fer efectives al treballador amb càrrec a aquesta les retribucions que vagin venent, fins que, una vegada efectuada la readmissió en forma regular, acordi la devolució a l'empresari del saldo existent en aquesta data.

b) Que el treballador continuï en alta i amb cotització a la Seguretat Social, la qual cosa ha de posar en coneixement de l'entitat gestora o servei comú als efectes procedents.

c) Que el delegat de personal, membre del comitè d'empresa o delegat sindical continuï desenvolupant, en el si de l'empresa, les funcions i activitats pròpies del seu càrrec, i adverteixi l'empresari que, si impedeix o oposa algun obstacle a aquest exercici, s'han de posar els fets en coneixement de l'autoritat laboral als efectes de sancionar la seva conducta d'acord amb el que disposa el Text refós de la Llei sobre infraccions i sancions en l'ordre social, aprovada pel Reial decret legislatiu 5/2000, de 4 d'agost.

Article 285. Llançament del treballador de l'habitatge per raó de treball.

1. Quan recaigui resolució ferma en què es declari l'extinció del contracte de treball, si el treballador ocupa un habitatge per raó d'aquest l'ha d'abandonar en el termini d'un mes. El secretari judicial, si existeix motiu fundat, pot prorrogar aquest termini per dos mesos més.

2. Una vegada transcorreguts els terminis de l'apartat anterior, l'empresari pot sol·licitar del jutjat l'execució mitjançant el llançament oportú, que s'ha de practicar seguidament observant les normes que preveu la Llei d'enjudiciament civil.

Article 286. Impossibilitat de readmissió del treballador.

1. Sense perjudici del que disposen els articles anteriors, quan s'acrediti la impossibilitat de readmetre el treballador per cessament o tancament de l'empresa obligada o qualsevol altra causa d'impossibilitat material o legal, el jutge ha de dictar interlocutòria en què ha de declarar extingida la relació laboral en la data d'aquesta resolució i acordar que s'abonin al treballador les indemnitzacions i els salaris deixats de percebre que assenyalava l'apartat 2 de l'article 281.

2. En els supòsits de declaració de nul·litat de l'acomiadament per assetjament laboral, sexual o per raó de sexe o de violència de gènere en el treball, la víctima de l'assetjament pot optar per extingir la relació laboral amb el corresponent abonament de la indemnització procedent i dels salaris de tramitació, si s'escau, conforme a l'apartat 2 de l'article 281.

CAPÍTOL IV

De l'execució de sentències contra ens públics

Article 287. *Compliment de la sentència per ens públics.*

1. Les sentències dictades contra l'Estat, entitats gestores o serveis comuns de la Seguretat Social i altres ens públics les han de portar a efecte l'Administració o entitat dins el termini de dos mesos des que han esdevingut fermes, i justificar el compliment davant l'òrgan jurisdiccional dins el termini esmentat. Atenent a la naturalesa d'allò reclamat i a l'efectivitat de la sentència, aquesta pot fixar un termini inferior per al compliment quan el de dos mesos pugui fer ineficaç el pronunciament o causar un perjudici greu.

2. Transcorregut el termini a què es refereix el número anterior, la part interessada pot sol·licitar l'execució.

3. Mentre no consti la total execució de la sentència, l'òrgan judicial, d'ofici o a instància de part, ha d'adoptar totes les mesures que siguin adequades per promoure-la i activar-la, i és amb aquest fi d'aplicació supletòria el que disposa per a l'execució de sentències la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

4. L'òrgan jurisdiccional, previ requeriment de l'Administració condemnada per un nou termini d'un mes i citant, si s'escau, les parts a dia cert, pot decidir totes les qüestions que es plantegin en l'execució, i especialment les següents:

a) Òrgan administratiu i funcionaris que s'han de responsabilitzar de fer les actuacions, i pot requerir a l'Administració a aquest efecte perquè faciliti la identitat de l'autoritat o funcionari responsable del compliment de l'executòria, a l'objecte d'individualitzar oportunament les responsabilitats derivades, incloses les responsabilitats patrimonials a què hi hagi lloc, sense perjudici de les comprovacions d'ofici que s'hagin de portar a terme en aquest sentit.

b) Termini màxim per al seu compliment, en consideració a les circumstàncies que concorrin.

c) Mitjans amb què s'ha de portar a efecte i procediment a seguir.

d) Mesures necessàries per aconseguir l'efectivitat d'allò manat, en els termes que estableix aquesta Llei, llevat del que preveu l'article 241, que no és aplicable excepte en cas d'incompliment d'allò resolt per l'òrgan jurisdiccional en la compareixença a què es refereix aquest apartat.

e) Quan l'Administració pública sigui condemnada al pagament de quantitat líquida, la meritació d'interessos escau conforme al que disposa la legislació pressupostària, si bé en el supòsit que hagi estat necessari l'ulterior requeriment establert en aquest apartat, l'autoritat judicial, si aprecia falta de diligència en l'incompliment, pot incrementar en dos punts l'interès legal que s'ha de meritjar.

Article 288. *Liquidació i ingrès de quantitats corresponents a prestacions de pagament periòdic de la Seguretat Social.*

1. En els processos seguits per prestacions de pagament periòdic de la Seguretat Social, una vegada sigui ferma la sentència condemnatòria a la constitució d'un capital cost de pensió o al pagament d'una prestació no capitalitzable, el secretari judicial ha de remetre una còpia certificada a l'entitat gestora o servei comú competent.

2. L'organisme indicat, en el termini màxim de deu dies, ha de comunicar a l'oficina judicial l'import del capital cost de la pensió o l'import de la prestació a ingressar, la qual cosa s'ha de notificar a les parts, i el secretari ha de requerir la condemnada perquè l'ingressi en el termini de deu dies.

TÍTOL II

De l'execució provisional

CAPÍTOL I

De les sentències condemnatòries al pagament de quantitats

Article 289. *Abonament d'avançaments.*

1. Quan el treballador tingui a favor seu una sentència en què s'hagi condemnat l'empresari al pagament d'una quantitat i s'hi interposi recurs en contra, té dret a obtenir avançaments a compte d'aquella, i l'Estat ha de garantir-ne el reintegrament i fer-ne, si s'escau, l'abonament, en els termes que estableix aquesta Llei.

2. L'avançament ha d'assolir, com a màxim total, fins al 50 per cent de l'import de la quantitat reconeguda en la sentència, i es pot abonar en períodes temporals durant la tramitació del recurs, des de la data de la sol·licitud i fins que recaigui sentència definitiva o per qualsevol causa quedi ferma la sentència objecte de recurs.

3. La quantitat no pot excedir anualment del doble del salari mínim interprofessional fixat per a treballadors majors de divuit anys, inclosa la part proporcional de gratificacions extraordinàries, vigent durant la seva meritació.

Article 290. *Execució provisional amb càrrec a quantitats consignades.*

1. L'execució provisional la pot instar la part interessada davant l'òrgan judicial que va dictar la sentència. El sol·licitant ha d'assumir, solidàriament amb l'Estat, l'obligació de reintegrament, quan escaigui, de les quantitats percebudes.

2. Si per recórrer la sentència que provisionalment s'executi s'ha efectuat una consignació en metàl·lic, mitjançant aval o per qualsevol altre mitjà admès, el secretari judicial ha de disposar l'avançament amb càrrec a aquella, i l'Estat ha de garantir la devolució a l'empresari, si s'escau, de les quantitats que s'abonin al treballador.

Si l'import de la condemna s'ha garantit mitjançant un aval o per qualsevol altre mitjà admès, el secretari judicial, abans de disposar l'avançament que preveu el paràgraf anterior, ha de requerir l'empresa perquè, en el termini de quatre dies, passi a consignar en metàl·lic la quantitat a anticipar, i disposi, després d'acreditada la consignació, la devolució de l'aval o del corresponent mitjà de garantia inicialment constituït, contra lliurament simultani del nou aval o mitjà de garantia per la menor quantia relictada. En aquest supòsit ha de regir igualment la garantia per l'Estat en els termes que estableix el paràgraf anterior.

3. Si no ha estat preceptiu consignar per recórrer, l'avançament l'ha d'abonar al treballador directament l'Estat. En aquest supòsit, el secretari judicial ha de notificar a l'Advocacia de l'Estat testimoni suficient d'allò actuat i l'ha de requerir perquè l'organisme gestor efectui l'abonament al treballador en el termini de deu dies.

Article 291. *Confirmació de la sentència objecte de recurs.*

1. Si la sentència impugnada queda ferma, el treballador té dret a percebre la diferència entre l'import de la condemna i la quantitat anticipada, i es fa efectiva amb càrrec a la consignació, si se n'ha detret l'avançament.

2. En cas que l'Estat hagi efectuat l'avançament, el treballador pot reclamar la diferència a l'empresari, i l'Estat s'ha de subrogar en els drets d'aquell davant l'empresari per l'import de la quantitat anticipada.

Article 292. *Revocació de la sentència objecte de recurs.*

1. Si la sentència impugnada és revocada pel tribunal superior i el treballador resulta deutor en tot o en part de la quantitat anticipada, ha de reintegrar aquesta quantitat a

l'empresari si s'ha detret l'avançament de la consignació, i en aquest cas l'Estat queda responsable solidari amb el treballador respecte de l'empresari.

2. Quan l'Estat hagi abonat directament l'avançament o, en virtut de la responsabilitat solidària contreta, hagi respost davant l'empresari, aquell pot reclamar al treballador el reintegrament de la quantitat anticipada.

Article 293. Incompliment de l'obligació de reintegrament pel treballador.

1. Si s'incompleix l'obligació de reintegrament, és títol suficient per iniciar l'execució destinada a fer-la efectiva la resolució ferma en què s'acordava l'execució provisional juntament amb la certificació, lliurada pel secretari judicial o per l'organisme gestor, en què es determinin les quantitats abonades.

2. Quan la realització forçosa immediata de la quantitat deguda pugui causar perjudici greu al treballador, el jutge pot concedir ajornament fins per un any de l'obligació de pagament, i adoptar les mesures d'assegurament oportunes per garantir l'efectivitat de l'execució.

CAPÍTOL II

De les sentències condemnatòries en matèria de Seguretat Social

Article 294. Execució provisional de la sentència condemnatòria al pagament de prestacions de pagament periòdic de Seguretat Social.

1. Les sentències objecte de recurs, condemnatòries al pagament de prestacions de pagament periòdic de Seguretat Social, són executives, i el condemnat queda obligat a abonar la prestació, fins al límit de la seva responsabilitat, durant la tramitació del recurs.

2. Si la sentència favorable al beneficiari és revocada, en tot o en part, no està obligat al reintegrament de les quantitats percebudes durant el període d'execució provisional i conserva el dret que se li abonin les prestacions meritades durant la tramitació del recurs i que encara no hagi percebut en la data de fermesa de la sentència, sense perjudici del que disposen les lletres c) i d) de l'apartat 2 de l'article 230.

Article 295. Execució de sentències condemnatòries al pagament de prestacions de pagament únic.

El beneficiari de prestacions del règim públic de la Seguretat Social que tingui a favor seu una sentència objecte de recurs en què s'hagi condemnat el demandat al pagament d'una prestació de pagament únic, té dret a sol·licitar-ne l'execució provisional i a obtenir avançaments a compte d'aquella, en els termes que estableix el capítol anterior.

Article 296. Execució provisional de sentències condemnatòries a obligacions de fer o no fer en matèria de Seguretat Social.

A petició del beneficiari afavorit per aquestes, el jutge o la sala, ponderant les circumstàncies concurrents, pot acordar també l'execució provisional, sense exigència de fiança, de les sentències condemnatòries a obligacions de fer o no fer en matèria de Seguretat Social.

CAPÍTOL III

De les sentències d'acomiadament

Article 297. *Execució provisional de la sentència que declari la improcedència o nul·litat de l'acomiadament.*

1. Quan en els processos on s'exercitin accions derivades d'acomiadament o de decisió extintiva de la relació de treball la sentència declari la seva improcedència i l'empresari que hagi optat per la readmissió interposi algun dels recursos autoritzats per la Llei, aquest està obligat, mentre duri la tramitació del recurs, a satisfer a la persona objecte del recurs la mateixa retribució que percebia amb anterioritat a produir-se aquells fets i el treballador ha de continuar prestant serveis, llevat que l'empresari prefereixi fer l'abonament al·ludit sense cap compensació.

Això que s'ha disposat anteriorment també és aplicable quan, havent optat l'empresari per la readmissió, el recurs l'interposi el treballador.

2. L'empresari té la mateixa obligació si la sentència ha declarat la nul·litat de l'acomiadament o de la decisió extintiva de la relació de treball; sense perjudici de les mesures cautelars que es puguin adoptar, en especial per a la protecció contra l'assetjament, en els termes de l'apartat 4 de l'article 180.

3. Si l'acomiadament és declarat improcedent i l'opció, corresponent al treballador, s'ha produït a favor de la readmissió, cal atènyer-se al que disposa l'apartat 1 d'aquest article.

4. En els supòsits a què es refereixen els apartats anteriors s'ha de suspendre el dret a la prestació per desocupació en els termes que preveu el Text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny.

Article 298. *Petició d'execució provisional per part del treballador.*

Si en virtut del que disposa l'article anterior es presenta petició del treballador, per escrit o per compareixença, amb la finalitat d'exigir de l'empresari el compliment d'aquella obligació o sol·licitud d'aquest perquè aquell repregui la prestació de serveis, el jutge o sala, oïdes les parts, ha de resoldre el que sigui procedent.

Article 299. *Incompliment del treballador del requeriment empresarial de readmissió.*

L'incompliment injustificat per part del treballador del requeriment empresarial de represa de la prestació de serveis comporta la pèrdua definitiva dels salaris a què es refereixen els articles anteriors.

Article 300. *Revocació de la sentència favorable al treballador.*

Si la sentència favorable al treballador és revocada en tot o en part, aquest no està obligat al reintegrament dels salaris percebuts durant el període d'execució provisional i conserva el dret que se li abonin els meritats durant la tramitació del recurs i que encara no hagi percebut en la data de la fermesa de la sentència.

Article 301. *Avançaments reintegrables.*

En els casos en què no escaigui l'aplicació de les normes d'execució provisional que estableix aquest capítol, si concorren els pressupòsits necessaris, es poden concedir avançaments reintegrables, en els termes que estableix aquesta Llei, quan la sentència objecte de recurs declari la nul·litat o improcedència de l'acomiadament o de les decisions extintives de les relacions de treball.

Article 302. *Acomiadament de representant dels treballadors.*

Quan l'acomiadament o la decisió extintiva hagi afectat un representant legal dels treballadors o un representant sindical i la sentència declari la nul·litat o improcedència de l'acomiadament, amb opció, en aquest últim cas per la readmissió, l'òrgan judicial ha d'adoptar, en els termes que preveu el paràgraf c) de l'article 284 les mesures oportunes a fi de garantir l'exercici de les seves funcions representatives durant la substanciació del recurs corresponent.

CAPÍTOL IV

De les sentències condemnatòries recaigudes en altres processos

Article 303. *Execució provisional de sentències dictades en altres modalitats processals.*

1. Les sentències que recaiguin en els processos de conflictes col·lectius, en els d'impugnació dels convenis col·lectius i en els de tutela de la llibertat sindical i altres drets fonamentals i llibertats públiques, són executives des que es dictin, segons la naturalesa de la pretensió reconeguda, no obstant el recurs que s'hi pugui interposar en contra i sense perjudici de les limitacions que es puguin acordar per evitar o pal·liar perjudicis de reparació impossible o difícil.

2. En les sentències recaigudes en processos seguits en impugnació d'actes administratius en matèria laboral, sindical i seguretat social es pot acordar l'execució provisional, llevat que aquesta sigui susceptible de produir situacions irreversibles o perjudicis de difícil reparació. En matèria de prestacions de Seguretat Social cal atènyer-se a la seva normativa específica.

3. En cas que l'empresari recorri contra la sentència que acordi l'extinció del contracte de treball a instància del treballador amb fonament a l'article 50 de l'Estatut dels treballadors, el treballador pot optar entre continuar prestant serveis o cessar en la prestació en compliment de la sentència, i en aquest últim cas queda en situació de desocupació involuntària des d'aquest moment, sense perjudici de les mesures cautelars que es puguin adoptar. L'opció s'ha d'exercitar mitjançant escrit o compareixença davant l'oficina judicial, dins el termini de cinc dies des de la notificació que l'empresa ha recorregut. Si la sentència és revocada, l'empresari ha de comunicar al treballador, dins el termini de deu dies a partir de la seva notificació, la data de reincorporació, per efectuar-la en un termini no inferior als tres dies següents a la recepció de l'escrit. Si el treballador no es reincorpora queda extingit definitivament el contracte, i en un altre cas s'han de seguir els tràmits dels articles 278 i següents, si la sentència ha esdevingut ferma.

En aquest cas i a efectes del reconeixement d'un futur dret a la protecció per desocupació, el període al qual es refereix el paràgraf anterior es considera d'ocupació cotitzada.

CAPÍTOL V

Normes comunes a l'execució provisional

Article 304. *Competència, mesures cautelars i impugnació de l'execució provisional.*

1. L'execució provisional de resolucions judicials l'ha de despatxar i portar a terme el jutjat o tribunal que hagi dictat, si s'escau, la resolució a executar, i les parts disposen dels mateixos drets i facultats processals que en l'execució definitiva.

2. No obstant el que disposa el número anterior, el jutge o tribunal, en qualsevol moment, a instància de la part interessada o d'ofici, pot adoptar les mesures cautelars que siguin pertinents per assegurar, si s'escau, l'execució de la sentència i en garantia i defensa dels drets afectats atenent als criteris que estableix l'article 79.

3. Contra les resolucions dictades pel jutge o tribunal en execució provisional, només escau el recurs de reposició, excepte quan a la interlocutòria s'adopti materialment

una decisió compresa fora dels límits de l'execució provisional o es declari la falta de jurisdicció o competència de l'ordre jurisdiccional social en què escau recurs de suplicació o, si s'escau, de cassació ordinària, conforme a les normes generals d'aquests recursos.

4. Contra les resolucions dictades pel secretari judicial en execució provisional escau recurs de reposició, llevat que siguin directament recurribles en revisió.

Article 305. *Aplicació de les normes de la Llei d'enjudiciament civil.*

Les sentències favorables al treballador o beneficiari que no puguin ser executades provisionalment conforme a aquesta Llei poden ser-ho en la forma i les condicions que estableix la legislació processal civil.

Disposició addicional primera. *Especialitats processals.*

Al procés social li són aplicables les especialitats processals que preveu la Llei 52/1997, de 27 de novembre, d'assistència jurídica a l'Estat i altres institucions públiques, en els casos i termes que preveuen aquesta Llei i la normativa que la complementa i desplega.

Disposició addicional segona. *Autorització d'actuacions a entitats públiques o privades.*

El Govern, amb l'informe previ del Consell General del Poder Judicial, pot autoritzar a entitats públiques o privades, que reuneixin les garanties que s'estableixin, la realització de les actuacions materials relatives al dipòsit, conservació, transport, administració, publicitat i venda dels béns judicialment embargats.

Disposició addicional tercera. *Aplicació de la Llei 22/2003, de 9 de juliol, concursal.*

Les disposicions d'aquesta Llei no són aplicables en les qüestions litigioses socials que es plantegin en cas de concurs i la resolució de les quals correspongui al jutge del concurs conforme a la Llei 22/2003, de 9 de juliol, concursal, amb les excepcions expresses que conté la dita Llei.

Disposició transitòria primera. *Normes aplicables als processos en tramitació.*

1. Els processos que s'iniciïn en instància a partir de la vigència d'aquesta Llei es regeixen en totes les seves fases i incidències pel que disposa aquesta.

2. Els processos iniciats amb anterioritat a la vigència d'aquesta Llei la tramitació en instància dels quals no hagi conclòs per sentència o resolució que posi fi a aquesta, es continuen substanciant per la normativa processal anterior fins que recaigui aquesta sentència o resolució, si bé quant als recursos contra resolucions interlocutòries o no definitives cal aplicar el que disposa aquesta Llei.

Disposició transitòria segona. *Normes aplicables en matèria de recursos i execució forçosa de sentències dictades a partir de l'entrada en vigor de la Llei.*

1. Les sentències i altres resolucions que posin fi a la instància o al recurs, dictades a partir de la vigència d'aquesta Llei, es regeixen per allò que s'hi disposa, quant al règim de recursos i altres mitjans d'impugnació contra aquestes, així com quant a la seva execució provisional i definitiva.

2. Les sentències i altres resolucions que hagin posat fi a la instància o al recurs amb anterioritat a la vigència d'aquesta Llei es regeixen, quant al règim de recursos de suplicació, cassació i altres mitjans d'impugnació, pel que disposa la legislació processal anterior, fins a la conclusió del recurs o mitjà d'impugnació corresponent, però la seva execució provisional es regeix per la present Llei.

3. Els recursos de suplicació i cassació que es trobin en tràmit a l'entrada en vigor d'aquesta Llei se segueixen substanciant per la legislació anterior fins a la seva resolució, i a partir d'aleshores s'hi aplica el règim de recursos de la nova legislació.

Disposició transitòria tercera. *Execució de sentències i altres títols executius. Mesures cautelars.*

Aquesta Llei és aplicable a l'execució de les sentències i altres títols que comportin execució, incloses les que es trobin en tràmit, i són vàlides les actuacions, incloses les mesures cautelars, fetes a l'empara de la legislació anterior.

Disposició transitòria quarta. *Competència de l'ordre jurisdiccional social.*

1. L'ordre jurisdiccional social coneix dels processos d'impugnació d'actes administratius dictats a partir de la vigència d'aquesta Llei en matèria laboral, sindical i de seguretat social, el coneixement dels quals aquesta l'atribueix a l'ordre jurisdiccional social.

2. La impugnació dels actes administratius en aquestes matèries, dictats amb anterioritat a la vigència d'aquesta Llei, continua atribuïda a l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu, i els recursos contenciosos administratius interposats contra actes administratius en matèria laboral, sindical i de seguretat social, amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta Llei, es continuen substanciant davant l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu conforme a les normes aplicables a aquest ordre.

Disposició transitòria cinquena. *Reclamacions al Fons de Garantia Salarial efectuades a l'empara de la disposició transitòria tercera de la Llei 35/2010, de 17 de setembre, de mesures urgents per a la reforma del mercat de treball.*

En les reclamacions al Fons de Garantia Salarial efectuades a l'empara de la disposició transitòria tercera de la Llei 35/2010, de 17 de setembre, de mesures urgents per a la reforma del mercat de treball, són aplicables les previsions incloses a l'apartat 2 de l'article 23 i a l'apartat 1 de l'article 70.

Disposició derogatòria única. *Derogació de normes.*

Queda derogat el Reial decret legislatiu 2/1995, de 7 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de procediment laboral, així com totes les normes del mateix rang o inferior quan s'oposin a aquesta Llei.

Disposició final primera. *Modificació de la disposició addicional dissetena de l'Estatut dels treballadors.*

Es fa una nova redacció de la disposició addicional dissetena del Text refós de la Llei de l'Estatut dels treballadors, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1995, de 24 de març, que queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional dissetena. *Discrepàncies en matèria de conciliació.*

Les discrepàncies que sorgeixin entre empresaris i treballadors en relació amb l'exercici dels drets de conciliació de la vida personal, familiar i laboral reconeguts legalment o convencionalment les ha de resoldre la jurisdicció competent a través del procediment que estableix l'article 139 de la Llei reguladora de la jurisdicció social.»

Disposició final segona. *Modificació de la regulació del treball autònom econòmicament dependent.*

S'afegeixen un article 11 bis i una disposició transitòria quarta i es modifiquen els articles 12 i 17 de la Llei 20/2007, d'11 de juliol, de l'Estatut del treball autònom, en els termes següents:

U. S'afegeix un nou article 11 bis amb la redacció següent:

«Article 11 bis. *Reconeixement de la condició de treballador autònom econòmicament dependent.*

El treballador autònom que reuneixi les condicions que estableix l'article anterior pot sol·licitar al seu client la formalització d'un contracte de treballador autònom econòmicament dependent a través d'una comunicació fefaent. En cas que el client es negui a la formalització del contracte o quan transcorregut un mes des de la comunicació no s'hagi formalitzat aquest contracte, el treballador autònom pot sol·licitar el reconeixement de la condició de treballador autònom econòmicament dependent davant els òrgans jurisdiccionals de l'ordre social. Tot això sense perjudici del que estableix l'apartat 3 de l'article 12 d'aquesta Llei.

En cas que l'òrgan jurisdiccional de l'ordre social reconegui la condició de treballador autònom econòmicament dependent atès que s'entenen complertes les condicions que recull l'article 11, apartats 1 i 2, el treballador només es pot considerar com a tal des del moment en què el client hagi rebut la comunicació esmentada en el paràgraf anterior. El reconeixement judicial de la condició de treballador autònom econòmicament dependent no té cap efecte sobre la relació contractual entre les parts anterior al moment d'aquesta comunicació.»

Dos. Es modifiquen els apartats 1 i 4 de l'article 12, que queden redactats de la manera següent:

«Article 12. *Contracte.*

1. El contracte per a la realització de l'activitat professional del treballador autònom econòmicament dependent subscrit entre aquest i el seu client s'ha de formalitzar sempre per escrit i s'ha de registrar a l'oficina pública corresponent. Aquest registre no té caràcter públic.»

«4. Quan el contracte no es formalitzi per escrit o no s'hagi fixat una durada o un servei determinat, es presumeix, llevat de prova en contra, que el contracte ha estat pactat per temps indefinit.»

Tres. Es modifica l'apartat 1 de l'article 17, que queda redactat de la manera següent:

«1. Els òrgans jurisdiccionals de l'ordre social són els competents per conèixer les pretensions derivades del contracte subscrit entre un treballador autònom econòmicament dependent i el seu client, així com per a les sol·licituds de reconeixement de la condició de treballador autònom econòmicament dependent.»

Quatre. S'afegeix una disposició transitòria quarta amb la redacció següent:

«Disposició transitòria quarta. *Règim transitori del reconeixement que preveu l'article 11 bis.*

El reconeixement de la condició de treballador autònom econòmicament dependent que preveu l'article 11 bis d'aquesta Llei, només es pot produir per a les relacions contractuals entre clients i treballadors autònoms que es formalitzin a partir de l'entrada en vigor de la Llei reguladora de la jurisdicció social.»

Disposició final tercera. *Títol competencial.*

Aquesta Llei es dicta a l'empara de la competència exclusiva de l'Estat en matèria de legislació processal, d'acord amb el que disposa l'article 149.1.6a de la Constitució.

Disposició final quarta. *Normes supletòries.*

En allò que no preveu aquesta Llei regeix com a supletòria la Llei d'enjudiciament civil i, en els supòsits d'impugnació dels actes administratius la competència dels quals correspongui a l'ordre social, la Llei de la jurisdicció contenciosa administrativa, amb l'adaptació necessària a les particularitats del procés social i en tot allò que siguin compatibles amb els seus principis.

Disposició final cinquena. *Sistema de valoració de danys derivats d'accidents de treball i de malalties professionals.*

En el termini de sis mesos a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, el Govern ha d'adoptar les mesures necessàries per aprovar un sistema de valoració de danys derivats d'accidents de treball i de malalties professionals, mitjançant un sistema específic de barem d'indemnitzacions actualitzables anualment, per a la compensació objectiva dels danys esmentats mentre les víctimes o els seus beneficiaris no acreditin danys superiors.

Disposició final sisena. *Habilitació al Govern per a la modificació de quanties.*

1. El Govern, amb l'informe previ del Consell General del Poder Judicial i audiència del Consell d'Estat, pot modificar la quantia que estableix aquesta Llei per a la procedència del recurs de suplicació i, si s'escau, de cassació ordinària.

2. Igualment, i després dels informes esmentats, pot modificar les quantitats que estableix aquesta Llei respecte dels honoraris dels lletrats i graduats socials col·legiats de la part objecte de recurs en cas de desestimació del recurs, de les sancions pecuniàries i multes, i de la quantia dels dipòsits per recórrer en suplicació, cassació i revisió i, en general, de qualsevol import amb transcendència processal que pugui establir la normativa processal social, inclòs el fixat per a l'accés al procés monitori.

Disposició final setena. *Entrada en vigor.*

1. Aquesta Llei entra en vigor al cap de dos mesos de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

2. S'exceptua del termini que preveu l'apartat anterior l'atribució competencial que contenen les lletres o) i s) de l'article 2 en matèria de prestacions derivades de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, la data d'entrada en vigor de la qual s'ha de fixar en una llei ulterior, el projecte de la qual el Govern ha de remetre a les Corts Generals en el termini de tres anys, tenint en compte la incidència de les diferents fases d'aplicació de la Llei de dependència, així com la determinació de les mesures i els mitjans adequats per aconseguir una resposta judicial àgil en aquestes matèries.

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 10 d'octubre de 2011.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO